

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

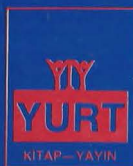
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İSMAİL BEŞİKÇİ

HUKUKSUZ ADALET

İSMAİL BEŞİKÇİ

**HUKUKSUZ
ADALET**

YURT KİTAP-YAYIN: 83

İSMAİL BEŞİKÇİ BÜTÜN ESERLER: 25

Birinci Baskı: Eylül 1994

Dizgi : Yurt Kitap-Yayın

Baskı : Acem Matbaacılık-İSTANBUL

YURT KİTAP-YAYIN

GMK Bulvarı Onur İşhanı Kat: 7 No: 176

Tel: 117 35 49 KIZILAY ANKARA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İSMAİL BEŞİKÇİ

HUKUKSUZ ADALET

İÇİNDEKİLER

YAYINCININ NOTU.....	11

KÜRDİSTAN ÜZERİNDE EMPERYALİST BÖLÜŞÜM MÜCADELESİ 1915-1925

I

I. İDDİANAME	12
II. BİLİM YÖNTEMİNİN VAZGEÇİLMEZ KOŞULU	20
III. "YASAKLARI YASAKLAMAK"- ÖZGÜR DÜŞÜNCE-CEZA-ÖDÜL ARASINDAKİ İLİŞKİLER	29
YÖNTEM SORUNU	29
"BÖLÜNMEZ BÜTÜNLÜK"	31
TARİHÇİLERİN, ÜNİVERSİTENİN AYIBI.....	31
AJİTASYON ve PROPAGANDANIN İÇERİĞİ.....	33
DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ MÜCADELESİNİN MÜTEVAZİ İŞÇİSİ İSMAIL BEŞİKÇİ	34
BİLİRKİŞİLİK	36
ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER, PARİS ŞARTI, FALAN-FILAN	46
AYDINLARIN-YAZARLARIN TAVIRLARI.....	48
"YASAKLARI YASAKLAMAK"	50
MAHKÛMİYET YA DA BERAAT	51
IV. MÜTALAA SAVUNMA OLSUN.....	53

EŞİTLİK İSTEĞİ	54
YAYINEVİ YAZAR BİRLİKTELİĞİ	56
YAYINEVLERİ DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ	
KURUMLARI	56
YAZAR-YAYINEVLERİ İLİŞKİSİ	57
ÖZGÜR BİR TOPLUMDA	
KİTAP DAVASI OLMAZ	57
OBJEKTİF, SOMUT GERÇEK	58
SOMUT, GERÇEK, GÖZLE GÖRÜLEN KÜRTLERİ	
NEDEN İNKÂR EDELİM?	59
BİR KİTAP KAÇ KEZ YARGILANACAK?	62
BAŞKA BİR ULUSU EZEN ULUS DA	
ÖZGÜR DEĞİLDİR	64
“KÜRT ADINI VERDİKLERİMİZ”	65
SONUÇ OLARAK	66
DÜŞÜNCENİN YARGILANDIĞI BİR SÜREÇTE	
“SONSÖZ”ÜN SÖYLENMESİ	
MÜMKÜN DEĞİLDİR	67
DÜŞÜNCENİN, KİTAPLARIN	
YARGILANMASI KONUSUNDA	
“SONSÖZ”Ü TARİH SÖYLEYECEKTİR	70
GEREKÇELİ KARAR (I)	72
ÇARPITILAN TARİHSEL GERÇEKLER	164
DAVA NEDİR?	164
YARGILANAN DÜŞÜNCE DİR, BİLİMDİR	166
BİZ, YARGIÇLAR GİBİ DÜŞÜNMEK ZORUNDA	
DEĞİLİZ	166
KÜRDİSTAN'DA İNSAN HAKLARI VAR MI?	170
GEREKÇELİ KARAR DAKİ MANTIKSAL ÇELİŞKİLER	173

DÜŞÜNCELERİMİZİ AYNEN SAVUNUYORUZ.....	178
KÜRDİSTAN'DA DEVLET TERÖRÜ	
IRKÇI ve SÖMÜRGEÇİ TERÖR.....	182
ÖZGÜR GÜNDEM'E KARŞI TIRMANDIRILAN	
DEVLET TERÖRÜ	194
PKK ÜZERİNE	196
İNSAN HAKLARINA SAYGILI DEVLET!.....	201
IRK ve DİL FARKLILIĞI GÖZETEN KİM?.....	201
TÜRK YARGISINA GÜVENMİYORUZ.....	204
1. TÜRK YARGISINA GÜVENMİYORUZ,	
ÇÜNKÜ ÇİFTE STANDARTLIDIR.....	204
2. TÜRK YARGISINA GÜVENMİYORUZ,	
ÇÜNKÜ DEVLET TARAFINDAN İŞLENEN	
CİNAYETLERİ MEŞRU SAYIYOR	205
3. TÜRK ADALETİ LEKELİDİR	
TÜRK YARGI ORGANLARI, TÜRK YARGIÇLARI	
BU LEKEYİ GÖRMEZDEN GELMEKTEDİR.....	206
4. MAHKEMELER, CEZA KURUMUNU KULLANARAK	
BİZE ÇAĞDIŞI BİR İDEOLOJİYİ DAYATMAYA	
GAYRET EDİYOR	207
5. TÜRK ADALETİ ADİL DEĞİLDİR	208
SONUÇ VE İSTEM	208

BEŞİKÇİ'NİN DÜŞÜNCELERİ UMUTTUR,	
ÖZGÜRLÜKTÜR, BARIŞTIR	210
YARGILAMA KONUSU	210
YARGILAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	210
I. BERAAT EDEN KİTAPLARIN	
TEKRAR YARGILANMASINA ÖRNEKLER	212
A. CEZAEVLERİNDE YATILMIŞ, CEZASI ÇEKİLMİŞ	
KİTAPLARA TEKRAR DAVA	212

HERHANGİ BİR CEZA VERİLMEMİŞ KİTABA

TEKRAR DAVA 213

C. BERAAT EDEN KİTAPLARA TEKRAR DAVA 214

D. BERAAT EDEN KİTABA MAHKEMELERDE

İKİ AYRI DAVA 215

E. BERAAT EDEN KİTABA MAHKEMELERDE

ÜÇ AYRI DAVA 216

II. YENİ YAYINLANAN VEYA ESKİDEN

YAYINLANMIŞ OLUP HAKKINDA HERHANGİ BİR

DAVA AÇILMAYIP TEKRAR YAYINLANAN

KİTAPLARA ÇİFTER DAVALAR 216

DÜŞÜNCEYE, BİLİME KARŞI SİYASAL

YARGILAMALAR YAPILMAKTADIR..... 220

YARGILANAN DÜŞÜNCEDİR, BİLİMDİR,

GERÇEKLERİN DİLE GETİRİLİŞİDİR 222

TÜRK DEVLETİNİN ÇİFTE STANDARDI..... 223

ENGİZİSYON MAHKEMELERİ-TÜRK MAHKEMELERİ..... 224

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ-KÜRTLER-ŞİDDET 225

SAVAŞA GİDEN PARA İLE NELER YAPILABİLİR? 229

SAVAŞTA HALKIMIZIN ÇOCUKLARI ÖLMEKTEDİR 232

YARGITAY'IN KARARLARI 238

KİTAPLAR HAKKINDA MAHKÛMİYET YA DA

BERAAT OLMAMALI 240

YARGITAY İLAMI 243

HUKUKSUZ ADALET 247

I. "TERÖRİST" KAVRAMI 248

A. TÜRKİYE CUMHURİYETİ KANUNLARINA GÖRE

"KÜRTLER VARDIR" DEMEK,

"TERÖRİST" OLMAK ANLAMINA GELMEKTEDİR 248

B. BİZ "TERÖRİST" DEĞİLİZ..... 248

C. DÜŞÜNCE YARGILAMALARINDAKİ

HUKUKSUZLUK 249

II. BASIM-YAYIM KAVRAMLARI.....	250
A. TERÖRLE MÜCADELE YASASI BÜTÜNLÜKLÜ BİR YASA DEĞİLDİR BİRÇOK ÇELİŞKİYİ TAŞIMAKTADIR.....	250
B. BASIN KANUNU'NDA SÖZ EDİLEN MEVKUTE SAHİBİ, YAZIŞLARI MÜDÜRÜ, YAZAR; MEVKUTE TANIMINA GİRMEYEN BASILI ESERLERDE SAHİPLİK, YAYINCI- YAYINLATAN KAVRAMLARI.....	251
C. MEVKUTE NİTELİĞİNDE BULUNMAYAN BASILI ESER SAHİPLERİ, YAYINEVİ SAHİPLERİ, YANI YAYINCILAR DEĞİLDİR.....	253
D. MEVKUTELER HAKKINDA BASIN KANUNU İLE TERÖRLE MÜCADELE YASASI ARASINDAKİ SİSTEM FARKLILIĞI.....	254
E. MEVKUTE NİTELİĞİNE GİRMEYEN BASILI ESERLERLE İLGİLİ KAVRAM KARIŞIKLIĞI.....	255
F. ANAYASA MAHKEMESİ'NDE İPTAL EDİLEN CÜMLE, TERÖRLE MÜCADELE YASASI'NIN 6, 7, 8. MADDELERİNİN KENDİ İÇİNDE KARMAKARIŞIK OLDUĞUNU, BÜYÜK BİR KEŞMEKEŞ TAŞIDIĞINI GÖSTERMEKTEDİR.....	256
G. YARGITAY'IN BÜYÜK GAFI.....	258
H. TERÖRLE MÜCADELE YASASI'NA GÖRE CEZAYA BAĞLANAN YAZIŞLARI MÜDÜRLERİYLE, AYNI HUKUKSAL SORUMLULUĞU TAŞIMAYAN VE CEZAYA BAĞLANMAYAN YAYINCILAR; BASIN KANUNU'NDA ÖNGÖRÜLDÜĞÜ ŞEKİLDE, AYNI HUKUKSAL SORUMLULUĞU TAŞIYAN YAZIŞLARI MÜDÜRLERİYLE YAYINCILAR İLİŞKİLENDİRİLEMEZ.....	264

**KÜRDİSTAN ÜZERİNDE
EMPERYALİST
BÖLÜŞÜM MÜCADELESİ
1915-1925**

I

I. İDDİANAME

T.C.
ANKARA
DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ
CUMHURİYET SAVCILIĞI

HAZIRLIK NO : 1993/244

ESAS NO : 1993/34

İDDİANAME NO: 1993/28

İDDİANAME

ANKARA DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

DAVACI : K.H.

SANIKLAR : 1- **İSMAİL BEŞİKÇİ: Hüsnü oğlu Zahi-**
de'den 1939'da doğma, Çorum ili İskilip ilçesi nüf. kayıtlı olup, halen Ankara Etlik Mercimek Sok. 19/16 sayılı yerde oturur.

2- **ÜNSAL ÖZTÜRK: Memet oğlu Hesa-**
na'dan 1957'de doğma, Kayseri Sarıoğlan Karaözü ky nüf. kyt.lı olup halen Orta Öveçler Narlı Sokak 42/11 sayılı yerde oturur. **Yurt Kitap-Yayınevi** sahibi.

SUÇ : Devletin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğü Aleyhinde Propaganda Yapmak.

SUÇ TARİHİ : Mayıs 1992

SEVK MADDESİ: 3713 sayılı kanunun 8/1-2 maddeleri

Hazırlık evrakı incelendi;

Sanık **İsmail BEŞİKÇİ** tarafından yazılıp, sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün sahibi ve sorumlu Yazı İşleri Müdürü olduğu **Yurt Kitap-Yayınevi** tarafından Mayıs 1992 tarihinde 1.inci basımı yapılan **"Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I"** isimli kitabın incelenmesinde;

Kitabın **"Önsöz"** bölümünde;

"Kürt sorununun odak noktasında, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması vardır. Kürt sorununun odak noktasında Kürt ulusuna böl-yönet politikası uygulanması, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gasp edilmesi süreci vardır. ... Sorunu Misak-ı Milli çerçevesi içinde ele almakla Kürt sorununu kavramak mümkün değildir. ... Yalnız **Rafet Ballı**'nın konuştuğu kişilerden bazıları Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış yapısına dikkat çekmiştir.(Sh. 14) ... Bu çalışmada, üzerinde durulan temel olguysa Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasıdır. Bu sürecin nasıl gerçekleştirildiğinin incelenmesidir. ... Yeni Türk Devleti'nin kurulmasından, yani Cumhuriyetin ilan edilmesinden itibaren Kürtlerin ulusal varlığı inkâr edilmiş, Kürtler, Türk sayılmaya başlanmıştır. ... Kürtlerin ülkesi Kürdistan, Türk topraklarının bir parçası sayılmıştır. ... Kürt adı ve Kürdistan adı yasaklanmaya başlanmıştır.(Sh. 15)... Türk Tarih Tezi'nin ve Güneş-Dil Teorisi'nin Kürtlerin varlığının inkârıyla çok yakın bir ilişkisi vardır. ... Kürtlerdeki ulusal ve toplumsal uyanış küçümsenmeye ve mahkûm edilmeye çalışılmaktadır... ... Kürtlerin ulusal varlığı, Kürtçenin varlığı inkâr edilmiştir. Herkesin Türk olduğu, ancak Türk olanların mutlu olacağı vurgulanmıştır. Kürdistan'da, dağa, taşta, her yere 'Ne Mutlu Türküm Diyene', 'Türk Öğün, Çalış, Güven', 'Bir Türk Dünyaya Bedeldir', 'Türk'ün Türk'ten Başka Dostu Yoktur' gibi sloganlar yazılmıştır. ... Yalana dayalı resmi ideolojiyi hayata geçirebilmek için, bu politikalara 'gerçeklik' kazandırabilmek için, baskı, zulüm, iş-

kence, katliam, sürgün, soykırım sık sık kullanılmıştır.(Sh. 16) ... Kimliği inkâr edilen, bunun için ülkesinin ve ulusunun adı yasaklanan, dili yasaklanan, aşağılanan insanların, gasp edilmiş bu temel değerleri için mücadele etmemesi düşünülemez. ... Kürdistan'da, dünyada bir eşi daha görülmeyen ırkçı ve sömürgeci bir politika uygulanmaktadır. Dünyada hiçbir ulusun temel değerleri Kürt ulusunun, Kürt insanının temel değerleri kadar inkâr edilmemiştir. (Sh. 17) ... Kürtler, Kürt ulusal kimliğini, Kürdistan kimliğini inkâr eden ırkçı ve sömürgeci bir zihniyete ve uygulamaya karşı varlık mücadelesi yapıyorlar. Kendilerini ezen Türk, Arap ve Fars devletlerine karşı eşitlik ve özgürlük mücadelesi yapıyorlar.(Sh. 18) ... Türkiye Cumhuriyeti, 1923'de kurulan yeni devletin adıdır. Kürdistan ülkesinin önemli bir bölümünün de yeni kurulan devletin sınırları içinde bırakıldığı bilinmektedir.(Sh. 21) ... Yıl 1981 ve ordunun, Türk güvenlik güçlerinin, **PKK**'ye karşı nasıl bir operasyon yürüttüğünü yakından biliyoruz. Bu düşüncelerle, bu tavır ve davranışlarla 'kardeşlik' nasıl kurulabilir? Halkların eşitliği nasıl sağlanabilir? 'Ezilen Kürt halkının yanındayız' ifadesi nasıl ileri sürülebilir?(Sh. 27) ... Bazı Kürt şehirlerinde aday listesi hazırlama hakkı **HEP**'in olmuş.(Sh. 27) ... Kürtlerin ise milliyetçilik yapma hakları vardır. Ezilen ulusa mensup devrimcilerin, solcuların bu hakları vardır. Çünkü bütün ulusal ve demokratik hakları gasp edilmiştir. Ve bu süreç, emperyalist devletlerle işbirliği ve güçbirliği yapılarak gerçekleştirilmiştir. Kaldı ki Kürtlerin mücadelesini yaptığı değerler, insanlığın temel değerleridir... Kürtlerin bu temel değerlere sahip olmadan, ulusal ve toplumsal mücadeleyi geliştirmeleri mümkün değildir...(Sh. 29) ... Hatta, Lozan'ı bile, hâlâ, Kürtlere 'devrimci bir antlaşma' olarak kabul ettirmeye çalışmaktadırlar. Halbuki, Lozan'ın, Kürdistan üzerinde emperyalist ve sömürgeci bir bölüşüm antlaşması olduğu, bu emperyalist bölüşümü ve paylaşımı devletlerarası garanti altına aldığı açıktır... ... Kimliksiz bırakılmış, ulusal ve demokratik bütün hakları gasp edilmiş bir halkın milliyetçiliği olmaz. Bu halkın gasp edilmiş bu hakları için mücadeleye girişmesi 'milliyetçilik' ve milliyetçilik kavramına olumsuz anlamlar yükleyerek aşağılanamaz...(Sh. 32) ... Bu gelişme-

ler nasıl oldu? Bu, elbette, Kürt devrimcilerinin, Kürt demokratlarının mücadelesi sonucu gerçekleşti. **PKK**'nin düşüncesinin ve eyleminin, bu konuda, belirleyici bir niteliğe sahip olduğu ise açıktır.(Sh. 33) ... Türk milliyetçiliğinin kötü olduğu açıktır... Örneğin Kürtleri asimile etmeye çalıştığı için, Kürt adını ve Kürdistan adını dillerden ve tarihlerden silmeye çalıştığı için kötüdür... ... Buna paralel olarak geliştirilen başka bir düşünce de, 'her ulusa bir devlet' fikrinin iyi olmadığıdır. Bu düşünce Kürtler için ileri sürülüyor. Emperyalist ve sömürgeci politikalarla bölünmüş, parçalanmış ve devlet kurma hakları gasp edilmiş Kürtler için söyleniyor... ... Bu durumda, özellikle, **PKK**'nin mücadelesi sürecinde önemli değişimler oldu... Şimdi, Türk soluna mensup pek çok siyaset, Kürdistan'ın devletlerarası sömürge yapısını artık tartışmıyor...(Sh. 35) ... Kemalistler, Kürdistan'ı İngiliz emperyalistleriyle ve Fransız emperyalistleriyle parçalamışlar, bölüşmüşler ve paylaşmışlardır.(Sh. 36) ... Siyasal eşitlik sağlanmadan, milletlerin, halkların birbirleriyle kardeş olmaları mümkün değildir. Örneğin iki bağımsız devletin, birbirlerini 'dost ve kardeş' diye tanımlamaları daha gerçekçi ve gerçeğe yakın görünüyor. Kardeşlik için muhakkak aynı siyasal sınırlar içinde yaşamak gerekmiyor.(Sh. 37) ... Bilindiği gibi Birinci Dünya Savaşı'ndan önce, Arapların yaşadığı topraklar gibi Kürtlerin yaşadığı topraklar da, Osmanlı siyasi sınırları içindeydi. Mondros Mütarekesi'nden sonra, Kemalist hareket Arapların kendi kaderlerini tayin etme konusunda girişecekleri hiçbir harekete müdahale etmediler. Fakat, Kürdistan'da gerçekleşebilecek her türlü milli hareketin önünü almaya çalıştılar...(Sh. 38) ... Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması konusunda, İngiliz ve Fransız emperyalizminin bölgede, yerli işbirlikçileri de vardır. Bunlar, Kemalistler, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir. ... Kürt sorununu ulusal bir sorundur. Cumhuriyet döneminde gelişen Kürt ayaklanmalarına bakalım. Ulusallık ileri süren, başkaldıran, direnen bütün Kürtlere karşı bir imha hareketi sürdürülmüştür. Bu imha, sürgün, katliam Kürt toplumunun diri olan bütün kesimlerini kapsamaktadır. Kürt toplumu olmaktan doğan haklarını isteyen bütün şeyhler, aşiret reisleri, toprak sahipleri, aydınlar, esnaf vs. idam edilmiş, katliama uğratılmış, sürgün edilmiş veya ül-

ke dışına kaçmaya zorlanmıştır.(Sh. 39) ... Çünkü Türk Devleti'nin Kürt politikası, Kürt toplumunun bazı sınıflarını değil, tüm toplumu hedefliyor... Buysa, asimilasyon ve imha yönünde oluşturulan ve uygulanan bir politikadır. ... Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı, sosyalist düşüncenin önemle üzerinde durduğu bir konudur. ... Burada, Sovyetler Birliği Devleti'nin Kürt politikasının uzun uzun anlatılması gerekli değildir. Bu politikanın Kürtlerin tamamen aleyhinde, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge baskısı altında tutan devletlerin elinde olduğu, yani, kabaca, statükoyu korumayı amaçladığı söylenebilir.(Sh. 40) ... Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin, neden, ezilen ulus olan Kürtlerin yanında değil de, Kürtleri ezen devletlerin yanında yer aldığını soruyordum... 'Kürtler gerici bir halk', diyenler vardı, 'Kürtler ulus değil', diyenler vardı... Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması emperyalizmi Ortadoğu'da üreten bir ortam yaratmıştır.(Sh. 42) ... Kürt sorununun dünyanın çeşitli platformlarının önüne gelmesinde, iç dinamikler elbette önemlidir. Kuzey Kürdistan'daki gerilla mücadelesi başlı başına bir nedendir. ... Mazlum Kürt halkını ezen ırkçı, sömürgeci ve faşist bir devlete uzmanlık, danışmanlık yapan bir yönetimde sosyalist ahlakın aranması mümkün değildir...(Sh. 43)

Kıtabın **Giriş** bölümünde de;

"Bu araştırma, Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması konularıyla ilgilidir. Kürtlere ve Kürdistan'a uygulanan 'böl-yönet ve yok et' politikalarının oluşturulması, hayata geçirilmesi ve uygulamanın sonuçlarıyla ilgili hipotezler ileri sürmek, bu hipotezlerle ilgili bazı açıklamalar yapmak, bu araştırmanın önemli bir amacıdır. ... Birinci Dünya Savaşı sırasında gelişen olaylar, Osmanlı Devleti'nin, Kürdistan üzerindeki hegemonyasının azalması sonucunu getirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'nin yenilmesi, İttihat ve Terakki hükümetinin düşmesi bu hegemonyanın azalması anlamına gelmektedir.(Sh. 45) ... Bilindiği gibi Kürdistan, Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 1639'da Kasr-ı Şirin Antlaşması ile iki parçaya ayrılmıştır. ... Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde bırakılan Kürdistan toprakları ise

Lozan emperyalist bölüşümü sırasında İngiltere, Fransa ve Türkiye arasında bölüşülmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Böylece Kürdistan 5 parçaya bölünmüş olmaktadır. Böl-yönet politikası Kürdistan'a ve Kürt ulusuna dört başı mamur bir şekilde uygulanmıştır.(Sh. 46) ...

Bu incelemede bu tür konular irdelenmeye çalışılmaktadır... Bütün bunlara rağmen her tür eleştiri eleştirilen kişi için, yararlı sonuçlar doğurmaktadır. Eleştirilerin ufuk açıcı, sorunun farklı boyutlarını ortaya koyucu özellikleri de vardır... Zaten, herhangi bir yazının kamuoyuna duyurulması eleştiriye sunulması anlamına gelmektedir... ... Araştırmalarda diyalektik yöntemin kullanıldığı açıkça belli olmaktadır. Kürdistan sorununu Misak-ı Milli sınırları içinde ele alan yaklaşım hangi kavramları, hangi terminolojiyi kullanırsanız kullanın diyalektik bir yaklaşım olamaz. ... Bütün bunların ötesinde, bu analize, bölgede etkili olan büyük güçlerin çıkarlarının,ve politikalarının sokulması da gerekir.

Bütün bunların tarihsel bir süreç içinde incelenmesi kaçınılmaz bir görevdir. O halde, Kürt-Arap-Fars-Türk ilişkilerinin, tarihsel bir süreç içinde, birbirleriyle çelişmeleri ve değişimleri içinde ele almak gerekmektedir. Bu şekilde Kürt olgusunun öteki olgulardan nasıl etkilendiği, öteki olguları nasıl etkilediği anlaşılabilir. Toplumsal ve siyasal bütün, ancak, bu şekildeki dinamik bir yaklaşımla kavranılabilir. İncelemelerde bu hususun dikkatli bir şekilde göz önüne alındığı hemen belli olmaktadır. Gerek Kürdistan sorunu, gerekse başka toplumsal ve siyasal olayların kavranmasında izlenen en sağlıklı yöntem budur.(Sh. 38-39) ... Daha önceki incelemelerde kullanılan yöntem burada da uygulanacaktır. Önce, Kürdistan üzerindeki emperyalist bölüşüm mücadelesi'nin gelişim çizgisi incelenmelidir. Sonra da Türk üniversitesinin, Türk basınının, Türk siyasal partilerinin, Türk yazarlarının... bu konuya yaklaşımları ele alınıp incelenmelidir... Bu araştırmada ve incelemede, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması sorunlarıyla ilgili olarak, Türk üniversitesinin, Türk basınının, Türk sağının ve Türk solunun, Türk yazarlarının, Türk siyasal partilerinin, kısaca Türk düşünürleri-

nin eleştirisi de yapılacaktır. Gerçek somutların, yaşanmış ve yaşanan hayat ve hayatın maddi koşulları karşısında bu kategorilerin düşünceleri ve eylemleri değerlendirilecektir.(Sh. 62-63),

şeklindeki ifadeler kullanılmak suretiyle,

Kitabın Bölüm I'de; **"Osmanlı İmparatorluğu'nun Son Dönemleri ve Ermenistan ve Kürdistan Sorunları"** ana başlığı altında **I- Balkanlarda Milliyetçilik Hareketleri, II- Ermenistan Kürdistan ve Arap Dünyasındaki Durumlar, III- İttihat ve Terakki Döneminde Ermenistan ve Kürdistan Sorunu; Türkçülük Akımı Karşısında, Rumluk, Ermenilik, Kürtlük, Araplık ve Yahudilik Sorunları,**

Bölüm 2'de; **Birinci Dünya Savaşı Sırasında Osmanlı İmparatorluğu'nu Bölen Gizli Antlaşmalar,**

Bölüm 3'de; **1917 Devriminin, Dünya Dengesine ve Birinci Dünya Savaşının Gidişine Etkisi,**

Bölüm 4'de; **Birinci Dünya Savaşının Sonunu Belirleyen Önemli Olaylar** ana başlığı altında **I- Wilson'un 14 Noktası, II- Brest-Litowsk Antlaşması ve Öteki Mütarekeler, III- Mondros Mütarekesi,**

Bölüm 5'de; **Mondros Mütarekesi'nden Sonra Mustafa Kemal Paşa-Kuvva-i Milliye ile İngiliz ve Bolşevik İlişkilerinin Gelişme Ortamı** ana başlığı altında **I-Mustafa Kemal Paşa, II- Mondros Mütarekesi'nden Sonra Ermenistan ve Kürdistan'da Meydana Gelen Kıpırdanmalar, III-Vilayat-ı Şarkıye Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti'nin Kurulması, "Kürdistan Ermenistan Olacak" Propagandası, IV- Mondros Mütarekesi'nden Sonra Anadolu'nun Batı Kesimindeki Durum, Yunanlıların Ege İşgali,**

Bölüm 6'da; **Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a Çıkışı, Erzurum ve Sivas Kongreleri Ve Heyet-i Temsiliye** ana başlığı altında; **I- Neden Doğu Tarafı?, II- Uygulanacak Temel Prensipler, III- Erzurum ve Sivas Kongreleri ve Heyet-i Temsiliye,**

Bölüm 7'de; **Mustafa Kemal Paşa'nın Dayandığı Ve**

Teşvik Ettiği İki Temel Gericilik ana başlığı altında; I- Kürtlere Karşı: "Kürt Ulusal Hareketi İslamiyete Aykırıdır" Propagandası, II- Emperyalist Devletlere Karşı: "İngilizlere İsyan Eden Şeyh Mahmut'tur, Biz Değiliz, Kürtlerin Bizim Denetimimiz Altına Sokulması Sağlanırsa, İngilizler, Fransızlar... Herkes Bu Sorundan Kurtulur" Propagandası,

Bölüm 8'de; Manda Sorunu ana başlığı altında; I. Osmanlı Aydınlarının Düşüncesi, II- Hürriyet Ve İtilaf Fırkası'nın Manda Talebi, III- Amerikan Heyetinin Gelişi, IV-Kuvva-i Milliye Önderlerinin Manda Yönetimi Konusundaki Görüşleri, V- Mr. Brown'ın Faaliyetleri VI- Sivas Kongresi'nde Manda Tartışmaları, VII- Mustafa Kemal Paşa ve Arkadaşlarının Yardım Sağlamak İçin Sivas Kongresi Adına ABD Senatosu'na Gönderdikleri Telgraf, VIII- Mustafa Kemal Paşa-general Harbord Görüşmesi, IX- Kazım Karabekir Paşa-general Harbord Görüşmesi, X- General Harbord'un Ermenistan'da ve Başka Yerlerde Manda Alınmasını Reddeden Raporu,

Bölüm 9'da; Amasya Görüşmesi,

Bölüm 10'da; Misak-ı Milli ana başlığı altında; I- 1919 Seçimleri, II- Meclisin Açılışı Ve Misak-ı Milli Beyannamesi'nin Kabulü başlıkları adı altında yapılan açıklamalarda yer alan düşünceler bir bütün olarak değerlendirildiğinde genelde Türk Devletinin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğü'ne yönelik propaganda yapıldığı anlaşılmakla,

1- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin 3713 sayılı kanunun 8/1,

2- Sanık Ünsal ÖZTÜRK'ün 3713 sayılı kanunun 8/2 maddeleri gereğince CEZALANDIRILMALARINA,

Suç ihtiva eden kitabın TCK.nun 36.ncı maddesi gereğince **MÜSADERESİNE** karar verilmesi kamu adına iddia ve talep olunur. 27.04.1993

ALİ RIZA KONURALP

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi

Cumhuriyet Savcısı

(32714)

II. BİLİM YÖNTEMİNİN VAZGEÇİLMEZ KOŞULU

Sayın Yargıçlar

“Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I” (Yurt Kitap-Yayın, İstanbul, Mayıs 1992) isimli kitaptan dolayı Terörle Mücadele Yasası 8/1 gereğince ceza davası açılmıştır.

Bu tür yargılamaların düşünce hayatı üzerinde ağır bir baskı oluşturmak gibi önemli bir amacı vardır. Zaten bu tür davalarda yargılanan bir kitaptır, düşüncedir. Kitaplar, yazılar, buralarda belirtilmeye çalışılan düşünceler belirli bir görüşe göre, o görüşün kabullerine, standartlarına göre yargılanmaktadır. Bu bakımdan bu yargılamalar, siyasal yargılamalardır. Yukarıdaki cümlede söz konusu edilen görüş, kuşkusuz resmi ideolojidir. Kitaplarımız resmi ideolojinin kabul ettiği standartlara, kalıplara göre yargılanmaktadır. Resmi ideolojiye aykırı olduğu kabul edilen görüşler yasaklanmaktadır. Bu düşünceleri içeren kitaplar, dergiler, yayınevleri üzerinde çok ağır baskılar kurulmaktadır. İdari ve cezaî yaptırımlarla bu düşüncelerin açıklanması engellenmektedir. Bu yollarla, kişiler ve kurumlar üzerinde resmi ideolojinin etkinliği sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bu yargılamalar sürecini yakından incelediğimiz zaman bazı temel kurumların ağırlığında, prestijinde önemli aşınmalar meydana geldiğini görmekteyiz. Düşüncenin yargılanması sürecinde prestijini, saygınlığını kaybeden kurumların başında üniversite gelmektedir. Bazı düşüncelerin ısrarla yargılandığı, o düşüncelerin sahiplerinin cezaevine gönderildiği, sürekli, cezaî tehditlerle ve idari yaptırımlarla karşı karşıya bırakıldığı bir yerde, üniversitenin ürettiği bilgilerin doğruluğundan, bu bilgilerin sağlıklı bilgiler olup olmadığından her zaman kuşku duyulacaktır. Çünkü bu bilgiler, tar-

(*) Bu yazı, 27 Mayıs 1993 günü, **“Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I”** kitabının yargılanması sırasında İsmail Beşikçi tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesine sunulan savunma metnidir.

tışılabilir, doğruluğundan kuşku duyulamaz, doku-nulamaz bilgiler olarak kabul edilecektir, bu düşünceleri eleştirenlerin, tartışanların her zaman cezaî müeyyidelerle karşı karşıya kalabilecekleri düşünülecektir. Dokunulamaz, tartışılmaz, doğruluğundan kuşku duyulamaz düşünceler ise dogmatik düşüncelerdir. Bu sürecin bilim yöntemi düşüncesiyle bir ilişkisi yoktur. Bilim, zengin bir düşünce çeşitliliği ortamında gelişir. Eleştiri, bilim yönteminin, bilimi üretme sürecinin vazgeçilmez bir koşuludur. Toplumsal ve siyasal eleştiri kurumu işlerlik kazanmadan bilimin gelişmesi, bilimi üreten kurumların, bu arada üniversitelerin saygınlık kazanması olası değildir.

Düşüncenin yargılanması ve cezaî tehdit altında tutulması sürecinde Türk üniversitesinin önemli bir değer kaybına uğradığı besbellidir. Düşüncenin yargılanması sürecinde aşınan temel kurumlardan biri de yargı kurumlarının bizzat kendisidir, mahkemelerdir. Biz, iddianameleri düzenleyen savcılarla aynı şeyleri düşünmüyoruz. Savcıların düşünceleriyle bizim düşüncelerimiz arasında çok derin uçurumlar vardır. Savcılarla aynı şeyleri düşünmediğimiz büyük bir gerçekliktir. Fakat düşüncelerimizden dolayı durmadan ceza tehdidi altında tutuluyoruz. Savcılar, bize, kendi düşüncelerini devletin baskı araçlarını kullanarak kabul ettirmeye çalışıyor. Fakat eşit koşullarda ve kamuoyu önünde tartışmaya hiç girişmiyor. Düşüncelerini, görüşlerini hep iddianameler yazarak bize dayatmaya çalışıyor. Bunlardan dolayı bu tür davalar siyasal davalardır. Siyasal sorunların çözüm yeri hiçbir zaman mahkemeler değildir. Bu tür siyasal davaları resmi görüş doğrultusunda çözümleyen resmi ideolojyi eleştiren yazıları, kitapları, makaleleri cezalandıran bir yargılama sürecinde mahkemeleri, yargı organları büyük bir itibar kaybeder.

Ortadoğu'da, Kürtler ve Kürdistan önemli bir gerçekliktir. Cezaî ve idari önlemlerle gerçekliğin anlatılmasının önüne geçilmektedir. Bu gerçeklikle ilgili olarak iddianameye de bazı bölümler alınmıştır. Onların da savunma olarak kabul edilmesini diliyoruz. Bu bölümler şöyledir:

Kitabın "Önsöz" bölümünde; Kürt sorununun odak noktasında Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve pay-

laşılması vardır. Kürt sorununun odak noktasında Kürt ulusuna Böl-Yönet politikası uygulanması, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gasp edilmesi süreci vardır. ... Sorunu Misak-ı Milli çerçevesi içinde ele almakla Kürt sorununu kavramak mümkün değildir. ... Yalnız Ra-fet Ballı'nın konuştuğu kişilerden bazıları Kürdistan'ın bölünüp parçalanmış ve paylaşılmış yapısına dikkat çekmiştir. (sh. 14) Bu çalışmada üzerinde durulan temel olguysa Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasıdır. Bu sürecin nasıl gerçekleştirildiğinin incelenmesidir... Yeni Türk Devleti'nin kurulmasından, yani Cumhuriyetin ilan edilmesinden itibaren Kürtlerin ulusal varlığı inkâr edilmiş, Kürtler, Türk sayılmaya başlanmıştır. ... Kürtlerin ülkesi Kürdistan, Türk topraklarının bir parçası sayılmıştır. ... Kürt adı ve Kürdistan adı yasaklanmaya başlanmıştır. (Sh. 15), Türk Tarih Tezi'nin ve Güneş-Dil Teoris'i'nin Kürtlerin varlığının inkârıyla çok yakın bir ilişkisi vardır. ... Kürtlerdeki ulusal ve toplumsal uyanış küçümsenmeye ve mahkûm edilmeye çalışılmaktadır. ... Kürtlerin ulusal varlığı, Kürtçe'nin varlığı inkâr edilmiştir. Herkesin Türk olduğu, ancak Türk olanların mutlu olacağı vurgulanmıştır. Kürdistan'da dağa, taşla, her yere "Ne Mutlu Türküm Diyene", Kürdistan'daki bütün kamu binalarının giriş kapılarına, duvarlarına bu tür sloganlar yazılmıştır. ... Yalana dayalı resmi ideolojiyi hayata geçirebilmek için, bu politikalara "gerçeklik kazandırabilmek için baskı, zulüm, işkence, katliam, sürgün, soykırım sık sık kullanılmıştır." (Sh. 16), Kimliği inkâr edilen, bunun için ulusunun ve ülkesinin adı yasaklanan, dili yasaklanan, aşağılanan insanların, gasp edilmiş bu temel değerleri için mücadele etmemesi düşünülemez. ... Kürdistan'da Dünya'da bir eşi daha görülmeyen ırkçı ve sömürgeci bir politika uygulanmaktadır. Dünya'da hiçbir ulusun temel değerleri Kürt ulusunun, Kürt insanının temel değerleri kadar inkâr edilmemiştir. (Sh. 17), Kürtler, Kürt ulusal kimliğini, Kürdistan kimliğini inkâr eden ırkçı ve sömürgeci bir zihniyete ve uygulamaya karşı varlık mücadelesi yapıyorlar. Kendilerini ezen Türk, Arap ve Fars devletlerine karşı eşitlik ve özgürlük mücadelesi yapıyorlar. (Sh. 18), Türkiye Cumhuriyeti, 1923'de kurulan yeni devletlerin adıdır. Kürdistan ülkesinin

önemli bir bölümünde yeni kurulan devletin sınırları içinde bırakıldığı bilinmektedir. (Sh. 21), Yıl 1981 ve ordunun, Türk güvenlik güçlerinin, **PKK**'ya karşı nasıl bir operasyon yürüttüğünü yakından biliyoruz. Bu düşüncelerle, bu tavır ve davranışlarla "Kardeşlik" nasıl kurulabilir, halkların eşitliği nasıl sağlanabilir? "Ezilen Kürt halkının yayındayız" ifadesi nasıl ileri sürülebilir? (Sh. 27), Bazı Kürt şehirlerinde aday listesi hazırlama hakkı **HEP**'in olmuş (Sh. 28), Kürtlerin ise milliyetçilik yapma hakları vardır. Ezilen ulusa mensup devrimcilerin, solcuların bu hakları vardır. Çünkü bütün ulusal ve demokratik hakları gasp edilmiştir. Ve bu süreç emperyalist devletlerle işbirliği ve güçbirliği yapılarak gerçekleştirilmiştir. Kaldı ki Kürtlerin mücadelesini yaptığı değerler, insanlığın temel değerleridir. Kürtlerin bu temel değerlere sahip olmadan, ulusal ve toplumsal mücadeleyi geliştirmeleri mümkün değildir. (Sh. 29), hatta Lozan'ı bile, hâlâ, Kürtlere "Devrimci bir antlaşma" olarak kabul ettirmeye çalışmaktadırlar, halbuki Kürdistan üzerinde emperyalist ve sömürgeci bir antlaşma olduğu, bu emperyalist bölüşümü ve paylaşımı devletlerarası garanti altına aldığı açıktır. ... Kimliksiz bırakılmış, ulusal ve demokratik bütün hakları gasp edilmiş bir halkın milliyetçiliği olmaz. Bu halkın gasp edilmiş hakları için mücadeleye girişmesi "Milliyetçilik" ve milliyetçilik kavramına olumsuz anlamlar yükleyerek aşağılanamaz. (Sh. 32), Bu gelişmeler nasıl oldu? Bu elbette Kürt devrimcilerinin, Kürt demokratlarının mücadelesi sonucu gerçekleşti. **PKK**'nın düşüncesinin ve eyleminin bu konuda belirleyici bir niteliğe sahip olduğu ise açıktır. (Sh. 33), Türk milliyetçiliğinin kötü olduğu açıktır. Örneğin Kürtleri asimile etmeye çalıştığı için, Kürt adını ve Kürdistan adını dillerden ve tarihlerden silmeye çalıştığı için kötüdür. Bu ırkçı ve sömürgeci düşünceye ve uygulamaya karşı kendini var etmeye çalışan Kürtlerin mücadelesi neden kötüdür? ... Buna paralel olarak geliştirilen başka bir düşünce de "Her ulusa bir devlet" fikrinin iyi olmadığıdır. Bu düşünce Kürtler için ileri sürülüyor. Emperyalist ve sömürgeci politikalarla bölünmüş, parçalanmış ve devlet kurma hakkı gasp edilmiş Kürtler için söyleniyor. ... Bu durumda özellikle **PKK**'nın mücadelesi sonucunda önemli değişimler oldu. Şimdi Türk solu-

na mensup pek çok siyaset Kürdistan'ın devletlerarası sömürge yapısını artık tartışmıyor. (Sh. 35), Kemalistler, Kürdistan'ı İngiltere ve Fransa emperyalistleriyle parçalamışlar, bölmüşler ve paylaşmışlardır. (Sh. 36), Siyasal eşitlik sağlanmadan, milletlerin, halkların birbirleriyle kardeş olmaları mümkün değildir. Örneğin iki bağımsız devletin birbirlerini "dost ve kardeş" diye tanımlamaları daha gerçekçi ve gerçeğe yakın görünüyor. Kardeşlik için muhakkak aynı siyasal sınırlar içinde yaşamak gerekmiyor. (Sh. 37), Bilindiği gibi Birinci Dünya Savaşı'ndan önce, Arapların yaşadığı topraklar gibi Kürtlerin yaşadığı topraklar da, Osmanlı siyasi sınırları içindeydi. Mondros Mütarekeşi'nden sonra, Kemalist hareket Arapların kendi kaderlerini tayin etmeleri konusunda girişecekleri hiçbir harekete müdahale etmediler. Fakat Kürdistan'da girişilebilecek her türlü milli hareketin önünü almaya çalıştılar. (Sh. 38), ... Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması konusunda, İngiliz ve Fransız emperyalizminin bölgede yerli işbirlikçileri de vardır. Bunlar Kemalistler, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir. ... Kürt sorunu ulusal bir sorundur. Cumhuriyet döneminde gelişen Kürt ayaklanmalarına bakalım. Ulusallık ileri süren, başkaldıran, direnen bütün Kürtlere karşı bir imha hareketi sürdürülmüştür. Bu imha, sürgün, katliam, Kürt toplumunun diri olan bütün kesimlerini kapsamaktadır. Kürt toplumu olmaktan doğan haklarını isteyenler idam edilmiş, katliama uğratılmış, sürgün edilmiş veya ülke dışına kaçmaya zorlanmıştır. (Sh. 39), ... Çünkü Türk Devletinin Türk politikası, Kürt toplumunun bazı sınıflarını değil, tüm toplumu hedefliyor. Buysa asimilasyon ve imha yönünde oluşturulan ve uygulanan bir politikadır. ... Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı sosyalist düşüncenin önemle üzerinde durduğu bir konudur. ... Burada Sovyetler Birliği'nin Kürt politikasının uzun uzun anlatılması gerekli değildir. Bu politikanın Kürtlerin tamamen aleyhinde, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge baskısı altında tutan devletlerin elinde olduğu, yani kabaca, statükoyu korumayı amaçladığı söylenebilir. (Sh. 40), ... Sovyetler Birliği'nin neden ezilen ulus olan Kürtlerin yanında değil de, Kürtleri ezen devletlerin yanında yer aldığını soruyordum. "Kürtler gerici bir halk" diyenler,

"Kürtler ulus değil" diyenler vardı. ... Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması emperyalizmi Ortadoğu'da üreten bir ortam yaratmıştır. (Sh. 42), ... Kürt sorununun Dünya'nın çeşitli platformlarının önüne gelmesinde, iç dinamikler elbette önemlidir. Kuzey Kürdistan'daki gerilla mücadelesi başlıbaşına bir neticedir. ... Mazlum Kürt halkını ezen ırkçı, sömürgeci ve faşist bir devlete uzmanlık, danışmanlık yapan bir yönetimde sosyalist ahlakın aranması mümkün değildir. (Sh. 43)

Kitabın giriş bölümünde de; bu araştırma Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesi parçalanması ve paylaşılması konularıyla ilgilidir. Kürtlere ve Kürdistan'a uygulanan "Böl Yönet ve Yoket" politikalarının oluşturulması, hayata geçirilmesi ve uygulamanın sonuçlarıyla ilgili hipotezlerle ilgili bazı açıklamalar yapmak, bu araştırmanın önemli bir amacıdır. ... Birinci Dünya Savaşı sırasında gelişen olaylar, Osmanlı Devleti'nin Kürdistan üzerindeki hegemonyasının azalması sonucunu getirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'nin yenilmesi, İttihat ve Terakki Hükümeti'nin düşmesi bu hegemonyanın azalması anlamına gelmektedir. (Sh. 45), ... Bilindiği gibi Kürdistan, Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması ile iki parçaya ayrılmıştır. ... Osmanlı İmparatorluğu içinde bırakılan Kürdistan toprakları ise Lózan emperyalist bölüşümü sırasında İngiltere, Fransa ve Türkiye arasında bölüşülmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Böylece Kürdistan 5 parçaya bölünmüş olmaktadır. Böl yönet politikası Kürdistan'a ve Kürt ulusuna dört başı mamur bir şekilde uygulanmıştır. (Sh. 46).

Bu incelemede bu tür konular irdelenmeye çalışılmaktadır. Bütün bunlara rağmen her tür eleştiri, eleştirilen kişi için, yararlı sonuçlar doğurmaktadır. Eleştirilenlerin ufuk açıcı, sorunun farklı boyutlarını ortaya koyduğu özellikleri de vardır. Zaten, herhangi bir yazının kamuoyuna duyurulması eleştiriye sunulması anlamına gelmektedir. ... Araştırmalarda diyalektik yöntemin kullanıldığı açıkça belli olmaktadır. Kürdistan sorununu Misak-ı Milli sınırları içinde ele alan yaklaşım hangi kavramları, hangi terminolojiyi kullanırsanız kullanın diyalektik bir yaklaşım olmaz. ... BÜ-

tün bunların tarihsel bir süreç içinde incelenmesi kaçınılmaz bir görevdir. O halde Kürt-Arap-Fars-Türk ilişkilerinin, tarihsel bir süreç içinde, birbirleriyle gelişmeleri ve değişimleri içinde ele almak gerekmektedir. Bu şekilde Kürt olgusunun öteki olgulardan nasıl etkilendiği, öteki olguları nasıl etkilediği anlaşılabilecektir. Toplumsal ve siyasal bütün, ancak bu şekilde dinamik bir yaklaşımla kavranabilir. İncelemelerde bu hususun dikkatli bir şekilde gözönüne alındığı hemen belli olmaktadır. Gerek Kürdistan sorunu gerekse başka toplumsal ve siyasal olayların kavranmasında en sağlıklı yöntem budur. (Sh. 38-39), ... Daha önceki incelemelerde kullanılan yöntem burada da uygulanacaktır. Önce, Kürdistan üzerindeki emperyalist bölüşüm mücadelesinin gelişim çizgisi incelenecektir. Sonra da Türk üniversitesinin, basınının, siyasal partilerinin, yazarlarının bu konuya yaklaşımları ele alınıp incelenecektir. Bu araştırmada ve incelemede, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasının sorunlarıyla ilgili olarak, Türk Üniversitelerinin, Türk basınının, Türk sağının ve Türk solunun eleştirisi de yapılacaktır. Gerçek somutların, yaşanmış ve yaşanan hayat ve hayatın maddi koşulları karşısında bu kategorilerin düşünceleri ve eylemleri değerlendirilecektir. (Sh. 62-63), şeklindeki ifadeler kullanılmak suretiyle,

Kitabın Bölüm I'de; "Osmanlı İmparatorluğu'nun Son Dönemlerinde Ermenistan ve Kürdistan Sorunları" ana başlığı altında I- Balkanlarda Milliyetçilik Hareketleri, II- Ermenistan Kürdistan ve Arap Dünyasındaki durumlar, III- İttihat ve Terakki Döneminde Ermenistan ve Kürdistan Sorunu; Türkçülük Akımı Karşısında, Rumluk, Ermenilik, Kürtlük, Araplık Ve Yahudilik Sorunları,

Bölü 2'de; Birinci Dünya Savaşı Arasında Osmanlı İmparatorluğu'nu Bölen Gizli Antlaşmalar,

Bölüm 3'de; 1017 Devriminin, Dünya Dengesine ve Birinci Dünya Savaşı'nın Gidişine Etkisi,

Bölüm 4'de; Birinci Dünya Savaşının Sonunu Belirleyen Önemli Olaylar ana başlığı altında I-Vilson'un 14 noktası II- Brest-Litovsk Antlaşması ve Öteki Müterakeler, III- Mondros Mütarekesi,

Bölüm 5'de; Mondros Mütarekesi'nden Sonra Mustafa Kemal Paşa-Kuvva-i Milliye Hareketi ile İngiliz ve Bolşevik İlişkilerinin Gelişen Ortamı ana başlığı altında I- Mustafa Kemal Paşa, II-Mondros Mütarekesi'nden Sonra Ermenistan ve Kürdistan'da Meydana Gelen Kıpırdamalar, III- Vilayet-i Şarkıye Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti'nin Kurulması "Kürdistan Ermenistan Olacak" Propagandası, IV- Mondros Mütarekesi'nden Sonra Anadolu'nun Batı Kesimindeki Durum, Yunanlıların Ege işgali,

Bölüm 6'da; Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a Çıkışı, Erzurum ve Sivas Kongreleri ve Heyet-i Temsiliye ana başlığı ile, I- Neden Doğu Tarafı, II- Uygulanacak Temel Prensipler, III- Erzurum ve Sivas Kongreleri ve Heyet-i Temsiliye,

Bölüm 7'de Mustafa Kemal Paşa'nın Dayandığı ve Teşvik Ettiği İki Temel Gericilik ana başlığı altında, I- Kürtlere Karşı "Kürt Ulusal Hareketi İslamiyete Aykırıdır" Propagandası, II- Emperyalist Devletlere Karşı "İngilizlere İsyan Eden Şeyh Mahmut'tur, Biz Değiliz, Kürtlerin Bizim Denetimimiz Altına Sokulması Sağlanırsa, İngilizler, Fransızlar Herkes Bu Sorundan Kurtulur" propagandası,

Bölüm 8'de Manda Sorunu ana başlığı altında, I- Osmanlı Aydınlarının Düşüncesi, II- Hürriyet ve İtilaf Fırkası'nın Manda Talebi, III- Amerikan Heyetinin Gelişi, IV- Kuvva-i Milliye Önderlerinin Manda Yönetimi Konusundaki Görüşleri V- Mr. Brown'ın Faaliyetleri, VI- Siyas Kongresi'nde Manda Tartışmaları, VIII- Mustafa Kemal Paşa ve Arkadaşlarının Yardım Sağlamak İçin Sivas Kongresi Adına ABD Senatosu'na Gönderdikleri Telgraf, VIII- Mustafa Kemal Paşa General Harbord Görüşmesi, XI- Kazım Karabekir Paşa, General Harbord Görüşmesi, X- General Harbord'un Ermenistan'da ve Başka Yerlerde Manda Alınmasını Reddeden Raporu.

Bölüm 9'da; Amasya Görüşmeleri,

Bölüm 10'da; Misak-ı Milli ana başlığı altında, 1- 1919 Seçimleri, II- Meclisin Açılışı ve Misak-ı Milli Beyannamesinin Kabulü başlıkları adı altında yapılan açıklamalarda yer alan düşünceler bir bütün olarak değerlendirildiğinde genelde Türk devletinin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğü'ne yönelik propaganda yapıldığı anlaşılmakla...

İddianamede, suç olarak belirtilen bu düşünceleri biz aynen savunuyoruz. Bunların suç olarak değerlendirilmesini de kabul etmiyoruz. Bunlar bizim düşüncelerimizdir, görüşlerimizdir.

Dikkat edilirse, suç olduğu vurgulanan yerler, kitabın “ÖNSÖZ” bölümünden alınmıştır. Bu bölümde, düşüncelerimizi eleştiren bazı yazılara cevap verilmektedir. Bizim belirtmeye çalıştığımız konuya, yine, düşüncenin yöntemiyle ilgilidir. Herhangi bir düşüncenin, görüşün devamlı olarak, cezaî yaptırımlarla karşılaşması, onu eleştiren, düşünceler hakkında bu tür yaptırımların söz konusu olmaması ikinci kategoride yer alan düşüncelerin doğruluğu konusunda önemli kuşkular duyulması gibi bir sonuç ortaya çıkarır.

Sayın Yargıçlar,

“Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I” duruşması ile ilgili olarak, bu aşamada söyleyeceklerim bunlardan ibarettir. Saygıyla sunuyorum.

III. "YASAKLARI YASAKLAMAK"-

ÖZGÜR DÜŞÜNCE-CEZA-

ÖDÜL ARASINDAKİ İLİŞKİLER(*)

Yayınevimizce Mayıs 1992 tarihinde yayınlanan **Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I** isimli kitaptan dolayı hakkımızda dava açılmıştır. Dava, 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın 8. maddesi gereğince yürütülmektedir.

3713 sayılı yasanın 8. maddesi, "**Hangi yöntem, maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı ve sözlü propaganda...**"yı suç olarak belirtmektedir.

YÖNTEM SORUNU

Resmî ideolojiyle, mahkemelerle aramızda yöntem konusunda çok önemli bir tartışma sürmektedir. Düşüncenin açıklanması, kavratılması, insanın düşündüğünü ifade edebilmesi konusunda, bizi yargılayanlarla hiçbir ortak noktamız yoktur. Mahkemelerle bizim aramızda, aynı olay ile ilgili farklı yaklaşımların sergilendiği bir tartışma vardır. Fakat bu tartışmalara girmezden önce, sözcükler konusunda dahi bir ilişki kurulmuş değildir. Özellikle Savcılar, Kürt, Kürdistan, **PKK, Abdullah Öcalan**, gerilla sözcüklerinin altını bir bir çizmektedirler. Bazı mahkeme heyetindeki üyeler de konuşmalarımız sırasında, Kürt, Kürdistan gibi sözcükler kullanıldığında, önlerindeki kağıda bir şeyler yazmaktadırlar. Herhalde, çetele tutmaktadırlar. **İsmail Beşikçi** bugün 10 kere Kürdistan dedi gibi...

Biz, görüşlerimizi, özgürce anlatmak durumundayız. So-

(*) Bu yazı, 27 Mayıs 1993 günü, "**Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I**" kitabının yargılanması sırasında **Ünsal Öztürk** tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesine verilen savunma metnidir.

mut, bir olay konusunda, duygularımızı, değerlendirmelerimizi, bilincimizin elverdiğince, bilgilerimizi zorlayarak izah etmek durumundayız. Bu, her insanın, düşüncelerini ifade ederken gerçekleştirdiği normal bir süreçtir...

Fakat, henüz yöntem konusunda, daha başlangıçta, resmi ideolojiyle aramızda çok derin bir görüş farklılığına düşülmektedir. Henüz kapsamlı olarak görüşlerimizin açıklanmasına girilmeden, terimler konusunda belirli bir rahatsızlık gözlenmektedir.

Terörle Mücadele Yasası'na göre yargılanmaktayız. Terörle Mücadele Yasası, gördüğü, duyduğu, Kürt ulusu ile ilgili tüm görüş belirtme durumlarını, **"propaganda"** olarak nitelemektedir. Örneğin, siz, **"Kürdistan"** mı diyorsunuz, savcılar, **"devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhine propaganda yapılıyor"** demektedirler. **"Kürdistan bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış"** mı diyorsunuz, aynı tekerleme tekrarlanmaktadır. Yani, sizin ne demek istediğiniz, neyi anlatmaya çalıştığınız, burada önemli olmuyor. Kürt ulusu ile ilgili sözcüklere bile tahammül edilemiyor.

Bu tutumun, demokratlıkla bir ilgisi bulunmamaktadır. Sözcüklerin dahi yasaklandığı, suç olarak görüldüğü bir mantıkla neyi tartışabilirsiniz? Nasıl tartışabilirsiniz?

Düşünce belirtmede, kanaatlerinizi ifade etmede, herhangi bir engelle karşılaşılıyor musunuz? Düşüncenizi özgürce söyleyebiliyor musunuz? Neden söyleyemiyorsunuz? İşte bütün bu soruların cevabını yöntemde aramak gerekir.

Mahkemelerle, heyetlerle karşılıklı konuşuyoruz. İnsanlığın bazı erdemlerini onlara anlatmaya çalışmaktayız. Ama biz, mahkemelere neden geliyoruz? Mahkeme heyetleriyle konuşmak, tartışmak istediğimiz bazı şeyler mi var? Hayır. Bizler mahkemelere zorla getirtiliyoruz. Yayınladığımız kitapları, polis derhal savcılara götürüyor, savcılar da hakkımızda iddianameler yazarak mahkemelere intikal ettiriyorlar. Ve hakkımızda hapis, para cezalarının istendiği davalar yürütülüyor.

Savcılar yazdıkları iddianamelerde, **"devlet tümdür, ülke tektir, Kürt yoktur, herkes Türktür, siz Kürtçülük, bölücülük yapıyorsunuz"** gibilerinden bizleri suçluyorlar.

Bu suçlamalar, her iki tarafın eşit olduğu, kendilerini savundukları, bu olanakların onlara sağlandığı bir ortamda yapılmıyor. Savcı, bizleri cezaevine koymak istiyor, bizler de sanık sandalyesinde, düşünce özgürlüğünü savunuyoruz.

Şu konu yeterince anlaşılıyor umarım: Taraflar eşit değil, bizler Kürt ulus sorunu konusunda düşüncelerimizi söyledüğümüzde, kitap yayınladığımızda **“suç”** işlemiş oluyoruz ama savcı görüşlerini açıkladığında, bizleri cezaevine koymak istiyor. Bu süreçte, düşünce özgürlüğü nerededir?

“BÖLÜNMEZ BÜTÜNLÜK”

Bu slogan çok sık tekrarlanmaktadır. Bu sloganın ikide bir tekrarlandığı başka bir dünya devleti var mıdır acaba? Neden ikide bir tekrarlanıyor? Kürtler ulusal demokratik haklarından söz ettiklerinde, ya da sadece Kürt olduklarını söylediklerinde **“ülke tüm, millet tek”** deniyor. Demek ki, bu sloganın üzerinde durup düşünmemiz gerekmekte. **“Bölünmez bütünlük”** ne demek? **“Bölünmezlik”** konusunda, bu sloganı devamlı olarak tekrarlayanların şüpheleri olmasa, ortada bir bütün bulunsa, neden tekrarlanıp dursun? Acaba bu slogan ikide bir tekrarlandığı zaman, bu sloganı tekrarlayıp duranların inanası mı geliyor?

“Ülkenin tümlüğüne, milletin tekliline...” sloganına inanmış olsalar, bu sloganı tekrarlayıp duranlar, bu sloganı korumak için, Kürt ve Kürdistan sözcüklerinin dile getirilmesini engellemek için bu kadar ağır cezalar istemezler. Neden istesinler ki? Kürt ulusal sorunu konusunu konuşturmamak için, anayasa, yasalar yapmışlar ve çok ağır cezalar öngörüyorlarsa, insanları cezaevlerine koyuyorlarsa, bir yaraları var demektir. Halk deyişle, **“yarası olan gocunur.”** Ama burada, ortada büyük bir yaranın olduğu biliniyor, biz, ilaç olmak istiyoruz, hakkınızda ağır cezalar isteniyor.

TARİHÇİLERİN, ÜNİVERSİTENİN AYIBI

Ortada çok ciddi bir eser durmaktadır: **“Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I.”** Bu eserde, yakın tarih incelenmektedir. Eserde ifade edilen düşünceler, yüksek yüksek unvanlı tarih profesörlerinin gö-

rüşlerinin aksini iddia etmektedir. Eserde kullanılan terimler, tarih profesörlerinin kitaplarında da izlendiği gibi, Sevr, Lozan, Kuvvai Milliye, **Mustafa Kemal** vb. gibi terimlerdir. Ancak, yakın tarihe farklı bir açıdan yaklaşılmakta ve profesörlerle, resmi ideolojiyle farklı sonuçlara varılmaktadır.

Bazı tarih profesörleri, tarihin bir bilim olmadığını, tarihçilerin aynı olaya farklı yorumlar getirdiğini iddia etmektedirler. Bizler, o profesörlerin dedikleri doğruysa eğer, somut bir olayla ilgili farklı düşünceler ileri sürmekteyiz. O halde, eğer bu profesörler ortaya konan eseri ciddi bulurlarsa, eser konusunda düşüncelerini belirtme durumundadırlar. Ne kadar acı ve gariptir ki, bizler, düşüncelerimizi, bu tür profesörlerle hiç tartışmıyoruz. Ortaya koyduğumuz eserler konusunda, düşüncelerimiz konusunda, profesörler hiçbir şey söyleyemiyorlar. Halbuki, savcılar hakkımızda davalar açıyor, ağır cezalar istiyor. Neden profesörlerin, üniversitenin hiç sesi çıkmamaktadır?

Biz, **Prof. Dr. Mehmet Ali Kılıçbay**'ın bir söyleşisine katıldık geçtiğimiz günlerde. **Profesör Kılıçbay**, tarih konusunda kısa bir konuşma yaptıktan sonra, kendisine soru sorulabileceğini, böylelikle konunun daha iyi anlaşılabilceğini söyledi. Bazı sorulardan sonra Kürtlerle ilgili sorular sorulmaya başlandı. **Profesör Kılıçbay**, derin bir soluk aldıktan sonra, **"bu konunun açılacağından korkuyordum, madem ki açıldı, o halde görüşümü söyleyeyim"** dedi. **"Bu konunun açılacağından korkmak..."** Ne kadar acı bir durum değil mi? Resmi ideoloji, sıkıştığı zaman, **"biz Kürt adı verilen vatandaşlarımızla bin yıldır beraberiz, etle tırnak gibiyiz"** diyor. Bu sloganı ikide bir tekrarlıyor, ama, **Prof. Dr. Mehmet Ali Kılıçbay**, **"bu konunun açılacağından korkuyor."** Halbuki, **Profesör Kılıçbay**'ın görüşleri hiç de resmi ideolojiyi eleştiren görüşler değildi.

"Türk ulusu zengin bir kültür mozayikliğini bağrında barındırıyor" diyordu. **"Kürtler bu mozayikğin bir parçasıdır"** diyordu. **"Kürtler, bir ulus değildir"** diyordu. **"Kürtler tarihte hiç devlet kurmuşlar mıdır?"** diyordu. **"Kurtuluş savaşını beraber verdik"** diyordu. Bu tür, benzer tür pek çok düşüncesini ifade etti.

Biz, daha çok, yöntem konusunda konuştuk. Örneğin,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“sizin görüşlerinize katılmıyoruz. Siz, rahatça düşüncelerinizi ifade edebiliyorsunuz. Düşüncelerinizi anlattığınızda herhangi bir cezaî müeyyideyle karşılaşmıyorsunuz. Biz, sizin görüşlerinizi eleştirdiğimizde karşımızda savcılar, mahkemeleri buluyoruz, bu nasıl bir durumdur” dedik. Profesör Kılıçbay, “korkmayın, düşüncelerinizi söyleyin, bir şey olmaz” diyordu.

Biz korkmuyoruz, düşüncelerimizi söylüyoruz. Hakkımızda yine kitap yazdı, kitap bastı, bölücülük yaptı denerek dava açılmış bulunuyor, ama **Profesör Kılıçbay** korkuyordu, Kürt ulusunun özgürlük mücadelesinin konuşulmasından, resmi ideolojinin dışında düşünceler üretilmesinden korkuyordu. Özgür insanların, Kürt ulusunun özgürlüğünü ifade etmelerinden, resmi ideolojinin yakın tarihte yaptığı büyük çarpıtmanın deşifre edilmesinden, Kürdistan'ın bölünüp, parçalanıp, paylaşılmasının ifade edilmesinden korkuyordu. İşte böylesi bir durumda düşünce özgürlüğüyle savcının hakkımızda dava açması, mahkemenin de bu davaya bakması arasında nasıl bir ilişki vardır?

Biz, savcılarla derinlemesine tartışamadığımız gibi, tarih profesörleriyle de tartışmıyoruz. Çünkü profesörlerin hemen arkasında savcılar, mahkemeler durmaktadır. Resmi ideolojinin ideologları bizimle tartışmaya girememekte, ancak, ağır hapis ve para cezaları istenen davalar açabilmektedirler. Bütün bunlar acizlikten başka bir şey değildir. Çünkü, düşünceler her şart altında söylenecektir.

AJİTASYON ve PROPAGANDANIN İÇERİĞİ

Özellikle propaganda sözcüğüne farklı farklı anlamlar yüklenilmektedir. Devletin tartışılmasını istemediği bir konuda, birkaç sözcük dahi kullansanız, derhal, “**devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhine propaganda yapılıyor**” denerek davalar açılmaktadır. Halbuki, propaganda, tek tek sözcüklerin belirtilmesi değil, kapsamlı bir şekilde düşünce açıklanmasıdır. Asla suç değildir. Nasıl suç olabilir?

Ajitasyon, herkesin, her sıradan insanın anlayacağı bir şekilde, güncel, toplumun önemli bir kesimi tarafından bili-

nen bir konuda düşünce ifade edilmesidir. Örneğin, Ümraniye'de, metan gazının patlaması sonucu yoksul insanların ölmesi, güncel, somut, herkesin bildiği bir konudur. Bu konuda, konuyla ilgilenen insanların anlayabileceği bir dille olayın irdelenmesi, bu konuda bir makale yazılması ajitasyon çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Propaganda ise, farklı içeriktedir. Propaganda, bilimsel faaliyetten anlayabilecek, bilinç seviyesi yüksek, seçme insanlara, herhangi bir konuyu, bütün dayanaklarıyla anlatabilmek, izah edebilmek demektir. Yani propaganda, halkın tümüne karşı değil, bilimden anlayan insanlara karşı yapılır. Propaganda, düşünce açıklama yöntemlerinin en değerlilerinden biridir.

Örneğin, Ümraniye'de çöp katliamına ilişkin propaganda yöntemiyle düşünce açıklanabilir. Çöpün nasıl oluştuğu, buradaki insanların hangi şartlarda çöplerin arasında yaşamı kabul ettikleri, kapitalizmin insana neden değer vermediği, kurtuluşun nerede olduğu gibi konular, propagandadan anlayabilecek nitelikteki insanlara anlatılabilir.

İşte, düşünce açıklama yöntemlerinden biri olan propagandaya suç olarak yaklaşılması, hele hele bu sözcüğe yanlış anlamlar yüklenerek, bazı sözcüklerin kullanılmasının dahi propaganda olduğunun söylenmesi, son derece yanlıştır.

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ MÜCADELESİNİN MÜTEVAZİ İŞÇİSİ İSMAİL BEŞİKÇİ

Devlet yetkilileri, üniversiteye her zaman direktifler vermişlerdir. Bu direktifler çeşitlidir. Örneğin, **"Doğu ve Güneydoğu'daki Türk varlığını gösteren çalışmalar yapın"** veya **"Aşırı dinciliğe karşı çalışmalar yapın"** bunlardan bazılarıdır.

Üniversite tek başına, özgürce bilimsel faaliyette bulunmamaktadır. Mevcut yönetimlerin direktifini, baskısını kabul etmiştir, boyun eğmiştir. Resmi ideolojinin düşüncelerini tekrar tekrar üreten devletin bir organı haline gelmiştir. Haksızlıklar karşısında susmaktadır. Bilimsel faaliyet yapanları ihbar etmektedirler. Sorunlar özgürce kamuoyu

önünde tartışılacağı yerde, başkalarının düşüncelerinde, kitaplarında suç var mı-yok mu diye bilirkişilik yapılmaktadır.

Mahkemelerde, yargılamalar sırasında gerekçeli kararlara geçen akıldışı düşüncelerin böylesine pervasızca yazılabilmesi üniversitenin silikliğini, korkaklığını, teslimiyetini göstermektedir.

İsmail Beşikçi, 1970'li yıllarda, Diyarbakır-Siirt illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerinde yargılandı. **Beşikçi**'yi bu mercilere ihbar edenler profesörlerdi. Muhbir profesörler, **Beşikçi** "**yargının elinden kaçmasın**" anlayışıyla dört-beş sıkıyönetim komutanlığına ihbar etmişlerdi. Duruşmalarda bu profesörler, muhbirler mahkemelere geleerek **Beşikçi**'yi orada da suçladılar. Halbuki, **Beşikçi**, mahkemelerde düşüncelerini inkâr etmemiştir. Hiçbir şeyi inkâr etmemiştir. Eserlerini, dergi yazılarını, konferansları vb. tamamen kabullenmiştir. Yani, tanığa gerek yoktu. Fakat yöneticiler onu ezmek, yıldırmaq için 40'a yakın profesör, dekan, muhbir getirerek mahkemelerde konuşturmuşlardı. Yöneticilerin bu türlü bir eylem içerisinde olmaları normaldir. Fakat öğretim görevlilerinin sırf düşüncelerinden ötürü suçlanan bir insana karşı mahkemelere gitmesi, bu mahkemelerde karşısındakini suçlaması çok alçaltıcı bir durumdur.

Sonraki yıllarda da, **İsmail Beşikçi** hakkında tuhaf şeyler söylenmiştir. 23.3.1982 tarihinde, Gölcük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin ikisi rüşvetçi mahkeme heyetince bir gerekçeli karar yazılmıştır. İkisi rüşvetçi hakimlerin gerekçeli karara geçirdikleri ve aşağıya alınan düşünceleri konusunda nasıl bir yorum yapılabilir?

"... Güneydoğu illerimizde Kürdistan Devleti kurmak ve ülkeyi bölüp parçalamak ve dolayısıyla zayıf düşürmek amacıyla yabancı dış güçlere uzun zamandan beri gizli ve yıkıcı faaliyetlerin sürdürüldüğü, karakter yapısı itibarıyla buna müsait olan, bir kelime Kürtçe konuşmasını bilmeyen Çorum ili, Iskilip ilçesi, Merkez Hacıpıri Mahallesi nüfusuna kayıtlı sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin temin edildiği, onun yandaşlarına daha faydalı olması düşüncesiyle Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İdari Şube Bölümü'ne girerek, 1961-1962 ders döneminde mezun olup aynı sene gayreti sonucu yedek subay okulunu bitirerek

bu görevini özellikle Bitlis ve Hakkâri yörelerinde sürdürdüğü, 1964 yılı sonunda terhis edilince, İçişleri Bakanlığı'na müracaatla Tunceli'nin Hozat ilçesi maiyet memurluğuna atanmasını sağladığı, sıfatını güçlendirmek ve daha etkili olmak amacıyla, 1965 senesinde açılan imtihana girerek Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Asistanlığı'nı kazanarak, eski görevinden ayrıldığı, genç dimağları kesin olduğu üniversiteye bu şekilde ilk adımını attığı, doktorasını tamamlayarak daha da güçlendiği..." (*Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması*, s. 215-216)

İkisi rüşvetçi heyetin bu sözleri nasıl değerlendirilebilir? Bu tür saçmalıklara ne denebilir? Hangi dış güçler, Anadolu'nun ücra bir yerinde, İskilip'te, orta halli bir ailenin bir çocuğunu buluyorlar ve onu alıp yetiştiriyorlar. Böyle bir iddiaya aklı başında, ortalama bir zekaya sahip hangi insan inanabilir?

Üniversitenin bu gerekçeli karar karşısındaki tavrı nedir? **İsmail Beşikçi** davalarını ihbarcı profesörler, muhbirler yakından izlemektedirler. Yukarıdaki alıntı konusunda düşünceleri nasıldır, acaba? Ben, bu soruyu heyetinize de sormak isterim. Siz, yukarıdaki alıntı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Görüleceği üzere, yargılanan düşünce olunca, kurumlar sılık olunca, böylesine akıl almaz iddialar ileri sürülebiliyor. Bu tür iddialar ortaya çıkmaz, konuşulmaz sanılıyor. Bu karanlık yargılamalar ortaya bir bir çıkartılmaktadır. Deşifre edilmektedir.

İsmail Beşikçi böylesine saçma iddialarla karşıkarşıya kalmıştır. Düşüncelerini söylemeye devam etmiştir. Düşünce özgürlüğünün kazanılmasında önemli bir role sahiptir.

BİLİRKİŞİLİK

Biz, hemen hemen tüm sorgu ve savunmalarımızda, bilirkişilik kurumuna karşı çıktık. Basılı eserler konusunda, düşünce konusunda bilirkişilik olamayacağını birçok defa belirttik. Ancak mahkemeler bu ayıbı sürdürmekte ısrarlılar. Kitaplarımızı değişik mahkemeler hâlâ bilirkişilere gönderiyorlar.

Yayınevimizce yayınlanan, **“Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu”** isimli kitabımız yayınlandığında, Ankara DGM bu kitapla ilgili öncelikle toplatma kararı verdi. İddianamesini yazan savcı, hakkımızda, hem 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'na göre ceza isterken, aynı zamanda da **“Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin Askeri ve Emniyeti Muhafaza Kuvvetlerini basın yolu ile tahkir ve tezyif etmek ve Atatürk'ün hatırasına basın yolu ile hakaret etmek”** gerekçeleriyle, görevsizlik kararı vererek, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdi. Yani bir kitapla ilgili iki tane ayrı dava yürütülüyor. Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde Terörle Mücadele Yasası'ndan yargılanan kitaplardan 4'ü hakkında, aynı zamanda Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde TCK 159. maddeden de dava yürütülüyor. Bu davalarda, aynı paragraflar, aynı cümleler, hem DGM'de ve hem de 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava konusu ediliyor. Bu bile, tek başına Türk yargısının ciddiye-tinin göstergesidir. Aynı paragraftan, aynı cümlelerden iki ayrı mahkemede dava açmak...

Fakat burada benim anlatmak istediğim, dikkat çekmek istediğim başka bir konu var. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi, kitapta suç olup olmadığını öğrenebilmek için, kitabı bilirkişilere gönderiyor. Bilirkişiler üç kişiden oluşmakta. Biri, emekli olmuş bir basın savcısı, diğer ikisi ise yaşlı avukatlar... 2. Ağır Ceza Mahkemesi, hangi kitap olursa olsun, derhal bu bilirkişilere kitabı aktarıyor. Onlar da, raporlarını yazıyorlar ve dosyanın üzerine de alacakları ücreti not edip mahkemeye iade ediyorlar, dava bu şekilde yürüyor.

İşte, Ankara DGM'nin görevsizlik kararı vererek 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermiş olduğu **“Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu”** isimli kitap da, bu bilirkişilere gönderiliyor. Bu bilirkişi raporunu olduğu gibi buraya almakta yarar görmekteyim:

“Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesine Sunulur

Mahkemesi : Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi
Sanıklar : 1- İsmail Beşikçi 2- Ünsal Öztürk

Dosya Esas No : 1992/174

Suç : Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin Askeri ve Emniyeti Muhafaza Kuvvetlerini basın yolu ile Tahkir ve Tezyif etmek ve Atatürk'ün Hatırasına basın yolu ile hakaret etmek.

**Bilirkişilerden
Tespiti İstenen**

Husus : Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Esas 1992/174 sayılı dosyasının 5.10.1992 tarihli tensip kararının 3 numaralı bendinde bilirkişiler olarak bizlerden tespiti istenen husus: "Sanık **İsmail Beşikçi** tarafından yazılan **(Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu)** isimindeki kitap üzerinde yapılacak inceleme ile TCK.nun 159. maddesi uyarınca değerlendirilmesinin yapılmasının" istendiği.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu'nun 29/9/1992 gün 1992/9 sayılı iddianamelerinde:

Sanıklardan **İsmail Beşikçi**'nin yazıp diğer sanık **Ünsal Öztürk**'ün Aralık 1991 tarihinde basımı yaptırılıp satışa sunulan **"Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu"** isimli kitapta Türklüğü, Cumhuriyeti, Devletin Askeri ve Muhafaza Kuvvetlerini, basın yolu ile tahkir ve tezyif etmek ve **Atatürk**'ün hatırasına basın yolu ile hakaret etmek suçundan **İsmail Beşikçi** hakkında TCK.nun 159/1, 5846 S. K.nun 1/1, 2/1, **Ünsal Öztürk** hakkında TCK.nun 159/1, 5816 K.nun 1/1, 2/1 ve 5846 S.K.nun 16/1 maddeleri gereğince cezalandırılmaları istenmiştir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi C. Başsavcılığı'nın İddia-name ve Görevsizlik kararı ile sanıklar haklarında 3713 S.K.nun 8/1 maddesi gereğince Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü aleyhine propaganda yapmak suçundan dava açıldığı ayrıca aynı iddianamede de 23.4.1992 gün 1992/17 sayılı kararla da Görevsizlik kararı verilerek dosyanın C. Başsavcılığı'na gönderildiği, ayrıca Adalet Bakanlığı'na da yapılan işlemlerden bilgi verildiği, Ankara C. Başsavcılığı

liğı'nın 12.5.1992 gün Basın Hz: 1992/383 sayılı Fezleke ile sanıklar haklarında TCK.nun 160. maddesi gereğince koğuşturma izni istendiğinin, bunun üzerine Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müd.nün 1.13.162.1992 sayılı yazıları ile sanıklardan Ünsal Öztürk'ün basımı ve dağıtımını yapılan diğer sanık İsmail Beşikçi tarafından yazılan **"Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu"** isimli kitapta:

Kitabın 67. sayfasında, "Kürt ulusu, emperyalistlerce ve onların Ortadoğu'daki işbirlikçilerince namusu gasp edilmiş bir ulustur" diye yazılarak,

Kitabın 72. sayfasında, "Türk aydınları, Hristiyan, Batılı beyaz emperyalizm derken kendi devletlerinin sıkı bir şekilde işbirliği içinde olduğu devletlerin Kürdistan'da sürdürdükleri çok ağır sömürge politikalarını dikkatle, sabırla incelemek durumundadırlar", diye yazılarak,

Kitabın 118. sayfasında, "Irak rejiminin gerçekleştirdiği soykırım hareketinin bir sacayağı da TC'nin kendisidir",

121. sayfada, "Türk devletinin iki yüzlü ve imhacı politikalarına karşı çıkmak her yurtsever, ilerici ve demokrat için dayatıcı bir görevdir",

149. sayfada, "Türkiye'nin çirkin yüzünü açıkça ortaya çıkarmıştır",

217. sayfada, "Türk basını devletin cinayet işlemesini, kadınlar, bebekleri öldürmesini çok doğal karşılamaktadır", "Kontrgerilla, yani devlet tarafından, hesaplı kitaplı işlenmiş bir cinayet söz konusudur",

218. sayfada, "Çocuklar, bebekler devlet tarafından katledildiği zaman",

233. sayfada, "Türk milleti büyük bir millet, hiçbir milletin diline, kültürüne dokunmamıştır yalanı nasıl söylenebiliyor?",

259. sayfada, "Devlet terörünün amacı ise dürüstlüğü sürdürülmesine engel olmaktır",

273. sayfada, "Bazı kişiler Türkiye'de uygulanan işkenceyi, işkencenin bir devlet politikası olduğunu yazdıkları için, Kürdistan'da uygulanan devlet terörünü deşifre

ettikleri için baskı altında tutulmaktadırlar" sözleri ile Türk-
lüğü, Cumhuriyeti neşren tahkir ve tezyif ettiğinden,

Kitabın 69. sayfasında:

"Genç kızları ve gelinleri ayrı yerlere kapatıyorlar. Askerler, polisler, güvenlik güçleri adına kim varsa, birer-birer sırayla bu kadınların ırzına geçiyor",

Kitabın 219. sayfasında, "Toplu köy aramaları çoğu zaman talana, yağmaya kadar varmaktadır. Halkın para, altın, saat gibi alınması ve taşınması çok kolay olan malları sık sık yağma edilmektedir. Devlet gücü gasp için kullanılmaktadır",

261. sayfada, "İşkenceciler büyük bir memnuniyet içinde seyreliyorlardı, memnun görünüyorlardı, işkenceye katılan gardiyanlardan biri"

Denilmek sureti ile de Devletin askeri kuvvetlerini, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerini neşren tahkir ve tezyif edildiği iddia edildiğinden TCK.nun 160. maddesi gereğince Bakandan takibat yapılması için izin istendiği. 7/9/1992 tarihli Olur istemi ile gerekli iznin verildiği. Bunun üzerine C. Başsavcılığı'nca davanın açılmış bulunduğu görülmüştür. Sanıkların 4/3/1992 tarihinde alınan ifadelerinde: **İsmail Beşikçi** ifadesinde: Bu kitap için evvelce hakkında takibat yapıldığını beraat ettiğini (3713 S. Kanunla TCK.nun 142. maddesinin kaldırılması sebebi ile) bu beraat hükmünün kesin hüküm olması sebebi ile Aralık 1991 tarihinde kitabın ikinci baskısını yaptırdığını, diğer sanık da 3713 S.K.nun 142. maddesini yürürlükten kaldırması sebebi ile kitabın basımını yaptığını beyan etmişlerdir.

Suçla konu olan ve dosya içinde bulunan kitabın tetkikinde:

Yurt Kitap-Yayın tarafından Aralık 1991 tarihinde basımı yaptırılıp satışa arzedilen ve **İsmail Beşikçi** tarafından yazıldığı anlaşılan kitabın, "**Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu**" isimli kitap.276 sayfadan ibaret olup **Yayıncının Notu** yazısı ile ve **Giriş Bilim Ortamının Koşulları** başlığı ile kitabın başladığı. Burada dip notlarla birçok ilim adamının fikirlerinin alındığı.

Esas gerçeikle ideolojik gerçek arasındaki farkın izahının yapıpı tarafsızlık kavramı üzerinde durulduğu, bütün olguların birbiri ile ilişki içinde olduğu hususu üzerinde de yazar fikirlerini belirttikten sonra, kitabın I. Bölümünde: Bilim "idelolojik gerçeği" toplumsal gerçek yerine koyamaz başlıklı yazısına devamla bu hususta alıntılarla fikirlerini geçiştirmeye çalışıldığı. Daha sonra Türk aydınlarının görüşleri ile **Mustafa Kemal'in** yazdıklarının ve söylediklerinin ilgisinin araştırıldığı.

Atatürk'ün muhtelif söylev, yazılarının düşünürlerin fikirlerinin yazısının konusu yaptığı. Bilhassa Atatürkçü düşünce üzerinde durulduğu.

Burada yazar **Mustafa Kemal'in** düşünceleri etrafında yazılanların bilimsel olmadığı üzerinde durmakta, bunun resmi ideolojinin tekrar üretilmesi olduğunu, emsalleri ile belirtmekte.

Kitabın 67. sayfasında fezlekede, C.I.G. Müd. yazılarında ve savcılık idianamesinde de ele alındığı gibi: Yazar burada Kürt ulusunun emperyalistlerce ve onların Ortadoğu'daki işbirlikçilerince namusu gasp edilmiş bir ulus olduğunu ifade ederek açıkça Kürt ulusunun namusunun gasp edildiği iddia edilmek sureti ile hem tahkir ve hem de tezyifin unsurlarını burada açıkça görmekteyiz.

Kitabın 69. sayfasında "Genç kızları ve gelinleri ayrı yerlere kapatıyorlar. Askerler, polisler, güvenlik güçleri adına kim varsa, birer birer sırayla bu kadınların ırzına geçiyor" denilmek sureti ile çok açık bir ifade ile genç kızların, gelinlerin Türk askerleri, polisleri ve güvenlik güçleri tarafından ırzlarına geçildiği iddiası yapılmak sureti ile büyük bir itham altında Türk askeri güçleri, polisleri bırakılmaktadır.

Bu sözler gerek Türk efkarı umumiyesinde, gerekse Dünya efkarı umumiyesinde Türk yani Devletin askeri ve emniyet muhafaza güçlerine karşı çok büyük bir infiali doğurabileceği gibi, onları büyük bir suçluluk altına sokmakta tarikin ve tezyifin en ağırını ile askeri güçler, emniyet muhafaza kuvvetleri itham edilmekteler.

Sanki bu güçler sıraya girmiş bir orta malı bir genel evmiş gibi bu kadınların ırzına geçildiği ifade edilmektedir.

Kitabın 72. sayfasında: "Türk aydınlarının Kürdistan'ı sömürge politikası ile idare ettikleri" yazar tarafından ifade edilmekte.

Kitabın 2. Bölümünde: Kürdistan'daki sömürge sistemi üzerinde kendi fikirlerini bildiren yazar **118. sayfada:** T.C.nin soykırım yaptığı anlatılmakta. **121. sayfada ise:** "Türk Devletinin iki yüzlü ve imhacı politikasına karşı çıkmak"ın bir görev olduğu belirtilmek sureti ile Türk Devletinin iki yüzlü bir siyaset güttüğünü, imhacı bir politika sürdürdüğünü, beyan ederek Cumhuriyeti Devleti toplum nazarında imhacı, iki yüzlü bir politika sürdüren bir kuruluş olarak bildirmektedir ki burada da tahkir ve tezyifin unsurları açıkça görülmektedir. Yazar daha sonra muhtelif dergilerden alınmış yazıları kitabına dercettiği görülmektedir.

149. sayfada ise: "Türkiye'nin çirkin yüzü ifadesini kullanarak Türklüğü ve bilhassa Cumhuriyeti küçük düşürmek kasdı ile küçültücü bu ibareyi kullandığı görülmektedir.

Kitabın 3. bölümünde: Türkiye Cumhuriyetinin Millidir anlayışı üzerinde durarak burada da:

Osmanlı idaresi ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki farklılığı ifade ederken daima Cumhuriyete sataşmakta. **178-179. sayfaların boş olduğu basılmadığı görülmektedir. Aynı şekilde 182-183. sayfaların boş olduğu bu arada birtakım sayfaların da boş bulunduğu görülmüştür.**

Yazar bazı adli olayları ele almakta onları yazmakta.

Kitabın 217. sayfasında da: "Yani devlet tarafından hesaplı kitaplı işlenmiş bir cinayet söz konusudur" denilmek sureti ile Devletin cinayet işleyen bir teşkilat olduğu, devletin cinayet işlediği basın yolu ile halka duyurulmaktadır. Devletin canı olduğunun bildirilmesi halkın devlete karşı güvenini sarsar, kuşkusunu artırır. Devleti bir cinayet işleyen müessese olarak tanımlanmasında da tezyif ve hakaretin unsurlarının açıkça mevcut olduğu izahı varestedir.

Yine **kitabın 218. sayfasında** çocukların, bebeklerin devlet tarafından katledildiği açıkça ifade edilerek yazıya yazar devamla: "Kendi devletinin zulmünü, baskısını, ci-

neyetlerini hiç görmeyenlerin durmadan PKK zulmünden söz etmeleri inandırıcı değildir denilerek devletin zulüm yaptığını açıkça ifade edildiği görülmektedir. Devletin zulüm yaptığını yayın yolu ile halka duyurmakta devletin itibarını düşürücü bir husustur.

Kitabın 219. sayfasında da daha ileri gidilerek burada:

“Toplu köy aramalarının çoğu zaman talana, yağmaya kadar vardığının, halkın para, altın, saat gibi eşyalarının sık sık yağma edildiğinin, devlet gücünün gasp için kullanıldığının ifade edildiği görülmektedir.

Burada Devletin askeri, emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin gasp yaptığı halkın para altın zattini zorla aldıkları ifade edilmek sureti ile bu güçler suç olan bir fiille itham edilmekte, suçlanmakta halkın nazarında küçük düşürülmektedir. Adeta devletin bu güçleri eşkıya gibi yağma ve talan eden kişiler olarak tavsif edildiği görülmektedir.

Kitabın 233 ve 240. sayfalarında da yalan üzerinde durulmakta Devletin Cumhuriyetin yalancı olduğu ifade edilmektedir.

Devletin dürüstlüğüne sürdürülmesine engel olduğu zira Devlet terörünün dürüstlüğüne sürdürülmesine engel olmak olduğu ifade edilmekte burada da Devlet küçük düşürülmektedir.

Devletin işkence yaptığı, işkencenin bir devlet politikası olduğu üzerinde de durularak bunu yazarların baskı altında tutuldukları ifade edilip yine Devlet küçük düşürülmekte.

Yukarda Kitaptan alınan muhtelif pasajlarla tetkikatımızı bitirmiş bulunmaktayız. Kitap hemen hemen baştan sona kadar bu fikirlerin savunucusu halka duyurulmasını gaye edinmiş izlenimini verdiği gibi esas maksadın da bu olduğu kanısına varmış bulunmaktayız.

Kitapta yukarda izah ettiğimiz gibi her vesile ile Devlet, Cumhuriyet itham edilmekte küçük düşürülmekte, Devlete Cumhuriyete suç olan fiilleri yapan bir müessese olarak tanımlanmakta, Türklük ve Cumhuriyet yukarda etraflica izahını yapmış bulunduğumuz ve parçalar aldığımız yazılarla tahkir ve tezyif edilmektedir.

Devlet Emperyalist, Sömürgeci, Katil, yalan söyleyen bir müessese olarak tanımlanmaktadır. Bu deyimler Kanunlarımız muvacehesinde suçtur yazar devleti muhtelif suçları işleyen bir teşkilat olarak anlatmaktadır. Yazar kitapta Devletin Askeri ve Emniyet muhafaza kuvvetlerini itham ederek Onların Genç kızları gelinleri ayrı ayrı yerlere kapatarak Askerlerin, polislerin, Güvenlik güçlerinin birer birer sıra ile bu kadınların ırzlarına geçtikleri şeklindeki ifadesi çok ağır itham edici, küçük düşürücü, gerek Yurd içinde ve gerekse Yurd dışında Türk askeri polisini çok büyük bir itham altında bırakmakta. Ona suçlar isnat edilmekte dirki açıkça tahkir ve tezyif kuşkusuz bütün açıklığı ile görülmektedir.

Kitabın diğer bir yerinde de bu kuvvetler bir eşkiyamis gibi tanımlanarak halkın parasını, altınını saatini yağma ettikleri gibi burada da çok ağır bir suçlama yapılmaktadır. Bunlar kuşku götürmeyecek derecede tahkir ve tezyifi içermektedir.

SONUÇ: Tetkikini yapmış bulunduğumuz İsmail Beşikçi tarafından yazılan Aralık 1991 tarihinde Diğer sanık Ünsal Öztürk tarafından basılıp yayınlanan ve satışa sunulan **“Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu”** isimli kitapta yukarda etraflica izah ettiğimiz ve pasajlar verdiğimiz yazılarda TCK.nun 159/1. maddesindeki Türklüğü, Cumhuriyeti, Devlet Askeri ve Emniyet muhafaza kuvvetlerini Basın yolu ile Tahkir ve tezyif eylediği bu suçun bütün unsurlarının olduğu kanısındayız.

Muhterem Mahkemenin takdirlerine saygılarımızla sunulur. 9/10/1992

Bilirkişi
Kâzım Arslan
(İmza)

Bilirkişi
İlhan Horoz
(İmza)

Bilirkişi
Ahmet Polat
(İmza)

2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne sunulan bu bilirkişi raporundaki, cümle düşüklüklerini, tashihleri, kopuklukları bir tarafa bırakıyorum. Aslında bu konu üzerinde de konuşabi-

lirim. Çünkü biz, kitaplarımızı hazırlarken, en ince ayrıntıya, mizanpaja vs. dikkat etmeye çalışıyoruz. Kitabımızı okuyan bilirkişinin de aynı ciddiyeti göstermesini beklememiz gayet anlaşılabilir bir konudur.

Ancak burada, bu bilirkişi raporunda çok büyük bir ayıp var. Bu bilirkişilerin, kitabı, bir tarla gibi, bir mera gibi gördüklerini açıklayan çok büyük bir ayıp var. Bu ayıp, aynı zamanda 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin de ayıbıdır.

Kitap matbaada basılırken, çeşitli hatalar meydana gelebiliyor. Örneğin, bazı sayfalar simsiyah çıkabiliyor. Eğer ciltlemeyi yapan ustalar ciddi davranıp bozuk sayfaları ayırmazlarsa, kitap o haliyle satışa çıkıyor ve okura ulaşıyor. Okur bozuk olan kitabı yayınevine getirerek sağlamıyla değiştirmek zorunda kalıyor. Bazen de, bir formanın ön yüzü basılıyor fakat arka yüzü basılmıyor. Yine ciltci ustasının gözünden bu durum kaçtığına, kitap, 16 sayfası, bazen 8 sayfası boş olarak kitapçı vitrinlerine çıkabiliyor. Bu durumda da okur, bozuk kitabı değiştirmek zorunda kalıyor.

İşte, bu bozuk kitaplardan bir tanesi, Ankara DGM'nin hazırladığı dosyaya girdikten sonra, görevsizlik kararıyla birlikte Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne geçiyor. Tabii, yargıçların kitabı şöyle bir karıştırma merakları bile olmadığından, -yargıçlarda basılı eser konusunda oluşmuş belli bir anlayış var mı, onu bilmiyorum- dosyayı hemen bu bilirkişilere teslim ediyorlar. Bilirkişiler görevlerini yerine getiriyorlar. Kitaptaki Kürt, Kürdistan, Türk ordusu, imha vb. gibi sözcükleri bulup bu cümlelerin altını çiziyorlar. Kitabın ilerleyen sayfalarına geldiklerinde ise bazı sayfaların boş olduğunu görüyorlar. Ve raporlarına şöyle bir paragraf geçiriyorlar:

"Osmanlı idaresi ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki farklılığı ifade ederken daima Cumhuriyete sataşmakta. 178-179. sayfaların boş olduğu basılmadığı görülmektedir. Aynı şekilde 182-183. sayfaların boş olduğu bu arada birtakım sayfaların da boş bulunduğu görülmüştür."

Bu, ne demektir? Mahkeme-Bilirkişi-Kitap-Ceza arasında nasıl bir ilişki vardır? Bu ilişki demokratik midir? Bu bilirkişilerin kitaba yaklaşımı nasıl açıklanabilir?

Toplatılan ve hakkında Terörle Mücadele Yasası'na göre dava açılan **"Cop Cumhuriyeti"** isimli kitapla ilgili, ayrıca Ankara Cumhuriyet Savcısı da benim ifademi aldı. Bu defa TCK 312. maddeden. Savcıya sordum. **"Bir kitapla ilgili, aynı fiille ilgili 2 veya 3 dava açıyorsunuz, bunun nedeni nedir"** diye. Bana çok çarpıcı bir cevap verdi. **"Ben görevimi yapıyorum. Her mahkemeye ayrı ayrı iddianame yazıyorum. Bundan sonrası mahkemelerin görevi. Ya birinden beraat ederseniz..."** Savcı, kitaba mutlaka ceza verilmesinden yanaydı. Bir mahkemede kitap kurtulursa diğerine yakalansın ve mahkûm olsun diye bildiği bütün mahkemelere davalar açınıyordu.

Ama bilirkişiler konusunda aynı şeyler geçerli olmuyor. Bilirkişiler ellerine gelen bozuk kitabı mahkemeye iade edip sağlam bir kitap istemiyorlar. Elleri gelen kitapla ilgili raporlarını yazıyorlar, boş olan sayfaları belirtiyorlar, dosyanın üzerine de alacakları parayı not edip geri gönderiyorlar. Burada şu soru sorulabilir Ankara Cumhuriyet Savcısı'nın mantığıyla: Ya kitabın boş olan 8 sayfasında ağır suçlar varsa, kitabın diğer sayfalarından mahkemeler beraat kararları verirlerse, kitap boş olan ve suç içeren 8 sayfayla tekrar piyasaya çıkarsa... Devletin bölünmez bütünlüğü, Türklüğe, Cumhuriyete hakaret vb. gibi durumlar olmaz mı?

İşin ilginç yanı, bu bozuk kitap, hâlâ 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin dosyasında duruyor. Durmaya devam ediyor. Biz, savcılar, yargıçlar kitaplarımızı okumuyor, okumadan hakkımızda davalar yürütüyorlar, bu davalar siyasal davalardır dediğimizde bazı yargıçlar itiraz ediyorlardı. Bu anlatıklarım söylediklerimizi doğrulamakla kalmıyor, düşünce ve kitap yargılamaları konusunda ciddiyetsizliği, çağdışılığı, cehaleti de ortaya koyuyor. Bu tür anlayışları şiddetle reddediyoruz. Kınıyoruz.

ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER, PARİS ŞARTI, FALAN-FİLAN

Devlet yetkilileri, basın, politikacılar, meclis başkanı, başbakan vb. vb. sık sık demokrasi, özgürlük, insan hakları filan diyorlar. Bizim ise kitaplarımız toplatılıyor. Kitap top-

latmanın ne anlama geldiğini hatırlatmak isterim. Kitap toplamak, düşünce özgürlüğü yok anlamına gelmektedir.

Ancak yalanlar, bastırmaya, sindirmeye çalışmalar bu kadarla kalmamaktadır. Örneğin siz, uluslararası bir anlaşmanın altına imza koyuyorsunuz. Ama sadece imza koyuyorsunuz. Yönetiminiz altındaki yerde ise bildiğinizi okuyorsunuz.

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yayınladığımız onlarca kitapla ilgili davalar yürütülüyor. Bu davaların büyük çoğunluğu ikinci kere görülüyor. Mahkeme, davayı bölüp başka mahkemelere gönderdiği zaman üçüncü kere dava görülmüş oluyor.

Bu davalardan bazıları şu kitaplarla ilgili yürütülmektedir:

Kürtlerin Mecburi İskânı; Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu; Devletlerarası Sömürge Kürdistan; UNESCO'ya Mektup; Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu; Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu; Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması; Doğu Anadolu'nun Düzeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I; Doğu Anadolu'nun Düzeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller II; Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi.

Adı yazılı kitaplarla ilgili davalar geçmişte görülmüş, bazılarından cezaevlerinde yatılmış, bazıları yargılama sırasında beraat etmiş, bazıları ile ilgili ceza maddeleri ortadan kalkmış, bazıları davaya konu edilmiş fakat herhangi bir toplatma, ceza verilmemiş serbest bırakılmış kitaplardır. Bazıları ise bu davalara ilişkin mahkeme belgeleridir.

Şimdi, ortada böyle bir durum var. Somut, izlenebilir ve gözlenebilir bir durum var. Bir de, Türk Devleti'nin altına imza koyduğu bir sözleşme var. Bu sözleşme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi. **İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesi'ne Ek 7 Nolu Protokolün 4/1 Maddesi** aynen şöyle:

"Hiç kimse bir devletin yargı yetkisi içindeki ceza yargılamasıyla aynı devletin yasaları ve ceza yargılaması uyarınca daha önce aklandığı ya da hüküm giydiği bir suçtan ötürü yeniden yargılanıp cezalandırılmaz."

Sözleşmenin bu maddesi çok açık. Bir kere yargılayabilirsin diyor. Hem bu tür şeyleri Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kitaplar için de söylemiyor. Çünkü Avrupa'da kitap toplatma, yargılama gibi bir uygulama yok. Kitaplar toplatılıyor, düşünce suçu var dediğinizde hayretler içinde kalıyorlar. Yani sizin **"bizim basın kanunumuzda kitabın her yeni basımı yeni bir suç oluşturabilir"** demeniz boş bir çaba.

Bu tür, benzer tür sözleşmeler, anlaşmalar imzalanmakta ama hiç riayet edilmemektedir. O halde bu anlaşmalar, sözleşmeler neden imzalanmaktadır? Bu sorunun tek bir cevabı var: Kamuoyunu, dünyayı kandırmak, demokratik bir devlet olunduğu yalanına inandırmak.

AYDINLARIN-YAZARLARIN TAVIRLARI

Resmi ideoloji, aydınları, yazarları diz çöktürmüş, teslim almıştır. Yüreklerini güzelliklere, dirence kapatanlar, kendilerince bir dünya oluşturarak, çirkinliklerle beraber yaşamaktadırlar. Hayatın bir yanı gerçekleri dile getirirken, başını yukarı kaldırırken, diğer yanı korkunç bir suskunlukta, teslimiyettedir. Bizim, kitaplarımız toplatılıyor, düşüncelerimizden dolayı davalar var. Hergün polisle, savcıyla, mahkemeyle, bilirkişilerle karşıkarşıyayız. Ama **Yaşar Kemal**'in heykeli dikiliyor. Heykelinin açılışına kendisi de katılıyor. Ödüller veriyorlar. Bu ödülleri başta Kültür Bakanı **Fikri Sağlar** olmak üzere çeşitli devlet ve hükümet yetkilileri veriyor. **Yaşar Kemal** de bunları alıyor. Övgüler... övgüler... Dünya çapında yazar olduğu söyleniyor, televizyonlarda konu oluyor, gazetelerde, kültür sayfalarında söz ediliyor. Halbuki bizim kitaplarımız toplatılıyor, yazarımız, değerli dostumuz **İsmail Beşikçi**'ye düşüncelerinden ötürü cezalar veriliyor. **Yaşar Kemal**'de hiç vicdan yok. Rahatça, vicdanı sızlamadan ödülleri alıyor. Gazetelerde pozlarını görüyoruz, gülümsüyor, gururlu gururlu duruyor.

Yaşar Kemal neden gururlanmaktadır? Onu gururlandıran nedir? Biz, düşüncelerimizi söyleyemiyoruz, duygularımızı ifade edemiyoruz. Kürt ulusunun perişan edildiğinden, asimilasyondan, güvenlik güçlerinin köyleri yıktığından vb. söz ettiğimizde ağır cezalar istenen davalar açılıyor. Kanaatlerimizden dolayı yargılanıyoruz. Çağdışı, gerici anlayışlar

bizi susturmaya çalışıyor, **Yaşar Kemal** ödülleri alıyor. Bu, çok büyük bir ayıptır. Ben bunları yazarken utanmaktayım.

22 Mayıs 1993 günü Edebiyatçılar Derneği'nin düzenlediği, **Jülde Güllizar**'ın yönettiği "**Yaşar Kemal'e Soru Yağmuru**" programına katıldım. Ben de **Yaşar Kemal**'e birkaç soru sordum. Susturdu beni, konuşmadı. Jülde Güllizar da sözümü kesiyordu. "**Siz ödül alıyorsunuz, biz ceza alıyoruz. Bu ikisi arasında nasıl bir ilişki vardır**" demiştim kısaca... Kürsüyü kızarak terk etti. "**Sizin gibi aşırılar demokrasinin önünde engelsiniz**" diyordu büyük bir öfkeyle... Anayasa Mahkemesi Başkanı **Yekta Güngör Özden** de oradaydı. **Yekta Güngör Özden**'le programdan önce de sık sık sarılıp sarılıp öpüşüyordu **Yaşar Kemal**. Bana kızıp kürsüden inince, Anayasa Mahkemesi Başkanı **Yekta Güngör Özden** yerinden kalktı. Yüzünde anlamlı bir ifade, hararetle **Yaşar Kemal**'in elini sıktı ve tekrar öpüştüler. Halbuki, **Dr. İsmail Beşikçi** hakkında, Anayasa Mahkemesi Başkanı **Yekta Güngör Özden**'e yazdığı "**Açık Mektup**"tan dolayı 2-5 yıl hapis, 50-100 milyon para cezası istenen dava var. (İstanbul 1 Nolu DGM, Dosya No: 1992/349)

Yaşar Kemal'in yüzündeki gülücük donacaktır. Özgürlük mutlaka kazanılacaktır.

Bir de **Aziz Nesin** var. **Aziz Nesin**, "**Şeytan Ayetleri**"nin yayınlanması konusunda açıklamalar yaptı. "**İçerikliğini bilmiyorum, ne anlatıldığını bilmiyorum, Salman Rüşdü'yü de hiç tanımam, ama, kitabın yasak olması onurumu rencide ediyor**" gibi şeyler söyledi. Bu tür sözleri söylemeye devam ediyor. Bizim ise kitaplarımız toplatılıyor. Bir tane değil iki tane değil, onlarca. **Aziz Nesin** ne kadar onurlu? **Aziz Nesin** kör mü? **Aziz Nesin** demokrat mı? Kendi devletinin baskısına, zulmüne, insanların düşürülmesi için politikalar üretmesine, yaptırımlar uygulamasına karşı çıkmayan demokrat mıdır?

Bu tür aydınlar için deniz bitmiştir. Çünkü insanlar konuşuyorlar, korkmuyorlar, düşüncelerini sansürsüz anlatıyorlar, hem mahkemelerde, hem her yerde. Çifte standartlı devlet, çifte standartlı aydınlar-yazarlar çizerler politikalarını ilelebet sürdüremezler.

“YASAKLARI YASAKLAMAK”

Birtakım aydınlar, DYP-SHP hükümetinin Kültür Bakanını **Fikri Sağlar**'ın söylediği bazı sözlerle takılmış kalmışlar. Kültür Bakanı **Fikri Sağlar**, “**Yasakları yasaklayacağız**” diyerek görevine başlamıştı. “**Tüm kitapların üzerindeki yasakları kaldırdık**” şeklinde garip bir açıklamayla görevini sürdürdü. Kültür Bakanı **Fikri Sağlar**, çeşitli televizyonlarda, düşüncenin ve basılı eserin çok yakında özgür olacağını, yasalardaki değişiklik çalışmalarının tamamlandığını söyledi. Kamuoyu bu vaatlerin yerine getirileceğini boşuna bekledi. Aradan çok uzun zaman geçti. Kitaplar hâlâ yasak. Yetkililerin söylediği yalanlar, eski tüfeklerde, büyük rehavete neden oldu, ama düşünce hâlâ yasak...

Yayinevimiz, Kültür Bakanı **Fikri Sağlar**'dan randevu talep etti değişik zamanlarda. Fakat hiçbir cevap alamadık. Eğer görüşseydik, Kürt ulusuna ilişkin baskılardan, Kürtlerle ilgili kitap yayıncılığının zorluklarından, özgürlüklerden söz edecektik ona. Kitaplarımız peşpeşe toplatılmaya, Kültür Bakanı **Fikri Sağlar** da “**düşünceye, kitaba özgürlük sağladık**” açıklamalarına devam ediyordu. Bizim kitaplarımızın ikişer-üçer toplatılmasıyla **Fikri Sağlar**'ın kitaba özgürlük sağladık açıklamaları arasında nasıl bir ilişki vardır? 25 Mayıs 1992'de **Fikri Sağlar**'a bir mektup gönderdi **Yurt Kitap-Yayın**. Bu kısa mektup şöyle:

“Sayın **Fikri Sağlar**,

Televizyonlarda, basında verdiğiniz beyanlarda Türkiye'de kitap toplatmalarının ortadan kaldırılacağını, çeşitli yasalardaki düşünce özgürlüğüne, basın özgürlüğüne yönelik maddelerin temizleneceğini söylüyordunuz.

Geçen zaman göstermiştir ki, düşünce ve basın özgürlüğü üzerindeki baskılar artarak, yoğunlaşarak, çılgınlaşarak sürmektedir.

Sizden defalarca bu konuları görüşmek için randevu talep etmiştim. Görüşme talebimi geri alıyorum. Sizi ve hükümetinizi basın ve düşünce özgürlüğüne yönelik uygulamalarınızdan dolayı protesto ediyorum.

Ünsal Öztürk

Yurt Kitap-Yayın”

Bizim, Kùltür Bakanı **Fikri Sağlar**'a başka protestolarımız da oldu. Yalnız burada bir gerçeğe dikkat çekmek istiyorum. **Fikri Sağlar**, bazen, kitaplar üzerindeki baskıları kınar mahiyette açıklamalar yaptı. Sanki sıradan bir vatandaşmış veya bir derneğin yöneticisiymiş gibi... Biz, tabii bu tavırların ne anlama geldiğini çok iyi biliyoruz. Çünkü Kùltür Bakanı **Fikri Sağlar**'ın sadece sahnede görünen bir figüran olduğunu çok yakından biliyoruz. Esas aktörler perde arkasındadır. MİT'tir, MGK'dır. Düşüncenin Terörle Mücadele Yasası'na göre yargılandığı bir devlette, Kùltür Bakanlığı-Düşünce yargılaması-Terörle Mücadele Yasası arasında nasıl bir ilişki vardır?

Düşünceyle ilgili, kùltürle ilgili bakanlığın Adalet ya da Kùltür Bakanlığı olmadığını DYP-SHP hükümetinin "**demokrat**" Adalet Bakanı **Seyfi Oktay** açıkladı. Açıklama aynen şöyleydi:

"İlgili yasa terörle mücadele. Bu yasa, bizim dışımızda. Yasayla ilgili bakanlıklar İçişleri ve Milli Savunmadır. Benim bu alanda bir sorumluluğum yok."
(Cumhuriyet, 26 Mayıs 1992)

Düşünce ile ilgilenen bakanlıklar İçişleri ve Milli Savunma'ysa **Fikri Sağlar**'ın Kùltür Bakanlığı'nın görevi ne acaba? Görevinin ne olduğu bizce biliniyor: Gerçeklerin üstünü örtmek, parlak açıklamalar yaparak kamuoyunu kandırmak...

Yasakların yasaklanacağını söylemek yalan olarak kalmıştır. Hocam **İsmail Beşikçi**'nin söylemiyle "**Yalan bakanlar tarafından söylendiği zaman gerçek mi oluyor?**"

MAHKÛMİYET YA DA BERAAT

Kitaplarda suç vardır anlayışında olmak gericiliktir. İnsana, düşünceye düşmanlıktır. Kitaplara soruşturma dahi açılmaz. Kitaplarda suç vardır gibi anlayışla bile yaklaşılamaz. Böyle bir anlayış nasıl olabilir?

İnsan her konuda, ister su konusunda, ister Kürdistan konusunda düşüncelerini tabii ki açık açık söyleyecektir. Örneğin herhangi bir kişi "**PKK ulusal kurtuluş örgütüdür**" şeklinde bir düşünceye sahipse bunu açıkça söylemeli-

dir. Düşünce ifade etme özgürlüğü bunu gerektirir. Yoksa, devletin imhacı, inkârcı politikalarını savunmak düşünce özgürlüğüyle ilgili bir olay değildir.

Mahkûmiyet ya da beraat bizim isteğimiz değildir.

Tüm basılı eserlerle ilgili davalar düşmelidir. **Yurt Kitap-Yayın**'la ilgili tüm davalar düşmelidir. Düşünceyi engelleyen tüm yasalar kaldırılmalıdır. **Yurt Kitap-Yayın**'ın zararını tazmin edilmelidir.

Yaşasın özgürlük.

IV. MÜTAAALAA SAVUNMA OLSUN(*)

Sayın Yargıçlar

8 Haziran 1993 tarihli duruşmada, iddia makamı, "**Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I**" kitabıyla ilgili davada esas hakkındaki mütalaasını belirtti. Bu mütalaayı ilgiyle dinledim.

Bu mütalaanın savunma olarak kabul edilmesini diliyorum.

Saygılarımla...

(*) Bu yazı, 2 Temmuz 1993 günü, "**Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I**" kitabının yargılanması sırasında **İsmail Beşikçi** tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesine verilen savunma metnidir.

EŞİTLİK İSTEĞİ(*)

Sayın Yargıçlar

Daha önceki duruşmalarda, TCK 312/2-3 gereğince ek savunma yapmamız gerektiği bildirildi.

TCK 312/2'de, **"Halkı; sınıf, ırk, din, mezhep ya da bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça kışkırtan kimse..."**den söz edilmektedir.

Biz yazılarımızda, dava konusu edilen kitaplarımızda Kürtlerin, her bakımdan eşit olması gerektiğini vurgulamaya çalışıyoruz. Her bakımdan eşitlik, kuşkusuz siyasi bakımdan eşit olmayı da içermektedir.

Dava konusu edilen kitaplardan, yazılardan, **"halkı, sınıf, ırk, din, mezhep ya da bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa kışkırtmak"** gibi bir sonuca ulaşmak mümkün değildir. Eşitlik istemlerinin bu şekilde değerlendirilmesi büyük bir yanıltır.

Fakat, Türkiye'de, dil, ırk, bölge farkı gözeterek halkı kin ve düşmanlığa kışkırtan güçler vardır.

Devlet güçlerinin, ırk, dil ve bölge farkı gözeterek Türk halkını Kürt halkına karşı kışkırttığı, iki halk arasında düşmanlık yaratmaya çalıştığıysa bir gerçektir. Alanya, Fethiye, Milas, Domaniç gibi yörelerden Kürtlerin kovulmaları, bu gibi yörelerde, Kürtlerin iş yerlerinin yakılması, yıkılması, Kürt insanların mağdur edilmeleri bu konuyla yakından ilgilidir. Bu yörelerde, devlet güçlerinin kışkırtmalarıyla, teşvikleriyle, pek çok olay meydana gelmektedir. Bu kışkırtmaların ve teşviklerin ırkçı ve sömürgeci bir içerikte olduğu, bu doğrultuda geliştiği bir gerçektir. Bu tür kışkırtmaların ve teşviklerin bizlere mal edilmesi büyük bir yanıltıdır.

(*) Bu yazı, 2 Temmuz 1993 günü, 1991/128 ve birleştirilen dosyalara ilişkin, Ankara DGM'nin tüm kitaplar hakkında TCK 312. maddeye göre ek savunma istemi üzerine Dr. İsmail Beşikçi tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesine sunulan savunma metnidir.

Kürtlerin asimilasyonunun temel bir politika olarak belirlenmesi, Kürtlerin ve Kürtçe'nin varlığının inkâr edilmesi dil, ırk ve bölge farkı gözetildiğinin zaten önemli bir göstergesidir. Devletin özel tim ve korucularla ilgili politikaları, özel timlerin ve korucuların Kürdistan'daki operasyonları, köylerin yakılıp yıkılması, insanların, hayvanların kurşunlanması, hangi dostluğun göstergeleri sayılabilir? Bu koşullarda, Kürtlerin, ulusal ve demokratik istemler doğrultusunda yürüttüğü mücadele de meşru hale gelmektedir.

Bugün devlet, Kürdistan'da en ağır silahlarını, en öldürücü silahlarını kullanmaktadır. Kobralarla, Süper Kobralarla, Skorskylerle, savaş uçaklarıyla, zırhlılarla, toplarla, havanlarla; Kürt köyleri yakılmaktadır, yıkılmaktadır. Türk basını, **“Süper Kobralarımız ölüm saçıyor”** diye manşetlerden müjdeler vermektedir. **“300 eşkıya öldürdük”, “500 eşkıya ölü ele geçirdik”** diyerek sevinç çığlıkları atmaktadır. Bunlar, Kürtlerle Türkler arasındaki dostluğun belirtileri olarak değerlendirilebilir mi?

İşkence, Kürdistan'da, sistematik bir devlet politikasıdır ve Kürdistan'da insan haklarının kınntısı bile yoktur. Böyle bir zulümle, Kürtlerle Türkler arasında birlik beraberlik tesis edilemez. Bu tür bir hükmetme politikasıyla birlik oluşmaz.

Sayın Yargıçlar,

Bizim dava konusu edilen kitaplarımızda, yazılarımızda, TCK 312/2 ile ilgili bir suç olmadığı açıktır. Esasen düşüncenin suç oluşturması, düşüncenin suç kabul edilmesi olanaklı değildir.

Durumu saygıyla sunuyorum.

YAYINEVİ YAZAR BİRLİKTELİĞİ(*)

Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi'nin kaleme aldığı ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Yasası'na göre yargılanan 15 kitabın davası sürmektedir. Bu toplu davada bizler ve avukatlarımız savunmalarımızı yapmış bulunuyoruz. Ancak, heyetiniz, bu defa da TCK 312. maddeden tüm kitaplar hakkında ek savunma istemektedir. Bu konudaki görüşlerimizi kısaca ifade edeceğiz.

YAYINEVLERİ DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ KURUMLARI

Devlet politikalarını eleştiren, alternatif düşünce üreten insanlar ve kuruluşlar korkunç bir zulüm altındadır. Yayınlanan günlük, haftalık, onbeşgünlük, aylık dergiler, gazeteler vb. devamlı toplatılmaktadır. Yazarları, çizerleri, çalışanları, herkes soruşturulmakta, gözaltına alınmakta, işkenceden geçirilmekte, tutuklanmaktadır. Resmi devlet ideolojisi kendisini ancak böyle, ceza yöntemleriyle koruyabilmektedir. Resmi ideoloji tamamen yalana dayanmaktadır. Toplumun bağrındaki muhalefet odaklarına kendi yalanlarını dayatmakta, zorla kabul ettirmeye çalışmaktadır.

Bu dayatmaları kabul etmeyen kişileri ve yayın kuruluşlarını devamlı taciz etmektedir.

141-142'nin kaldırılması fakat yerine Terörle Mücadele Yasası'nın 7 ve 8. maddelerinin konulmasıyla baskı kat be kat artırılmıştır. Fakat gece yırtılmıştır. Zulüm geri tepecektir. Özgürlükler kazanılacaktır.

(*) Bu yazı, 2 Temmuz 1993 günü, 1991/128 ve birleştirilen dosyalara ilişkin, Ankara DGM'nin tüm kitaplar hakkında TCK 312. maddeye göre ek savunma istemi üzerine Ünsal Öztürk tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesine sunulan savunma metnidir.

Muhalefet dergileri, yayınevleri binbir olanaksızlık içinde de olsalar, direniş kimlikleri bilince çıkmakta ve kafalar aydınlanmaktadır. Yayınevleri düşünce özgürlüğü mücadelesinin kurumları haline gelmektedir.

YAZAR-YAYINEVLERİ İLİŞKİSİ

Türk Devleti'nin anayasasında, yasalarında düşünceyi yasaklayan ne tür maddeler bulunursa bulunsun, bilim adamları, düzen karşıtları düşüncelerini söylemekte ısrarlıdır. Kafalarındaki cendere, karakollar çoktan yıkılmıştır. Büyük bir aydınlanma ve özgürleşme hareketi yaşanmaktadır. Ve artık onlar yalnız da değildir.

Ortada bir gerçek varsa, doğru varsa, bu doğrular, bu gerçekler tüm ezilenler tarafından, dürüst insanlar tarafından savunulmalıdır. Bunlara yayınevleri zaten dahildir. Yayınevleri, yazarlarını, kitaplarını savunmalı, devletin kitaplardan, yazarlardan elini çekmesi için ileri atılmalıdır. Bu, açıktır.

Düşüncenin yasak olduğu bir yerde hiç kimse özgür değildir. Bu kategoriye burjuva aydınları, devlet yetkilileri de dahildir. Baskıyla, zulümle, savcıyla, zindanla korunan düşünce düşünce midir?

Biz, yazarımızı, kitaplarınızı, düşünce özgürlüğünü savunuyoruz. Ve diyoruz ki, içinde suç vardır dediğiniz kitapları aynı zamanda biz yazdık. Her satırını resmi devlet ideolojisine karşı savunuyoruz. Yazarımız **Beşikçi**'nin sorgularına, savunmalarına aynen katılıyoruz. Açıklamaları tamamen doğrudur, gerçektir.

ÖZGÜR BİR TOPLUMDA KİTAP DAVASI OLMAZ

Devlet yetkilileri, yüksek bürokratlar, yüksek yargıçlar, yargıçlar, üniversite profesörleri, gazete patronları vs. düşüncelerini söylüyorlar. **"Ülke tek, millet tek, herkes Türk", "Ne Mutlu Türküm Diyene", "Bir Türk Dünyaya Bedeldir"**... Onlar için herhangi bir cezaî müeyyide söz konusu olmuyor, akıllara bile getirilmiyor. Fakat, onların dü-

şünceleri yazarımız **İsmail Beşikçi** tarafından eleştirildiğinden mahkemeler harekete geçiyor.

Örneğin **Yekta Güngör Özden** düşüncelerini açıklıyor. Televizyonlardan, radyodan, gazetelerden sürekli konuşmalarını dinliyoruz, okuyoruz. Hiçbir şey olmuyor ona. Fakat **Beşikçi** Anayasa Mahkemesi Başkanı **Yekta Güngör Özden**'i eleştirdiği zaman hakkında dava açılıp cezaevine gönderilmeye çalışılıyor. Burada, **Yekta Güngör Özden** özgür müdür? Onun görüşleri dokunulamaz, çürütülemez, eleştirilemez görüşler midir? Neden yasalar yapılarak bu tür insanların düşünceleri eleştirilemez hale getiriliyor? Demek ki ortada açığa çıkması istenmeyen gerçekler var. Biz, bu gerçeklerin tamamen bilincindeyiz. Biz bu gerçekleri biliyoruz.

Düşüncelerine güvenenler, doğru olduğuna inananlar, onları, kamuoyu önünde, karşıt düşünceler karşısında da savunurlar. Anayasaların, yasaların arkasına saklanmazlar. Mahkemelerin koruduğu düşünce, düşünce midir?

Yazarımız **Beşikçi** de biz de doğruları söylüyoruz. Düşüncelerinin doğru olduğunu iddia edenler, eğer kendilerine güveniyorlarsa, generallerin, ya da milletvekillerinin yaptığı yasaların arkasına saklanmaz, bizimle kamuoyu önünde serbestçe tartışma yürekliliğini gösterirler.

OBJEKTİF, SOMUT GERÇEK

Bizden TCK 312. maddeye göre ek savunma yapmamız isteniyor. Bu maddede, **"Halkı; sınıf, ırk, din, mezhep ya da bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça kışkırtmak"**tan söz edilmektedir. Bize yöneltilen bu iddiayı kesinlikle reddederiz.

Buradaki suçlamanın özü, bizim, kendi dışımızda var olan, gerçek olan, binlerce yıldır Kürdistan'da yaşayan Kürt halkından, onların doğal, ulusal demokratik haklarından, Kürtlerin özgürlüğünden söz etmemizdir.

Resmi ideoloji, Kürtleri tamamen reddetmektedir. Kürtleri Türk saymaktadır. Bu ırkçılığı sürdürmektedir. Normal insanlığın gelişiminin yönünü zor kullanarak değiştirmeye çalışmaktadır. Kürtler kendi hayatlarını yaşayamamaktadırlar, Tarihleri, kültürleri inkâr edilmiş, yok edilmeye çalışılmıştır.

Ortada bir gerçek durmaktadır. Kürt ulusu vardır. Biz, bunu söylüyoruz. Hakkımızdaki suçlama ise, **“Halkı; sınıf, ırk, din, mezhep ya da bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça kışkırtmak”**tır. Fakat, **“Kürt yok, herkes Türktür, “Türk olanlar mutludur”** diyen resmi ideoloji doğru mu söylüyor? Hayır, kesinlikle yalan!

Kürtler vardır, gerçektir, doğru olan, gerçek olan bu... İnsan doğruyu söylediği için suçlanır mı?

Asıl olarak Kürtlerin, Kürdistan'ın var olduğu, gerçek olduğu bizce de, devlet yöneticilerince de bilinmektedir. Aksi halde, olmayan bir şeyi söyletmemek için bu kadar anayasa ve yasa yapılır mıydı?

SOMUT, GERÇEK, GÖZLE GÖRÜLEN KÜRTLERİ NEDEN İNKÂR EDELİM?

“Millet tek, herkes Türk” değildir. Bu düşünce, doğru değildir. Herkes Türk olsaydı, anayasaya, yasalara **“Mısak-ı Milli içinde yaşayan herkes Türktür”** gibi şeyler yazılır mıydı? Doğal olarak herkesin Türk olduğu bir yerde böyle şeyler kuşkusuz yazılmazdı.

Kürdistan'da dağların, şehirlerin, köylerin, kasabaların, her şeyin ismi değiştirilmiş... Kim değiştirmiş? Madem Kürt yok, madem herkes Türk, bu işler neden yapılmış? Devlet yetkilileri **“değiştirilen köy isimleri tekrar değiştirilecek”** diye neden konuşuyorlar bugünlerde? Kürtler çocuklarına atalarının, dedelerinin isimlerini koyamamış... Kim koydurmamış, şimdi devlet yetkilileri bu durumu neden kabul ediyorlar?

Bızın halkı böldüğümüz yok, böyle bir düşüncemiz asla yok. Aksine çeşitli yasalar çıkartılarak dillerden ve tarihlerden, yeryüzünden silinmeye çalışılan Kürt ulusunun haklarını savunuyoruz.

Resmi ideoloji, bugüne kadar Kürtlerin olmadığını, Kürtçe'nin bağımsız bir dil olmadığını söyledi durdu. Diğer taraftan da yasalar çıkartarak milyonlarca nüfusa sahip olan bu halkı silmeye çalıştı. Çeşitli zamanlarda hazırlanan raporlarda, bu, tamamen, açıkça görülüyor.

Birinci Genel Müfettiş Abidin Özmen, 1936 yılında bir

rapor hazırlanmış. Bu rapor tarafımızdan **Başkaldırının Koşulları** isimli kitap içinde yayınlandı. Bu raporda şöyle bir bölüm de var:

“İlk düşünüş şu olmalıdır:

16 Doğu vilayetinde 1927 Nüfus Sayımı istatistiklerimizin gösterdiğine göre 1 milyona yakın Kürt vardır. Bu Kürtler, tamamen asimile edilerek cennet kadar güzel olan oturdukları ülke, Türk vatanının ayrılmaz bir parçası haline mi getirilecektir, yoksa, herhangi bir aksülamelden (eylemden) doğacak ufak tefek vakıya bile meydan vermemek üzere hükümet kuvvetlerinin kontrolü altında, birçok senelerden beri sürünüp gelmekte olan halin devamını kabul etmek tarafına mı gidilecektir? Bu halde, ileri gelenlere hürmet gösterip bahşış vererek, bugün için nisbi sükun tesis etmek, yarın gelecek hadiseleri o anın müsadeseine göre halletmek...

Benim düşüncem, devletin iç ve dış siyaseti müsait olduğu anda, birinci şekli ihtiyar etmek (gerçekleştirmek) tarzındadır. O kadar ki, Doğu ve Güney sınırlarımız dışında, Kürtlük gayesiyle uğraşanlar, bu sınırlar içinde, kendilerinin konuştuğu dili anlar ve hisleri onlarla müşterek adam kalmadığına kanaat getirsinler.” (**Başkaldırının Koşulları**, s. 91)

Bu alıntı incelendiğinde Türk anayasası, yasaları ve TCK 312. maddenin hangi anlayışla hazırlandığı hemen anlaşılıyor. Burada:

1. Devletin kendi istatistiklerine göre 1 milyona yakın Kürt olduğu yazılmıyor mu?

2. Kürtlerin **“cennet kadar güzel olan oturdukları ülke”**lerinin Türk vatanının ayrılmaz bir parçası haline getirilmesi yazılmıyor mu?

3. Kürtlerin asimile edilmeleri gerektiği yazılmıyor mu?

4. Kürt ileri gelenlerine **“hürmet gösterip, bahşış vererek, bugün için nisbi sükun tesis etmek, yarın gelecek hadiseleri o anın müsadeseine göre halletmek...”** denmiyor mu? Bu kategoride davranmanın yanlış olduğu söylenmiyor mu?

5. "...devletin iç ve dış siyaseti müsait olduğu anda, birinci şekli ihtiyar etmek (gerçekleştirmek) tarzındadır" denmiyor mu?

6. "O kadar ki, Doğu ve Güney sınırlarımız dışında, Kürtlük gayesiyle uğraşanlar, bu sınırlar içinde, kendilerinin konuştuğu dili anlar ve hisleri onlarla müşterek adam kalmadığına kanaat getirsinler" denmiyor mu?

Bunlar söyleniyor. Biz okuduğumuzu anlayabiliyoruz. Biz bu raporu yayınladık diye yargılanıyoruz. Hem 3713 sayılı yasa, hem de TCK 312. madde... Yukarıdaki alıntı incelendiğinde bu maddelerin neden yapıldığı da anlaşılıyor.

"Doğu ve Güney sınırlarının dışında" da Kürtlerin var olduğu rapordan anlaşılabilir. Fırsat kollanması, iç ve dış şartlar olgunlaştığında da ülkelerinin Türk vatanının ayrılmaz bir parçası haline getirilmesi, asimilasyon uygulanması, şartlar müsait olduğunda öyle bir **"ihtiyar edilmesi"** ki, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki Kürtlerin konuştuğu dili anlayan ve onlarla ortak hissi olan tek bir adam kalmayınca kadar...

Bu kabul edilebilir mi? Bu haksızlık, bu asimilasyon, bu plan-program; dilin, ortak hislerin ortadan kaldırılması kabul edilebilir mi? Bunlar insanlığa karşı işlenmiş suçlar değil midir?

İşte biz, bu haksızlıkları kavırıyoruz, karşı çıkıyoruz. Kürtleri dillerden, tarihlerden silmeye çalışan devlete karşı duruyoruz.

İnsanların dillerini, kültürlerini, ortak hislerini konuşmaları, yaşamaları, özgür yaşamaları... Bunları savunmak suç mudur? Hayır, asla!

Suç olan bir halkı tamamen ortadan kaldırmaya çalışmaktır. Bu planı, bu programı yapmaktır. Ne garip iş değil mi? Bir halkı ortadan kaldırmak için planlar, programlar yapılıyor. Kürtler hiçbir özellikleri kalmayacak şekilde yok edilmeye çalışılıyor, diğer taraftan bu katliamı örtmek için yasalar yapılmış, biz bunları ortaya koyuyoruz, suç işledin diyorlar?

BİR KİTAP KAÇ KEZ YARGILANACAK?

Yayınladığımız kitaplarla tarihsel gerçek arasında sıkı bir ilişki var. Kitaplarımız tarihte olup bitenleri bir bir açığa çıkartıyor. Kürt ulusunun, vatanlarının, tarihte, hangi şartlarda bölündüğü, parçalandığı ve paylaşıldığı konularında doğru bir bakış açısıyla kaleme alınmış kitaplar. Mahkemeler ise bu konuda düşünce üretmek yasak diyor.

Ama, Kürtler, dilleriyle, tarihleriyle ortadan kaldırılmak istenmiş. **"Cennet kadar güzel olan oturdukları ülke"**leri Türk yurdunun bir parçası haline getirilmeye çalışılmış. Kürtler, diğer parçalardaki Kürtlerle dil ve his olarak anlaşamayacak bir konuma getirilmeye çalışılmış. Devlet yöneticileri de, biz de, bu gerçeği biliyoruz. Bu, tarihte yaşanan, planı-programı bizzat devlet yetkilileri tarafından yapılmış ve uygulanmış apaçık bir gerçek. Bu gerçeği konuşmamak, dile getirmemek, diğer şeylerin yanı sıra, insanın kendi kendine yapacağı büyük bir ahlaksızlıktır. Bu gerçeği bilmek, ama dile getirmemek, insanın ruhsal yapısında da bozukluk yaratır. Sağlıksız bir insandan ise her şey beklenir.

Bizim kitaplarımızın yargılanması olayı, sadece, düşünce özgürlüğü sınırları içerisinde de düşünülemez. Kitaplar, binlerce yıldır bu topraklarda yaşayan fakat köle bile olamayan, herhangi bir statüleri olmayan Kürtlerle ilgilidir. Kitaplarımızla Kürtlerin insanca yaşamaları, ulusal ve demokratik hakları arasında çok direkt, sıkı bir ilişki vardır.

Devlet bir kitabı birçok defa yargılıyor. Devlet, işin içinden çıkamaz bir hale gelmiştir. Çaresizlikten kendi koyduğu inkârcı yasalarını dahi ihlal etmektedir.

Bir kitap düşünün, 1977'de yayınlanmış, toplatılmış, yargılanmış. 142. maddeden veya 140. maddeden yargılanmış, yazara ceza verilmiş, kitap müsadere edilmiş. Bu kitap davası sırasında yazarı mahkemelere dilekçeler yazmış. Kocaman bir dava dosyası oluşmuş. Yazar, cezaevinde yıllarca kalmış, tahliye olmuş... Fakat toplumsal mücadele devleti öylesine sıkıştırmış ki, devlet, 140 gibi 142 gibi maddeleri kaldırmaya zorlanmış. Devlet adamlarının kendi aralarında uzunca bir süre tartışmaları sonucunda, bu maddeler kaldırılmış. Ama nasıl? Terörle Mücadele Yasası adı altında 3713 sayılı yeni bir yasa yapılmış. Bu yasanın 23/C maddesi 140-

141-142-163. maddeleri yürürlükten kaldırmış. Bu durumda yukarıdaki sözü edilen kitapla ilgili dava tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırılmış, suç olmaktan çıkarılmış. Biz de bu kitabı tekrar yayınladık. Fakat kitap, bu kitapla ilgili dava dosyası, düşünce özgürlüğünü getirdiği iddia edilen Terörle Mücadele Yasası'na göre tekrar toplatıldı. Nasıl bir iş bu?

Devlet, devamlı manevra içinde bulunuyor? Bir yasa maddesini kaldırırken; bu yasa maddesini kaldırdığını, demokratikleşmenin sağlandığını her fırsatta anlatırken, yeni bir yasa maddesiyle düşüncenin üstüne kat be kat fazla yük bindiriyor.

Bu davada, yıllar önce yargılanan, beraat eden, davası düşen kitaplarla, bu kitaplara ilişkin görülen dava dosyalarından yararlanılarak yayınlanan 10 kadar kitap da yargılanıyor. 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'na göre açılan davada, şimdi de TCK 312'den savunma yapın deniyor. Bir kitap kaç kez yargılanacak? Hakkında kesin hüküm olan, davası düşen kitaplar 2. kez, 3. kez, 4. kez yargılanır mı? Bu, zulüm değil mi?

Ama, biz bunun nedenini biliyoruz. Onyıllarca kendisine bilim adamı diyenler, profesörler, yüksek bürokratlar, bürokratlar, resmi güçler, Kürtleri asimile etmek, yok etmek, Türkleştirmek için bir taraftan ideoloji kurmuşlar, diğer taraftan ise çeşitli yasalar yaparak doğruyu söylemeye çalışanları zindanlardan zindanlara atmışlar.

Kürtlerin Türk olduğu yalanını gelecek kuşaklara anlatmak için bin dereden su getiren sözde araştırmalar yazdırmışlar. Bu araştırmalar, Kürtleri, Orta Asya'dan getirmişler. Tabii ki yalan bu. Bunların doğru olmadığı, kendi aralarında hazırladıkları "**Gizli Rapor**"larda yazıyor. Gizli raporlar Kürtlerin nasıl asimile edileceğinin planını, programını yapmaktadır. Bu davada ortaya çıkarılan "**Şarkıyatçı**", "**Alman Bilimler Akademisi Üyesi**" "**Alman Bilim Adamı**" olarak 70 yıldır alıntılar yapılan, Kürtçe'nin sadece 30 kelimeden oluştuğunu "**bilimsel veriler**"le ispat eden **Dr. Fırlıç**'in, bir Osmanlı İttihatçısı, **Habil Adem** isimli muhtemelen bir Türk olduğu anlatıldı. Mahkeme, Türk üniversitesi bu konuda ne söyleyebildi? Hiçbir şey! Çünkü, resmi ideolojiyi yapanlar, üretenler ortaya çıkarılan gerçeği zaten iyi bilirler.

Biz de şunu biliyoruz ki: Tarihsel gerçeğin tam üzerine işaret eden, gerçeği anlatan kitaplarımız karşısında 1-3-5 kez dava açmak boşunadır, boş bir çabadır. Gerçeğe karşı açılan davalar, tekrar açılan davalar, dava açanları, açtıranları her gün daha fazla sıkıntıya sürükleyecektir. Çünkü, muazzam bir güç özgürlük için, insan gibi yaşamak, kendi kaderini tayin etmek için ayağa kalkmıştır.

BAŞKA BİR ULUSU EZEN ULUS DA ÖZGÜR DEĞİLDİR

Kürtler, kendi kimliklerinin farkına vardıkça, insanlığın doğal değerleriyle, normal, gururlu yaşama konusunda bilinçlendikçe, köle bile olamayan kişilikleri değişiyor, sağlıklarına kavuşuyorlar. Fakat bu, çok sancılı, sarsıntılı, su gibi akan kanla birlikte gerçekleşiyor.

Bugün Türk Devleti'yle PKK önderliğindeki Kürtler arasında, Türk Devleti tarafından tankların, topların, savaş uçaklarının, kobra-süper kobra-skorsky helikopterlerinin de kullanıldığı kıyasıya bir savaş sürüyor. Binlerce insanın hayatına mal olan bir savaş sürüyor.

Haziran 1993 ayı içerisinde Türk gençleri askere gitmek için otobüs terminallerini dolduruyor. Bazı gruplarda yeni sloganlar yaratılmış. Eskiden **"En büyük asker bizim asker"** denilirdi. Fakat şimdi, **"Türkiye Apo'ya mezar olacak"** deniyor. Bu slogan yaygınlaştırılmaya çalışılıyor.

İstanbul'da, Harem Otogarı'nda böyle bir asker gönderimine şahit oldum. 25-30 kişilik genç bir grup, canlı, coşku dolu bir şekilde, **"Türkiye Apo'ya mezar olacak"** diye slogan atıyorlardı. Kenarda aileleri de vardı. Orta yaşın üzerindeki insanlardı. Birazcık da içmişlerdi. Çocuklarının oynamalarını hem izliyorlar, gözleri yaşlarla doluyor, hem de kendi aralarında konuşuyorlardı: **"İşte asker bu çocuklardan oluşuyor. Şunlar vurulur mu? Ana kuzuları bunlar. Pırıl pırıl, vatani vazife gören gençler. Apo, bunları öldürttüüyor. Hadi, biz de sloganlara katılalım... Türkiye PKK'ya mezar olacak..."** Yaşlılar gençlerle birlikte bu sloganlara katıldılar. 40-50 kişi otobüslerin bulunduğu yerde oynuyorlar ve sloganlar atıyorlardı. Otogarda çokca davulcu ve zurnacı

vardı. Başka gruplar da davul-zurna eşliğinde oynuyorlardı. Bir ara zurnacı **"Cane Cane"** şarkısını çalmaya başladı. Slogan atan grup **"Cane Cane Cane... İşte meydana"** diye bağıra bağıra söylemeye başladı. Hemen çember oluşturup, aileleriyle birlikte oyunlarını sürdürdüler.

Bu anlatılan olayda bir anormallik yok mu? Ortada, Kürtlerin dili, kültürü asimile edilmesi, şarkılarının Türkçe sözler yazılarak Türkçeleştirilmesi gerçeği dururken, Türk gençlerinin bir taraftan **"Türkiye Apo'ya mezar olacak"** sloganını atmalarıyla, Türkçe sözler yazılmış bir Kürt şarkısını coşkuyla söylemeleri arasında nasıl bir ilişki var? Bu gençler ruhsal olarak sağlıklı mı? Attıkları sloganların, oynadıkları oyunların farkındalar mı acaba?

"KÜRT ADINI VERDİKLERİMİZ"

"Kürt adını verdiğimiz vatandaşlarımız birinci sınıf vatandaşlardır" deniyor. **"Bin yıldır bu topraklarda beraber yaşıyoruz, etle tırnak gibiyiz"** deniyor. **"Bu devleti beraber kurduk"** deniyor. **"Kürt adını verdiğimiz vatandaşlarımız general, bakan, başbakan, her şey olabilir"** deniyor.

Bütün bunlar söyleniyor. Peki, bız, Kürtlerin de ulusal ve demokratik haklarından söz ettiğimizde neden hemen tüm yasaları karşımıza çıkarıyorsunuz? Neden başka yasaların yanısıra TCK 312. madde de ihlal edilmiştir diyorsunuz?

Biz biliyoruz ki, Kürtler, kendi dilleriyle, kendi kimlikleriyle, kendi kültürleriyle yasalar karşısında bir hiçtirler. Ezilmesi, yok edilmesi, kimliklerinden, kişiliklerinden, hislerinden arındırılması gereken bir güçtürler. Ama herhangi bir Kürt, Türk olduğunu söyler, Türk gibi düşünür ve davranırsa tabii ki her şey olabilir. Ünlü bir yazar da olur, Dışişleri Bakanı da... Cumhurbaşkanı bile olur... Kürt kimliği ile ancak mahkûm olur, sanık olur...

Konumuz açısından TCK 312. maddeye bu bakış açısıyla yaklaşmakta yarar var. Siz devlet kurmuşsunuz, **"Ne Mutlu Türküm Diyene"**, **"Bir Türk Dünyaya Bedeldir"**, **"Türk Öğün, Çalış, Güven"**, **"Türküm Doğruyum Çalışka-**

nım" sloganlarını üretmişsiniz, bunları dağa, taşa yazmışsınız. **İstiklal Marşı** yapıp, **"Bir gül şu kahraman ırkıma..."** demişsiniz. Ama, Kürtlere bunların dayatılmasına, Kürt çocuklarına her gün **"Ne Mutlu Türküm Diyene"**, **"Bir Türk Dünyaya Bedeldir"** sloganlarının bağırılmasına karşı çıktığımız için, Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları vardır dediğimiz için, hakkınızda ayrıca TCK 312. maddeden ek savunma isteminizi kesinlikle reddederiz.

Kürtlerin doğal hakları, kimlikleri, her şeyleri kendilerince, özgürce kullanılmalıdır. Bu halkın üzerindeki baskılara son verilmelidir. Üzerlerindeki asimilasyon, inkâr politikaları ortadan kaldırılmalıdır.

SONUÇ OLARAK

Gerçekler, çeşitli yasalar çıkartılarak ortadan kaldırılamazlar. Gerçek hayata karşı çıkarılan yasalar yasa olabilir ama hiçbir meşruiyeti yoktur. Kürt varlığını inkâr eden yasaların ne türden bir meşruluğu ve haklılığı vardır. Kürt yok demek, taş yok, toprak yok, güneş yok demek gibi bir şeydir. Misak-ı Milli'de yaşayan 20 milyondan fazla Kürdü inkâr etmek akıl işi değildir. Kürtlerden, onların haklarından, üzerlerindeki açık, somut baskıdan söz edenlere karşı düzinelerce dava açmanın da hiçbir haklılığı yoktur.

İnsanlar, uluslar özgürce yaşamalıdır. Düşüncelerini özgürce açıklayabilme olanağını yine kendi mücadeleleriyle sağlamalıdır.

Halkların arasına nıfak sokanlar, düşmanlığı yaratmaya çalışıp onu körükleyenler, dünya durdukça lanetle anılacaklardır.

Kitaplar, dergiler vb. hakkında açılan tüm davalar ortadan kaldırılmalıdır. Doğanın, toplumun gelişmesinin önündeki tüm engeller, yasalar kaldırılmalıdır.

Yaşasın özgürlük.

DÜŞÜNCENİN YARGILANDIĞI BİR SÜREÇTE "SONSÖZ"ÜN SÖYLENMESİ MÜMKÜN DEĞİLDİR(*)

Sayın Yargıçlar,

Düşüncenin yargılandığı bir süreçte "**Sonsöz**"ün söylenmesi mümkün değildir.

1.5 yılı aşkın bir zamandır süren bu dava politik bir davadır. Bu davanın hukuksal hiçbir içeriği yoktur. Şöyleki:

1. Ceza çektirmenin ıslah olayıyla yakından ilgisi olduğu söylenir. Herhangi bir suçtan dolayı, kendisine yüklenen cezayı çeken ve tahliye edilen kişinin ıslah olduğu kabul edilir. Halbuki biz, daha önce, yani 1970'li yıllarda yargılanmış, cezalandırılmış ve 1980'li yıllarda infazı yapılmış kitaplardan dolayı tekrar yargılanıyoruz. Bu durumda ıslah kurumu nasıl işlemektedir? Düşüncelerinden dolayı yargılanan ve cezalandırılan bir kişinin "**ıslah**" olması, "**ıslah**" edilmesi ne anlama gelmektedir?

Düşünceye böylesine bir baskı devlet için onur mudur?

Ceza çektirmenin intikam almak gibi bir amacı da vardır. Fakat bu, ilkel toplumlardaki hukuk sistemlerinde görülen bir amaçtır. Çağdaş devletin böyle bir anlayışı olamaz.

Davanın politik niteliği başta bu konuyla ilgilidir.

2. Ceza muhakemeleri hukukunda, yargılayan ile yargılanan arasında bir diyalogun oluşması, duruşmanın selameti bakımından asgari bir koşuldur. Böyle bir diyalog olmadan yargılamayı sürdürmek mümkün değildir. Düzenin kurallarının, hukuk normlarının, suç ve ceza normlarının

(*) Bu yazı, 2 Temmuz 1993 günü, 1991/128 ve birleştirilen dosyalara ilişkin görülen davada Dr. İsmail Beşikçi tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne sunulan "**Sonsöz**" dilekçesidir.

yargılananlar tarafından da meşru kabul edilmesi diyalogun oluşabilmesi bakımından vazgeçilmez bir koşuldur. Halbuki, bizim daha önceki davalarımızda, böyle bir diyalog hiçbir zaman oluşmamıştır. Biz, Kürtlerin ulusal varlığından, ulusal ve demokratik haklarından söz ediyoruz. İddia makamı da her zaman, Kürt diye bilinen bir ulusun mevcut olmadığını vurgulamış, mahkemeler de bu yönde kararlar vermişlerdir. Burada, taraflar arasında derin bir görüş ayrılığının varolduğu açıktır. Halbuki, Kürtlerin varlığı veya yokluğu, mahkemelerin şu veya bu kararıyla çözüme ulaşabilecek bir süreç olarak değerlendirilemez. Bu çelişkinin ve görüş ayrılığının çözüm yeri mahkemeler değildir. Bu, siyasal bir süreçtir. Devletin, ceza faktörünü sık sık kullanarak kişilere kendi düşüncesini dayatması politik bir olaydır, hukuksal bir süreç değildir.

Kürtlerin varlığını inkâr eden hiçbir suç ve ceza anlayışı meşru değildir. Bu inkâr yasal olabilir, fakat meşru olamaz. Böylesine bir inkârı içeren yasanın 450 milletvekili tarafından yapılmasıyla 5 general tarafından yapılması arasında hiçbir fark yoktur.

Bütün bunlar güven sorunuyla yakından ilgilidir. Düşünceyi suçlayan, cezalandıran, yargılayan bir kuruma güven duyulamaz. Düşünceyi yargılama ve cezalandırma politik bir faaliyettir. Bu faaliyet **"bağımsız"** olduğu söylenen yargı adına değil, siyasal iktidar adına yapılmaktadır. Bu faaliyetin sürdürülmesinde hukuk kurumlarının kullanılması, siyasal iktidarın güç ve meşruluk arayışı olarak değerlendirilebiliriz. Bu bakımdan, hukuk, mahkemeler, hükümetlerin, buyurma erki anlamında, icra organının dışında ve siyasetin üstünde bir kurum değildir, bilakis siyasetin içindedir. Mahkemeler icra organı adına siyaset yapmaktadır. Bunlar davanın siyasal niteliğini gösteren unsurlardır.

3. Biz, duruşmalar sürecinde şunu vurgulamaya çalıştık: Böyle bir davada mahkûmiyet veya beraat olmamalıdır. Böyle bir dava görülmemelidir. İnsanlar düşüncelerinden dolayı yargılanmamalıdır. Savcılar kendileri gibi düşünmeyen kişiler hakkında ceza isteme yoluna gitmemelidir. İnsanlar düşüncelerinden dolayı yargılanmamalıdır. Mahkemeler düşünceyi yargılayan davalara bakmamalıdır.

4. Profesörler, herhangi bir kitabı veya yazıyı, **“bilirkişi”** sıfatıyla, **“İçinde suç var mı, yok mu?”** diye okumamalıdır. **“Falancanın kitabında suç var”** demek büyük bir çirkinliktir, ayıptır. Böyle bir kafa bilim kafası olamaz. Bunun yerine profesörler, eğer varsa, o kitaba veya yazıya ilişkin düşüncelerini açıklamalı, ilgili buldukları kitapları eleştirebilmelidir. Profesörler **“bilirkişilik”** yapma ayıbından sıyrılmalıdır.

5. Bunlara rağmen şunu söylemek gereğini duyuyorum: Devlet bizim gibi kişileri ya ömür boyu cezaevine koymalı veya çağdaş, demokratik bir zihniyete kavuşmalı ve düşünceyi suç olmaktan çıkarmalıdır. Bunların ikisi dışında üçüncü bir şık yoktur.

9 Şubat 1992 tarihli duruşmada halen sürmekte olan 43 davanın varolduğunu söylemiştim. Bugün için dava sayısı 44'e ulaştı.

Sayın Yargıçlar,

Bütün bunlardan dolayı, düşüncenin yargılandığı bir süreçte **“Sonsöz”**ün söylenmesi mümkün değildir. Saygıyla sunuyorum.

DÜŞÜNCENİN, KİTAPLARIN YARGILANMASI KONUSUNDA “SONSÖZ”Ü TARİH SÖYLEYECEKTİR^(*)

Yayınlanmaktan onur duyduğumuz **Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi**'nin kitaplarından ve diğer kitaplarınızdan dolayı soruşturma açılmasını, dava açılmasını, davanın yürütülmesini ve sonuçlandırılmasını kabul etmedik, bundan sonra da kabul etmeyeceğiz.

Kitaplara, dergilere içinde suç vardır-yoktur diye yaklaşılması çağdışıdır. Kabul edilemez. İnsanlar düşünceleri ne olursa olsun özgürce söylemelidir. Hangi konuda olursa olsun özgürce inceleme-araştırma yapmalıdır. Bunların sonuçlarını kamuoyuna sunabilmelidir.

Hakkımızdaki davalar siyasal davalardır. Davanın bir tarafı Ortadoğu'da binlerce yıldır yaşayan Kürtler konusunda düşünce üretmektedir. Davanın diğer tarafı ise Kürtlerin varlığını dahi inkâr etmektedir. Fakat inkâr etmekle kalmayanlar sırf düşünceden ve kitaptan dolayı akıl almaz cezalar isteyebilmektedir. Bu davanın sonuçlarının üzerinde yıllarca konuşulacaktır. Bu davalar normal bir insanın vicdanının, aklının alamayacağı niteliktedir. Uluslararası hukuka göre dava dahi açılmayacak durumlardan ötürü yargılandık. Zamanımızın çok büyük bir kısmı poliste ve mahkemelerde geçti. Kitaplarımız bazen birer-ikişer, bazen de ikişer-üçer toplatıldı. Yayınevimiz ekonomik ablukaya alınarak çökertilme çalışıldı.

Büyük çoğunluğu daha önce yayınlanmış, dava konusu olmuş ve beraat etmiş, bazıları hakkında mahkûmiyet veril-

(*) Bu yazı, 2 Temmuz 1993 günü, 1991/128 ve birleştirilen dosyalara ilişkin görülen davada **Ünsal Öztürk** tarafından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne sunulan “Sonsöz” dilekçesidir.

miş, yatılmış ve çıkılmış kitaplardan dolayı tekrar yargılandık. Bu yargılamalar 140, 141, 142. maddelerin kaldırılmasının bir yalan olduğunu ortaya koydu. Gerçekten çok garip bir durumla karşıkarşıya kaldık. Haklarında beraat verilmiş, iade edilmiş, kesin hüküm oluşmuş kitaplardan tekrar cezalandırılmak isteniyoruz. Hakkımızda yürütölen davalar Avrupa kamuoyunu kandırmak için, **"Türkiye'de düşünce özgürlüğünü sağladık, 140, 141, 142. maddeleri kaldırdık"** propagandasını boşa çıkarmıştır.

Son olarak şunları söylemek istiyorum: Bu gibi davalarda 'Sonsöz"ü tarih söyleyecektir. Şimdilik şunları söylemekle yetineceğim. Haklarında soruşturmalar açılan, davalar açılan, hükümler verilen bütün basılı eserlerin davaları ortadan kaldırılmalıdır. Anayasadaki ve yasalardaki düşünceyi engelleyen tüm maddeler kaldırılmalıdır. Düşünceyi kovuşturan utanç verici anlayıştan vazgeçilmelidir. Yurt Kitap-Yayın'ın tüm davaları ortadan kaldırılmalıdır. Verdirilen maddi-manevi zarar tazmin edilmelidir.

Kitaba suç aleti olarak bakılmayacak günlere kadar mücadelemiz sürecektir. Dava sonuçları karşısında sessiz kalınmayacaktır.

GEREKÇELİ KARAR (1)

- ESAS NO** : 1991/128
KARAR NO : 1993/70
C. SAVCLILIĞI
ESAS NO : 1991/102
BAŞKAN : Muammer ÜNSOY (18960)
ÜYE HAKİM
ALBAY : Ertan URUNGA (971-Yd-4)
ÜYE : Ö. Yılmaz ÇAMLIBEL (20696)
CUMHURİYET
SAVCISI : Dilaver KAHVECİ (21749)
T. KATİBİ : Hüseyin KARAKUŞ (75)
DAVACI : K.H.
SANIKLAR : 1- İSMAİL BEŞİKÇİ: Hüsnü-Zahide oğlu, 07.01.1939 d.lu, Çorum-İskilip ilç. Hacıpırlı Mah. C: 005/01, s: 49, K: 25'de nûf. kayıtlı, Ankara Etlik Aşağıeğlence Mercimek Sok. No: 19/16'da oturur, evli, çocuksuz, yazar, okur-yazar, sabıkalı, TC., İslam.
VEKİLİ : Av. A. Celal VURAL, Av. Hüsnü ÖNDÜL, Av. Ali YILDIRIM, Av. Orhan İzzet KÖK, Av. Yusuf ALATAŞ, Av. Hasan ÜREL, Av. Halit ÇELENK, Av. M. Veysel HIZAL, Av. H. Hüseyin REYHAN, Av. Eyüp SANCAR, Av. Abdül Hamit TANUR, Av. Şenal SARIHAN, Av. Aydın ERDOĞAN, Av. Akıf KURTULUŞ, Av. Saif KIRAN, Av. Zeki TAVŞANCIL, Av. Aygül KAPLAN, Av. Meryem ERDAL, Av. H. İbrahim ÖZDEMİR, Av. Nihat TOKTAY, Av. Mustafa DEMİR, Av. Mehmet

TANZI, Av. Metin BAYYAR, Av. Hülya ERSAM, Av. Ayla SÜRER, Av. Selahattin ESMER, Av. Murat BOZLAK, Av. Mevlüt ŞENER, Av. Muzaffer ERDOĞAN, Av. Dursun ERMİŞ, Av. Serhat BUCAK, Av. Ejnan ÇELİK, Av. Veli DEVECİOĞLU, Av. Kazım BAYRAKTAR, Av. Levent KANAT (Ankara Barosu'ndan)

SUÇ : Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde bölücülük propagandası yapmak.
Halkı ırk farklılığı gözeterek kın ve düşmanlığa tahrik etmek.

SUÇ TARİHİ : Temmuz 1991-Mayıs 1992 arası.

TUTUKLAMA

TARİHİ : 01.08.1991 (1991/128 Es. Sayılı dosyadan)

SALIVERİLME

TARİHİ : 31.10.1991 (1991/128 Es. Sayılı dosyadan)

TUTUKLAMA

TARİHİ : 25.11.1991 (Birleşen 1991/172 Es. Sayılı dosya)

SALIVERİLME

TARİHİ : 28.11.1991 (Birleşen 1991/172 Es. Sayılı dosya)

2- ÜNSAL ÖZTÜRK: Memet-Hesna oğlu, 24.05.1957 d.lu, Kayseri Sarıoğlan ilç. Gazipaşa Mah, H: 23, S: 4, C: 029/02'de nüf. kayıtlı, Ankara Dikmen, Ortaöveçler Narlı Sok. 42/11'de oturur. Evli, bir çocuklu, okur-yazar, sabıkasız, yayıncı, TC, İslam.

VEKİLİ

: **Av. Kazım BAYRAKTAR, Av. Hüsnü ÖNDÜL, Av. İbrahim AÇAN, Av. Ali YILDIRIM, Av. Ejnan ÇELİK, Av. Levent KANAT** (Ankara Barosu'ndan)

SUÇ : Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde bölücülük propagandası yapmak, halkı ırk farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik etmek.

SUÇ TARİHİ : Temmuz 1991-Mayıs 1992

KARAR TARİHİ : 02.07.1993

Yukarıda açık kimlikleri yazılı sanıklar hakkında Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 03.09.1991 gün, 1991/102 esas sayılı iddianamesi ile mahkememize kamu davasının açıldığı, iş bu açılan dava dosyası mahkememiz esasının 1991/128 esasına kaydının yapıldığı, yine Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 23.12.1991 gün, 1991/137 esas sayılı Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 16.1.1992 gün, 1992/2 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın

16.01.1993 gün 1993/3 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 20.04.1992 gün 1992/38 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 23.04.1992 gün 1992/39 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 23.04.1992 gün 1992/40 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 21.04.1992 gün 1992/41 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 22.04.1992 gün 1992/42 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 22.04.1992 gün 1992/43 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 21.04.1992 gün 1992/46 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 24.07.1992 gün 1992/92 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 20.04.1992 gün 1992/45 esas sayılı, Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 30.07.1992 gün 1992/94 sayılı ek iddianamesi ile Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 24.04. 1992 gün 1992/48 esas sayılı, yine Ankara DGM C. Başsavcılığı'nın 27.04.1993 gün 1993/34 esas sayılı iddianameleri ile sanıklar hakkında mahkememize kamu davasının açıldığı, işbu kamu davalarının mahkememizin 1991/128 esas sayısına kayıtlı dava dosyası ile birleştirilmek suretiyle, bu dosya üzerinden yapılan açık yargılaması sonunda, aşağıda gerekçesi yazılı karara varılmıştır:

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

I- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin dava konusu olan ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8/1. maddesine aykırı bulunan kitaplarının tahlili:

A- “Ortadoğu’da Devlet Terörü” isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkarılmıştır.

“Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu, Nato, İslam Konferansı gibi uluslararası kurumlarda sık sık terörizmden, teröre karşı alınacak önlemlerden söz edilmektedir. Ulusal parlamentolarda, bütün ülkelerin basın ve yayın organlarında terör konusu sık sık ele alınmaktadır. Fakat devlet teröründen hiç söz edilmemektedir. Terör konusunu, uluslararası terörizmi inceleyen ve irdelleyen uzmanlar da devlet terörü olgusunu gizlemekte dikkatli olmaktadırlar. Devletlerin uyguladığı terörü gizlemeye özen göstermektedirler. Halbuki, terör, kendi kendine, durup dururken ortaya çıkan bir olay değildir. Devlet terörü olgusuyla diyalektik bir bağ içindedir. Devlet terörünün bu niteliği uluslararası kurumlarda, ulusal parlamentolarda, radyo, televizyon, gazete gibi kitle haberleşme araçlarında ısrarla gizlenmektedir. İnsanlığı tehdit eden olgu terör değildir. Bugün, insanlığı tehdit eden olgu devlet terörüdür. Çünkü devletler, Irak, Türkiye ve İran örneklerinde, İsrail ve Suriye örneklerinde olduğu gibi kitle imha silahlarına daha kolay bir şekilde sahip olabilmektedirler. Ve bunları kitlelere karşı gayet hızlı ve kolay bir şekilde kullanabilmektedirler.

Devletler terörü, muhalefet unsurlarına karşı özellikle ulusal kurtuluş hareketlerine karşı temel bir politik araç olarak kullandıkları sürece, mazlum halklar bu devlet terörünü geriletmenin, devlet terörüne karşı önlem almanın, devlet terörünü boşa çıkarmanın yolunu yordamını kuşkusuz bulacaklardır. Devlet terörünün hep mazlum halklara karşı, yoksul bırakılmış, geri bırakılmış halklara karşı, özellikle devletlerarası sömürge düzeni içinde tutulmaya gayret edilen Kürt halkına karşı, bu halkların ulusal ve demokratik istemlerine karşı kullanıldığı da açık bir gerçektir. Biz devlet terörü olgusunun terör sürecinin kökeninde durduğunu yakından biliyoruz. Bu yazıda devlet terörüne ilişkin bazı düşünceler yer almaktadır.”

"Türkiye'de Kürtlere karşı son derece yoğun ve yaygın ve sürekli bir devlet terörü uygulanmaktadır. Kürdistan'da Kürt köyleri yakılmakta ve yıkılmaktadır. Evler içindeki yatak, yorgan gibi eşyalarla yakılmaktadır. Peynir, zeytin, tuz, yağ, şeker, un gibi yiyecek maddeleri telef edilmektedir. Hayvanlar kurşuna dizilmektedir. Ormanlar, ekin tarlaları, erzak kilerleri yakılmaktadır. Yoğun ve sürekli bir terör politikasıyla, devlet terörüyle, Kürt insanları bilinçli bir şekilde mağdur edilmeye çalışılmaktadır. Amaç, korucu olmayı kabul etmeyen, gerillalara yardımcı olmaya çalışan Kürt köylülerini oradan uzaklaştırmaktır. Kürtler devlet terörüyle sürgün edilmektedir. Kürt gerillaların önlenemez yükselişi karşısında, Türk Devleti terör uygulamayı temel ve vazgeçilmez bir politika haline getirmiştir. Mao'nun şu şekilde ifade edilen bir sözü var: Halk deniz, gerilla balıktır. Halkla yoğun ilişkiler kuran, halkla birlikte mücadele eden gerillanın yükselişini önlemek mümkün değildir. İşte, Türk Devleti, Kürt köylerini yakarak yıkarak, Kürt halkını sürgün ederek, gerillaları desteksiz bırakmaya çalışmaktadır. Bu arada gerillalara yardım eden, devletin ırkçı ve sömürgeci politikalarına şiddetle karşı çıkan Kürt köylülerini de cezalandırmış olmaktadır.

Türk Devleti kararnameler uygulayarak, Kürdistan'da uyguladığı vahşeti kendi halkından, Türk halkından ve Kürt halkından gizlemeye çalışmaktadır. Türk basını Milli Istiharat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi kullanmaktadır. Bugün Türk basını, Türk polisinin itibarsız bir yardımcısıdır. Bu yardım, polis copunun, jandarma sopasının yardımı gibi mütala edilmelidir. Kürdistan sorunuyla ilgili olaylarda bu, kesinlikle böyledir. Türk televizyonu ve radyosu, Türk gazeteleri kendi devletlerinin, Kürdistan'da sürdürdüğü vahşet hakkında en ufak bir haber verememektedir. Türk üniversitesini de aynı kategori içinde değerlendirmek gerekir. Kürtlerin devlet terörü kullanılarak sürgün edilmelerini, Türk basını, kendiliğinden, normal göçlermiş gibi sunmaya, kitleleri kandırmaya çalışmaktadır. Hatta, köylerden şehirlere göç eden (!) bu ailelere devletin maddi yardım yaptığını, Türk Devleti'nin bu ailelere şefkatli kollarını açtığını bile propaganda etmektedir. (Örneğin bk. **Milliyet**, 6 Kasım 1990) Halbuki, aileler devlet terörü sonucu, köylerin yakılması ve yıkılması sonucu, yerlerini yurtlarını terketmek zorunda bırakılmış olan ailelerdir. Sömürgeci Türk

basını bunu ustaca gizlemeye çalışmaktadır. Türk basını, Kürdistan'da sürdürülen Türk ırkçılığının ve Türk sömürgeciliğinin vazgeçilmez bir halkasıdır.

Türk Devleti'nin Kürtlere uyguladığı terör, ilkokul çağındaki Kürt çocuklarının eğitimine kadar uzanmaktadır. 1990 yılı Ekim ayı sonlarında, Kızıltepe'deki Kürt kampında, çocukların eğitimiyle ilgili olarak sürdürülen faaliyetler, Türk polisi tarafından engellenmiş, baltalanmıştır. Kürt çocuklarının eğitim yaptığı çadırlar polis zoruyla kapatılmıştır. Kürt çocukları için sürdürülen eğitim yasaklanmıştır. Çocukların defterlerine, kalemlerine el konulmuştur. Bundan daha çarpıcı bir devlet terörü olur mu?

Halbuki, aynı günlerde Türk Cumhurbaşkanı Turgut Özal, New York'da Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen Çocuk Hakları Konseyi'ne katılmıştır. Orada yaptığı konuşmada, Türk milletinin çocukları çok sevdiğini, çocuklara çok değer verdiğini anlatmıştır. Dünyada çocuklara bayram armağan eden tek devletin Türkiye olduğunu vurgulamıştır. Görüldüğü gibi Türk Devleti, Kürt çocuklarına uyguladığı terör politikasını dünyadan gizlemeye çalışıyor. Bir taraftan, kimyasal silahlar kullanılması sonucu, Güney Kürdistan'dan sığınmış olan Kürtlerin çocuklarının çadırlarda, son derece olumsuz koşullarda sürdürdüğü eğitim yasaklanıyor, diğer taraftan da, Birleşmiş Milletler'de, '... Biz çocuklara çok değer veriyoruz, onları çok severiz, çocuklara bayram armağan eden tek devlet biziz...' diye propagandalar yapılıyor. Kürt çocuklarının gözleri önünde, analarına, babalarına, dedelerine, ağabeylerine ve ablalarına sistematik işkenceler yapılıyor. Kürt çocuklarına, onların yakınlarına binbir türlü işkence yapan Türk Devleti'nin, Amerikan, Fransız ve İngiliz çocuklarıyla, Alman, İsveç ve İspanyol çocuklarıyla, Arap, Fars ve Hint çocuklarıyla, Rus, Bulgar, Macar ve Çekoslovak çocuklarıyla... bayram yapmasının hiçbir inandırıcılığı yoktur. Bu ikiyüzlü bir politikadır. Kürdistan'daki Türk ırkçılığını ve Türk sömürgeciliğini gizlemeyi amaçlayan, bunun için de dünya çocuklarını alet eden bir politikadır. Bütün bu ikiyüzlü politikaların ve uygulamaların halk tarafından öğrenilmesinin engellenmesi ancak kararnamelerle mümkün olmaktadır. Veya, kararnamelerin bu amaca hizmet etmesi istenmektedir.

Bugün Kürdistan emirlerle, yasaklarla, sansürlerle, sürgünlerle yönetilmektedir. Türk siyasal partilerinin, hükümetin, hatta Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, Kürdistan'ın yönetimiyle ilgili olarak en ufak bir kıymet-i harbiyeleri yoktur. Kürdistan'da insan haklarının da insan hakları anlayışının da kırıntısı bile yoktur. Türk yargı organları bu süreçte zulüm ve işkenceyi meşrulaştırıcı bir araç olarak kullanılmaktadır.

Olağanüstü Hal Bölge Valisi **Hayri Kozakçioğlu** zaman zaman sözlü ve yazılı, basına yaptığı açıklamalarda **PKK**'nin sonunun geldiğini, **PKK**'nin son çırpınışlarını yaptığını bildirmektedir. Bu şu demektir: Baskı ve zulüm politikasını ve uygulamalarını biraz daha artırmak, bu politikaları ve uygulamaları biraz daha sürdürmek **PKK**'yi tamamen yok edecektir. Olağanüstü Hal Bölge Valisi **Hayri Kozakçioğlu**'nun asıl söylemek istediği budur. Halbuki, **PKK** son yıllarda, özellikle son bir yıl içinde çok derin ve yaygın bir gelişme süreci içine girmiştir. Bu süreç günden güne artarak sürmektedir. Boyutlanmaktadır, dallanıp budaklanmaktadır. Kürt gerillaların Kürt halk yığınlarıyla kurduğu ilişkiler günden güne güçlenmekte ve kökleşmektedir. **Başkan Mao**'nun söylediği gibi, Kürt gerillalar Kürt halk yığınlarının oluşturduğu Kürdistan denizinde birer balık olmuşlardır. Irkçı ve sömürgeci Türk Devleti Özel Savaş süreci içinde Kürt halk yığınlarını tamamen kaybetmiştir. **Diyanbakır İnsan Hakları Derneği**'nin, 30 Eylül 1990 tarihli, 'Botan Bölgesi İnsansızlaştırılıyor' başlıklı raporunda çok isabetli bir şekilde belirtildiği gibi, kaybettiği Kürt halkının fizik varlığını da ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Bunun için sık sık kitle katliamlarına başvurmaktadır. Kürtlere uyguladığı bu soykırımı, Kürt gerillaların üzerine yıkmaya çalışsa da gerçek çok kısa bir zamanda ortaya çıkmaktadır. Bütün bunlardan dolayı Olağanüstü Hal Bölge Valisi **Hayri Kozakçioğlu**'nun açıklamaları hiç gerçeği aksettirmemektedir. **Hayri Kozakçioğlu**, halkı, devleti ve kamuoyunu aldatmaya, yanıltmaya çalışmaktadır. Bu, Türk Devleti'nin devlet terörünü daha etkin ve daha yaygın bir şekilde kulanacağı, kullanması gerektiği anlamına da gelmektedir.

Körfez bunalımıyla, Kürdistan'daki devlet terörünün derinleştirilmesinde ve yaygınlaştırılmasında önemli bir artış olmuştur.

Ortadoğu'da devletler, yoksul ve geri bırakılmış, mazlum halklara karşı yoğun, yaygın ve sürekli bir şekilde devlet terörü uygulamaktadırlar. İsrail'in ve Amerikan emperyalizminin düşündüğü ve uyguladığı terör bu terör yanında çok hafif kalır. Hiçbir emperyalist güç, Kürdistan'da, Türk, Arap ve Fars sömürgeciliğinin, özellikle Türk sömürgeciliğinin gerçekleştirdiği yıkımları gerçekleştiremezdi. Çünkü bu devletler, Kürdistan'ı müşterek ideolojik, politik, ekonomik ve askeri eylemlerle baskı altında tutmaya çalışıyorlar. Kürdistan'daki devletlerarası sömürge sistemini özenle korumaya gayret ediyorlar. Bu bir nicelik sorunu değildir, nitelik sorunudur. Türk, Arap ve Fars solcuları ve Marksistleri, 'Amerikan emperyalizmi, Siyonizm' diyerek, Kürdistan'daki Türk, Arap ve Fars ırkçılığını ve sömürgeciliğini gizlemeye çalışıyorlar. Bu devletlerin emperyalist emellerini küçümsüyorlar.

Bu tür bir devlet terörüne karşı mazlum halkların, Kürt halkının kendi onurunu koruma, öteki uluslarla eşit olma hakkı elbette vardır. Bu hak tartışılmazdır, pazarlık konusu yapılamaz. Ortadoğu'daki devlet terörünü dikkate almayan hiçbir 'terör' politikasının inandırıcılığı yoktur. Bu politikaların ve uygulamaların başarıya ulaşması mümkün değildir. Zira 'terör'ün kökeninde devlet terörü vardır. Devletler tarafından mazlum halkların ulusal ve demokratik haklarının gaspedilmesi vardır."

"Kürt Sorununun Odak Noktası: Bu noktada Kürt sorununun özünü ilgili birkaç şey söylemek gerektiği ortaya çıkmaktadır. Kürt sorununun odak noktası, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasıdır. Bu, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde, Birinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında gerçekleştirilmiş bir olaydır. 1917 Ekim Devrimi'nin, Birinci Dünya Savaşı sonrasında meydana gelen Türk-Yunan ve Türk-Ermeni savaşlarının, Arap dünyasında gelişen bağımsızlık hareketlerinin, Osmanlı Hanedanı-Kuvva-i Milliye çelişkisinin, Hilafet sorununun, **Enver Paşa-Mustafa Kemal** çelişkisinin vs. bu sürecin oluşumunda çok büyük rolü olmuştur. Bu olguların, olgusal ilişkilerin hepsinin birbirlerini etkilediğini, birbirlerinden etkilendiğini görüyoruz. Kürt sorunu dar anlamda bir insan hakları sorunu değildir. Kürt sorunu azınlık sorunu değildir. Kürt sorunu ulusal bir sorundur. Kürt sorununun te-

melinde, Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun emperyalistlerce ve onların Ortadoğu'daki işbirlikçi hükümetleri tarafından, işbirliği ve güçbirliği yapılarak bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması ve Kürtlerin bağımsız devlet kurma haklarının gaspedilmesi yatar.

Böl-yönet politikası elbette emperyalizmin politikasıdır. Bölünen, parçalanan ve paylaşılan Kürdistan'dır, Kürt ulusudur. İngiliz ve Fransız emperyalizmleri, Kürdistan üzerindeki bu bölüşüm politikasını uygularken, Ortadoğu'daki yerli hükümetlerle, o hükümetlere karşı gelişen muhalefet hareketleriyle çok yakın bir işbirliği ve güçbirliği yapmışlardır. Kemalistler, Kürdistan'ın bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında İngiliz ve Fransız emperyalizmlerinin, işbirliği ve güçbirliği yaptığı unsurların başında gelmektedirler. Bu organik bir ilişkidir. Nesnel bir ilişkidir. Gerek Kemalistler, gerekse emperyalistler, işbirliği ve güçbirliği konusunda birbirlerini sürekli etkilemişlerdir. Arap ve Fars monarşileri de bu süreçte kuşkusuz çok önemli rol sahibidirler. Kemalistlerin İngilizlerle en önemli çatışması, Kürdistan üzerinde meydana gelmiştir. Bu emperyalist içerikli bir çatışmadır. Kürdistan'dan daha büyük bir pay almanın mücadelesidir. Nitekim bu çatışmalar giderek uzlaşmaya dönüşmüş; bu uzlaşma da Kürdistan'ın bölünmesini, parçalanmasını, paylaşılmasını getirmiştir.

Kürdistan'ın ikiye bölünmesi, kuşkusuz 17. yüzyılın ikinci yarısında, Osmanlı ve İran İmparatorlukları arasında gerçekleştirilmiştir. Bundan sonraki dönemlerdeyse, bölünmenin, parçalanmanın ve paylaşılmanın derinleşerek ve yaygınlaşarak sürüp gittiğini görüyoruz. 19. yüzyılın ilk yarısında, İran İmparatorluğu sınırları içinde kalan Kürdistan'ın, Rus-İran savaşları sonunda ikiye bölündüğünü görüyoruz. Bu süreçte Ermenistan'ın bölündüğü de bir gerçek. Fakat, Kürtlerin ve Kürdistan'ın esas bölünmesi 1920'li yıllarda gerçekleşiyor. Bugünü belirleyen an, süreç de budur. Kuveyt'in Irak tarafından işgal edilmesinden sonra, Ortadoğu'da olası bir gerici ve emperyalist savaştan söz ediliyor. Halbuki, Kürdistan'ın bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını hiçbir zaman gözlerden ve dikkatlerden uzak tutmamak gerekir. Esas gerici, haksız ve emperyalist savaş Kürdistan'da yapılan savaştır. Kürtleri esaret altında tutabilmek için yapılan savaştır.

Kürtler, kendilerine uygulanan böl-yönet politikalarına 70

yılı aşkın bir zamandır karşı koyuyorlar. Silahlı mücadele yürütüyorlar. Kürdistan'ın çeşitli bölgelerinde, silahlı mücadele sırasında, günümüze kadar şehit olanların sayısını 'yüzbinlerce Kürt insanı' diye ifade etmek gerekir. Pek çok yerde, pek çok zaman katliamlar, soykırımlar uygulanmıştır. Köyler yakılmış, yıkılmış, çocuklar süngülenmiş, insanlar büyük kitleler halinde sürgün edilmişlerdir. Özellikle Türk yöneticileri, Kürt kimliğini ve Kürdistan kimliğini inkâr edebilmek için her türlü önlemi almışlardır."

"Gerek eski başbakanlardan **Bülent Ecevit**, gerekse Dışişleri eski bakanlarından **Vahit Halefoğlu**, Kürtlerin Batı emperyalizmi tarafından kullanıldıklarını vurguluyorlar. Halbuki, temel olgu, Kemalistlerin İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı böldükleri, parçaladıkları ve paylaştıklarıdır. Eski başbakan da, dışişleri eski bakanı da, Kürdistan üzerindeki bu emperyalist bölüşümü dikkatlerden uzak tutmaya çalışıyor. Hem Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında emperyalistlerle işbirliği ve güçbirliği yapıyorlar, hem de Kürtlerin, Batı emperyalizmi tarafından kullanıldığını söylüyorlar. Bu büyük bir ikiyüzlülük. Emperyalizmin, sömürgeciliğin ve ırkçılığın bu derecesi ancak Türklerde, Kemalistlerde görülebilir."

"Kürdistan'daki Devlet Terörünün Niteliği: Türkiye'de devletin Kürdistan'la ilgili tek politikası vardır. O da devlet terördür. Kürtlerin inkârına ve yok sayılmasına dayanan politika devlet terörü aracılığıyla yürütülür. Bunu bir örnekle anlatmakta yarar vardır. Türk başbakanı **Yıldırım Akbulut**, Kürtlerin ulusal varlığını ısrarla inkâr ediyor. 'Kürt yok, Türk var' diyor. Başbakan **Yıldırım Akbulut**... Türkiye'de yaşayan herkesin Türk olduğunu, Türk olmaya mecbur olduğunu söylüyor. Türk olmadıklarını söyleyenlerle mücadele edeceklerini, 'yüce millet'in bunlara izin vermeyeceğini söylüyor. 'Kürdüm' diyenlerin, Türk milletinin yüceliğine halel getirdiklerini ifade ediyor. Bu da bir terördür..."

"... Kürdistan'da devlet terörü büyük bir hızla devam ediyor. Köyler yakılıyor, yıkılıyor. Evler, içindeki eşyalarla birlikte yakılıyor, yıkılıyor. Köyler boşaltılıyor. İnsanlar, mecburi göçe zorlanıyor. Ekinler yakılıyor. Kürt halk yığınları açlığa terkedili-

yor. Hele hele Körfez bunalımı gündeme geldiğinden beri, Kürdistan'daki Türk sömürge yönetimi bütün sömürge politikalarını yaygınlaştırarak uygulamaya çalışıyor. Dünyanın ve Türkiye'nin, demokratik kamuoyunun gözleri Körfez'e çevrilmişken, sömürgeci uygulamaları, zulümleri, işkenceleri kat kat artırarak sürdürüyor.

Satê Köyü'nde, Gêre Köyü'nde meydana gelen soykırımlardan sonra, yoğun bir şekilde **PKK**'yi suçlayan Türk basını, Türk yazarları, Türk Devleti'nin Kürdistan'daki sömürgeci uygulamalarını görmezden, duymazdan geliyor. Kendi devletinin, Kürtlere karşı uyguladığı soykırım karşısında bile **PKK**'yi suçlayan bu yazarlar, bu basın, bu profesörler, Kürdistan'dan yükselen alevleri, evleri ve eşyalarıyla yakılan insanların çığlıklarını, çocukların, kadınların feryatlarını duymak istemiyorlar. Irkçı, sömürgeci, faşist ve Kürt kasabı **Saddam Hüseyin**'e övgüler düzmekle meşguller.

Kürdistan'daki Türk sömürge yönetimi, bu kitlesel zulümleri sürdürürken, 'GAP Şölenleri' diye emperyalist bir kültür uygulamasını da gündeme getiriyor... Türk kahramanlığını, Türk yiğitliğini anlatan tiyatrolar yapılıyor. Bir tarafta işkencenin, zulmün en katmerlisi, bir taraftan da kahramanlık (!) Ne derin bir çelişki... Sömürgecilik besbelli ki, iki yüzlü bir politika ve uygulamadır. Fakat Kürdistan'daki Türk sömürgeciliği kadar ikiyüzlü ve riyakâr olanına dünyada kolay kolay rastlanamaz. Türk sömürgeciliğinin ikiyüzlü politikasını ve uygulamalarını, her yerde ve her zaman izlemek mümkündür. Kürdistan'da çocuklara, çocukların analarına, babalarına, kardeşlerine büyük bir zulüm yapılırken, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**, New York'da, Birleşmiş Milletler'de, 'Çocuk Hakları Konseyi' toplantısına katılıyor..."

"... Son 10-12 yıl içerisinde Kürdistan'da siyasal ve toplumsal ilişkiler büyük bir hızla değişmektedir. Kuzey Kürdistan'daki gerilla hareketi, **PKK**, gerek Kuzey Kürdistan'da, gerek Kürdistan'ın öteki parçalarında büyük bir etki yaratmıştır. Kürt toplumunun yapısı hızla değişmektedir. Kürtler, Kürt kimliği ve Kürdistan kimliği konusunda her çevrede, aile, köy, kasaba, şehir ortamlarında yaygın bir soruşturma sürdürüyor. Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması konusunda incelemeler, araştırmalar sürüyor. Kuzey'deki,

Doğu'daki, Güney'deki Kürtler artık, birbirlerinden haberdar. Birbirlerinden haberdar olmak için büyük bir çaba içindeler. Bu konuda, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge sistemi içinde tutmaya çalışan devletlerin ördüğü çelik duvarları aşmanın, barikatları kaldırmanın yolunu yordamını arıyorlar, buluyorlar. Kürt halk kitlelerinde, Kürt aydınlarında, toplum ve tarih bilinci gittikçe gelişiyor. Kürdistan, artık eski Kürdistan değil.

Kuzey Kürdistan'da kadın, gerilla hareketinde aktif olarak yer alıyor. Kadının gerilla hareketinde aktif olarak yer alması, üzerinde durulması ve irdelenmesi gereken çok önemli bir konudur. Kadının gerilla hareketinde aktif olarak görev alması, Kürt toplumunun geleneksel yapısını hızla değiştirmektedir. ...

Kadının gerillaya katılması, Kürt toplumunda, sadakat odağı konusunda da önemli değişiklikler yapmıştır... Kürt ulusuna, Kürt vatanına bağlılık, Kürt ulusu ve Kürt vatani için ölmek çok daha önemli değerler olarak belirmektedir. Bu konuda yoğun bir bilinç oluşmaktadır. Ulus, vatan, emperyalist ve sömürgeci tahakküm altında kaldığı sürece, ailelerin namusunun söz konusu olamayacağı, bunun her zaman beş paralık edileceği bilinci gelişmektedir.

Kürtler, yitirdikleri belleklerini yeniden kazanmaktadırlar. Kürtler artık, kendi tarihlerini yaşayan bir toplum haline gelmektedir.

Kürdistan'ı ortaklaşa denetime alan, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge sistemi altında tutan devletler de kuşkusuz boş durmuyorlar. Onlar da Kürtlere karşı yeni yeni teknolojilerle donanıyorlar. Kürtelere düşman olan resmi ideolojilerini geliştirmeye ve yaygınlaştırmaya çalışıyorlar. Kürdistan'daki toplumsal ve siyasal değişimleri, askeri gelişmeleri boğmaya, etkisiz kılmaya çalışıyorlar. Bütün bunlara rağmen, Körfez Bölgesi'ndeki her türlü hareketlilik, Kürdistan hareketini siyasal bakımdan daha da ilerletecektir. Kürdistan'daki devletlerarası sömürge sistemi çatlamaya başlamıştır."

"Sömürgeler Kararnamelerle Yönetilir: Kürdistan, emirlerle, yasaklarla, sansürle ve sürgünlerle yönetilen bir ülkedir. Kürdistan günümüze kadar hep, emirlerle, yasaklarla, sansürle ve sürgünlerle yönetilmiştir. Bu, baskıya, zulme, işkenceye dayanan bir yönetim biçimidir. Bu yönetim biçiminin te-

mel amacı, insanların onurlarını kırmaktır. İnsanların onurlarını kırarak, yaralayarak yönetmek, insanları düşürerek yönetmek, bu yönetim biçiminin hiç vazgeçemeyeceği bir özelliktir. İnsanların kişiliğini parçalamak, dağıtmak, yok etmek, insanları kişiliksizleştirmek bu yönetim biçiminde görülen en temel süreçlerden biridir. Zira, kişilik kazanmış insanların meydana getirdiği bir toplumda, kişilik kazanmış, kendi kimliğine ve ulusal kimliğine sahip çıkmış bir toplumda sömürgecilik yapılamaz. Diri, direnen, tepki gösteren, sorgulayan bir toplumda sömürgeci düşünce ve eylemin sürdürülmesi olanaklı değildir. Sömürgecilik, ancak, kimliksiz toplumlarda, kimliği, kişiliği yok edilen, parçalanan toplumlarda sürdürülebilir. İnsanların kimliği ne kadar parçalanıyorsa, ruhsal yapı ne kadar eziliyor, kişilik ne kadar yok ediliyorsa sömürgecilik yapmak da o kadar kolaylaşıyor, sömürgeciliği sürdürme olanakları o nisbette artıyor...”

“... Belçika'nın Kongo'yu, Portekiz'in Gine Bisseau'yu, Mozambik'i ve Angola'yı yönetmeleri sırasında da temel niteliği idari olan, fakat demokrasi ve özgürlük rejimiyle hiç bağdaşmayan bir mevzuat ile karşı karşıya kalıyoruz. Güney Afrika Devleti'nin yerel halk üzerindeki ve Namibia'daki uygulamalarını yine bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir. Kürdistan sömürgesinin de idareye çok büyük kolaylıklar sağlayan, fakat hukuku ve özgürlükleri ve demokrasiyi tamamen askıya alan kararnameleler yönetilmesi doğal sayılmalıdır. Fakat Kürdistan Türkiye'ye bitişik bir sömürgeci. Bu durum ise, Kürdistan sömürgesinin çok daha aleyhine, çok daha ağır sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Anavatanla sömürge arasında denizlerin ve okyanusların olması, aslında, sömürgecinin lehine sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu tür bir sömürge gerek askeri olarak, gerek ideolojik ve politik olarak, ekonomik olarak kolayca ve hızlı bir şekilde denetlenememektedir...”

“... Bütün bu haklar, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği esasına aykırı bir şekilde kullanılamaz’ deniyor. Bütün bunlara rağmen, yani özgürlüklerin ve hakların böylesine kısıtlamalar da olsa, sayılıp dökülmesi, vatandaşlar için önemli bir güvencedir. Kararnamelerle yönetimdeyse, devletin vatandaşlar karşısındaki, halk karşısındaki hakları ve özgürlükleri konusunda hiçbir kısıtlama yoktur. Devletin bu hakları ve özgürlükleri sonsuz ve sınırsızdır. Sömürgeci

kararnamelerle yönetilirler. Ama biz şunu vurgulamaya çalışıyoruz: Kürdistan sömürge bile değildir...”

“... Bugün Kürdistan'da köyler yakılmaktadır, yıkılmaktadır. Ormanlar yakılmaktadır. Evler içindeki eşyalarla birlikte yakılmakta ve yıkılmaktadır. Eşyalar, gıda maddeleri telef ve talan edilmektedir. Un, tuz, şeker, yağ, pekmez gibi gıda maddelerinin içine deterjan karıştırılmaktadır. Kürt insanlarını mağdur etmek için her şey yapılmaktadır. Ve bütün bunları Türk güvenlik güçleri yapmaktadırlar. Asker, jandarma, polis, özel tim, ajanlar, muhbirler, korucular vs.

Kürdistan'da can güvenliği olmadığı gibi mal güvenliği de yoktur. Devlet güçleri, vatandaşların malına mülküne, örneğin otuna, samanına, hayvanlarına, evine, barkına gayet rahat bir şekilde el koyabilmektedir. Evlerine karakol kurabilmektedir. Köylülerin, koyun, tavuk gibi hayvanlarını kesip yiyeabilmektedir. Yoğun bir yağma ve talan vardır, gasp vardır. Arama yapıyoruz bahanesiyle altın, gümüş gibi ziynet eşyaları gasp edilmektedir. Devlet gücü sık sık bu talan ve yağma olaylarında kullanılmaktadır...”

“Kararnamelerin Siyasal ve Toplumsal Niteliği: 1990 yılı Mart aylarını hatırlayalım. Nusaybin, Cizre gibi yörelerde başlayıp sonra bütün Kürt şehirlerine şu veya bu ölçülerde yansıyan Kürt serihildanı başladı. Serihildan yaygınlaşarak sürdü. Bunun üzerine Milli Güvenlik Kurulu toplandı, konuyu görüştü. 413, daha sonra da 421 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerin hazırlanmasını ve uygulanmasını istedi. Kısa bir süre sonra ise, 413 ve 421 sayılı kararnameler kaldırılarak yerlerine, 424 ve 425 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameler yürürlüğe konuldu. En son olarak da 424 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname yürürlükten kaldırıldı, yerine, 430 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname yürürlüğe konuldu. Milli Güvenlik Kurulu, kararnamelerin düşünülmesinde, oluşturulmasında ve uygulanmasında çok büyük bir role sahiptir. Milli Güvenlik Kurulu kararnamelerin uygulanmasını hükümetten ısrarla istemektedir. Bakanlar Kurulu istenen kararnmeyi hemen onaylamakta ve yürürlüğe koymaktadır. Uygulamaktadır. Süreç kısaca böyledir. Bu süreçte Türk siyasal partileri, hükümet ve Türkiye Büyük Millet Meclisi nerede durmaktadır?

Kürdistan sorunuyla ilgili konularda, Türk siyasal partilerinin, Türk hükümetinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin en küçük bir kıymeti, varlığı yoktur. Kürdistan sorununun çözümüne ilişkin politikalar, ordu, polis, gizli polis gibi kurumlar tarafından oluşturulmaktadır. Bugün, Milli Güvenlik Kurulu, Milli İstihbarat Teşkilatı, Kürdistan'a ve Kürt ulusal varlığına ilişkin politikaların oluşturulduğu belli başlı iki kurumdur. Bu kurumlar Türk anayasalarında da yer almaktadır. Bu iki kurumun yanında bir de illegal gizli bir kurum vardır. Özel Harp Dairesi veya Kontrgerilla. 1990 yılı Kasım ayı içinde Genelkurmay Başkanlığı'nda yetkililer, Özel Harp Dairesi'nin, Kürtlere karşı kullanıldığını, **PKK**'ye karşı kullanıldığını çeşitli vesilelerle açıkladılar. Türk siyasetinde ağırlığı olan kurumlar bunlardır. Temel politikalar bu kurumlar tarafından belirlenir. Türk siyaseti ancak bu çerçevede hareket eder. Bu, genel olarak resmi ideoloji tarafından oluşturulan bir çerçevedir. Türk siyasetinin bu politikaları ve uygulamaları tartışması mümkün değildir. Türk siyaseti korkak ve dalkavuktur.

Türk siyasal partilerinin, Türk hükümetinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, Kürdistan sorununa ilişkin konularda en ufak bir değeri, en ufak bir kıymet-i harbiyesi yoktur. Bu kurumların, Kürdistan sorununa ilişkin, Kürt ulusal varlığına ilişkin konularda öneri oluşturmaları, önerileri tartışmaları mümkün değildir. Bu kurumlar Milli Güvenlik Kurulu'nun düşündüğü ve oluşturduğu önerileri aynen benimsemek, uygulamak, uygulanmasına yardımcı olmak durumundadırlar. Son zamanlarda bazı siyasal partiler 'Doğu ve Güneydoğu' konusunda bazı raporlar hazırlamakta, 'Herkes anadilini serbestçe konuşabilmelidir' gibi bazı şeyler söylemektedirler. Bunları bile Milli Güvenlik Kurulu'nun teşviki ve bilgisi dahilinde yaptıkları açıktır. Kürdistan'da, Kürt halk yığınları arasında tabanlarını gittikçe kaybeden Türk siyasal partileri, Kürt halkını yeniden kazanabilmek için, Kürt gerillaların önlenemez yükselişini durdurmak, etkinliklerini kırabilmek için, böyle, bazı ufak-tefek öneriler oluşturmak mecburiyetinde kalmışlardır..."

"Sonuç: Sömürgecilik dünyanın her tarafında çirkin olmuştur. Acılar, ızdıraplar bırakmıştır. İngiltere'nin Hindistan'da ve çeşitli Afrika ülkelerinde; Fransa'nın Cezayir'de ve çeşitli Afrika ülkelerinde; Hollanda'nın, Belçika'nın, İspan-

ya'nın bazı Güneydoğu Asya ve Afrika ülkelerinde; Portekiz'in, Gine Bisseau, Mozambik ve Angola'da uyguladığı sömürgeci politikalar çirkinliklerle doludur. Bu politikalar ve uygulamalar hiçbir yerde insan onuruyla bağdaşmamaktadır. Güney Afrika Devleti'nin yerli halk üzerinde ve Namibia'daki uygulamalarını yine böyle değerlendirmek gerekir. Bütün bunları yakından biliyoruz. Fakat Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kürdistan'da uyguladığı ırkçı ve sömürgeci politikalar yukarıda kısaca sayılanlardan çok daha çirkindir. Türklerin, Kürt halkına karşı uyguladığı ve sürdürmeye çalıştığı sömürgeci politikaların dünyada bir eşi daha yoktur. Kaldı ki biz Kürdistan'ın sömürge bile olmadığını çok yakından biliyoruz.

Türk sömürgeciliği, bilim, sanat, basın, din, sinema, tiyatro, teknoloji, adalet, çalışma hayatı, spor, aile... vs. adına ne kadar kurum varsa, hepsini sömürgeci ve ırkçı amaçlar doğrultusunda gayet rahat bir şekilde kullanabilmektedir. Türk üniversiteleri-Türk basını özgürce çalışan, özgürce tavır ve davranış gösteren kurumlar değildir. Bunlar Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışmaktadırlar. Türk yargı organları da öyle. Bütün bunlardan dolayı Türk düşüncesi ırkçıdır, sömürgecidir ve emperyalisttir. Türk üniversitelerinde, hâlâ, Kürtlerin Türk olduğu ispatlanmaya çalışılmaktadır. 'Kürt Türkleri' adı altında dersler okutulmaktadır.

Sömürgeleri yönetmek için en elverişli mevzuat karamamelerdir. Kürdistan sömürgesinde, daha doğrusu sömürge bile olamayan Kürdistan'da kullanılan en elverişli mevzuat da yine kararnameler olmaktadır... Bu Kürdistan'da yargı kurumunun çalışmaması demektir. Cezaların yargı organları tarafından değil, doğrudan doğruya güvenlik güçleri tarafından verilmesi demektir. Cezaların miktarı, ağırlığı arttıkça, şikayet etme olanakları da tamamen ortadan kalkmaktadır. Cezaların doğrudan doğruya, jandarma, polis, özel tim, korucu gibi idarenin personeli tarafından veriliyor olması, temyiz diye bir kurumu zaten ortadan kaldırmaktadır.

Cezalar kimlere verilmektedir? Elbette Kürt halk yığınlarına verilmektedir. Korucu olmayan, Kürt gerillaların düşünce ve eylemini benimseyen, ona sempatiyle bakan, yardımcı olmaya çalışan Kürt halk yığınlarına verilmektedir. **PKK** ile savaşmayan Kürtlere, Türk Devleti yoğun ve yaygın bir savaş

açmıştır. Sömürgeci Türk Devleti bu süreç içinde, Kürt halkını tamamen kaybetmiştir. Soykırımlar yaparak, katliamlar yaparak kaybettiği bu halkın fizik varlığını da ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. **İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi**nin 30 Eylül 1990 tarihli ve 'Botan Bölgesi İnsansızlaştırılıyor' başlıklı raporunda ve daha sonraki raporlarında, benzer raporlarda, bu durum bütün açıklığıyla görülüyor.

Kararnameler son derece hızlı bir şekilde yapılırlar. İhtiyaç duyulduğu zaman hemen yapılırlar. Kararnamelerde ihtiyaca göre değişiklikler yapılması her zaman mümkündür. 424 sayılı karamame 413'ü değiştirmiştir. 430 sayılı kararname de 424'ü değiştirmiştir. Değişikliklerin içeriğine ve zamanına karar verenler, güvenlikle, yönetimle ilgili birimlerin bizzat kendileridir. Bu, idareye, güvenlik birimlerine büyük bir kolaylık sağlamaktadır.

Kararnameler, her zaman vatandaşların, halkın özgürlüklerini askıya alır, yok eder, onları kullanılmaz bir hale getirir. Devlete ise, halkın yönetimi sırasında sonsuz ve sınırsız bir özgürlük sağlar. Anayasalar devlete, her zaman böylesine bir özgürlük sağlayamaz. O anayasalar çok kötü anayasalar olsalar bile..."

"Kadın Gerillalar: Böyle bir ilişkiler ağı içinde gerillanın toplumu değiştirdiği, toplumun geleneksel yapısını hızla çözdüğü açıktır. Fakat kadının gerillaya katılmasının anlamı çok daha değişiktir. Önce şu saptamaların yapılması gerekir: Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içinde çok sayıda kadın gerilla vardır. Bu sayı günden güne artmaktadır. Gerillaya gerek çeşitli mesleklerden kadınlar, gerek köylü kadınları, öğrenciler... geniş bir şekilde katılmaktadırlar. Öğrenciliğini yarıda bırakıp katılanlar çoğalmaktadır.

Şu saptamanın da yapılması gerekir: Kürt başkaldırılarındaki, Kürt direnişlerinde, Kürt kadınları da kocalarının, erkek kardeşlerinin, babalarının yanında yer almışlardır. Örneğin 1930'lu yılların başlarında, Ağrı'daki direniş sırasında, **Ferzende**'nin karısıyla birlikte savaştığını, birlikte şehit edildiklerini bütün Kürtler biliyor... Dersim direnişi sırasında **Gülnaz** hep kocası **Allşer**'le beraber oldu. Birlikte şehit edildiler. Fakat kadınların, daha önceki Kürt direnmelerinde ve Kürt başkaldırılarında, kocalarının, erkek kardeşlerinin, babalarının

yanında yer almaları daha çok yardımcılıktır. Cepheye ekmek taşımak, su taşımak, haber getirip götürmek... Cephe taşımak vs. Kuşkusuz, bunlar da çok önemli görevlerdir. Kadınların bu biçimde de mücadele içinde yer almaları çok önemli bir hizmettir. Fakat bu bir yardımcılıktır. Örgütlü bir mücadele içinde, örgütün direktifleri doğrultusunda çalışmak değildir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içinde kadının gerillaya katılması **PKK** ile olmuştur.”

“Ulusa Bağlılık, Vatana Bağlılık: Genç bir kadın gerillanın yakalandığını, bir kadın gerillanın tutsak alındığını düşünelim. Doğal olarak yukarıdaki sorular, benzer sorular ona da sorulacaktır. Genç kadın gerilla bunlara istenen cevapları, yeteri kadar aydınlık cevapları vermeyecektir. Bu durumda, o da, binbir türlü işkenceyle, baskı ve terörle karşı karşıya kalacaktır. Soyulacaktır, çırılçıplak yapılacaktır. Tecavüzle tehdit edilecektir. Tecavüze uğrayacaktır. Bu anlamda, tutsak alınmış bir kadın gerillanın, erkek gerilladan çok daha fazla işkenceye, baskıya ve hakarete maruz kalacağı açıktır. Kadın gerillalara yapılan bu işkenceler yakından bilinmektedir. Fakat aileler kızlarını bunlara rağmen gerillaya göndermektedirler. Veya gerillaya katılmış kızlarına hoşgörü ile bakmaktadırlar. Onları ‘defterden silme’ gibi bir saplantı içine girmemektedirler. Ana, baba, ağabey veya ailenin yakınları, binbir türlü işkencenin, hakaretin, tecavüz tehdidinin hatta tecavüzün olabileceğini bilmektedirler. Bütün bunlara rağmen, **PKK** içinde, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içinde kadın gerillaların sayıları, genç kadınların sayıları günden güne artmaktadır. O halde burada yeni bir değer ortaya çıktığını görmek gerekir. ‘Aileye bağlılık’, ‘Ailelerin namusunu korumak’, ‘Aşiretin namusu’ gibi değerlerden çok daha üstün bir değer ortaya çıkmaktadır. Bu, Kürt ulusuna bağlılık, Kürt vatanına bağlılık, Kürt ülkesine, Kürdistan’a bağlılık olarak ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz ki, ulusa bağlılık, vatana bağlılık çok daha ileri, çok daha modern bir değerdir. Binlerce genç insan bu değerler uğruna ölüme gitmektedir. Kürt ulusu için, Kürt vatanı için ölmek çok daha önemli moral değerler olarak belirmektedir. Bu konuda yoğun bir bilinç oluşmaktadır. Bu sürecin kendisi, Kürtler arasında toplum bilincinin ve tarih bilincinin gelişmesine neden olmaktadır. Bu süreç içinde Kürtler kendi tarihleri-

ni, kendilerini daha çok sorgulama yeteneği kazanmaktadırlar.

Bütün bunların yanında, Kürdistan sömürgeci tahakküm altında kaldığı sürece, ailelerin, kadının namusunun korunamayacağı da açıkça ortadadır. Yukarıda, Kürtler arasında erkeklik kültürünün çok gelişkin olduğundan söz edildi. Halbuki, Kürdistan'da sık sık uygulanan bir işkence ve zulüm yöntemi var: Türk güvenlik güçleri köylere giriyor. Köylüleri, kadın-erkek, genç-yaşlı, çoluk-çocuk köy meydanında topluyor. Çocukları, kadınları bir tarafa, erkekleri bir tarafa ayırıyor. Erkekleri çocukların ve kadınların gözleri önünde çırpıp-lak yapıyor. İşkenceye başlıyor. Dedeleri sakallarından tutup yere çalıyor, üzerlerinde tepiniyor, kadınları saçlarından kavrayıp sürüklüyor... Çocukları dipçik darbeleriyle susturmaya çalışıyor. Kadınları erkeklerin gözleri önünde tecavüzle tehdit ediyor. '... Güzel kadınlarınızı ayırdık, onlarla ayrıca işimiz var' diyor. Bunu yalışarak, küstahça söylüyor. Bu vahşet karşısında 'yiğit' oldukları, 'gururlu' oldukları, 'namuslarına çok düşkün' oldukları söylenen Kürtler, sadece seyircidirler. Korkuyla, bu insanlık dışı operasyonları izlemekten başka bir şey yapamıyorlar... Sömürge toplumunda ailelerin namusu korunamaz. Sömürge toplumunda kadınların namusu korunamaz. Fakat, biz devlet karşısında böylesine onursuz ve korkak olan Kürt köylülerinin, Kürtler arasındaki kan davalarında çok gözü kara (!) çok yiğit (!) çok cesur (!)... olduğunu da biliyoruz. Kürtler eğer kavga kendi aralarındaysa, 'namusumuzu koruyoruz', 'haysiyetimizi koruyoruz', 'namusumuzu çiğnet-medik'... diyerek son derece gözü kara oluyorlar. Bir köpek yüzünden, bir tavuk yüzünden veya bir hiç yüzünden, üç-beş kişiyi bir çırpıda öldürebiliyorlar. İşte, sömürgecilerin Kürtlerden istediği budur. Devletten dehşetli korkmaları, kendi aralarındaki geleneksel değerleri ısrarla korumaları, sürdürmeleri... 'Namuslarına çok düşkün' olmaları...

1970'li yılların başlarında, Türk komandoları Kürt köylerinde sık sık şu zulüm ve hakaret yöntemini uyguluyorlardı: Yetişkin erkekleri, çoluk-çocuk, torun sahibi erkekleri, kadınların ve çocukların önünde çırpıp-lak yapıyorlardı. Erkeklerin erkeklik organlarına ip bağlıyorlardı. İpi kadınların eline veriyorlardı ve onları köy içinde dipçik zoruyla iteleyerek kakalaya-

rak dolaştırıyorlardı. Bu rastgele seçilmiş bir zulüm ve hakaret yöntemi değildir. Kürtler için özel olarak seçilmiş bir yöntemdir. Uzun uzun düşünülmüş, hesabı kitabı yapılmıştır: Erkeklik kültürünün çok gelişkin olduğu bir toplumda insanların onuru ancak böyle kırılabilir. Kaba dayak, işkence, elektrik, falaka... vs. bunda yetersiz kalır. Bu şekilde işkenceye zulüm ve hakarete uğramış bir kimse artık, teslim alınmış bir kimse-
dir. Yaralıdır, yürekten yaralıdır. Sömürge toplumları yaralı toplumlardır. Kürt toplumu yaralı toplumdur. Bu tür insanlar artık, devletten, değil gasbedilmiş ulusal ve demokratik haklarını istesinler, yolsuz köylerine yol, susuz köylerine su bile isteyemezler. Sömürgeci devletin verdikleriyle yetinirler...

Toplumlar dünyanın hiçbir yerinde bu tür hakaretlerle karşı karşıya kalmamalıdır. Ne Kürdistan'da, ne Türkistan'da, ne Arabistan'da... Ne Avustralya'da, ne Güney Afrika'da, ne Amerika'da, ne Rusya'da... toplumlar bu tür zulümleri yaşamamalıdır. Ama bir toplum, bütün bunlara rağmen, böyle bir zulümle, böyle bir hakaretle karşı karşıya kalıyorsa, o zaman da bu zulme ve hakarete karşı direnmelidir. Bu zulmü, bu hakareti yaşamamalıdır. Bu zulmü, bu hakareti yapanlara karşı başkaldırmalıdır. İnsanlık bunu gerektirir. Solucan gibi yaşamak insanca yaşamak değildir."

"... Kürtlerde ise, milli duygu eksikliği vardır. Kürtler belsiz bir toplumdur, kendi toplumlarının başından geçen olayları, karşılaştıkları soykırımları kolayca unutmaktadır..."

"... Çarlık Rusyası'nın olması, bu savaşa hiçbir zaman anti-emperyalist bir savaş görünümü vermez. Savaş sürecinde Alman emperyalizminin desteğini alan Osmanlı Devleti, 1.5 milyon civarında Ermeni'ye soykırım uygulamıştır.

Savaş sonunda Osmanlı Devleti, Alman emperyalizmiyle birlikte yenilmiştir. Ve savaşın başlarında sürgüne gönderilen Rumlar ve Ermeniler, yurtlarına geri dönmeye başlamışlardır. İşte bu geliş önlemek için Türk ve Müslüman Osmanlı eşrafı Kuvva-i Milliye'yi oluşturmaya başlamıştır. Zira, sürgüne gönderilen Rumların ve Ermenilerin mallarına çevredeki Türk ve Müslüman eşraf el koymuştu. Yani devletin de desteğiyle bu, Rum ve Ermeni malları yağmalanmıştı. Doğu'da ve Güney'de Müslüman Kürt eşraf da aynı işi gerçekleştirmeye çalışıyordu. Devlet bunları Ermenilere ve Rumlara karşı destekliyordu.

du, teşvik ediyordu. Böylece Osmanlı ekonomisi de millileştirilmiş olacaktı. 1918'den, yani Mondros Mütarekesi'nden sonra geri dönmeye çalışan Rumların ve Ermenilerin ise kendi mallarına sahip olmak isteyecekleri çok açık bir gerçek idi. İşte Kuvva-i Milliye'nin amacı böyle bir oluşumu önlemektir. 13 Eylül 1922'de devlet tarafından gerçekleştirildiği bilinen İzmir yangınıyla, Rumlara ve Ermenilere ait tapuların yakıldığı yine bilinen gerçeklerden biridir...”

“... 14-15 Ağustos 1984'te, Kuzey Kürdistan'da başlayan gerilla mücadelesi Kürdistan'ın tarihinde çok önemli bir dönüm noktası olmuştur. Gerilla mücadelesi sürecinde, Kürt toplumunu felç duruma getiren kölelik zincirleri birer birer kırılmaktadır. Köleleşmiş ruhsal yapılarda, ruhsal ilişkilerde hızlı bir değişim gözlenmektedir. Ruhsal ilişkiler canlanmakta, dinamizm kazanmaktadır. Halk, sömürgeciliğin ruhlara sindirdiği korku duvarlarını aşmaya, bu duvarları yıkmaya çalışmaktadır. Böyle bir bilinç gelişmeye başlamıştır. Kürtler zamanda ve mekânda kendilerini aramaya başlamışlardır. Gerilla mücadelesi Kürt toplumunu derin ve yaygın bir sarsıntı içine sokmuştur. Yoğun bir heyecan Kürt toplumunun genç ve diri kesimlerini sarıp sarmalamaya başlamıştır. Bu heyecanı yaşlı kuşaklarda, kadınlarda ve çocuklarda da izlemek mümkündür. Kadınlar da gerilla mücadelesinin içindedir. Kadınlar gerilla mücadelesinde aktif olarak yer almaktadır...”

“Kürdistan'da Devlet Terörü: 60 yaşında, 70 yaşında dedeler, ebeler '**PKK**'ye yardım etmek-yataklık yapmak' iddiaları ile aylarca nezarethanelerde, karakollarda ve cezaevlerinde tutulmaktadırlar. Bütün Kürtler karakolu ve jandarmayı yakından tanımaktadır ama, bu insanların çoğu mahkemeyi, hapishaneyi yaşantılarının bu kesiminde görmektedirler. Tahliyelerinden üç ay sonra, beş ay sonra tekrar aynı suçlarla karşı karşıya kalabilmektedirler, işkenceye ve soruşturmayla uğramaktadırlar. Yine bu insanlara çocuklarının ve torunlarının gözleri önünde işkence edilmektedir. Dedeler sakallarından tutularak yere çarpılmakta, üzerlerinde tepinilmektedir. Kadınlar saçlarından sürüklenerek götürülmektedir. Feryat, figan içinde kalan çocuklar, bebekler dipçiklerle, coplarla, zincirlerle tehdit edilmektedir. 'Sustur şu piçi' diye kadınların üzerine yürünmektedir.

'Eşkiya arıyoruz' bahanesiyle evler aranmakta, altın, para gibi değerli şeyler yağma edilmektedir. Pekmez küpleri kırılmakta, içlerine toprak atılmaktadır. Yataklar, yorganlar sökülmemekte, yünleri, pamukları ortalığa yığılmaktadır. Her şey birbirine karıştırılmaktadır, karmakarışık edilmektedir. Yağa, şekere, una, tuza deterjan karıştırılmaktadır... Su bidonlarına, sirke bidonlarına bıçak atılmaktadır. Ailenin, çocukların aç kalmaları, yoksulluk içinde ve yokluk içinde kalmaları için her şey denenmektedir. Tavuklar, yumurtalar, koyunlar tam anlamıyla yağma edilmektedir. Güvenlik güçleri meyve bahçelerine, sebze bahçelerine, üzüm bağlarına çekirge gibi dalmaktadır. Askerler, polisler, özel timler bunları kendi malları gibi rahatça ve hoyratça yağma etmektedir. Yokluk ve yoksulluk içinde bırakılan halk göçe zorlanmaktadır.

Bütün bunlara rağmen, Kürt çocukları için böylesine korkutucu olan, böylesine saygısız ve sevgisiz olan bir devlet, Türk Devleti, her yıl Türk çocukları için bayram düzenlemektedir. Her yıl 23 Nisan haftalarında, dünyanın bütün çocuklarını Türkiye'ye davet ederek, 'biz çocukları çok severiz, dünyada çocuklara bir bayram armağan eden ilk devlet biziz, Türk Devleti'dir' diye övünmektedir, şişinmektedir. Fakat Kürdistan'da gelişen iç dinamikleri, bütün bu çirkinlikleri, iki yüzlülükleri, riyakârlıkları deşifre edecek kadar hızlıdır, yoğundur ve yaygındır. Dış etkenlerin devreye girmesi, Türk Devleti'nin çirkin yüzünü bütün dünyaya da gösterecektir. Ve bu kısa zamanda gerçekleşecektir. Bu değişim sadece, Devletin iki yüzlülüğünü göstermekle kalmamaktadır. Aynı zamanda, nice solcu ve demokrat bilinen insanların ırkçı ve sömürgeci bir sosyalist (!) olduğunu, ırkçı ve sömürgeci bir demokrat (!) olduğunu da göstermektedir. Yani onların düşünce yapılarını ve eylemlerini de deşifre etmektedir..."

"... Kürdistan'ın çeşitli devletler tarafından ortaklaşa sömürgeleştirilmesi, ülkenin zengin doğal kaynaklarıyla, maden ve su kaynaklarıyla ilgili bir sorundur. Kürdistan'ın Ortadoğu'nun ortasında yer almasıyla ilgili bir sorundur. Bir Kürt Devleti'nin, yani merkezi bir yapının ortaya çıkması ise, doğal kaynakların yağmalanmasını eninde sonunda engeller..."

"... 1923'de, Türkiye Cumhuriyeti olarak kurulan devletin topraklarının önemli bir kısmı Kürdistan topraklarıdır. Bu Kür-

distan toprakları Türkiye Cumhuriyeti'ne Osmanlı İmparatorluğu'ndan miras kalmıştır. Veya, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde kalan Kürdistan, emperyalist ve sömürgeci politikalarla bölünmüş ve parçalanmıştır. Bunun önemli bir kesimi de Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bırakılmıştır.”

“... Doğu Duruşmaları, Kuzey Kürdistan'da Kürtlerin tarihinde çok önemli bir olay. Kürtler duruşmalarda siyasal savunmalar yaptılar. Bunun çok önemli bir dönüşüm olduğunu düşünüyorum. Sıkıyönetimin, mahkemenin ve hükümetin karar mantığını da alt-üst ettiği bir gerçek. Kanımca bu süreç resmi söylemin yeniden ele alınmasını gerekli kılıyor. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü çerçevesinde, ‘Türk Kürtleri’ diye bir kavram ortaya atılıyor. Kürtlerin var olduğu, fakat, Kürtlerin Türklerin boylarından herhangi birisi olduğu vurgulanıyor. Kırgız Türkleri gibi, Mesket Türkleri gibi, Azeri Türkleri gibi... bir de Kürt Türkleri vardır, deniyor. 15 Ağustos 1984'de **PKK**'nin silahlı mücadelesi başlayınca kadar bu söylemde karar kınıyor.

PKK'nin silahlı mücadelesi resmi söylemin bir kere daha ele alınmasına neden oluyor. Gerilla hareketi Türk Devleti'nde şok etkisi yaratıyor. Bu dönemde Kürtlerin varlığı artık inkâr edilmiyor. Kürtçe için, Türkçe'nin bir şubesidir vs. denmiyor. Fakat Türk, Kürt, Arap, Çerkes... karışmıştır. Yeni bir oluşum meydana getirmiştir. Türk bu yeni oluşumun adıdır. Türk etnik bir grubun adı değildir, bu oluşumun adıdır, deniyor. Kaynaşma konusu üzerinde daha yukarıda etraflı bir şekilde durulmuştu. Bu son dönemde Kürtçe'nin bir anadil olduğu da ifade ediliyor. Örneğin, Kürtçe üzerindeki, anadil üzerindeki yasaklar kalkmalıdır, deniyor. Türk ırkçılığının ve Türk sömürgeciliğinin has isimleri **Bülent Ecevit, Erdal İnönü, Prof. Dr. Mümtaz Soysal, Uğur Mumcu, İsmail Cem, Mehmet Ali Bırand, Prof. Dr. Toktamış Ateş, Coşkun Kırca, Oktay Ekşi, Ord. Prof. Dr. Hıfzı Veldet Vellededeoğlu...** gibi has isimleri artık böyle düşünüyorlar. Devlet, resmi ideoloji, artık kendisini, Türk ırkçılığının ve sömürgeciliğinin has isimleri aracılığıyla ifade ediyor. **Ergun Göze, Nazlı Ilıcak, Ahmet Kabaklı** gibi ırkçılar yeni ilişkilerin ifadesinde yetersiz kalıyor.”

~

B- "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" isimli kitabın suç unsurlarını içeren geniş bir özetli aşağıda çıkarılmıştır.

"... Kürdistan'ın durumu tam sömürge ve yarı sömürge statülerinden hiçbirine uymamaktadır. Kürdistan sömürge bile değildir. Kürt halkı sömürge bile olamamıştır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun siyasal statüsü sömürgeci devletlerden bile çok aşağıda durmaktadır. Kürdistan'ın hiçbir siyasal statüsü, siyasal kişiliği yoktur. Kürtler, köleleştirilmek, kişiliksizleştirilmek, adıyla sanıyla, diliyle, kültürüyle tarihten ve yeryüzünden silinmek istenen bir halktır. Amaç Kürt kimliğini tamamen yok etmektir. Kürt halkı, 20. yüzyılın ilk çeyreğinden beri emperyalist güçlerin ve Ortadoğu'daki işbirlikçilerinin kendilerine dayattığı bu statüyü, daha doğrusu statüsüzlüğü kabul etmemekte, özgürlüğü için silahlı mücadele de dahil her yolu denemekte, yürütmektedir.

Burada 'emperyalist güçler ve işbirlikçileri' ifadeleri üzerinde durmak gerekir. Kürdistan'ı ve Kürt halkını yok ederek yönetme konusunda emperyalist devletlerle işbirliği yapan devletler aynı zamanda işgalcidirler. Çeşitli devletler emperyalist devletlerle bazı konularda işbirliği yapabilirler. Onunla askeri ittifaklar oluşturabilirler. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra pek çok devlet ABD ile bu çerçevede işbirliği yapmışlardır. Örneğin Mısır da ABD ile işbirliği yapmaktadır. Fakat, Türkiye, Irak, İran, Suriye gibi devletlerin işbirlikçiliği aynı zamanda işgalcilik olarak belirmektedir. Bu devletler Kürdistan'ı işgal ve ilhak etmişlerdir..."

"... Kürdistan'da ise durum hiç böyle değil. Kürtler hiçbir yerde Kürt sayılmıyorlar. Türkiye'de Türk, İran'da Fars, Irak'ta Arap, Suriye'de Arap sayılıyorlar. Doğal olarak ikinci sınıf 'Türk', ikinci sınıf 'Arap', ikinci sınıf 'Fars.' Dolayısıyla yoğun bir Türkleştirme, Araplaştırma, Farslaştırma politikası izleniyor. Kürt ve Kürdistan kişiliği ısrarla inkâr ediliyor. İran ve Irak'ta silahlı mücadeleler yoluyla elde edilmiş kazanımları değerlendirmek ayrı bir konu.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra yani Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılmasından sonra, Irak, Suriye, Ürdün, Filistin, Lübnan gibi sömürge (manda) devletler kurulmuştur. Fakat bir Kürdistan devleti kurulmamıştır. Örneğin İngiltere'nin sö-

mürgesi Kürdistan, sömürge bir Kürdistan kurulmamıştır. Kürt ulusu, Kürt ve Kürdistan adları dillerden ve tarihlerden silinmek üzere bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Her bir parçası da İngiltere'ye bağlı Irak, Fransa'ya bağlı Suriye gibi manda (sömürge) devletlerin ve Türkiye'nin egemenliğine terk edilmiştir. Doğu Kürdistan ise, 17. yüzyılın ortalarından itibaren İran'ın egemenliği altındaydı. Bu dayatmalara karşı Kürtlerin özgürlük ve bağımsızlık mücadeleleri, ulusal hakları için yaptıkları mücadeleler de kanla boğulmuştur. Örneğin, Güney Kürdistan'da **Şeyh Mahmut Berzenci** ve daha sonra **Molla Mustafa Barzani**, Doğu Kürdistan'da **Simko** ve **Kadı Muhammed** tarafından yürütülen mücadeleler, Kuzey Kürdistan'da Koçgiri'de yürütülen mücadeleler, **Şeyh Said**, **İhsan Nuri**, **Seyid Rıza** önderliğinde yürütülen mücadeleler... hep kanla boğulmuştur. Emperyalist İngiltere ve Ortadoğu'daki yerli işbirlikçilerinin ortak düşünceleriyle ve ortak hareketleriyle. Bu bakımdan Kürdistan'ın sınırları açık seçik belli değildir. Kürdistan'ı ortak sömürge olarak kullanan devletler iç ve dış sürgünlerle, katliamlarla, soykırımlarla, Balkan göçmenleri ve Afganistan mültecileri politikalarıyla, Türkleştirme, Araplaştırma ve Farslaştırma çabalarıyla nüfus yapısını değiştirerek, doğal sınırlarda önemli değişiklikler yapmışlardır. Kürtleri sürgüne gönderme ve yerlerine, Türk, Arap ve Fars nüfus yerleştirmeye çalışmak, Kürdistan'da en verimli topraklarda Devlet Üretme Çiftlikleri ve Askeri Garnizonlar kurmak, Kürdistan'ı ortak sömürge olarak kullanan devletlerin ısrarla ve bilinçle uygulamaya koydukları ve uyguladıkları politikalar-
dır.

Kürdistan'ın küçük bir kesiminin de Sovyetler Birliği'nde, bugünkü Ermenistan'ın sınırları içinde olduğunu unutmamak gerekir. Sürgün politikaları orada da uygulanmıştır. Kürtler, 1944 yılında, yığınlar halinde Orta Asya'ya sürgüne gönderilmişlerdir."

"Kürt Sorunu, Azınlık Sorunu Değildir: Burada, Kürtlerin bir azınlık olmadıklarını da vurgulamak gerekir. Kürtler, Kürdistan'da kendi yurtlarında, kendi ülkelerinde yaşamaktadırlar. Bölgenin yerli halkı olup buraya, başka bir yerden gelmemişlerdir. Örneğin, Türklerin Anadolu'ya gelmeleri 11. yüzyılın ikinci yarısına rastlamaktadır. Kürtler ise, Araplar ve Fars-

lar gibi Ortadoğu'nun yerli halklarındanr. Yalnız, Kürtler, emperyalist ve sömürgeci politikalarla bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bu bölünme ve paylaşılma elbette, ilgili devletlerin sınırları içinde Kürt nüfusunun sayısını az göstermektedir. Kaldı ki 15-20 milyonluk azınlık olmaz. Azınlık daha farklı bir kavramdır..."

"Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925: Böl yönet politikası elbette emperyalizmin politikasıdır. Fakat, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde bölünen Kürdistan'dır, parçalanan ve paylaşılan Kürt ulusudur. 1923 Lozan Antlaşması'nın en önemli yönlerinden biri, Kürt ulusu ve Kürdistan üzerinde yürütölmüş bir emperyalist bölüşüm antlaşması olmasıdır. Bu bakımdan Lozan Antlaşması Kürtler ve Türkler açısından son derece farklı şeyler ifade eder. Lozan Antlaşması Türkler için bağımsız bir devletin kurulmasıdır. Bağımsız Türk Devleti'nin uluslararası bir antlaşmayla garanti altına alınmasıdır. Kürtler için ise esarettir, köleleşmenin, sömürgeleşmenin kurumlaşmasıdır. Kürdistan'da devletlerarası sömürge sisteminin kurulmasıdır. Tarihe her zaman sınıf mücadelesi açısından bakmak, etnik grupların istek ve iradelerini gözden uzak tutmak, olayları her zaman çözümleyici olamıyor. Tarihe etnik gruplar açısından, onların istek ve iradeleri açısından da bakmak gerekir. Örneğin Türk-Yunan Savaşı'na Yunanlılarla Türklerin bakış açıları çok farklıdır. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğu'nun durumunu Araplarla Türkler çok farklı olarak anlatmaktadırlar. Ermeni sorunu konusunda Ermenilerle Türklerin görüşlerinin çok farklı olduğu bilinmektedir. Bunun gibi Osmanlı tarihine, Bulgar ve Romen tarihçileriyle Türk tarihçileri çok farklı yorumlar getirmektedirler. İran-Irak Savaşı'nda, İranlıların ve Arapların getirdiği yorumların çok farklı olduğu yine yakından bilinmektedir. Öyleyse Kürtler kendi tarihlerini bizzat kendileri araştırmak, incelemek durumundadırlar. Türk üniversitesinin, Türk basınının, Türk eğitim kurumlarının, Türk aydınlarının ürettiği bilgiyle Kürt tarihi yazılamaz. Türk üniversitesi, Türk yazarları ancak, sömürgeciliği sürdürme ve haklı gösterme doğrultusunda bilgi üretebilirler. Örneğin Kürtlerin Türklüğü hep bu kategoriler tarafından anlatılmıştır..."

"... 1920'li yıllarda, Türk-Yunan ve Türk-Ermeni savaşları

sırasında, Kemalistlerin İngilizlerle mücadeleleri, aslında, Kürdistan'dan daha fazla pay kapma mücadelesidir. Emperyalist ve sömürgeci bir mücadeledir. Kemalistlerin İngilizlere karşı sürdürdüğü bu mücadelenin antiemperyalist hiçbir özü yoktur.”

“Kürt Sorunu'nun Odak Noktası, Kürdistan'ın Bölünmesi, Parçalanması ve Paylaşılması, Kürt Ulusu'na Böl Yönet ve Yok Et Politikasının Uygulanması: Kürdistan Ortadoğu'nun ortasıdır. Ortadoğu'nun ortasındaki bir ulusun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması çok anlamlı bir olaydır. Kürdistan'ın neden bölündüğü ve parçalandığı, Kürdistan'ın neden paylaşıldığı, Kürt ulusuna neden böl yönet politikası uygulandığı bizler için sır değildir. Başta Kürdistan'ın petrol kaynakları olmak üzere bütün nedenleri, 'böl yönet ve yok et' sürecini aşağı yukarı biliyoruz. Bu bakımlardan klasik sömürgelerde görülen 'böl yönet' politikası Kürdistan'da 'böl yönet ve yok et' biçimini almaktadır. Yok edilen, soykırıma uğratılan başta Kürt ulusal özellikleridir. Kürt toplumu olma haklarıdır. Yok edilen, soykırıma uğratılan Kürt ve Kürdistan kişiliğidir. Kürtlerin ulusal özellikleri ve ulusal değerleridir. Bütün devlet baskısına ve devlet terörüne rağmen Kürtler sindirilemiyorsa, köleleştirilemiyorsa, ulusal isteklerinin önü alınamıyorsa, o zaman da insanları fizik olarak yok etmektir, varlıklarını ortadan kaldırmaktır. Bu tür istekler için mücadele edenlerin fizik varlığı çeşitli operasyonlarla, devlet terörüyle ortadan kaldırılmaktadır....”

“... **Mustafa Kemal**'in dil, kültür, milli şuur, milli tarih... gibi düşünceleri üzerinde dikkatle durulmalıdır. Yukarıda kısaca belirtilen düşünceler üzerinde de. Yukarıdaki düşüncelerden iki önemli sonuç çıkarılabilir. Birincisi boyunduruk altında yaşamak istemeyenlerin, özgür, onurlu, herkesle eşit bir şekilde yaşamak isteyenlerin yapacaklarıyla ilgilidir. Bu halklar kendi tarihlerine, dillerine, kültürlerine, edebiyatlarına, sanatlarına sahip çıkmalıdır. **Mustafa Kemal** Cumhuriyetin kurulmasından sonra, Türk ulusu için böyle bir süreci başlatmıştır. Yeni Türk alfabesi yapılmış, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu gibi araştırma kurumları kurulmuştur. Üniversitelerde Türk dilini, Türk tarihini, Türk edebiyatını, Türk kültürünü, Türk sanatını araştıran, inceleyen bölümler, enstitüler

faaliyete geçmiştir. Eğitim ve kültür politikalarıyla genç kuşaklar bu yönde yetiştirilmeye başlanmıştır. Bu konulardaki incelemelerin ve araştırmaların geliştirilmesi için, yurt dışına, devletin çeşitli olanakları kullanılarak, öğrenci gönderilmiştir. Türk basınına, kamu yönetimine bu doğrultuda çalışmaları için direktifler verilmiştir...”

“... İnsan Hakları ve Kürtler: Türkiye’de Kürtler, kamu özgürlüklerinden ve eşitlik ilkesinden, ancak, ulusal benliklerini, yani öz benliklerini, kişiliklerini reddettikleri sürece yararlanabilirler. Kürtlerin demokrasinin temel ilkesi olan eşitlik ilkesinden, insan haklarından ve kamu özgürlüklerinden, ekonomik ve sosyal haklarından yararlanabilmesi kendi öz benliklerini, yani Kürt benliklerini inkâr koşuluna bağlanmıştır...”

“Kürdistan, Artık, Eski Kürdistan Değildir: Günümüzde artık, çok şey değişmektedir. Kürdistan hızlı bir değişim içindedir. Kürdistan’ın her tarafında yoğun bir siyasallaşma yaşanmaktadır. Özellikle 1980’li yıllardan sonra Kürtler, kendi kimliklerini, tarihsel geçmişlerini sorgulamaya başlamışlardır. Neden Türkiye’nin bir Kürdistan’ı var? Neden İran’ın bir Kürdistan’ı var? Neden Irak’ın bir Kürdistan’ı var? Neden Suriye’nin bir Kürdistan’ı var? Kürdistan ne zaman bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış? Böl yönet politikası nasıl uygulanmış? Kürtler’in hangi zaafı böyle bir politikanın uygulanmasına elverişli bir zemin hazırlamış? Böl yönet politikasının uygulanması ne gibi sonuçlar doğurmuş? Böl yönet ve yok et dayatmasına karşı Kürtler ne gibi mücadeleler geliştirmişler? Bu mücadeleler neden istenen başarıya ulaşamamış? Böylesine hızla değişen, bugününü ve geçmişini sorgulayan bir toplumu, hiçbir zaman değişmeyen, kaskatı, devlet teröründen başka hiçbir politikası olmayan, bir resmi ideolojiyle yönetmek mümkün değildir. Kısaca şunu söyleyebiliriz: Kürdistan artık, eski Kürdistan değildir. Kürt ulusu artık, Türkler’in ne kadar büyük olduğu, bir tekinin bile dünyaya bedel olduğu efsaneleriyle, ya da ordu, polis ve jandarma marifetiyle, sürekli olarak köle düzeyinde tutulacak kör bir güç değildir. Günümüz, Kürt halk yığınlarının anlatılması güç yoksulluğu yanında, zekâsının uyanışına ve ulusal bilincinin yükselişine de tanıklık ediyor...”

“Gerilla Şiddetinin Maddi ve Ruhsal Temelleri: Yukarıda, yeni yetişen Kürt nesillerinden, bunların düşüncelerinden söz ettik. Bu sözlerden gerilla hareketlerinin bir tepki olarak, bir intikam için oluştuğunu düşünmemek gerekir. Gerilla hareketlerini, sömürgeciliği yok etmenin bir yolu olarak değerlendirmenin daha doğru olacağı kanısındayım. Böyle aşağılamalara ve hakaretlere uğramanın nedeninin sömürgecilik olduğu, bundan kurtulmak gerektiği, bunun için gerilla faaliyetine başlandığı biçiminde anlamak gerekir. Sömürgecilik ve sömürge uygulamaları konusunda siyasal bilincin yükselişi gerilla mücadelesini kendiliğinden ortaya çıkarıyor. Yaşanan zulümler de, elbette, böyle bir örgütlenmenin maddi ve manevi temellerini oluşturuyor. Fakat, amaç, sadece tepki göstermek değildir. Amaç, sömürgeci zulmünü tamamen yıkmak, ortadan kaldırmaktır. Kaldı ki Kürdistan'ın sömürge bir ülke bile olmadığını, Kürt ulusunun sömürge bir ulus bile olmadığını bu incelemenin başlarında ifade etmeye çalışmıştık...”

“Resmi İdeolojinin İflası: Türkiye'nin Kürdistan'da uyguladığı en geçerli politika devlet terörüdür. Türkiye'nin Kürt sorunu karşısındaki tek politikası budur. Türkiye'nin Kürt sorununa karşı devlet terörü uygulamaktan başka bir politikası yoktur. Yani, 'öyle bir baskı uygulayayım ki, hiç kimse Kürt sözünü ağızına alamasın, Kürt ulusal ve demokratik haklarından söz edemesin. Öyle bir cezalandırma ve yıldırma sistemi uygulayayım ki, Kürt sorunundan söz edenler, bu cezanın, sadece kendileriyle bitmeyeceğini, ailelerini, köylerini, aşiretlerini de kapsamı içine alacağını bilsinler, korksunlar, bu işlerden uzak dursunlar...' anlayışıyla hareket edilmektedir. Fakat bütün bu işkencelere, katliamlara, sürgünlere rağmen, mahkûmiyetlere, yoksulluklara rağmen, Kürdistan hakkındaki incelemeler, araştırmalar günden güne artmaktadır. Kürt dili ve Kürt kültürü üzerindeki incelemeler günden güne çoğalmaktadır. Kürt ulusal ve demokratik hakları konusundaki istekler çoğalmaktadır, yoğunlaşmaktadır. Ve bu istekler çeşitli biçimlerde ifade edilmektedir. Asimilasyon ise, Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın kuruluşuyla durdurulmuştur. Kapitalleşme ve demokratikleşme Kürt ulusal gelişmesini daha da yoğunlaştıracaktır, hızlandıracaktır, yaygınlaştıracaktır.

Yoğun ve kapsamlı devlet terörüne rağmen, Kürtler ulusal ve demokratik hakları konusunda ısrarlıdırlar. Devlet terörünü göğüsleyip, her türlü riski göze alıp ulusal ve demokratik haklarını kazanmanın mücadelesini sürdürmektedirler. Buysa devlet terörünün, yani terör politikasının iflası demektir. Çünkü devletin terörü artık, işlevsiz kalmaktadır. Türkiye'de devletin bundan başka da bir politikası yoktur..."

"Gerilla Şiddetinin İzlenebilir Sonuçları: Kuzey Kürdistan'da, **PKK** tarafından 14-15 Ağustos 1984'de, Eruh Şemdinli'de başlatılan gerilla eylemleri iki şeyi köklü bir şekilde değiştirdi. **Birinci olarak** gerilla kendi kendini değiştirdi. Korkuyu, paniği, yılgınlığı attı, mücadelede kararlı, ısrarlı ve bilinçli bir unsur, militan haline geldi. Kararlı, ısrarlı ve bilinçli tutumu onu, mücadelede önemli bir taraf haline getirdi. Bu hem gerillayı hem de mücadeleyi kurumlaştırdı. Bugün mücadelede gerilla hareketi önemli bir taraftır. Kürt halk yığınları, Türk güvenlik güçleri karşısında, ordu ve jandarma karşısında, **PKK**'yi bir taraf olarak değerlendiriyor.

Gerillaların korkuyu, paniği, yılgınlığı nasıl kırdığını, bunun günlük hayata nasıl yansıdığını şu örneklerle göstermek mümkündür. Radyoda, TV'de sık duyduğumuz ve izlediğimiz haberler var: '... güvenlik güçleri falan yerde, bir grup teröristle karşılaştı. Etraflarının sarıldığını bildirdi, teslim ol çağrısı yaptı. Teröristler buna ateşle karşılık verdi, çatışma çıktı.' Kanımca, korkunun, paniğin, yılgınlığın kırılmasının, mücadeledeki kararlılığın vurgulanmasının, gerillaların önemli bir taraf olarak ortaya çıkmasının en önemli göstergesi budur..."

"... Teslim ol, çağrısına karşı ateşle karşılık vermek, çatışmaya girmek, bu çatışmayı günlerce, haftalarca büyük bir kararlılıkla sürdürmek, gerillaların kendilerini değiştirdiklerinin en önemli göstergesi olsa gerekir.

Gerilla eylemleri, **ikinci olarak** çevredeki halkı değiştirdi. Halkın ruhsal yapısını değiştirdi. Korku içindeki, panik içindeki, yılgınlık içindeki halk, sinmiş sindirilmiş halk, kendine güvenemeyen halk dirilmeye, ayağa kalkmaya başladı, hakkını arar oldu. Gerilla eylemleri, kısa zamanda istenen somut başarıları ulaşmayabilir. Fakat halkın bu ruhsal yapısının değişmesi, bu yapıyı değiştirmesi son derece önemli bir gelişme-

dir. Küçümsenmeyecek bir gelişmedir. Artık halk kendine verilenle yetinmeyecektir. Daha çok şey isteyecektir. Halk artık, Kürdistan'ın bazı yörelerinde eşitlik istemeye, demokrasi istemeye başlamıştır. 'Önce demokrasi' demeye başlamıştır. Kürt halkı kendi durumunu Türkiye'deki, dünyadaki, Ortadoğu'daki öteki halklarla karşılaştırmaya başlamıştır. Kürtler kendi durumlarını, Türklerle, Araplarla, Acemlerle karşılaştırmaktadırlar. Bu karşılaştırma, siyasal, ekonomik, kültürel, askeri, toplumsal... her alanda yapılmaktadır. Kürtler, bu karşılaştırmalar sonunda, ne kadar olumsuz ve perişan koşullar içinde olduklarını fark etmişlerdir. Bütün bu dönüşümler, büyük bir ısrarla, kararlılıkla ve bilinçli bir şekilde sürdürülen gerilla faaliyetlerinin sonucu olmuştur. Bu arada, gerilla eylemleriyle birlikte sürdürülen politik ve ideolojik çalışmaları da küçümsememek gerekir. Gerek Türkiye dışında, gerek Türkiye'de, Kürt sorunu etrafında sürdürülen çalışmaların bu dönüşümlerin meydana gelmesindeki katkısı çok büyüktür..."

"Sonuç: Bölünmüşlüğün ve Paylaşılmışlığın Üstesinden Nasıl Gelinebilir?: Kürdistan'ın bölünmesi ve paylaşılması, Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulanması konularıyla ilgili bazı açıklamalar yaptık. Böl yönet ve yok et politikasına hedef olmanın bir ulusun tarihinde uğrayabileceği en büyük felaketlerden biri olduğunu vurguladık. Kürt ulusal düşünce ve eyleminin sınıfsal temellerinin çürütüldüğünü, şeyhlerin, toprak sahiplerinin, aşiret reislerinin, ticaret ve sanayi ile uğraşanların, bürokratların, memurların ajanlaştırıldığını belirttik. Bunlar kendi köklerinden koparıldılar. Kendi özlerine yabancılaştırıldılar. Kendi özlerine düşman edildiler. 20. yüzyılın son çeyreğinde, Kürtler, artık böyle bir yaşama biçiminin çok onursuz bir yaşam olduğunun farkına varmışlardır. Ulusal varlıklarını, ispat etmenin, öteki uluslarla eşit olarak yaşamının mücadelesi içine girmişlerdir.

Ortadoğu'da Kürtlerin nüfusunun otuz milyonun üzerinde olduğu bilinmektedir. Fakat bu büyük nüfusa rağmen, Kürtler en ufak bir siyasal statüye sahip değildir. Fakat, dünyada, 50 bin nüfuslu, 25 bin nüfuslu devletler vardır. Kürtlerin daha onurlu bir yaşam için verdiği mücadeleler kanla boğulmaktadır. Kürtlerin daha onurlu bir yaşam sürmeleri, Kürdistan'ı or-

tak sömürge olarak kullanan devletlerin işbirliğiyle engellenmektedir...”

“... Bu noktada önemli bir konu daha ortaya çıkmaktadır. Özgürlük, sadece, devlete karşı, polis, savcı, mahkeme gibi devlet kurumlarına karşı ileri sürülen bir kategori değildir. Özgürlükler çeşitli siyasal akımlara karşı da korunabilmelidir. Kürtler bu konu üzerinde daha hassas bir şekilde durmak durumundadırlar. Çünkü, Kürdistan, bölünmüş ve paylaşılmış bir ülkedir. Kürt ulusuna emperyalistler ve Ortadoğu'daki işbirlikçileri tarafından böl yönet politikası uygulanmıştır. Ve günümüzde bazı Kürt siyasal partileri veya Kürt siyasal grupları, bazı devletler tarafından, şu veya bu ölçüde, şu veya bu nedenlerle, şu veya bu biçimde desteklenebilmektedir. Bu koşullarda o siyasete mensup kişiler, yardımlarından dolayı, o devleti eleştirmekten kaçınmaktadırlar. Bu ise, bilimin üretilmesi sürecine zıt bir davranıştır. Kürdistan hakkında sağlıklı bilgiler elde etmemize engel olmaktadır...”

C- “Kürtlerin Mecburi İskânı-Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama I” isimli kitabın suç unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır.

“... Türkiye'de yaşayan herkesin soyca Türk olduğu, Türk dili ve kültürünün dışında bir dil ve kültürün bulunmadığı ifade edilerek, Kürt ulusuna ait toprakların Türklere ait olduğu; yeraltı ve yerüstü kaynaklarına Türklerin sahip olduğu ileri sürülmüştür...”

“... Kürt ulus sorunu konusunda ise, üniversite, gerçek sorumu hâlâ reddetmektedir. Resmi ideolojiyi yani Kemalizmi bütün katılığı ile sürdürmektedir. Kürt ulusal varlığını ısrarla reddetmektedir. Üniversitenin dışındaki, bilgi üreten öteki merkezler de, aynı tutumu sürdürmektedirler...”

“... Bu arada, Türkiye'deki basın-yayın faaliyetleri de tamamen resmi ideolojinin doğrultusundadır. Kürt olgusu, hiçbir zaman, hiçbir basın organında kabul edilmemiştir...”

“... Kürt toplumu kati surette dikkate alınmamıştır. Ülkenin sosyoekonomik yapısının, sosyopolitik yapısının önemli bir parçası olan bu unsur, ‘Kürt diye bir ulus yoktur, herkes Türk-

tür, Kürtçe diye bir dil yoktur, bu Türkçenin bir lehçesidir' diye reddedilmiştir. Bu tamamen bilim dışı bir tutumdur. Yalandan kaynaklanmakta ve yalanı meşrulaştırmaya çalışmaktadır..."

"... Örneğin 1923 Lozan Antlaşması ile, Kürdistan'ın nasıl parçalanıp bölüşüldüğü bilinmeden, Kürt toplumuna karşı her bir parçada yürütülen politikaların özü anlaşılmadan, Kürt toplumunun bugünkü yapısını bilmek olanağı yoktur. Bu emperyalist ve sömürgeci paylaşım gözden uzak tutularak Kürt sorununa yaklaşamaz. Bunun gibi Cu'mhuriyetten sonraki Kürt isyanları, Kürtlere karşı uygulanan kitle katliamları, sürgünler, mecburi iskân politikaları, asimilasyon politikaları, bunların uygulanışı bilinmeden, gerek Doğu'da, gerekse Türkiye'de kapitalizmin nasıl geliştiği de anlaşılamaz..."

"... Türk insanı, Türk toplumu, Türk ulusu için istediği şeylerin, özgürlüklerin, zenginliklerin, mutlulukların, Kürt insanı, Kürt toplumu, Kürt ulusu, Kürt halkı için istememesidir. Türk varlığının yücelmesini isterken ve bunun için çaba gösterirken, Kürt varlığının yok olmasını, Türk varlığının boyunduruğu altında kalmasını ve Türk varlığının içinde erimesini istemektedir..."

"... Resmi ideolojinin Kürt bölgelerindeki uygulaması şöyle olmuştur. Önce, resmi ideolojiye karşı gelen veya karşı gelme, onu benimsememe olasılığı olan bütün unsurlar, kurumlar ve kişiler birer birer ve sistemli olarak ayıklanmıştır. 1923-1938 arasında cereyan eden bütün Kürt direnmelerinde bu ayıklama sistematik olarak sürdürülmüştür. Kürt olarak yaşamak isteyen, Kürt toplumu olma özelliklerini kaybetmek istemeyen bütün unsurlar, çeşitli biçimlerde politik sistemin, yani devlet sisteminin dışına itilmişlerdir. Bu süreçte, Kürt ulusuna kabul ettirilmek istenen Türk olma, Türkleşme olgusunu benimsemeyen, Kürt kalmak isteyen bütün unsurlar çeşitli yollardan yok edilmişlerdir. Türklüğü kabule zorlanmışlardır. Katliam yolu ile imha, dahili sürgün yolu ile imha, harici sürgün yolu ile imha, asimilasyon yolu ile imha, yerine ve zamanına göre tek tek veya hepsi bir arada uygulanmıştır.

Resmi ideolojiye karşı olanların veya karşı olma potansiyelleri taşıyan unsurların, sistematik yollardan ayıklanmalarından sonra geriye kalanların arasında, resmi ideolojiyi sa-

vunma ve yaygınlaştırma yolunda en elverişli olan unsurlar seçilmiştir. Kürtlüğünü reddederek Türk olmayı kabul eden bu unsurlara, devlet, her türlü olanağı sağlamıştır. Bunların, yasama organlarında milletvekili veya senatör olarak görev almaları sağlanmış, böylece çevrelerinde politik olarak ve toplumsal olarak güçlendirilmişlerdir. Milletvekili veya senatör olan bu kişilerin, Türk devletinin, Kürdistan'da gizli örgütlerinin ajanları olmaları sağlanmıştır. Bunların ekonomik olarak güçlendirilmeleri yoluna da gidilmiştir. Böylece bunların çevrelerinde cereyan eden her türlü gelişmeyi kontrol eden elemanlar olmaları temin edilmiştir. Banka kredi sistemi geniş ölçüde bunların da faydalanmalarına sunulduğu gibi, merkezi otoritenin Kürdistan'da pazarladığı malların aracılığını yapmak da geniş ölçüde bunlara ve çevrelerine verilmiştir...”

“... Devlet tarafından uygulanan ideolojiye resmi ideoloji denildiğini belirtmiştik. Türkiye'de uygulanan resmi ideoloji Kemalizmdir. Kemalizm, yalana dayalı bir resmi ideolojidir. Çünkü, gerçek somutu reddediyor. Kürt ulusunun varlığının reddedilmesi Kemalizmin temel özelliklerinden biridir...”

“... Halklara Özgürlük anlayışına, özellikle Kürt ulusunun özgürlüğüne karşı olmak hangi sınıfların veya tabakaların talebidir. Şimdi, kısaca bunu görelim. Kürt emekçi yığınlarının, 'özgür olmamayı istemek', 'sömürge düzeyinde kalmak' gibi talepleri olamaz. Türk emekçi yığınlarının, işçilerinin, köylülerinin de, Kürdistan'ın, Kürt ulusunun sömürge düzeyinde tutulmasından hiçbir çıkarları yoktur. **Zira, başka ulusu ezen ulusun özgür olamayacağını en iyi bu kesimin bilmesi gerekir.** Demek ki, halklara özgürlük anlayışına, Kürt ulusunun özgürlüğüne karşı olmak emekçi halk yığınlarının talebi değildir. Bu, kimlerin talebidir? Kürdistan'ı sömürge düzeyinde tutan Türk egemen sınıflarının ve tabakalarının talebidir. Kürdistan'ın doğal kaynaklarını sömüren, Kürdistan'dan ucuz işgücü ve enerji temin eden sınıfların talebidir. Kürdistan'ı ürettiği mallar için bir pazar olarak kullanan Türk egemen sınıflarının talebidir. Bu sınıfların Kürdistan'daki yerli işbirlikçilerinin, ajanlarının talebidir. Bütün bunların gerisinde duran emperyalizmin talebidir. Çünkü, Kürt ulusu özgür olduğu zaman hammadde kaynakları Kürt ulusunun denetimine geçecek, pazar, enerji, ucuz-işgücü kaynakları belli oranlarda azala-

caktır. Bunların pürüzsüz devam edebilmesi için Kürt ulusunun ve Kürdistan'ın sömürge düzeyinde tutulması gerekir. Bunun için de 'Halklara Özgürlük'e, Kürt ulusunun özgürlüğüne karşı olmak gerekir..."

"... Türkiye'de sol, Kürdistan sorununu hiçbir vakit mekân ve zaman boyutu içinde tahlil etmemiştir. Sömürgecilik olgusu genel olarak Türk düşüncesini olduğu kadar Türk solunda ve sosyalist hareketinde de özgür düşünceyi kısıtlamış, bilimsel bilgi üretimini engellemiştir. Örneğin, Tük solu ve 'sosyalist' hareketi hiçbir zaman Kürdistan üzerindeki Lozan emperyalist bölüşümünü ve sonuçlarını incelememiştir. İncelemekten şiddetle uzak durmuştur. Sevr'i kendi egemen sınıfları ve yönetici kadroları ile birlikte yerden yere vuran Türk solu, Lozanı yine kendi egemen sınıfları ve yönetici kadroları ile birlikte övmekten geri kalmamıştır. Kaldı ki, emperyalist politikalar da, eğer bir derecelemeye tabi tutulabilirse, Lozan Sevr'den çok daha gerici ve çok daha barbardır. Çünkü Sevr'de Anadolu parçalanıyor, fakat Türk olan kesimlerinde, Türk devletinin kurulmasına izin veriliyordu. Lozan'da ise, çağın en büyük emperyalist devletleri ve yerel işbirlikçileri, Kürdistan'ı tarihten silmek üzere parçaladılar. Bütün direnmelerini kanla boğdular..."

"... Lozan emperyalist bölüşümünde, Kürdistan bölüşül-müş, Kürt ulusu parçalanmıştır... Emperyalizm, Kürdistan'ı bölerken, elbette bir huzursuzluğu da planlamıştır. Zira, ulusal hakları ve demokratik hakları gasp edilmiş, doğal kaynakları yağmalanmış Kürt ulusunun buna sahip olmak için mücadele edeceği şüphesizdir... Kemalistler 1919'dan beri Kürdistan'dan pay alabilmek için İngiliz ve Fransız emperyalizmi ile temas aramış ve bu amaçlarını gerçekleştirmişlerdir..."

"... 'İngiliz Belgeleri ile Türkiye'de Kürt Sorunu, 1924-1938' isimli kitapta Kürdistan'ı sömürgeleştirmek ve Kürt ulusunu yoketmek isteyen bu hükümetlerin birbirleriyle sürdür-dükleri ilişkileri izlemek mümkündür..."

"... Daha önceki kısımlarda, İskân Kanunu bölümünde uzun uzun incelendiği gibi, Türk egemen ve yönetici sınıfları ile, Kürt ulusu arasında büyük bir çelişme vardır. Bu, ulusal

çelişmedir. Lozan Antlaşması sırasında, Kürdistan, emperyalist bir bölüşmeye tabi tutulmuş, Kemalist iktidar, parçalanmış Kürdistan'dan pay almıştır. Bu süreç içinde İngiliz emperyalizmi ile Fransız emperyalizmi ile İran Monarşisi ile çeşitli görüşmeler yapılmıştır, zaman zaman taviz verilmiş, zaman zaman kazanç elde edilmiştir. Kemalist iktidar, Kürdistan'dan kazandığı payı, Türk devletinin bünyesinde iyice eritebilmek için, bölgeyi daha iyi kontrol edebilmek için, sömürge yöntemleri uygulamaktadır...”

“... Kürt ulusu kendi kaderini tayin için çabalara girişmekte, Türk egemen ve yönetici sınıfları ise, zamanın en büyük emperyalist güçleri ile ve komşu hükümetlerle işbirliği yaparak bu çabaları kanla boğmaya çalışmaktadır...”

“... Kürdistan'ın önemli bir parçası da yeni kurulan, fakat Osmanlı İmparatorluğu'nun Anadolu'daki bir devamı olan Türkiye Cumhuriyeti'nin, yani Türk devletinin sınırları içinde bırakılmıştır...”

“... Özetlersek şunları söyleyebiliriz: Osmanlı İmparatorluğu'nun devamı olan, fakat, 1923'te yeniden kurulan devletin bünyesi içinde Türk ulusundan başka Kürt ulusu da vardır... Türk egemen ve yönetici sınıflarının Kürt ulusu ile derin bir çelişmeleri vardır. Türk egemen ve yönetici sınıfları Kürdistan'ı sömürgeleştirebilmek ve Kürt ulusal varlığını tümüyle ortadan kaldırabilmek için her yolu denemişler, sürgünlerle Kürdistan'ı boşaltma, Türk nüfusu getirip yerleştirme, yasak bölgeler ilan etme yolunu bile kullanmışlardır...”

“... 1923'te, Kürdistan'ın emperyalist bölüşümünden sonra yeni Türk devletinin Kürdistan politikası farklı mı olmuştur?...”

“... Kürdistan'ın iç dinamiklerini parçalama ve onu yeryüzünden, tarihten silme eylemine girişmişlerdir...”

“... 1930'larda ırkçılık, 'Türk ırkına ve kültürüne bağlı olanlar', 'Türk ırkına ve kültürüne bağlı olmayanlar' şeklinde yürütülüyordu. Şimdi artık bu tür ibareler kullanılmıyor. Fakat eylemlerin muhtevası aynı: ırkçılık. Türk dil ve kültürünü, Kürt ulusuna zorla, baskı ile şiddetle kabul ettirmek, Kürt ulusal özelliklerini parçalayıp yok etmek. Kürt ulusunu köleleştirip Kürdistan'ı daha etkin araçlarla sömürgeleştirmek. Sömürge politikasını sürdürmek...”

“... Politik ve askeri eylemlerin muhtevası nesnel olarak Kürdistan'da kapitalizmin gelişmesini engellemiştir. Başka türlü düşünülemez. Bu eylemler neden sürdürülmektedir? Gayet açık. Kürdistan'ı daha iyi denetleyebilmek, devletin bünyesine organik olarak katabilmek, eritebilmek için. Kürt ulusunu köleleştirmek, Kürdistan'ı sömürgeleştirmek için. Bunun için bütün muhalefet odaklarının kırılması gerekirdi. Kürt egemen sınıfları ile mücadele bunun içindir. Kürtlerin kendi kaderlerini tayin için giriştikleri eylemlerin kanla boğulması bunun içindir...”

“... Kürtlerin köleleştirilmelerine, Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesine karşı koyan kurumların başında Kürt dili, Kürt kültürü ve geleneksel Kürt ailesi vardır...”

“... O halde, Kürt devrimcilerinin, demokratlarının mücadelesini dil için mücadele olarak yorumlamak veya Doğu'nun geri bırakılmışlığının nedeninin 'etnik olduğunun' iddia edildiğini belirtmek doğru değildir. Kürtler sadece dil için mücadele etmiyorlar. Kürt dilini, Kürt kültürünü tamamen yok etmeye çalışan, Kürt adını ve Kürdistan adını dillerden ve tarihlerden tamamen silmeye çalışan, bu yollarla Kürt ulusunu köleleştirip, Kürdistan'daki sömürge düzenini sonsuza kadar sürdürmeyi amaç edinmiş emperyalist ve sömürgeci devletlerle mücadele ediyorlar. Bu böyledir. Eylemlerin muhtevası budur...”

D- “UNESCO'ya Mektup” isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır.

“Kararda Atatürk'ün, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı ilk ulusal kurtuluş savaşını başlattığı ve başarıya ulaştırdığı belirtilmektedir. Atatürk, 'Doğu'nun ezilen uluslarına, köle uluslarına ışık tuttu, onlara kurtuluş yönünü gösterdi' demektedir. 'Kemal Atatürk, kurtuluş savaşını, sadece, Türk ulusu için yapmadı. O, Doğu'nun ezilen uluslarına, köle uluslarına yol göstermek, ışık tutmak amacındaydı. Onların esir olmaksızın kurtularak, özgür, bağımsız uluslar olarak örgütlenmelerini yürekten istiyordu. Emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı mücadelesinin temel amacı bu idi' denilmektedir. Atatürk'ün, bu amaca ulaştığı da vurgulanmaktadır. Dünyadaki esir ve

köle ulusların ezilen ulusların **Atatürk**'ten aldıkları ışık ve bilinç ile birer birer özgürlüklerine ve bağımsızlıklarına kavuştukları söylenmektedir.

UNESCO, eğitim, bilim ve kültür yolu ile adaletin ve hukukun üstünlüğünü, demokratik yaşama özgürlüklerini sağlamayı amaç edinmiş, uluslararası bir kuruluştur. İnsan haklarını ve özgürlüklerini, ulusların eşitliği anlayışını, hayata geçirmeye gayret etmektedir. Toplumların siyasal yaşamında bu ilkeleri egemen kılmaya çalışmaktadır. Ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel yaşamda bu ilkeyi egemen kılmak için önemli uğraş verir. Siyasal toplum karşısında, sivil toplum karşısında, sivil toplumu kurmak, bu oluşumun güçlenmesini sağlamak önemlidir. İnsanların iç hayatlarının zenginleşmesi, siyasal toplum yani devlet karşısında insan haklarının, özerkliğin, korunup geliştirilmesi bu yolla mümkün olabilmektedir.

Halbuki UNESCO'nun, **Atatürk**'ün 100. Doğum Yıldönümü dolayısıyla aldığı kararda ileri sürülen önermeler, bilimsel önermeler değildir. İdeolojik içeriklidir. Yalana dayalı resmi ideolojinin, yani Türk devlet ideolojisinin kabulleridir. Bu bakımdan somut gerçek tarafından, yaşanan hayat tarafından çürütülmektedir. Reddedilmektedir. Amacı, eğitim, bilim ve kültür yolu ile Birleşmiş Milletler idealini gerçekleştirmek olan UNESCO için bu, kuşkusuz derin bir çelişkidir. Bu durumun anlatılmasında, açıklığa kavuşturulmasında yarar vardır.

Dünyada, herhangi bir bölgenin, ulusun veya devletin tarihini derinden etkilemiş kişiler vardır. Bunlar, asker, politikacı, parti başkanı, devlet başkanı, gerilla lideri vs. olabilir. Tarih, bu kişiler hakkında kuşkusuz sağlıklı değerlendirmeler yapar. Bunun için de bu kişilerin düşünceleri ile birlikte, eylemlerinin içeriğini de göz önüne alır. Bu iki kategori birlikte ele alınmadan sağlıklı, kalıcı, bilimsel değerlendirmeler yapılamaz.

Atatürk de bu kişilerden biridir. Ortadoğu'nun tarihini yakından etkilemiştir. Türk ulusunun, Kürt ulusunun, Türk devletinin, İran, Irak, Suriye gibi Ortadoğu devletlerinin tarihini yakından etkilemiştir. Giderek dünya tarihini etkilemiştir. Ve kuşkusuz **Atatürk** değerlendirilirken, sadece düşünceleri, yazıları, konuşmaları dikkate alınamaz. Bu, çok yetersizdir. Yetersiz olduğu kadar da yanıltıcıdır. Böyle bir anlayış olguları ve

olgusal ilişkileri açıklamaktan da uzaktır. Önemli olan **Atatürk**'ün eyleminin içeriğinin araştırılmasıdır. O halde, **Atatürk**'ün yazıları ve sözleri yani düşünceleri, eylemi ile birlikte ele alınmalıdır. Ve birlikte değerlendirilmelidir.

Atatürk'ün en önemli eylemi ise 1919-1922 savaşıdır. Kurduğu partidir (Cumhuriyet Halk Fırkası). Kurulmasına büyük katkıda bulunduğu Türkiye Cumhuriyeti Devleti'dir."

"Bu düşüncelere bakıldığı zaman, **Atatürk**'ün emperyalizm karşı olduğu, sömürgeciliğe karşı olduğu rahatlıkla söylenebilir. **Atatürk**, Doğu'daki, dünyadaki, bütün ezilen ulusların bağımlı, köle, esir ulusların, özgürlüklerine ve bağımsızlıklarına kavuşacaklarını vurgulamaktadır. Bu ulusların özgürlük ve bağımsızlık eylemlerini yürekten desteklediğini vurgulamaktadır. 'Emperyalizm ve sömürgecilik yok edilecek, insanlar ve uluslar arasındaki din, ırk, dil, renk farkları ortadan kaldırılacaktır' denmektedir.

Atatürk'ü anlamak ve değerlendirmek için bu düşünceler yeterli değildir. **Atatürk**, bu düşüncelerden ibaret değildir. O'nun bir de eylemi vardır. O eylemin içeriği de anlaşılmalı ve değerlendirilmelidir. O halde, eylemi kavramak ve açıklamak da önemlidir.

Birinci Dünya Savaşı içinde ve savaş sonunda, Kürdistan sorununa ilişkin çok önemli olaylar cereyan etmiştir. Kürdistan'ın bölünmesi ve parçalanması 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Ortadoğu'da cereyan eden ve günümüzü etkileyen en önemli olaylardan biridir. Hatta, bu olayların başında gelir. Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulanması, Kürdistan'ın emperyalist ve sömürgeci bölüşüme tabi tutulması, Ortadoğu'nun tarihinde, çok önemli bir dönemdir. Kürt ulusunun ulusal ve demokratik haklarının, özgür ve bağımsız devlet kurma hakkının gasp edilmesi, Ortadoğu tarihinin günümüzü etkileyen en önemli siyasal olgulardan biridir. Kürt ulusunun mayın tarlaları ile dikenli teller ile kuleler ile birbirlerinden koparılmaya çalışılması ve bu statünün tepeden tırnağa silahlı ordularla baskı altında tutulması, korunması ve sürdürülmesi günümüzün en önemli olgularından biridir.

Kürdistan üzerindeki emperyalist bölüşüm Kürt ulusuna, böl yönet politikasının uygulanması, kuşkusuz zamanın em-

peryalist ve sömürgeci devletlerinin işidir. 1915 yılında, İngiltere, Fransa, Çarlık Rusyası arasında yapılan Scyes-Picot antlaşması ve daha sonraki antlaşmalar Osmanlı İmparatorluğu sınırları içine kalan toprakları parçalamayı amaçlamaktadır. Bu arada Kürdistan toprakları da parçalanmaktadır. 1917 Ekim Devrimi ile Bolşevikler, bu gizli antlaşmalardan çekilmişlerdir. Ekim Devrimi'nin önemli sonuçlarından başka biri ise dünyadaki, Ortadoğu'daki siyasal dengeyi temelinden değiştirmiş olmasıdır. Sosyalist siyasal düşünce iktidar olmuştur. Ve bunlar dünyadaki siyasal ilişkileri etkileyen yepyeni etkenlerdir. Batı emperyalizmi ile sosyalist dünya arasındaki etkileşim süreci ise Anadolu'da Osmanlı İmparatorluğu'nun devamı olarak bir Türk Devleti'nin varlığını gerekli olan bir sonuç ortaya koymuştur. Ve bu yepyeni siyasal etkinliğini artırmıştır. Böylece, Osmanlı İmparatorluğu'nun devamı olan bu siyasal yapı emperyalist Batı (İngiltere, Fransa, İtalya vs.) ile Bolşevikler arasında önemli manevra olanakları sağlamayı başarmıştır. İşte, bu süreç içinde, Ortadoğu'da izleyebildiğimiz en önemli olay Kürdistan'ın bölünmesi ve parçalanmasıdır. Kürdistan'ın emperyalist bölüşüme uğratılmasıdır. Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulanmasıdır. Başka önemli bir sorun ise Ermeni nüfusunun kitle katliamları ve sürgünler yolu ile çürütülmesidir.

Kürdistan üzerinde emperyalist bölüşüm mücadelesi 1915-1925 yılları arasında cereyan etmiştir. Kuşkusuz, 19 yüzyıla hatta, daha önceki asırlara inen kökleri de vardır. Fakat, özellikle bu yıllar; özellikle de 1919-1923 yıllarının incelenmesi gerekir. İngiltere, Fransa gibi Batılı emperyalistlerin bu konudaki işbirlikçileri Kemalistlerdir. Bilindiği gibi, Birinci Dünya Savaşı'ndan önce Irak, Suriye, Arabistan, Yemen, Lübnan, Filistin, Mısır, Libya, Tunus, Cezayir gibi Arap toprakları Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde idi. Arnavutluk, Bulgaristan, Yunanistan, Bosna-Hersek, Eflak-Boğdan gibi Balkan toprakları, yine, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde kalıyordu. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Kemalistler, bu topraklar üzerinde hiçbir hak iddia etmediler. 'Bu topraklar atalarımızın malıdır', 'Bu topraklar üzerinde atalarımız at koş-turdu', 'Bu topraklar atalarımızın kanları ile sulandı' vs. demediler. 'Asırlarca birlikte, kardeşlik içinde yaşadığımız bu halk-

lar, din kardeşlerimiz...' edebiyatı yapmadılar. Arap toprakları üzerinde, İngiltere ve Fransa gibi Batılı emperyalistlerle kolayca anlaştılar. Balkanlar da ise Osmanlı İmparatorluğu'na karşı, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi, zaten zafere ulaşmıştı. Balkan ulusları, Osmanlı egemenliğini parçalayarak, boyunduruğu kırarak ulusal kurtuluş mücadelelerini zafere ulaştırmışlardı. Kemalistler, bu fiili durumu da kabul ettiler. Kemalistler, İngiltere ile bir noktada daha yoğun bir anlaşma içindeydiler. O da hilafet konusunda ortaya çıkıyordu İngiltere, hilafeti Türklerden alıp Araplara vermek istiyordu. Mustafa Kemal ise halifeyi yurt dışına kovmayı düşünüyordu. Hilafet kurumunu Türk siyasal yaşamından kaldırmayı düşünüyordu. Ayrıca **Enver Paşa** konusunda İttihat ve Terakki konusunda yine, bazı ortak görüşler vardı.

Birinci Dünya Savaşı'ndan önce, Kürdistan topraklarının büyük bir kısmı, Ermenistan topraklarının yine büyük bir kısmı, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde idi. Fakat Kemalistler, Balkan yarımadasında ve Arap topraklarının, üzerinde hiçbir hak iddia etmemelerine rağmen Kürdistan ve Ermenistan toprakları konusunda direniyorlardı. 'Buralar atalarımızın topraklarıdır', 'Atalarımız bu topraklarda at koşturmuşlardır', 'Bu topraklar atalarımızın kanları ile sulanmıştır, bize atalarımızdan miras kalmıştır' diyorlardı. 'Asırlarca birlik ve beraberlik içinde yaşadığımız, din kardeşlerimiz' edebiyatı yapıyorlardı. İngiltere ve Fransa ise Kürdistan'ın petrol zenginliklerini yakından biliyorlardı. Bu zenginlikleri, Kemalistlere kapıtmak istemiyorlardı. Böylece, Kemalistler, İngiliz ve Fransız emperyalizmi ile mücadele görüntüsü altında, Kürdistan'dan önemli bir pay almanın mücadelesine başladılar. Kürt ulusundan gelen ulusal ve demokratik isteklere karşı çıktılar. Bunları görmezden geldiler. Bu istemleri boğmak için işbirliği yaptılar.

Halbuki, 1918 yılının sonlarından itibaren özellikle Güney Kürdistan'da cereyan eden çok önemli bir süreç var idi. Kürtler, ulusal kurtuluş mücadelesi içindeydiler. Fakat Kürtlerin ulusal ve demokratik içerikli eylemleri İngilizler tarafından kan ile boğuluyordu. Güney Kürdistan'da Kürtler, **Şeyh Mahmut** liderliğinde merkezi ve bağımsız bir yapıya ulaşmak istiyorlardı. İngiltere ise Kürtlerin özgürlük ve bağımsızlık istekle-

rine, devlet kurma haklarına şiddetle karşı çıkıyordu. Kürt ulusunun büyük bir kısmını yeni kurulan ve İngiliz mandası olan Irak krallığına bağlamak gayreti içindeydi. Kemalistler ise Kürdistan'ı, Kerkük ve Musul petrol bölgesini kesinlikle istiyorlardı.

Savaş yılları içinde Kemalistler, Kürtlerin Türklerle kardeş olduğunu da söylüyordu. Mücadelenin başarıya ulaşmasından sonra, Kürtler de ulusal haklarına kavuşacaklardır, diyorlardı. Müslüman-Hıristiyan çelişkisini ustalıkla kullanıyorlardı. 'Kürdistan'ı Ermenistan yapacaklar' diyerek Kürtleri tehdit ediyorlardı. Bu sözle, bir yandan Batılı emperyalistleri suçluyorlardı. Bir yandan, Ermeniler ile Kürtler arasında çelişkiler yaratmak ve bunu derinleştirmek istiyorlardı. Bir yandan da Kürtleri kendi yanlarına çekmeye çalışıyorlardı. İttihat ve Terakki politikasını ve daha önceki Osmanlı politikasını aynen uyguluyorlardı. Kürtlerin özgürlük ve bağımsızlık isteklerine karşı idiler. Art niyetli ve hesaplı idiler. Bu istekleri savsaklıyorlardı. Belirli bir zaman kazandıktan sonra boğmaya gayret ediyorlardı.

Arap toprakları, Balkan toprakları hiç hak iddia etmeyen Kemalistlerin Kürdistan ve Ermenistan toprakları konusunda direnmeleri ilgi ile izlenmeye değer. Kemalistlerin Kürt ulusunu, Kürdistan'ı boyunduruk altına alma çabaları 1919-1923 yılları arasında izlenebilen ve gözlenebilen en önemli siyasal süreçlerden biridir.

Kürdistan'ı boyunduruk altında tutabilmek için Batılı emperyalistler ile Kemalistler arasında başlayan mücadeleyi kuşkusuz birinciler kazanmışlardı. Fakat bu, Kemalistler ile emperyalistler ve sömürgeciler arasında belirli bir uzlaşmayı da getirmiştir. Bu uzlaşma, Kürdistan'ın bölünmesi ile ilgilidir. Kürt ulusunun devlet kurma hakkının gasp edilmesi ile ilgilidir. Kürt ulusal ve demokratik haklarının kan ile boğulması ile ilgilidir. Kürdistan'ın emperyalist bölüşüme uğratılması ve Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulanması ile ilgilidir. Kürt ulus özelliklerinin yok edilmesi ile ilgilidir.

Kürt ulusu özgür ve bağımsız olmak istiyordu. Mahkûm olmak istemiyordu. Esaret altında kalmak, köle kalmak istemiyordu. Bunun için her türlü mücadeleyi yürütüyordu. Fakat emperyalist Batı ve Ortadoğu'daki yerli işbirlikçileri, sömürge-

ci zorbalar, Kürt ulusunu esir edecek kadar güce sahip idiler. O zaman, 1920 koşullarında emperyalistlerin ve sömürgeci-lerin böyle bir gücü ve yeteneği vardı. 1920'li yıllardan sonra ise emperyalist ve sömürgeci politika kurumlaştırıldı. Ve günümüze kadar sürdürüldü.

Emperyalist ve sömürgeci bölüşüm politikası Kürdistan'ın iskeletini parçalamıştır. Beynini dağıtmıştır. Böl yönet politikası, Kürtler arasındaki birliği parçalamayı ve etkileşmeyi yok etmeyi amaçlamaktadır. Kürtler dikenli tellerle, mayın tarlaları ile karakollarla, kulelerle bölünmüştür. Kürtlerin birbirleri ile temas etmemeleri, birbirlerine yabancılaşmaları istenmiştir. Böylesine bir bölüşüm politikası gereğince 1920'lerden sonra Kürdistan'ın güney kesimleri İngilizlerin, güneybatı kesimleri Fransızların denetimi altına girmiştir. Kuzey kesimlerini Kemalistler denetimleri altına almışlardır. Doğu kesimleri ise 17. yüzyılın ortalarından itibaren İran Şahlığı'nın egemenliği altında idi. Böylece 20. yüzyılın başlarında Kürdistan dört parçaya bölünmüş oluyordu. Ve bu tarihlerden itibaren Kürdistan'ın herhangi biryerinde yeşeren ulusal ve demokratik hareketler bu emperyalist ve sömürgeci güçlerin işbirliği ile boğulmuştur. Kürt ulusu bölündüğü ve güçleri parçalandığı için de, boğma ve yok etme eylemi sık sık gündeme gelmiştir. Bu arada, İran Şahlığı içinde kalan Kürdistan'ın da ikiye bölündüğünü belirtmekte yarar vardır. Bu kesimlerden biri o zamanlardan itibaren Çarlık Rusyası'nın toprakları içindedir. Şimdi, Sovyetler Birliği Ermenistan Cumhuriyeti sınırları içindedir.

Batılı emperyalist güçler ile Türkiye arasında 1923'de, Lozan Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmanın en önemli özelliği emperyalist bölüşüm antlaşması olmasıdır. Kürdistan ve Kürt ulusu üzerinde fiilen gerçekleştirilen böl yönet politikası bu antlaşma ile hukukileştirilmiştir. Uluslararası garanti altına alınmıştır.

Cumhuriyetin kurulmasından sonra, Kürt ulusundan gelen özgürlük istekleri kesinlikle baskı altına alınmıştır. Kürtlerin ulusal varlığı inkâr edilmiştir. 1919-1922 yılları arasında, 'Kürtler ile Türkler kardeştir', 'Zaferden sonra Kürtlerde, ulusal haklarına sahip olacaklardır' diyen **Mustafa Kemal**, öteki Kemalistler, artık, Kürt ulus varlığını inkâr etmektedirler. Yok

saymaktadırlar. 'Kürt denen bir millet yoktur. Kürtçe olarak adlandırılan bir dil yoktur', 'Kürtler dağda yaşayan Türklerdir. Kürtçe denen dil de, Türkçenin bir şivesidir' denmektedir. Bu iddialarını kanıtlamak için gayret etmektedirler. Kürt dilini ve kültürünü yok etmek, Kürt ulus özelliklerini ortadan kaldırmak için her türlü önlemi almakta ve uygulamaktadırlar: Kitle katliamları yolu ile yok etme. İdamlar yolu ile yok etme. İç sürgünler yolu ile yok etme. Dış sürgünler yolu ile yok etme. Asimilasyon yolu ile yok etme vs.

Devlet, basın yayın, radyo, eğitim-öğretim, kamu yönetimi, din vs. gibi her türlü ideolojik baskı aracı Kürt ulus özelliklerini yok etmek, asimilasyonu gerçekleştirmek için kullanmaktadır. Kürt toplumu olma özelliklerini savunanlar, Kürt ulus özelliklerini koruyanlar için ise devlet, her türlü zorlayıcı baskı aracını kullanmaktadır. Karakol, polis, jandarma, ordu, mahkeme, hapisane, darağacı en etkili bir biçimde kullanılmaktadır. Bu önlemler ve uygulamalar ise Kürt ulusunu köleleştirmekten, zincire vurmaktan, boyunduruk altına almaktan başka bir anlama gelmez. Bu, Kürt ulusuna, ta Osmanlılardan beri uygulanan sömürge politikasının yoğunlaştırılması eylemidir. Kürt ulusunun maddi-manevi bütün değerlerini yok etme eylemidir. O'nu kişisiz bırakma eylemidir. Onurunu, şerefini kaybetmiş, bağımlı, ezilen, esir köle bir ulus haline getirme eylemidir. Giderek Kürt ulusunu yok etme, dillerden ve tarihlerden silme eylemidir.

Burada amaç kısa da olsa, ana çizgileri ile de olsa, Kürdistan'ın tarihini, Kürt ulusunun tarihini yazmak değildir. Kürdistan'ın emperyalist bölüşülmesini, böl yönet eylemini bunun nedenlerini ve sonuçlarını anlatmak değildir. Amaç, **Atatürk**'ün düşüncelerini ve eylemlerini birlikte değerlendirmektir. Eyleminin önemli bir yönünü açıklığa çıkarabilmek için ise Kürdistan ile ilgili olguları ana hatları ile hatırlatmakta yarar vardır. Yukarıda vurgulanan olgulara bu gerçeklerle değinilmiştir. Öyle ise burada sorulması gereken temel sorular da şunlar olmalıdır:

Atatürk, Kürt ulus olgusu karşısında, en şiddetli baskı önlemleri alırken ve uygularken, ezilen ulusların özgürlüğü ve bağımsızlığı konularında nasıl konuşabilmektedir? Onların özgürlük ve bağımsızlık eylemlerini coşku ile desteklediğini

nasıl ifade edebilmektedir? Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulanırken, Kürtistan'da en baskıcı, en katliamcı uygulamalar sürerken, sömürgeciliğin ve emperyalizmin yeryüzünden yok olacağı nasıl söylenebilmektedir? Kürdistan'ı bölüp parçalamak, Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulayabilmek için Batı emperyalizmi ile her türlü işbirliğine giren **Atatürk**, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı olduğunu söyleyebilmektedir. Kürt ulusunun ulusal kimliğini yok etmek için her türlü devlet olanaklarını kullanan **Atatürk**, insanlar ve uluslar arasında eşitlik kurulacağını, nasıl iddia edebilmektedir? Kendisinin bu eşitliği sağlamayı amaçladığını nasıl vurgulayabilmektedir? Renk, dil, din, ırk farklarının ortadan kaldırılacağı nasıl vurgulanabilmektedir? Kürt toplumu olma özelliklerini ortadan kaldırmak için devletin her türlü ideolojik, politik, ekonomik ve askeri baskı araçları kullanılırken, ezilen, ulusların özgürlüğünden nasıl söz edebilmektedir? Kürt ulusunun uyanışına karşı, ulusal ve demokratik isteklerine karşı, en şiddetli baskı politikaları uygulanırken, '... güneşin doğduğunu nasıl görüyorsam, Doğu'nun ezilen uluslarının, esir uluslarının uyanışını da öyle görüyorum' sözü nasıl kullanılabilir? Kürt ulusunun ulusal ve demokratik hak iddialarını ezmeyi, parçalamayı ve dağıtmayı en temel hedeflerden biri edinen **Atatürk**, ezilen ulusların kurtuluş mücadelelerini yürekten desteklediğini nasıl iddia edebilmektedir? Kürt ulusunun ulusal varlığını yok etmek için emperyalizm ile her türlü işbirliğine giren **Mustafa Kemal**, ezilen ulusların emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı mücadelelerine ışık tuttuğunu nasıl vurgulayabilmektedir?

Düşünelim ki, **Mustafa Kemal**'in, bu sözleri söylediği 1933 yılında bile Kürtlere karşı yoğun bir baskı vardı. Kürdistan genel müfettişlikler, yani genel valilikler ile yönetilmektedir. Bir taraftan, Kürtlerin Türk olduğu, 'Dağlı Türk' olduğu iddia edilmektedir. Öte yandan da, fiili olarak yoğun bir sindirme ve yok etme faaliyeti sürmektedir. 'Mecburi iskân' adı altında, sürgün kanunları yapılmakta ve yürürlüğü konulmaktadır. Kürtler, çoluk, çocuk, kadın, erkek, genç, ihtiyar Türkiye'nin batı taraflarına sürgüne gönderilmektedir. Köyler, kasabalar boşaltılmakta, aşiretler tümüyle sürgün edilmektedir. Yasak bölgeler oluşturulmaktadır. Kürdistan'da tam anla-

myla keyfi bir yönetim vardır. Bu keyfi yönetimi en iyi karakterize eden Kanun, 1935 yılında yapılan ve yürürlüğe konular Tunceli Kanunu'dur. Bu kanunun hükümleri 1937-1938'de, Dersim'deki, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinde uygulanmıştır. Ayrıca 1934 tarihli ve 2510 sayılı 'Mecburi İskân' kanunu, yine bu dönemin özelliklerini belirtebilmektedir.

O halde, Atatürk'ün, Mart 1933'deki konuşmasında ileri sürdüğü düşünceler üzerinde dikkatle durmak gerekir. Biz, bu düşünceler üzerinde dikkatle duruyoruz. Ve diyoruz ki, bu konuşmada ileri sürülen önermeler bilimsel değildir. İdeolojiktir. Bu ideolojinin temelleri ve oluşumu üzerinde ana hatları ile durmakta yarar vardır."

"Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Ve Kemalist İdeolojinin Temel Özellikleri: Yukarıda belirtildiği gibi Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde Türkler, Araplar, Kürtler, Çerkezler, Arnavutlar, Bulgarlar, Rumlar, Sırlar, Romenler, Lazlar, Ermeniler, vs. bir arada yaşıyorlardı. Bu bakımdan Osmanlı İmparatorluğu kozmopolit bir siyasal yapıya sahip idi. 19. yüzyılda, Balkanlarda yaşayan uluslar, Osmanlı İmparatorluğuna karşı özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi yürüttüler. Ulusal kurtuluş mücadelelerini zaferle sonuçlandırdılar. Kendi bağımsız devletlerini kurdular. Yunanlılar, Bulgarlar, Sırlar, Romenler, vs. 19. yüzyıl içinde bağımsız siyasal yapılara kavuştular. Birinci Dünya Savaşı içinde ise Arapların İmparatorluktan ayrıldıklarını görüyoruz. Bu savaştan önce, Arnavutlar da İmparatorluktan ayrılmışlardı. Araplar, 'İngiliz Mandası', 'Fransız Mandası' adı altında sömürge devletler oluşturdular. Bu sıralarda, Kürtlerde özgürlük mücadelesine başladılar. Fakat Kürt ulusunun özgürlük istekleri ve kendi devletlerini kurma yolundaki çabaları, Batı emperyalizmi tarafından kan ile boğuldu. Batı emperyalizminin bu süreçteki en önemli işbirlikçileri Kemalist hükümet idi. Böylece Kürdistan bölündü, parçalandı. Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulandı. Sonuç olarak Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun büyük bir kısmı Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde kaldı. Yeni Türk devleti, Kürdistan'dan, büyük bir pay aldı.

Bu devlet, 1919-1922 yılları arasında cereyan eden Türk-Yunan ve Türk-Ermeni savaşları ve Kürtlerin özgürlük isteklerinin kanla boğulması sonucu yeniden örgütlendi. Yeni dev-

let, Osmanlı İmparatorluğunun bir devamı olarak örgütleniyordu. Fakat 'Türk milliyetçiliğine' dayalı bir biçimde örgütleniyordu. Artık, Türk devletinin 'mili' bir devlet olduğu söyleniyordu. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan herkes Türktür, deniyordu.

Osmanlı İmparatorluğunun son zamanlarında, İmparatorluğu kurtarmak için ortaya atılan görüşlerden biri de 'Türkçülük' idi. Öteki iki akım, yani islamcılık ve Osmanlıcılık anlayışı başarılı olmamıştı. Türkçülük akımı, İmparatorluğun, Türk ulusunun öncülüğünde ve onun etrafında, yeniden örgütlenmesini öneriyordu. 1920 yıllarının koşullarında ise Türkçülük anlayışı, coğrafi olarak 'Misak- Milli' ile sınırlandırılmıştı.

İşte, konumuzla ilgili temel nokta burada düğümlenmektedir. Osmanlı İmparatorluğu içinde bir çok uluslar yaşıyordu. Bunun için de, kozmopolit bir siyasal yapıya sahip olduğu söyleniyordu. O'nun bir devamı olarak varlığını sürdüren Türkiye Cumhuriyeti Devlet'nin de ise en az iki ulus yaşıyordu: Türkler ve Kürtler. Buna rağmen 'yeni Türk Devleti, milli bir devlettir. Bünyesinde, Türklerden başka, hiçbir ulus yoktur' iddiası ileri sürülüyordu. Kuşkusuz, Kürtlerden başka uluslar da vardı. 1915 yılında, nüfusu, İttihat ve Terakki tarafından, katliamlarla ve sürgünlerle çürütülmesine rağmen Ermeniler vardı. Lazlar vardı. Belirli bir bölgede değil, fakat Anadolu'da ve Kürdistan'da dağınık olarak yaşayan Çerkezler vardı. Bunların en önemlisi, kuşkusuz, Kürtler idi. Kürtlerin hem nüfusları fazla idi hem de belirli bir bölge, Kürdistan'da kendi yurtlarında yaşıyorlardı. Bunların ötekiside bu bölgenin İran, Irak ve Suriye'deki uzantıları yine Kürdistan idi.

O halde, sosyolojik bir gerçek ile karşı karşıyayız. Bu sosyolojik gerçek, Kürt ulus olgusudur. Atatürk ise bu sorunu demokratik yollardan çözümüne taraftar değildir. Baskı, zor, şiddet, zulüm, zindan ile çözümleme taraftadır. Ve bu tür eylemleri meşrulaştırıcı bir ideoloji ile çözümleme taraftadır. Zaten batı emperyalizmi ile Kürdistan'ın parçalanması ve Kürt ulusuna böl yönet politikası uygulanması ve politikalarına katılan bir zihniyetin demokratik yollar denemesi de olanaklı değildir.

Sosyolojik ve siyasal bir sorun olan Kürt ulus olgusunun, ideolojik yollarla çözümlenmesini ilk defa 1924 Anayasa-

s'nda görüyoruz. Bu ideolojik çözüm, kuşkusuz askeri yollarla da desteklenmektedir. 1924 Anayasası'na göre, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan herkes Türktür ve Türk-lüğünden mutludur. Ve yine, bu hüküm gereği, 'Türk Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.' Böylece, sosyolojik ve siyasal bir sorun anayasa hükümleri ile çözümlenmeye çalışıyor. Fiili durumun, yani maddi hayatın bu hükümler doğrultusunda değiştirilmesi amaçlanıyor. Bu amaca ulaşmak için yoğun gayretler başlıyor. Anayasa gereğince herkes Türk olduğuna göre Kürtlerinde Türk olması gerekiyor. Anayasa, herkesin Türk olduğunu iddia ettiğine göre, 'Kürtlerin Türk olduğu' da kesinleşmiş oluyor. Bu ise Kürtlerin, kendi kimliklerini, ulusal kişiliklerini inkâr ederek, Türk olduklarını kabul etmelerini gerektiriyor. 'Türküm mutluyum', 'Ne mutlu ki Türküm' diye haykırımlarını gerektiriyor. Bu durum karşısında, Kürtlük iddia edenler, Kürt ulusal haklarını isteyenler, anayasa suçlusu ilan ediliyor. Vatan haini ilan ediliyor. Böylelerinin yok edilmesinin anayasa'nın gereği olduğu iddia ediliyor. Bunlar toplumdan tecrit edilmelidir. Düşüncelerinin etkinliği kesinlikle kırılmalıdır. Kitle katliamları yolu ile yok etme. İdamlar yolu ile yok etme. Sürgünler yolu ile yok etme. Asimilasyonu hızlandırıcı eylemlerin yoğunluk kazanması. Hepsisi, bu düşüncelerin ve davranışların sonucu olarak ortaya çıkıyor.

1923'den sonra fiili durumu anayasal duruma uydurmak için çok büyük çabalar harcanmıştır. Kürtlerin ulusal varlığı inkâr edilmiştir. Reddedilmiştir. Kürt kişiliğini ve Kürdistan kişiliğini inkâr etmeyenler büyük baskılarla yüzyüze bırakılmıştır. Sürgünler sık sık uygulanan bir yöntemdir. Kürtler, kitleler halinde sürgüne gönderilmiştir. Köyler, kasabalar boşaltılmış, halkı sürgüne gönderilmiştir. Aşiretler toplu olarak bir bütün halinde sürgüne gönderilmiştir. Yasak bölgeler oluşturulmuştur. Amaç, Kürtleri; Türk ulusu ve Türk külütürü içinde eritmektir. Kürt ulus özelliklerini yok etmektir. Sürgün yeri olarak da, Ege ve Akdeniz bölgeleri, Orta Anadolu ve Trakya kullanılmıştır. Bu arada Türk nüfusun da Kürdistan'a yerleştirilmesi için büyük çabalar harcanmıştır. Yugoslavya'dan, Romanya'dan Yunanistan'dan, Bulgaristan'dan Sovyetler Birliği'nden çeşitli nedenlerle gelen Türklerin, Kürdistan'a, Kürtler-

den boşalan yerlere yerleştirilmesi için yoğun bir gayret gösterilmiştir. Atatürk'ün önderliğindeki Türkiye Cumhuriyeti, bu eylemler içindeyken, Güney Kürdistan'da da İngilizler, benzer eylemlerini sürdürüyordu. Güney Batı Kürdistan'da Fransa, Doğu Kürdistan'da İran, aşağı yukarı aynı uygulamaları yürütüyorlardı. Bu eylemlerin uygulanış biçimleri değişik olsa da nitelikleri aynıydı...”

“... Türk olarak kabul eder. Bu inancını da ‘Ne mutlu Türküm diyene’ sözleriyle belirtir. Görüldüğü gibi, ‘Kemalizm, Türk yurdunda yaşayan ve kendisini Türk kabul eden herkesi Türk sayar’ deniyor. Önce, Kürdistan’ın kuzey kesimleri Türk boyunduruğu altında alınıyor. Yoğun bir sömürge politikası ve ırkçı politika uygulanıyor. Ve sorun ideolojik olarak çözülüyor. Kürt topraklarına Türk yurdu, deniyor. Sonra da, ‘Türkiye’de yaşayan herkes Türk’tür. Kendisini Türk kabul eden herkes Türktür’ deniyor.

Sormak gerekir: Anayasa hükümleriyle, mahkeme kararlarıyla, yargıtay içtihatlarıyla sosyolojik gerçekler yok edilebilir mi? Eğer bu olanaklı ise Türk devleti, bu politikayı Kıbrıs için neden uygulamıyor? Örneğin Kıbrıs bütünüyle işgal edilir. Hemen arkasından da bir anayasa yapılır. Bu anayasa, ‘Kıbrıs’ta yaşayan herkes Türk’tür’, ‘Kıbrıs Devleti ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütündür’ biçiminde temel hükümler konulur. Böylece Rumlar Türkleştirilmiş olur. Rumluk ortadan kaldırılmış olur. Kıbrıs sorunu da çözümlenmiş olur. İdeolojik çözümlerle, Kürdistan nasıl Türk yurdu yapıldıysa, Kürtler nasıl Türk sayıldıysa, Kürtlerin ulusal ve siyasal varlığı nasıl reddedildiyse, Rumların yaşadığı yerde Türk toprağı sayılabilir. Rumların ulusal ve siyasal varlığı inkâr edilir. Yok sayılır. Rumlar Türk olmuş olur.

Bu süreç içinde Rum ulusal ve demokratik haklarını savunanlara, ‘bölücüler’, ‘parçalayıcılar’ denir. Türkleşmeyenlere ‘vatan hainleri’ denir. ‘Ülkesi ve milletiyle bölünmez bağlarla tam bir bütün olan Kıbrıs iç ve dış düşmanlar tarafından, parçalanmak ve bölünmek isteniyor’ denir. Bu ‘kutsal’ anayasa hükümlerine uymayanlar, Rum ulusal ve demokratik haklarını savunanlar, sorgulara, soruşturmalara uğratılır. Yargılanır. Zindana atılır...”

"... Bugün Kürdistan, Ortadoğu'nun ortasında uluslararası bir sömürge'dir. Türkiye'nin, Irak'ın, İran'ın, Suriye'nin ortak sömürgesi. Hatta, Kürt ulusunun statüsü, sömürgelerden bile çok daha aşağılardadır. Örneğin Türkiye'de Kürtlerin varlığı bile kabul edilmemektedir. Kürt kişiliğini ve Kürdistan kişiliğini ezmek, dağıtmak ve yok etmek için her türlü gayret gösterilmektedir. Kürtlerin Türklerle eşit muamele görmeleri Türkleşmeleri koşuluna bağlanmıştır. Bu ise dünyada bir eşi daha bulunmayan ırkçılıktır. Ve sömürgeciliktir. Çünkü, dünyada hiçbir ulusun ulusal kişiliği, ulusal ve demokratik hakları, o ulus yok sayılarak, varlığı inkâr edilerek gasp edilmemiştir. Bütün bunlara rağmen, Türk Devleti, kendisini demokratik bir devlet olarak sunmaktadır. Hatta, bu anlayışa göre Türk devleti, dünyada, insan haklarına saygı duyan ender devletlerden biridir. Bir tarafta, Kürdistan'da ırkçı ve sömürgeci bir politika uygulamak, öte yandan, insan haklarına saygı duyan ender devletlerden biri olmak. Hem Kürt toplumu olma özelliklerini tamamen yok etmek, ezmek, dağıtmak hem de demokratik bir ülke olmak. Bir yandan Kürtleri köleleştirmek, zincire vurmak, öte yandan ezilen uluslardan yana tavır koymak. Ezilen ulusların kurtuluş mücadelelerinden yana tavır koymak. Bütün bu eylemleri, zıt eylemleri, birbirini dışlayan eylemleri bir arada yürütmek. Bunlar, Türk Devleti'nin resmi ideolojisinin oluşmasında ve gelişmesinde rol oynayan çok önemli etkenlerdir. Resmi ideolojinin en önemli unsurlarıdır. Yalana dayalı resmi ideoloji, kamu yönetimine, üniversetelere, yargı organlarına, her türlü eğitim kurumlarına, siyasal partilere, işçi sendikalarına, derneklere vs. kabul ettirilmiştir. Ve bu kurumlar yalana dayalı resmi ideolojinin 'tek doğru, tek gerçek', olduğunu tartışmasız kabul etmişlerdir. Yalana dayalı resmi ideolojinin Türk düşüncesi üzerindeki etkilerini incelemek önemlidir. Aynı zamanda gereklidir..."

E- "Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I" isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır.

"... Kürt sorununun odak noktasında, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması vardır. Kürt sorununun odak noktasında Kürt ulusuna böl-yönet politikası uygulan-

ması, Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gasp edilmesi süreci vardır. Fakat bu süreç, Türk üniversitesi, Türk basını, Türk siyasal partileri, Türk işçi kuruluşları, Türk din kuruluşları vs. tarafından ısrarla görmezden gelinmektedir. Son bir yıl içerisinde, Kürt sorunu üzerinde, çeşitli kesimlerden kişilerle yapılan görüşmeleri içeren kitaplar yayınlanmıştır. Bu görüşlerin ortak bir özelliği vardır: Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması konusuna hiç dikkat çekmemek... Sorunu Misak-ı Milli çerçevesi içinde ele almakla Kürt sorununu kavramak mümkün değildir. Çünkü bu, birbirlerinden etkilenen ve birbirlerini etkileyen ve bu şekilde organik bir bütün oluşturan bir sürecin keyfi olarak parçalanması demektir. Bunun eksik ve yanlış sonuçlar ortaya koyacağı açıktır. (2) Numaralı dipnotunda gösterilen kitaplarda, sözü edilen yayınların hemen hemen hepsinde de bu durumu görmek mümkündür. Yalnız Rafet Ballı'nın konuştuğu kişilerden bazıları Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış yapısına dikkat çekmiştir. Bunların hepsi de Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde yaşayan Kürt aydınları ve Kürt politikacılarıdır.

Bu çalışmada, üzerinde durulan temel olguysa Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasıdır. Bu sürecin nasıl gerçekleştirildiğinin incelenmesidir."

"... Kemalist hareketin başka bir başarısı ise Türkiye Cumhuriyeti'ni çağdaşlaştırma çabalarıdır. Merkezi bir yapıyı yeniden oluşturmak için önemli bir çaba harcanmıştır. Merkezi bir yapının kurulmasıyla Türk ulusunun örgütlenmesi birbirine paralel giden iki süreçtir. Yeni Türk Devleti'nin kurulmasından, yani Cumhuriyetin ilan edilmesinden itibaren Kürtlerin ulusal varlığı inkâr edilmiş, Kürtler, Türk sayılmaya başlanmıştır. Kürtlerin kamu hizmetlerinden yararlanması, kamuda görev alabilmesi Kürt kimliğini inkâr koşuluna bağlanmıştır. Kürtlerin ülkesi Kürdistan, Türk topraklarının bir parçası sayılmıştır. Türk Devleti'ni çağdaşlaştırma çabası içinde birbirleriyle paralel ve içiçe gelişen bu iki süreci dikkatlerden uzak tutmamak gerekir. Görüldüğü gibi merkezileşme ve Türk ulusunun örgütlenmesiyle birlikte, Kemalistlerin Kürtlerle çatışması başlamıştır. 1919-1922 Türk-Ermeni ve Türk-Yunan savaşları sürecinde ittifak aranan Kürtler artık inkâr

edilmektedir. Kürt adı ve Kürdistan adı yasaklanmaya başlanmıştır...”

“... Kürdistan’da, dünyada bir eşi daha görülmeyen ırkçı ve sömürgeci bir politika uygulanmaktadır. Dünyada hiçbir ulusun temel değerleri Kürt ulusunun, Kürt insanının temel değerleri kadar inkâr edilmemiştir. Türk solcularının, Türk Marksistlerinin böyle bir sorunu yoktur...”

F- “Kürt Aydını Üzerine Düşünceler” isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özetli aşağıya çıkartılmıştır.

“... Kürtlerin Ortadoğu’daki nüfusu 30 milyonu aşkındır. Kürdistan’ın ülke olarak genişliği 550 bin kilometre karenin üzerindedir. Buna rağmen Kürtlerin ulusal varlığı hâlâ inkâr edilebilmektedir. Kürtçe’nin bağımsız bir dil olup olmadığı hâlâ konuşulabilmektedir, tartışlabilmektedir. Türk üniversitelerinde, hâlâ Kürtlerin Türklüğünü ispatlamaya çalışan profesörler vardır. Türk üniversitelerinde ‘Kürt Türkleri’ adı altında dersler okutulabilmektedir. Bütün bunlar nasıl olabilmektedir? Burada büyük bir zıtlık var. Hem 30 milyonu aşkın bir nüfusa sahip olacaksın, hem de ‘Kürtler millet midir, halk mıdır; Kürtlerin bağımsız dilleri var mıdır; Kürtlerin millet olma özellikleri var mıdır...’ gibi birtakım tartışmalar olacak. Hem Ortadoğu’da 30 milyonu aşkın bir nüfusa sahip olacaksın, 550 bin kilometre kare genişliğinde toprağın olacak, hem de birtakım siyasal otoriteler, Kürtçe’yi yasaklayabilecekler, ‘Herkesin anadili Türkçe’dir’ buyuran, ‘aksini iddia edenler haindir’ buyuran kanunlar yapabilecekler...”

“V. Kürt Toplumu Çürümüş-Çürütülmüş Bir Toplumdur. Kürt Toplumu Yeniden Kurmak Gerekir. Yeni Toplum İçin Yeni İnsan Gerekir: Sömürgecilik Kürt toplumunu çürütmüştür. Türk ırkçılığı ve Türk sömürgeciliği, Kürt insanının en değerli varlığına saldırmaktadır. En değerli varlık kişiliktir, kimliktir. Türk sömürgeciliğinin en temel amacı, Kürt insanının kişiliğini parçalamak, ufalamak, yok etmektir. Onları onurları kırılmış, yürekleri yaralanmış, olağanüstü derecede düşürülmüş, kişiliksiz insanlar haline getirmektir.

Sömürgecilik ancak böyle bir ruhsal yapıya sahip insan-

larla sürdürülebilir. İnsanlar, diri, direnen bir ruhsal yapıya sahip oldukları zaman, o toplumlarda, o ülkelerde sömürgecilik yapmak mümkün değildir. İşte Türk sömürgeciliği, Kürt toplumunun yapısını, insan ilişkilerini kendi sömürgeci amaçları doğrultusunda dejenere etmiştir. Kürt gerillalar böyle bir toplumsal ve ruhsal ortamda, bu yapılara tepki olarak ve bu yapıları değiştirmek için ortaya çıkmışlardır...”

“VI. **PKK**’nin Düşüncesi Ve Eylemi: **PKK** çok önemli şeyler söyledi. Söylemlerine uygun olarak çok önemli eylemler gerçekleştirdi. Bunları kısaca şöyle ifade etmek mümkündür:

A) **PKK Kürt toplumunun temel gerçekliğini ortaya koydu:** Halkımız düşürülmüş bir halktır. Halkımız rezil rüsva yaşamaktadır. Dünya ulusları arasında onurlu bir konumu yoktur. Binbir türlü hakaretlere, aşağılanmalara maruz kalarak, bunun doğal bir yaşam biçimi olduğunu sanarak yaşamaktadır. Ortadoğu’da çok büyük bir nüfusa sahip olduğu halde, bu nüfusa uygun bir statüye sahip değildir.

Burada, Türk sömürgeciliğinin, Kürt insanların ruhsal yapılarını, kişiliklerini nasıl etkilediği üzerinde durulmaktadır. Sömürgeciliğin ekonomik, toplumsal ve siyasal etkilerinin incelenmesi, elbette önemlidir. Fakat, ruhsal etkilerinin incelenmesi de çok önemlidir. Örneğin çocuklarının gözleri önünde babalarına işkence yapılmakta, anaları saçlarından kavranılarak sürüklenmektedir. Böyle bir ortam ruhsal yapıları nasıl etkilemektedir? Devlet terörünün egemen olduğu bu ortamda çocuklar nasıl yetişmektedir? Örneğin, Türk Güvenlik Güçleri sık sık köylere baskınlar gerçekleştiriyor. Silah arıyor; ‘eşkiya’ arıyor. Soğuk, kar, yağmur demeden insanları evlerinden dışarı çıkarıyor; evlerine girip çıkıyor; eşyalarını yağmalıyor. Ailesini, yakınlarını tehdit ediyor. Onlara hakaret ediyor. Yere yatırıyor, süründürüyor. Evlerine girmelerini, tarlaya, bağa, bahçeye, çarşıya, pazara gitmelerini yasaklıyor... Bütün bunlar, benzer süreçler, Kürt insanların ruhsal yapılarını nasıl etkilemektedir? Böyle bir ortamın çocuklar üzerindeki etkileri neler olabilir? Bütün bu konuların ayrıntılı bir şekilde incelenmesi gerekir. İşte yukarıda kısaca belirtmeye çalıştığımız düşünceler, sömürge toplumunun ve insanının bu boyutuyla ilgilidir. Kürt insanının düşürülmesi, Kürt toplumunun düşürülmüş bir toplum olması, sömürge ve sömürgeci ilişkilerini

açıklayan önemli kavramlar olarak beliriyor. Düşürülmüşlük, düşürülme... gibi kavramların Kürt toplumunun bilimsel analizi sonucu elde edilmiş bilgiler olduğu açıktır.

B) PKK ikinci olarak Kürt toplumuna egemen olan köleleşme sürecinden utanç duyduğunu açıklamıştır. 'Halkımızın baskıya, zulme boyun eğmesinden çok ağır hakaretleri bile içine sindirmesinden utanç duyuyoruz...' demiştir. Bu milli bir duygunun açıklamasıdır. Burada Kürt halkının içinde bulunduğu psikolojik ortamın, Kürt halkına dayatılan statünün, Türk, Arap ve Fars halklarının statüleriyle karşılaştırılması yapılmaktadır. Ortadoğu'da bu kadar büyük bir nüfusa, bu kadar geniş topraklara sahip bir milletin kölelik ilişkilerini, boyunduruğunu hâlâ parçalayamamış olması, **PKK**'de öfke yaratmaktadır. Genç insanlar bu öfkelerini çeşitli vesilerle ifade etmeye çalışmaktadırlar.

1960'lı yılların sonlarında, **Devrimci Doğu Kültür Ocakları** kurulmuştu. O zamanlar, ırkçı ve sömürgeci propaganda hem resmi yollardan, hem de gayri-resmi yollardan sürdürülüyordu. Bu yoğun propagandaya rağmen, bir takım genç insanlar, Türk olmadıklarının, Kürt olduklarının fakat asimile edilmeye çalışıldıklarının farkına vardılar. **Devrimci Doğu Kültür Ocakları**'nı kurdular. Bunun Türk ırkçılığına ve Türk sömürgeciliğine karşı çok önemli bir tepki olduğu açıktır. **PKK** ise, sömürgeciliğin ruhsal boyutlarına dikkat çekerek Kürt gerçekliğini vurgulamaya çalışmıştır.

C) PKK üçüncü olarak, kölelik ilişkilerinin parçalanacağını, bu yapının muhakkak değiştirileceğini vurgulamıştır. '... Bu yapıyı değiştireceğiz. Kürt halkı da insanlık ailesi içindeki onurlu yerini alacaktır. Bütün uluslarla birlikte onurlu bir yaşam sürdürecektir.

Bu ilişkileri kırmak ve parçalamak kolay değildir. Çünkü bunlar Kürt toplumunu zırh gibi sarmıştır. Fakat bu ilişkileri kırmak, toplumu değiştirmek için her türlü fedakârlık yapılmalıdır; hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamalıdır...' denilmektedir. Bu açıklamaların bir eylem klavuzu olduğu besbellidir.

D) PKK dördüncü olarak bu değişikliği gerçekleştirmenin yolunu yordamını aramıştır. Bu süreçte, **PKK**'nin gerçekleştirdiği en önemli şey şudur: Bir kere sömürgeci devletle Kürt

halkı arasındaki temel çelişki saptanmıştır. Daha sonra bu temel çelişkiyi çözecek kuvvetler saptanmıştır. Bu temel çelişkide karşı karşıya duran kuvvetlerin analizi yapılmıştır. Sonradan da bu kuvvetler harekete geçirilmiştir.

Eğer belirli bir askeri ve politik gücünüz yoksa, Kürdistan'ı denetim altında tutan güçlere karşı etkili olmanız mümkün değildir. Düşmanlar, Kürtlere karşı devlet terörizmini kullanmaktadırlar. Devlet terörü ancak, belirli bir askeri güçle ve bu gücün kullanılmasıyla oluşacak politik güçle geriletilebilir.

Kürt toplumunu değiştirmek, politik, ekonomik, toplumsal ve kültürel değişmeyi sağlamak, kuşkusuz bir örgütlenme sorunudur. Kürt toplumu örgütsüz bir toplumdur. Geleneksel örgütlerin çözülmesi, dağılması, modern örgütlerin kurulması gerekmektedir. **PKK** temel politik bir örgüttür. **ERNK (Kürdistan Ulusal Cephesi)**, **ARGK (Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu)** Kürt toplumunu çeşitli yönlerden örgütlemeye çalışan örgütlerdir. Kürt toplumunun bütün kesimlerini anti-sömürgeci, devrimci ve demokratik mücadele doğrultusunda örgütlemek ve mücadeleye katmak gerekir. Kürt toplumunu en küçük birimlerine varıncaya kadar bu mücadele doğrultusunda örgütlemek gerekir. Kadınların, ailenin, esnafın, köylülerin, aydınların... ayrı ayrı örgütlendirilmesi gerekir.

Bu düşünceler doğrultusunda, **PKK**'nin çok büyük bir kavgaya başlattığı ve bu kavgayı kararlı bir şekilde sürdürdüğü bilinmektedir. Bu mücadele kararlı ve ısrarlı bir şekilde sürdürülmektedir. Binlerce şehit vardır. Dağlarda, ovalarda, şehirlerde, cezaevlerinde, bilinçli ve inançlı bir mücadele sürdürülmektedir. Bu mücadelenin Kürt insanlarının ruhsal yapısını değiştirdiği büyük bir gerçektir. Kürt insanlarıyla birlikte Kürt toplumu da hızla değişmektedir. Kürt insanlarının ruhsal yapısı güçlenmektedir. Direnen, köleci ilişkileri kesinlikle parçalamaya çalışan bir anlayış geçerli olmaya başlamıştır. Korku büyük ölçüde yıkılmıştır; yıkılmak üzeredir. Kürtler, artık, 1960'lı ve 1970'li yıllardaki gibi her türlü zulme boyun eğen, her türlü aşağılanmaya katlanan insanlar değildir. Bu hakaretlere karşı tepki, mücadele hızla gelişmektedir, gittikçe boyutlanmaktadır. Kürdistan'da yeni yeni değerler gelişmektedir. 'Kürt ulusu için mücadele', 'Kürt vatanı için mücadele', 'Kürdistan için mücadele' gibi yeni yeni değerler oluşmaya

başlamıştır. Namus artık, kadınlara, aileye, aşirete izafe edilerek konuşulan bir kavram değildir. Sömürge toplumunda, kadınların, ailenin namusunun korunamayacağı iyice anlaşılmıştır. Kadının gerillaya katılmasının belli-başlı anlamı budur.

PKK ile gerçekleşen en önemli süreçlerden biri de, Türk sömürge düzeninden tam anlamıyla bir kopuşun belirgin olarak ortaya çıkmasıdır. **PKK**'den önceki Kürt hareketlerine, silahlı hareketlere baktığımız zaman, hareketin, sömürge düzeniyle tam bir kopuşu gerçekleştiremediğini görüyoruz. Örneğin, ailenin bir bölümü başkaldırmışsa, bir bölümü de devletle işbirliği yapıyor. Buysa düzenden tam bir kopuşu sağlayamıyor. Hareketin başarısızlığa uğramasının nedenlerinden biri de budur.

Bu süreçten çok önemli bir sonuç çıkmaktadır. **PKK** Kürt halkının öz gücüne güvenen, kendine güvenen en önemli örgüttür. Binlerce şehidin, kadının gerillaya katılmasının bir anlamı da budur. Kürt halkına güven olmasa, kendine güven olmasa, binlerce şehit olur mu? Bu genç insanlar, henüz 20'li yaş çağlarını yaşayan Kürtler, henüz 20 yaşına bile ulaşmamış genç insanlar, Kürdistan için ölüme gidiyorlar. Kürt ulusu için ölüme gidiyorlar. Bu inanç, bu direnç ancak, ulusa ve ulusun öz gücüne duyulan güvenden ileri gelebilir. Yukarıda, bazı Kürtlerin, aydın kategorisine girebilecek kişilerin, çocuklarını Kürt gibi yetiştirmediklerini, çocuklarına Kürtçe öğretmediklerini, hatta onları Kürtlükten sakındıklarını belirtmeye çalışmıştım. İşte bunun anlamı kendine güvensizliktir. Ulusa, ulusun özgücüne güvensizliktir. Böyle bir güven olmadığı ya da eksik olduğu için, okur-yazar Kürtler, çocuklarına Kürtçe öğretmemek, onları Kürt gibi yetiştirmemek için özen gösteriyorlar. **PKK** bu tavırları ve bu davranışları kökten kırmıştır. Bu tutumları ve davranışları şiddetle eleştirmektedir. Kürt okur-yazarlarının, aydın kategorisine girebilecek insanların, Kürt toplumuna karşı olağanüstü bir yabancılaşma sürecine girdiğini vurgulamaktadır. **Başkan Apo**'nun, 1990 Ağustos'unda, Bekaa Vadisi'nde yaptığı ve videoya alınmış bir konuşmasını dinlemek olanağını buldum. **Başkan Apo**, kadınların, erkeklerin, çocukların oluşturduğu çok geniş bir kalabalık karşısında konuşuyordu. İki saati aşkın bir süre Kürtçe olarak yapılan konuşmanın önemli bir bölümü benzer konulara ayrılmıştı.

Yetişkin çocuklara sahip olan kadınlar ve erkekler en çok şu yönlerden eleştiriliyordu: '... Siz çocuklarınızı bize gönderiyorsunuz. Fakat onlara iyi bir eğitim vermemişsiniz. Onları Kürt gibi yetiştirmemişsiniz. Onlar dağlarımızı bilmiyorlar. Disiplinli değiller. Kürtler hakkında, Kürdistan hakkında bilgi sahibi değiller. Onları iyi eğitmemişsiniz. Onlara bir şeyler öğretmekte çok zorluk çekiyorsunuz. Bundan sonra, çocuklarınızı daha iyi yetiştirmeye çalışın. Kürt gibi yetiştirmeye çalışın. Kürtler için yetiştirin...'

PKK Genel Sekreteri **Abdullah Öcalan**'ın bu tür eleştirilerinin Kürt toplumu üzerinde çok önemli etkileri olduğu biliniyor..."

"... Kürt toplumunu yeniden kuracak yeni insan nasıl oluşacaktır? Bunun çok önemli ipuçları görülmektedir. **PKK**'nin düşüncesinin ve eyleminin incelenmesi bu bakımdan önemlidir. Bu, hiçbir zaman **PKK**'den önceki Kürt hareketlerinin inkâr edilmesi anlamına gelmemektedir. Fakat, o hareketlerin eleştirisinden, eksikliklerinin saptanmasından sonra, yeni bir anlayışın oluşturulmasına da gerek vardır. Kürdistan'ın temel gerçekliklerinden biri, 'düşürülmüş insan', 'düşürülmüş toplum' gerçekliğidir. Bu gerçekliği kavramada ve anlatmada, **PKK**'nin çok önemli bir rolü olduğu açıktır.

Her toplum için aydınlara ihtiyaç vardır. Kürtlerin de aydınlara ihtiyacı büyüktür. Aydınları olmayan toplum düşünülemez. Yukarıda sözünü ettiğimiz süreç Kürt aydınını şüphesiz ortaya çıkaracaktır. Bu süreç başlamıştır..."

G- "Bilim Yöntemi" isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır.

"... Bilimin nesnel gerçeğe ve olgulara dönük olan bu özelliğini örneklerle belirtmeye ve açıklamaya çalışalım: Örneğin, 1916-1919 yıllarında oluşturulmaya başlanan, Lozan Anlaşması ile resmi ifadesini bulan, 1926 yılında da noktalanmış bir süreç içinde, Kürdistan emperyalist bir bölüşmeye tabi tutulmuştur. Bu emperyalist bölüşüm nesnel gerçektir ve olgusaldır. Bunu ifade eden önermeler de nesnel gerçeğe dönük olan önermelerdir. Bu olgu, yani Kürdistan'ın paylaşılması olgusu, kişilerin istek ve iradesinin dışında, somut olarak vardır. Gerçektir ve gerçekleşmiştir. Bu bölüşümü ve so-

nuçlarını doğrudan doğruya gözlemlemek mümkündür. Fakat böylesine bir emperyalist bölüşümü gerçekleştiren güçler arasındaki ilişkilerin saptanması doğrudan doğruya gözlemlerle mümkün olmayabilir. Emperyalist bölüşümün hazırlanması süreci, bu süreç içinde emperyalist sömürgeci güçlerin (İngiliz emperyalizmi, Fransız emperyalizmi, Türkiye Cumhuriyeti devleti, İran monarşisi) ekonomik çıkar ilişkileri, ancak dolaylı yollardan gözlenebilen olgulardır. Bu süreç içinde yapılan anlaşmalar, sözleşmeler, tavizler, elde edilen kazançlar, ancak dolaylı yollardan gözlenebilir.

Bu emperyalist bölüşmeye karşı Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde tepki ve direnmelerin olduğu yine nesnel gerçektir ve olgudur. Örneğin 1919-1920'lerden itibaren Kürdistan'ın Irak manda yönetimi bünyesinde bırakılan kesiminde, İngiliz emperyalizminin sömürgeci yönetimine karşı sürekli bir Kürt direnmesi vardır. Bu direnmeler manda yönetimi sona erdikten sonra, Irak iktidarlarına karşı da devam etmiştir. Bütün bu olgular nesnel gerçeğe dönük olgulardır. Bilimsel önermelere, araştırma ve incelemelere konu olabilirler. Bu hareketleri doğrudan doğruya gözleme mümkündür.

Bu hareketlerin, karşıtı olan iktidarlara karşı bazı taleplerinin olduğu yine somut ve nesnel nitelikte olgulardır. Bütün bu olgular gözlenme niteliğine sahiptirler. Bilime konu olabilirler. Bu olguları ifade eden önermeler de doğrulanma veya yanlışlanma niteliğine sahiptir.

Yukarıda sayılan olgulara bağlı olarak, Kürdistan'ı paylaşan devletlerin Kürt ulusal demokratik taleplerine şiddetle karşı koydukları, yine nesnel gerçeğe dönük olan olgulardır. Bu talepleri bastırmak için son tahlilde ortak hareket ettikleri dolaylı ve doğrudan doğruya yollarla gözlenebilir.

Bütün bu olgular, olgusal ilişkiler, bilimsel önermelere, araştırma ve incelemelere konu olabilir. Çağımızda özellikle emperyalist-sömürgeci politikaların etki alanı içinde bırakılan bölgelerde ulusal kurtuluş savaşları çok önemli olan olgulardır. Bu olgular; kişilerin, kurumların, emperyalist-sömürgeci devletlerin istek ve iradelerinin dışında objektif olarak, somut olarak vardır. Bu olgular; istek ve iradelerden, devlet ideolojilerinden bağımsız olarak oluşmaktadırlar. Bilimsel incelemelere ve önermelere her zaman konu olabilirler.

Bilimin, nesnel gerçeğe dönük olması, olgusal olması, onun en önemli özelliğidir. Gözlenebilir nitelikte olmayan olgular bilime konu alamazlar. Kişisel kalan, sübjektif olan olgular, bilime konu alamazlar. Kendiliğinden doğru sayılan, veya doğru sanılması istenilen önermeler bilime konu olamaz. Örneğin, **'Kürt diye bir halk yoktur, Kürtler Türktür'**, şeklinde ifade edilen bir önermeyi ele alalım. Bu görüş, Türkiye'de, devlet tarafından hararetle ileri sürülmüştür. 1922-1923 yıllarından itibaren ileri sürülen, gittikçe hararetle benimsenen bu görüş, çeşitli kurumlara, çeşitli biçimlerde empoze edilmiştir. Üniversiteler, mahkemeler, siyasal partiler, sendikalar, dernekler, kamu kuruluşları bu görüşü ve bunu ifade eden önermeyi tartışmasız bir şekilde benimsemişlerdir. Bunun, 'tek doğru' olduğuna inanmışlardır. Tartışılmaz tek doğrunun bu olduğunu söylemişlerdir. Fakat üniversitelerin, siyasal partilerin, yargı organlarının bunu böyle sanmaları, bu önerinin bilimsel olduğunu göstermez. Bu konuda büyük bir kabul ve benimseme var diye, öneri bilimsel olamaz. Çünkü, bilim, daima gözlenebilen, ölçülebilen, karşılaştırmalı gözlemi yapılabilen olgularla ilgilenir, ancak böylesine olguları ifade eden önermelerin doğrulanma veya yanlışlanma niteliği vardır. Biz, tarihte Kürdistan diye bilinen bölgeye baktığımız zaman, orada, dili ve kültürü; Arap, Türk, Fars, Ermeni, Süryani, Yahudi gibi toplumların, dilinden ve kültüründen ayrı bir Kürt toplumunun yaşadığını, halen de yaşamakta olduğunu, saptayabiliyoruz. O halde, Türkiye'de devlet tarafından geliştirilen ve üniversite gibi kurumlara da kabul ettirilen ve bu kurumlarca tartışmasız 'tek doğru' olarak benimsenen, bu öneri, temelde yanlış ve bilim dışıdır, inkârcıdır. Dogmatiktir. Sanmak, inanmak, olgulardan kopuk kavramlardır. Bunlar bilimin kavramları değildir. Sanmak, inanmak, kişisel düzeyde ve sübjektif kalan zihinsel faaliyetlerdir. Bilimsel önermelere konu olamazlar. Nesnel gerçeği inkâr eden bir görüş bilimsel görüş değildir. Bilimsel görüş düşüncenin maddeden sonra geldiğini belirtir. ..."

"... Bilim yönteminde, doğrunun, yani hakikatin ölçütünün olgular olduğunu söyledik. Dogmatizmin ise, doğruyu resmileşmiş ideolojilerde, (ortaçağın Hristiyan dünyasında kilise ideolojisinin yanılmaz, sarsılmaz olarak belirlediği bilgilerde) aradığını belirtmiştik. **Bunu bir iki örnekle açıklayalım:** Ör-

neğin 'Ortadoğu'da Kürtler, silahsız, savunmasız bırakılmış, bütün ulusal demokratik hak ve özgürlükleri gasp edilmiş, bölünmüş ve parçalanmış, sömürgeleştirilmiş bir toplumdur' şeklindeki bir önermeyi ele alalım. Bu önermenin doğruluğunu ya da yanlışlığını, olguların ve olgusal ilişkilerin sistematik bir gözlem ve izlemi ile anlayabiliriz. Sistematik gözlem ve izlem verileri, bu önermeyi doğruluyorsa kabul eder, aksi halde reddederiz. O halde, burada Kürt toplumunun, Arap, Fars ve Türk toplumları ile ilişkilerini açıklamak son derece önemli olmaktadır. Kürt toplumunun, Arap, Fars ve Türk toplumları ile, **politik, idari, askeri, ekonomik, toplumsal, kültürel** ilişkileri nedir? Kürdistan'ın doğal kaynakları kim tarafından ve kimin adına işletilmektedir? Kim tarafından denetlenmektedir? Bu yönetim ve işletmede, Kürtlerin söz hakkı var mıdır? Kürdistan'ın toprak ağası, şeyh, seyit, aşiret reisi gibi tutucu sınıflarının merkezi otoritelerde etkinlikleri var mıdır? Bu tür tutucu sınıflar sadece Kürdistan'da mı vardır? Yoksa, 'Çağdaş' Türk, Arap ve Fars toplumlarında da var mıdır? Bu tür egemen sınıfların Kürdistan'ın doğal kaynaklarının işletilmesinde ve kullanılmasında söz hakları var mıdır? Kürdistan'da gelişmiş, dinamik ve etkin sanayii var mıdır? Yoksa bu bölge, merkezi otoriteler tarafından pazar olarak mı kullanılmaktadır? Kürdistan ucuz işgücü deposu olarak kullanılıyor mu? Yoksa nüfusun Kürdistan'da kalmasını sağlayacak tedbirler alınmış mı? Kürt diline ve kültürüne baskı yapılıyor mu? Yoksa Kürt dilinin gelişme ve serpilme olanakları var mı? Merkezi otoriteler tarafından, bu gelişme için tedbirler getirilmiş mi? Türk, Arap, Fars dil ve kültürleri çeşitli biçimlerde Kürtlere empoze ediliyor mu? Kürtlerin folklor zenginlikleri, değerli kitapları, Kürt etnografyasının canlı kanıtları, tarihsel belge ve anıtları, merkezi otoriteler tarafından alınıp götürülmüş mü? Bu Kürt ulusal zenginlikleri egemen ulusun kendi kültür ve turizmleri için mi kullanılıyor? 'Kürt kişiliği'ne, 'Kürdistan kişiliği'ne, 'Kürt onuru'na saygı var mı?.. **O halde bütün bu ilişkilerin var olup olmadığı, ilişkilerin biçimi ve yoğunluğu, ancak somut olguların ve somut durumların somut tahlili sonunda ortaya konulabilir.** Bu ise, sistematik izlem ve gözlemlerin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Böylece, nesnel gerçek, bütün çeşitlilikleriyle, iç ve dış bağlantılarıyla, çelişme ve değişmeleriyle somut olarak kavranılabilir.

Böylece, olguları ve olgular arasındaki ilişkilerin sadece dış görünüşleri değil, onlara canlılık veren ve ilişkileri dinamik kılan iç çelişmeler ve ilişkileri de ortaya çıkarılır. Çözümленir.

Bilim yönteminin gerekleri bu iken, bunları bir tarafa bırakıp, soruna Kürdistan'ı paylaşmış olan devletlerin resmi ideolojileriyle yaklaşmak ve sorunun varlığını reddetmek veya varlığını gizlemek dogmatik bir tutumdur. Örneğin: Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi ideolojisi haline gelen **Kemalist Ideolojiyi ele alalım: Kemalist Ideolojiye göre Kürt olarak bilinen bir halk yoktur.** 'Kürtler Türktür', 'Kürtçe diye bir dil yoktur, Türkçenin bir şivesidir', 'Türk olmaktan dolayı mutludurlar, *'Ne mutlu Türküm diyene'* dedikleri oranda daha da mutlu olacaklardır.' **Kemalist Ideolojinin** Kürt halkına dönük olan yönü bu şekilde özetlenebilir. **Kemalist Ideolojinin** ileri sürdüğü bu önermeleri, olgulara dayanılarak doğrulamak ya da yanlışlamak yerine, olguları bir kenara iterek, yanılmazlığına ve sarsılmazlığına inanılan bir bilgi ile, yani bir inanç ile yaklaşmak, böyle bir inancı ifade eden bir ideoloji ile yaklaşmak dogmatik bir tutumdur. **Kemalist Ideolojiye** göre, Kürt milletin olmadığı, Kürtlerin Türk olduğu yanılmaz ve sarsılmaz bir doğrudur. **Kemalizm** böylesine bir doğrudan en ufak bir şüphe dahi duyulmamasını ister. Bu doğru ancak bilinir ve buna göre hareket edilir. Başka bir hareket tarzında bulunmak, bu bilgiden şüphe etmek mümkün değildir. Bu, kesinlikle dogmatik bir tutumdur. Dolayısıyla bilim düşmanıdır. Çünkü fikir üretmeyi olanaklı görmemekte ve bilimsel gelişmeyi durdurmaktadır. Doğrunun ve hakikatın ölçütü olarak, olguların yerine, **Kemalist Ideolojinin** yanılmaz ve sarsılmaz olarak bilinmesini istediği kabullerini almak, dogmatizmi ifade eden bir tutumdur. Bunun ortaçağ Hristiyanlığındaki doğru ölçütünden hiçbir farkı yoktur. O zaman doğrunun tek ölçütü olarak kilisenin öğretisi, Eflatun'un kitapları alınıyordu. Burada ise, doğrunun ölçütü olarak yine olgular değil, **Kemalist Ideolojinin** kabulleri ve **Mustafa Kemal'in** söyledikleri..."

"... Türkiye'nin her tarafında, Türkçenin dışındaki çeşitli dillerde eğitim yapan kurumlar varken, kültürel faaliyetler sürdürülürken, Kürtçenin yasaklanmasının toplumsal bilinç yaratmaması mümkün değildir. TRT'de çeşitli dillerde müzik çalınırken, Kürt müziğinin engellenmesinin, Kürtçe şarkı söyle-

yenilerin hapishanelere gönderilmesinin toplumsal bilinç yaratmaması olanaksızdır. Türk'ün onurundan, şerefinden, büyüklüğünden söz edilirken, 'Kürt kişiliği'ne ve 'Kürt onuru'na karşı sürekli bir aşağılama politikasının yürütülmesi, toplumsal bilinç yaratmakta geri kalmaz. Kürt bölgelerinin geri kalması, Kürdistan'ın doğal kaynaklarından Kürtlerin yararlanamaması, yine toplumları ve kişileri bilinçlendiren unsurlardır.

Kürtler için '*soyca Türk olanlar*', '*özbe öz Türk olanlar*' gibi deyimlerin kullanıldığı bilinmektedir. T.C. Hükümetlerinin Türk olanlar için büyük fedakârlıklara giriştiği, bunun için savaşı bile göze aldığı yine biliniyor. Örneğin: Kıbrıs Türklerinin '*hak ve hukukunu*', '*Türk toplumu olma*' özelliklerini korumak için, her türlü gayreti gösterdiği biliniyor. Bu durum karşısında, Kürtlerin (merkezi otoritenin ifadesi ile özbe öz Türklerin) Irak'taki ulusal kurtuluş savaşına neden yardım etmediği, sorulmayacak, soruşturulmayacak mıdır? Yardım etmek şöyle dursun, neden düşmanca tavır takınıp, sınırları kapadığı, zulümden, katliamdan kaçıp gelen, kadın ve çocuklara, ihtiyarlara, mülteci olma hakkını bile vermediği olgusunun, toplumsal bilincin gelişmesine neden olmaması mümkün müdür? Bu olguların ve olgusal ilişkilerin nedenleri araştırılmayacak, soruşturulmayacak mıdır?.."

"... Halkın veya araştırmacıların bu tür bilinçlenmelerine karşı, merkezi otorite tarafından tedbirler getirilmesi de, dış dünya ile ilgili bir harekettir. Bu yolla bilinçlenmenin ve bilinçlenmenin yarattığı etkinliğin sonuçlarının kırılması istenmektedir. Merkezi otorite, sömürgeleştirip, kendi yönetimi içine aldığı bir bölgede veya ülkede, ulusal bilincin gelişmesini çeşitli yollardan engelleyebilir. Uluslaşmanın önüne geçebilir. Örneğin, '**Nurculuk**' gibi İslam Enternasyonalizmi'ni amaçlayan bir akımı geliştirebilir. Çünkü, nurculuğun ideolojisinde, uluslar gerçeğini aşmayı ve giderek yoketmeyi amaçlayan bir anlayış vardır. '**Önemli olan İslam olmaktır, insan olmaktır. İyiliksever olmaktır, faziletli olmaktır. Önemli olan kardeşliktir. Türk olmak, Arap olmak, Kürt olmak önemli değildir. Bu engeller aşılmalı, bütün müslümanlar kardeş olmalıdır.**' Bu ideoloji, devlet tarafından Doğu'da gizli kapaklı yollardan geliştirilir, teşvik edilir. Bu teşvikin nedeni, Kürt ulusal demokratik hareketini parçalamaktan başka bir şey değildir. Bu ideolojinin, örneğin: Türk ulusunun ulusallığına hiçbir

zarar veremeyeceği şüphesizdir. Devletin amacı, zaten, Türk ulusal özelliğini korumaktır. Türk ulusal özelliklerinin, Kürt ulusallığı üzerindeki denetimini sürdürmektir. Bu ideoloji Türkiye'nin bazı yerlerinde, başka amaçları gerçekleştirmek için de kullanılabilir. (Örneğin Türk proleteryasının sosyalist mücadelesini saptırmak.)”

“... Bunun yanında, Anadolu'nun özellikle doğu kesimlerinde, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün rakkamlarına göre üç milyon, fiili olarak ise en azından 7-8 milyon Kürt asıllı vatandaşların yaşadığı, yine toplumsal bir olgudur. Başka bir toplumsal olgu da, Kürt halkının kendi ana dilini, yani, Kürtçeyi ve buna bağlı olan haklarını, ulusal demokratik haklarını kullanamadığıdır. Bu hakların baskı altında tutulduğu. 'Ben Kürdüm' diyen kişilerin, fiilen antidemokratik baskılara ve cezaî koğuşturmalarla uğratıldığı, anayasanın 'eşitlik' ilkesinden yararlanamadığıdır. Kürt halkının, anayasanın tanıdığı eşitlik ilkesinden faydalanmasının kendi özünü, dilini ve kültürünü reddetmesi, yani, kendi kendine, kendi ulusuna ve kendi halkına tamamen yabancılaşması koşuluna bağlanması olgusu, günlük hayatımızda sık sık rastladığımız olgulardır.

O halde, T.C. Devleti'nin demokratik ve özgürlükçü bir devlet olduğu beyanları ile Kürt halkının temel demokratik hak ve özgürlüklerinin gasp edilmesi birbirleriyle çelişen olgulardır. Bir aykırılıktır. Bir sorundur. Böyle bir aykırılık bilimsel bir incelemeye yaklaşımda önemli rol oynayabilir...”

“... Kürt olgusu, 1923'lerden itibaren inkâr edilmiştir ve yok sayılmıştır. Kürt isimli bir ulusun varolmadığı, tarihte böyle bir halkın yaşamadığı, bu isimle bilinen halkın Türk olduğu, Türk olduğu için de mutlu oldukları, Kürtçe diye bir dilin bulunmadığı, bu dilin Türkçe'nin bir şivesi olduğu, Kemalist ideolojinin temel hareket noktalarından biridir. Kemalizm, bu görüşlerini hem fikir planında, hem de eylem planında etkin bir şekilde geliştirmekte ve uygulamaktadır. Kemalizmin bu görüşleri; üniversitelere, yargı organlarına, siyasal partilere, sendika ve derneklere, çeşitli kamu kuruluşlarına empoze edilmiş ve kabul ettirilmiştir. Örneğin; üniversiteler, özellikle toplumsal bilimler bölümleri böylesine yalana ve inkâra dayalı bir ideolojiyi yapan ve yayan kurumlar haline gelmişlerdir. Üniversiteler, böylesine yalana dayalı ve inkâr üzerinde ge-

liştirilen bir ideolojiyi meşrulaştırmaya çalışmaktadırlar. Aşağı yukarı, öteki kurumların durumları da böyle. Devlet ise, askeri ve idari sistemi ile, eğitim sistemi ile, kitle haberleşme araçları politikası ile, bu ideolojiyi aktif olarak uygulamakta ve gereklerini yerine getirmeye çalışmaktadır. Bu ideolojiyi gerçekleştirmek için, her türlü gayreti göstermektedir. Bu ideolojiyi gerçekleştirmek için her türlü vasıta mübahdır. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Yeniçeri Ocakları'nı hatırlatan, Yatılı Bölge Okulları ile, Kürt çocuklar, özlerinden koparılarak asimile edilmeye, köleleştirilmeye çalışılmakta; radyo, televizyon gibi araçlar da, bu işi bütün Kürt toplumu çapında gerçekleştirme amacını gütmektedirler. Devlet, idare sistemi ile, ordusu ile, bu ideolojiyi benimsemeyenleri, yani Türkleşmeyi benimsemeyenleri, Kürt kalarak yaşamını sürdürmek isteyenleri, çeşitli biçimlerde horlamaktadır. Kemalizm, Kürtlerin mutlu olmalarını, Türkleşme koşuluna bağlamıştır. Kürt kalarak mutlu olmak isteyenlerin üzerlerinde ise, ağır bir baskı politikası sürdürülmektedir. ...”

H- “Başkaldırının Koşulları” isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır.

“... Kürt sorununun temelinde, Kürt sorununun odak noktasında, Birinci Dünya Savaşı sürecinde ve daha sonra, Türk-Ermeni savaşları ve Türk-Yunan savaşları sırasında, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması ve Kürt ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gasp edilmesi yatar. Yine bu süreçde, 1917 Ekim Devrimi sürecinde gerçekleşen yeni dengeler, bölüşümün, parçalanışın ve paylaşımın sağlanmasında çok büyük rol oynamıştır. Kürdistan'ın bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında, İngiliz ve Fransız emperyalizminin çok büyük rolü vardır. Fakat, İngiliz emperyalizminin ve Fransız emperyalizminin, Ortadoğu'da yerli işbirlikçileri de vardır. Kemalistler, Kürdistan'ın bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında, emperyalizmin işbirliği ve güçbirliği yaptığı başlıca güçlerden biridir, hatta başta gelenidir. Öteki güçler, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir...”

“... Kürdistan'ın bölünmesinin, parçalanmasının ve paylaşılmasının ortaya çıkardığı süreçler, burada da kendisini gös-

termektedir. Kürt sorunu yüzünden Türk yönetimi, sürekli endişe içindedir. Emperyalist devletlerle birlikte Kürdistan'ın bölünmesine, parçalanmasına ve paylaşılmasına katılan, Kürdistan'da sömürgecilik yapan bir yönetim, sınırlarda önlemler alarak siyasal propagandanın etkisini kırmaya çalışmaktadır. Kürtlerin komşu halklarla ve bazı devletlerle kurduğu ilişkiler, Türk sömürge yönetimini daima endişelere sevketmektedir...”

“... Türk Devleti, 1923'den sonra, kendi payına düşen Kürdistan parçasını 'Türk vatanının ayrılmaz bir parçası' saymış, 'ülkenin bölünmezliği', 'vatanın bölünmezliği' sloganlarını geliştirmiştir. Kürdistan'ın bir parçasının, Türk vatanının ayrılmaz bir parçası haline getirilebilmesi için bu ülke topraklarında yaşayan insanların tamamen asimile edilmeleri, Türkleştirilmeleri gerekmektedir. Birinci Genel Müfettiş **Abidin Özmen**, bu gerek üzerinde ısrarla durmaktadır. Asimilasyonun, mümkün olduğu kadar hızlı ve kesin bir şekilde gerçekleştirilmesini istemektedir. Kürtlerin oturdukları ülke, Kürdistan, **'Cennet kadar güzel'** sıfatlarıyla anlatılmaktadır. Fakat, bu, **'Cennet kadar güzel ülke'**nin, *'Türk vatanının ayrılmaz bir parçası'* olması istenmektedir. Birinci Genel Müfettiş **Abidin Özmen**, Kürdistan'ı nasıl yönettikleri konusunda da ipucu vermektedir. *'Kürtlerin ileri gelenlerine hürmet gösterip bahşiş vererek Kürdistan sorunu çözümlenemez'* denilmektedir. Entrika, bahşiş, rüşvet, zor, hakaret... Türk sömürge yönetiminin-kullandığı en önemli araçlar olmaktadır...”

“... Türk anayasalarının hepsi de, insan hakları ve kamu özgürlükleri konusunda zengin bir listeyi ihtiva etmektedir. 1924 Anayasası'nda gördüğümüz bu durum 1961 ve 1982 Anayasaları'nda daha da gelişmiş ve ilerlemiş olarak görülmektedir. Öyleyse, anayasanın sözleriyle uygulanması arasındaki derin çelişkiyi, uzlaşmaz çelişkiyi saptamak çok önemli bir görev olarak karşımıza çıkmaktadır. Zaten, anayasalarda yer alan, 'devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü' sloganını bu açıdan da değerlendirmek gerekir. Özgürlüklerin kullanılması 'devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü'nün ihlali sonucunu doğuramaz, denmesi, Kürtler için kendi kimliklerini ihkâr etmeden, yani Türkleşmeden, özgürlüklerden yararlanamaz, anlamına gelmektedir.

Türkiye'de, resmi ideoloji ve insan hakları konusunda böyle bir ilişki kurmakta yarar vardır..."

II- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. Maddesinin Hukuki Değerlendirilmesi:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın üçüncü maddesi:

"Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçe'dir.

Bayrağı, şekli kanunda belirtilen beyaz ayyıldızlı al bayraktır.

Milli Marşı 'İstiklal Marşı'dır.

Başkenti Ankara'dır."

Dördüncü madde: "Anayasanın birinci maddesindeki devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, ikinci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve üçüncü maddesindeki "devletin bütünlüğü" hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

Yukarıda açıklanan Anayasa hükmünde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün hiçbir şekilde tartışılmayacağı, hiçbir şekilde değiştirme konusunda teklif getirilemeyeceği açık ve kesin olarak belirtilmiştir.

1924 Anayasası'ndan 1961 Anayasası'na ve 1982 Anayasası'na kadar sürekli ve istikrarlı bir şekilde işlenen en önemli unsurlardan birisi Türk Devleti'nin milleti ve ülkesiyle bölünmez bütünlüğü ilkesidir. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde şekillenen Misak'ı Milli hudutları içerisinde belirlenen ülke bütünlüğünün bu ülke üzerinde yaşayan halkın birliğinin ve teklifliğinin anayasalarımızın özünü oluşturan hükümler olduklarını hatırlamakta büyük yarar vardır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ulu önder **Mustafa Kemal Atatürk**'ün işaret ettiği gibi Türkiye Cumhuriyeti Devleti Türk insanının kurduğu bir devlettir. Bu devletin temelleri Erzurum ve Sivas Kongrelerinde atılmış ve Misak'ı Milli ile hudutları belirlenmiş ülkemiz üzerinde yaşayan tüm insanların ortak ve müşterek iradesiyle bu Cumhuriyet devleti oluşturulmuştur. Tüm halkın serbest iradesiyle oluşturu-

ruhan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sonradan yaratılmak istenen birtakım suni ayrımcılıklarla ülkenin ve milletin bütünlüğünün bozulmaya çalışılması yetmiş yıllık birlik ve beraberlik içinde yaşama iradesinin ortadan kaldırılmasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu **Mustafa Kemal Atatürk**'ün tanımladığı gibi farklı etnik gruplara mensup olursa da Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi Türk sayan birleştirici ve bütünleştirici bir milliyetçilik anlayışının benimsendiği ve bunun tüm yasalarımızda bu şekilde yer aldığı halde, Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde birçok milletin var olduğunu iddia etmek ve bu yönde her milletin kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olduğunu savunmak, ülkenin ve milletin bölünmezliğini yok etmektir.

Bölücülerin üzerinde ısrarla durdukları Sevr, Türkiye Cumhuriyeti'ni bağlayan bir anlaşma olmayıp hiçbir şekilde hayatiyet bulmamış ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından kabul edilmemiş, tartışılmamış tasarının sanki bağlayıcı bir anlaşma imiş gibi gündeme getirilmesi, emperyalistlerin de sık sık gündeme getirdikleri ve sıcak tutmaya çalıştıkları oyunun bir parçasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bağlayıcı kabul ettiği Lozan Antlaşması ile azınlıkların sadece Hristiyan topluma ait olduğu, Müslüman topluluğun azınlık kabul edilmediği halde sanki Türkiye toprakları üzerinde ayrı bir azınlık yaşıyormuş gibi yeni bir olgu yaratılması Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. maddesinde müeyyidesini bulmuştur. Bu noktada Lozan Antlaşması Türkiye Cumhuriyeti anayasaları ve Terörle Mücadele Kanunu'na sürekli saldıran ve demokrat tanımlamasını kendine yakıştıran insanların varmak istedikleri sonuç devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünü yok etme esasına dayanmaktadır.

Olayların ve sanığın çeşitli isimlerle piyasaya sürdüğü kitapların ana teması bu unsurlar üzerine kuruludur.

3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. maddesi "hangi yöntem maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı ve sözlü propaganda ile toplantı, gösteri ve yürüyüş yapılamaz..." denilmek suretiyle bu suçun tarif ve tanımlaması yapılmıştır.

Buna göre: **a) Devletin Tanımı:** Sözlük anlamında dev-

let "müdavele" ve "tedavül" kelimelerinin kökünden üretilmiştir. Bunun lügattaki karşılığı elden ele geçen kudret, kuvvet, itibar anlamındadır.

Devletin Hukuki Tanımı: Muayyen bir ülke üzerinde yerleşmiş, zorlayıcı yetkiye sahip bir üstün iktidar tarafından yönetilen insan topluluğunun meydana getirdiği siyasi bir kuruluştur.

Devletin lügat ve hukuki tanımlamasından anlaşılaçağı üzere iki ana unsur üzerine inşaa edilmiştir. Birincisi insan topluluğunu oluşturan millet unsurudur. Millet olmadan devletten bahsetmeye imkân yoktur. Bir topluluğun millet olabilmesi için bu insan topluluğunu teşkil eden fertlerin ırk, dil, din itibariyle aynı menşeden olmalarına lüzum yoktur. Zira bugün millet anlayışı insan hakları fikir ve vicdan ve din hürriyeti esasına dayanmaktadır. Buna göre milletin oluşumunda dini ve ırki esastan ziyade hukuki anlamda millet olabilme iradesi esas alınmıştır.

Milleti oluşturan insan unsurunun birlikte yaşama iradesinin açıklaması geçmişten geleceğe taşınan duygu, düşünce ve heyecarın birlikte yaşanması ve devleti kurma, siyasi kuruluşu oluşturma düşüncesi ve bunun gerçekleştirilmesi ile Millet unsuru tamamlanmıştır. Bu irade ilk olarak Erzurum ve Sivas Kongrelerinde, daha sonradan Ankara'da oluşturulan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ifadesini bulmuş ve Misak'ı Milli hudutları içerisinde yaşayan tüm insanların Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Milletini, bir başka anlamda siyasi oluşumunu tamamlamışlardır. Millet olmak iradesini açıklamışlardır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin milletini oluşturan insanların değişik ırktan veya dinden veya mezhepten olmalarının bu irade birliğini bozucu kabul etmek ve bunun ayrılma sebebi, bölünme sebebi kabul edilmesi siyasi iradeye dolayısıyla anayasaya ve kanunlara aykırıdır. Bu açıdan sanığın düşüncelerini Milletin iradesine ve kanunlarına aykırı bulduğumuz için cezalandırılması gerektiği cihetle aşağıdaki yazılı hüküm tesis kılınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesinin sınırları rastgele veya masabaşında çizilmiş bir sınır değildir. Bu ülkenin sınırları emperyalist devletlere karşı verilmiş kurtuluş mücadelesinin sonucunda kanla, terle ve ölümle çizilmiş bir sı-

nırdır. Bu sınırı çizen insanlar bu devletin milletini oluşturan insanların atalarıdır. Dolayısıyla böylesine zor şartlarda kazanılmış ülkenin ikinci bir emperyalist bölüşümüne karşı çıkmak Anayasanın ve yasaların emrettiği bir hükümdür. Aksı düşünülerek Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesinin bir bölümünün veya bir çakıl taşının bu bütünlükten ayrılmasını istemek veya ayrı olduğunu düşünmek bu yönde propaganda yapmak, Terörle Mücadele Kanunu'nda belirlenen ceza ile karşılaşmaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Anayasası ve yasaları ırk ve dil farklılıklarına göre azınlık statüsünü kabul etmemiştir. Irk ve dil ayrımına göre azınlık olduğunu kabul etmek ve bu yönde propaganda yapmak ülke ve millet bütünlüğü kavramı ile bağdaşmaz. Cezaya müstelzımdır.

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir. Türk milletini oluşturan etnik gruplar arasında çoğunluk yada azınlık biçiminde bir ayrımın yer verilmemiştir. Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi TÜRK sayan birleştirici ve bütünleştirici Milliyetçilik anlayışı kabul edilmiştir. Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin hangi etnik gruptan olursa olsun Türk sayılması onun etnik kimliğini inkâr anlamına gelmez. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin adı "Türk Devleti", Milletine de "Türk ulusu", ülkesine de "Türk vatanı" denir.

Türk devletinin adının milletinin ve ülkesinin adının değiştirilmesi düşünülemez, hiçbir şekilde ülkenin topraklarının bir bölümünün Türk adı dışında tanımlanması yasalarımızca mümkün değildir.

Sanığın kitaplarında sürekli zikrettiği Kürdistan sözünün bu anlamda suç teşkil ettiği ve burada yaşayan insanların Kürt ırkından oldukları, Kürt milleti şeklinde tanımlandığı ve bu insanların azınlık muamelesine maruz kaldıkları anlatılmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin milletini oluşturan Kürt kökenli insanların kimliklerini belirtmeleri yasaklanmamış, ancak azınlık ve ayrı ulus olmadıkları Türk milleti dışında düşünülemeyecekleri, devlet bütünlüğü içinde yer aldıkları kanunlarla belirlenmiştir. Azınlığın sosyolojik ve hukuksal tanımlamalarına uygun bir nitelik Kürt kökenli vatandaşlarımızda bulunmadığı gibi, onları diğer

vatandaşlarımızdan ayıran herhangi bir kanun da yoktur. Ülkenin her yerinde her yurttaşın yükümlü bulunduğu kurallar veya hakları ne ise Kürt kökenli vatandaşların yükümlülükleri ve hakları da o kadardır. Tüm hak ve özgürlüklerden kanunların çizdiği sınırlar içerisinde yararlanmaktadır. Esirgenen, yasaklanan, sınırlı tutulan bir hak yoktur. İşçi, işveren, doktor, avukat, hakim, subay, milletvekili, bakan, başbakan ve cumhurbaşkanı olabilmektedirler. Bunun için Kürt olmak, Çerkes olmak, Tatar olmak, Laz olmak, Türk olmak şartı aranmamaktadır ve kimseden kimliğini saklaması istenmemektedir. Bu konuların istismar boyutunda propagandasının yapılması elbette suç teşkil edecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin anayasası, yasaları ve uluslararası antlaşmaları gereğince demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olup bu devletin kendi halkına karşı terör uygulaması düşünülemez, kendi halkına karşı şiddet uygulaması düşünülemez, ancak devletin bütünlüğüne yönelik şiddet eylemlerine de elbet aynı şekilde mukabele etmek hakkı vardır. Bu hak yasal ve hukuki bir haktır. Bu hak Erzurum Kongresi'nde, Sivas Kongresi'nde ve ilk kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarında bu devlete verilmiş bir haktır. Bu hak bu millet tarafından kullanılmak üzere devlete verilmiş bir haktır. Bunun aksini düşünmek veya savunmak Terörle Mücadele Kanunu hükümleri çerçevesinde yargılanması demektir.

Sanık yazar bu hususları bilerek, isteyerek özellikle Türk milletine karşı bilinmeyen nedenlerle saldırması ve karalamasının haklı ve hukuki bir gerekçesini izah edememektedir. Çünkü Türk milleti gerçekten devletine bağlı, milletini seven, ülkesini seven insan topluluğudur.

Sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin yazarı bulunduğu kitaplardaki genel tema aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

— Türkiye'de Kürtlere karşı son derece yoğun ve yaygın ve sürekli bir devlet terörü uygulanmaktadır. Kürdistan'da Kürt köyleri yakılmakta ve yıkılmaktadır.

— **PKK** son yıllarda özellikle son bir yıl içinde çok derin ve yaygın bir gelişme süreci içine girmiştir.

— Kürt gerillaların Kürt halk yığınlarıyla kurduğu ilişkiler günden güne güçlenmekte ve kökleşmektedir.

— **Başkan Mao'nun** söylediği gibi Kürt gerillalar Kürt halk yığınlarının oluşturduğu Kürdistan denizinde birer balık olmuşlardır.

— Kürt sorunu ulusal bir sorundur. Kürt sorununun temelinde Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun emperyalistlerce ve onların Ortadoğu'daki işbirlikçi hükümetleri tarafından işbirliği ve güçbirliği yapılarak bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması ve Kürtlerin bağımsız devlet kurma haklarının gasp edilmesi yatar.

— Kürtler kendilerine uygulanan böl-yönet politikalarına yetmiş yılı aşkın bir zamandır karşı koyuyorlar silahla mücadele ediyorlar.

— Kürt halkı ve Kürdistan siyasal statüde sömürgeci bile çok aşağı durmaktadır. Siyasal kişiliği yoktur, Kürtler köleleştirilmiştir, adıyla, sanıyla, diliyle, kültürüyle tarihten, yürüyünden silinmek istenen bir halktır. Amaç Kürt birliğini yok etmektir.

— Kürt sorunu azınlık sorunu değildir. Burada Kürtlerin bir azınlık olmadıklarını da vurgulamak gerekir. Kürtler Kürdistan'da, kendi yurtlarında kendi ülkelerinde yaşamaktadırlar.

— Kürt sorununun odak noktası Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, Kürt ulusuna böl-yönet ve yok et politikasının uygulanmasıdır.

— Gerilla hareketlerini sömürgeciliği yok etmenin bir yolu olarak değerlendirmenin daha doğru olacağı kanısındayım.

— Kuzey Kürdistan'da **PKK** tarafından 14-15 Ağustos 1984'de Eruh ve Şemdinli'de başlatılan gerilla eylemleri iki şeyi köklü bir şekilde değiştirdi. Birinci olarak gerilla kendi kendini değiştirdi, korkuyu paniği yılgınlığı attı, mücadelede kararlı, ısrarlı ve bilinçli tutumu onu mücadelede önemli bir taraf haline getirdi.

— Gerilla eylemleri ikinci olarak çevredeki halkı değiştirdi, halkın ruhsal yapısını değiştirdi; korku içindeki panik içindeki

halk, yılgınlık içindeki halk, sinmiş, sindirilmiş halk, kendine güvenmeyen halk dirilmeye ayağa kalkmaya başladı.

— Türkiye’de yaşayan herkesin soyca Türk olduğu, Türk dili ve kültürünün dışında bir dil ve kültürün bulunmadığı ifade edilerek Kürt ulusuna ait toprakların Türklere ait olduğu yeraltı ve yerüstü kaynaklarına Türklerin sahip olduğu ileri sürülmüştür.

— Devlet tarafından uygulanan ideolojiye resmi ideoloji denildiğini belirtmiştik. Türkiye’de uygulanan resmi ideoloji Kemalizmdir. Kemalizm, yalana dayalı bir resmi ideolojidir.

— Lozan emperyalist bölüşümünde Kürdistan bölüşülmüş, Kürt ulusu parçalanmıştır.

— **Atatürk** Kürt ulus olgusu karşısında en şiddetli baskı önlemleri alırken ve uygularken, ezilen ulusların özgürlüğü ve bağımsızlığı konularında nasıl konuşabilmektedir. Onların özgürlük ve bağımsızlık eylemlerini coşkuyla desteklediğini nasıl ifade edebilmektedir.

— Düşünelim ki **Mustafa Kemal**’in bu sözleri söylediği 1933 yılında bile Kürtlere karşı yoğun bir baskı vardı. Kürdistan genel müfettişlikler yani genel valiliklerle yönetilmektedir. Bir taraftan Kürtlerin Türk olduğu, dağlı Türk olduğu iddia edilmektedir. Öte yandan da fiili olarak yoğun bir sindirme ve yok etme faaliyeti sürmektedir.

— Kürt toplumu çürümüş, çürütülmüş bir toplumdur. Kürt toplumunu yeniden kurmak gerekir. Türk ırkçılığı ve Türk sömürgeciliği Kürt insanının en değerli varlığına saldırmaktadır. En değerli varlık kişiliktir, kimliktir.

— **PKK**, Kürt toplumunun temel gerçekliğini ortaya koydu.

— **PKK**, Kürt toplumuna egemen olan köleleştirme sürecinden utanç duyduğunu açıkladı.

— **PKK**, kölelik ilişkilerinin parçalanacağını bu yapının muhakkak değiştirileceğini vurgulamıştır.

— **PKK**, temel politik bir örgüttür. **ERNK**, **ARGK** Kürt toplumunu çeşitli yönlerden örgütlemeye çalışan örgütlerdir. Kürt toplumunun bütün kesimlerini anti sömürgecilik, devrim-

ci ve demokratik mücadele konusunda örgütlemek ve mücadeleye katmak gerekir.

— Bu düşünceler doğrultusunda **PKK**'nin çok büyük bir kavga başlattığı ve bu kavgayı ısrarlı bir şekilde sürdürdüğü bilinmektedir.

— Kürtler artık 1960'lı ve 1970'li yıllardaki gibi her türlü zulme boyun eğen, her türlü aşağılamaya katlanan insanlar değildir.

— Sömürge toplumunda kadınların, ailenin namusunun korunamayacağı iyice anlaşılmıştır. Kadının gerillaya katılmasının belli başlı anlamı budur.

— **PKK** ile gerçekleşen en önemli süreçlerden biri de Türk sömürge düzeninden tam anlamıyla bir kopuşun belgin olarak ortaya çıkmasıdır.

— **PKK**'den önceki Kürt hareketlerine silahlı hareketlere baktığımız zaman hareketin sömürge düzeni ile tam bir kopuşu gerçekleştirmediğini görüyoruz.

— Kürtler, henüz 20 yaşına bile ulaşmamış genç insanlar Kürdistan için ölüme gidiyorlar. Bu inanç, bu direnç ancak ulusa ve ulusun öz gücüne duyulan güvenden ileri gelebilir.

— Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi ideolojisi haline gelen Kemalist ideolojiye göre Kürt olarak bilinen bir halk yoktur, Kürtler Türktür. Kürtçe diye bir dil yoktur. Türkçe'nin bir şivesidir. Türk olmaktan dolayı mutludurlar. Ne mutlu Türküm diyene dedikleri oranda da mutludurlar.

Yukarıda sanığın yazarı bulunduğu ve 3713 Sayılı kanuna muhalefet suçundan tecziyeleri uygun görülen kitaplardan alınan bazı başlıkların biraraya getirildiğinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde propaganda yapıldığı ve bu suçu aynı iradenin devamı niteliğinde tekrarlamak suretiyle suça teselsül hükümlerinin uygulanmasını icap ettirmiştir. Zira sanık bir suç işleme kararının icrası cümlesinden olarak 3713 Sayılı Kanun'un 8. maddesinin birkaç defa ihlal edilmesi, değişik zamanlarda yayınladığı kitaplarla sabit olduğundan, sanığın bu fiilleri bir suç sayılmış olup sadece TCK'nun 80. maddesi gereğince artırma tabii tutulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kürtlere karşı son derece yoğun ve yaygın ve sürekli devlet terörü uygulayarak Kürtlerin köylerindeki evlerini yakıp yıktığı, yiyeceklerini tahrip ettiği, kullandıkları eşyaları yakıp yıktığı iddiasının ve bu yöndeki anlatımının hiçbir gerçekliliği bulunmadığı halde, tam aksine **PKK** adlı silahlı çetenin yasadışı eylemleri sonucu yöre halkını çoluk çocuk demeden katletmesini, kadınların ırzına geçip öldürmesini, evlerini yakmasını, yiyeceklerini talan etmesini gözardı ederek sanki bu eylemleri devletin meşru güçleri yapıyormuşçasına iftirada bulunmak, bu devletin meşru güçlerini asılsız sözlerle yıpratmak, bu haberleri gazetelerinde yayımlamadığı için basın mensuplarını ayıplamak ve yalanlara iştirak etmeyen siyasileri suçlamak, yazarın ve **PKK** örgütünün genel düşünce tarzıdır. Bu şekilde suçladıkları devletin meşru güçleri olan Türk ordusu ve Türk emniyet teşkilatı ne kadar kötülenir ve zayıflatılırsa, **PKK** ve etrafı o denli güçlenecektir. Sanığın genel stratejisi budur ve bu yönde asılsız bilgiler vermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti dünya milletleri arasında saygın bir yere sahip olup, terörist olarak adlandırılmaz, bu sıfat hiçbir şekilde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne yakıştırılmaz. Bu şekilde yalan yanlış hiçbir ilmi değeri bulunmayan yazılarla Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıpratmak ve bu devleti yurt içinde ve yurt dışında terörist olarak tanımlamak 3713 Sayılı Kanun'un ve TCK'nun yasakladığı fiillerdendir. Cezai müstelzimidir.

PKK silahlı bir çetedir. Kürt insanını temsil edemez, hiçbir şekilde bu insanların adına beyanda bulunamaz. Türkiye Cumhuriyeti'nin her ferdinin kendi haklarını aramak ve özgürce düşüncelerini belirtmek hakkı var iken, silahlı çetenin arkasına sığınarak özgürlük istemesinin hiçbir anlamı olmadığını bu Cumhuriyetin her ferdi bilmesine rağmen, yazarın ısrarla **PKK** adlı çetenin bir kısım insanların haklarını ve özgürlüklerini savunuyormuş gibi ifade kullanması ve **PKK** adlı silahlı çetenin fiillerini beğenir olumlu bulur ve ülke bütünlüğünün aleyhinde ifadeler kullanırsa 3713 sayılı kanun hükümleri gereğince cezalandırılması gerekir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudutları içerisinde sömürge kabul edilebilecek toprak parçası yoktur. Türkiye'nin en

üçra köşesinde dahi halk, kendi temsilcisini seçmekte ve kendi siyasi düşüncesini benimseyen partilere oy kullanabilmektedir. Kendi anayasal haklarını sonuna kadar kullanabilmektedir. Hal böyle olunca hâlâ Türkiye'nin bir bölümünün sömürge niteliğinde olduğu iddiası gerçek dışıdır. Ülke bütünlüğünün parçalanması, bölünmesi anlamındadır. Bu da cezayı icap ettirmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi üzerinde yaşayan ve azınlık kabul edilen bir halk yoktur. Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm halkı Türk halkını oluşturmaktadır. Dilleri ayrı olsa dahi aynı örf, adet, töre ve din birliği içinde olan insanların sadece dilinden dolayı ayrı ve azınlık kabul edilmesinin siyasi sosyal hiçbir gerçek yönünün bulunmadığı, böyle bir ayrılık yaratmanın millet bütünlüğünü tehlikeye sokacağı düşüncesiyle sanık cezalandırılmıştır.

PKK adlı terör örgütünün Kürt insanının haklarını savunmak ve direnişini güçlendirmek gibi bir fonksiyonu olmayıp, aksine o insanların direncini ve inancını yok edici faaliyetler içinde olup, sanığın bu yöndeki sapmacı düşüncesinin hiçbir gerçekliği yoktur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ulu önder **Atatürk** sadece Türk halkının değil, aynı zamanda emperyalist bölüşümcülüğe karşı çıkan tüm ulusların önderi kabul edilebilecek büyüklükte bir devlet adamıdır. Bu büyük insan için Kürtleri yok etti, Kürtleri ezdi, Kürtleri kimliksiz, kişiliksiz bıraktı şeklindeki iddiaların keza hiçbir ciddiyeti bulunmadığı Türkiye Cumhuriyeti tarihini birazcık bilen herkes tarafından anlaşılabilir. Üzere, **Mustafa Kemal ATATÜRK** Afrika'dan uzak doğuya kadar tüm mazlum milletlerin önder kabul ettikleri kişilikte, bilgide, düşüncede yüce insan olup, onun şahsına yönelik, onun icraatına yönelik, onun Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kabul ettiği ilkelerine yönelik hiçbir ciddiyeti bulunmayan, ilmi yanı olmayan, sadece Türk milletine duyulan öfkeden kaynaklanan yalan yanlış anlatımların özünde Türk-Kürt insanını karşı karşıya getirmek ve bu insanları birbirine düşürmek düşüncesi esasına dayalı kitapların 3713 sayılı kanun hükümleri içerisinde cezalandırılması gerektiği kanaatindeyiz.

Sömürgeci olarak suçlanan ve emperyalist tanımlaması

yakıştırılan Türkiye Cumhuriyeti'nin üzerinde oynanan gerçek emperyalist oyunların bir halkasını oluşturan bu kitapların hiçbir sosyolojik araştırmayı ve incelemeyi içermediği, ilmi yanının bulunmadığı halde, bunun sanki araştırma ve incelemeye yönelik imiş gibi takdim edilmesi ve bu şekilde okuyucu aranması oldukça ilginçtir. Zira emperyalizmin günümüzdeki en önemli silahı propagandadır. Bu propaganda'nın en güzel yöntemi de ulusları birbirlerine düşürerek, birbirlerini kırdırarak, doğacak otorite boşluğundan da yararlanmak suretiyle o ülkeye kendi güçlerini hakim kılma'dır. Türkiye üzerinde oynanan bu oyunu görmezden gelerek Türkiye Cumhuriyeti'nin emperyalist olduğunu iddia etmek gülünç olmaktadır. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti üzerinde yaşayan insanlığın serbest iradesi ile oluşturulmuş, emperyalizme karşı çok büyük mücadeleler vermiş "Kurtuluş Harbi" sonunda birlikte yaşama iradesini tüm dünyaya açıklamış insanların birarada yaşama ve tek millet olma düşüncesi üzerine kurulmuşken, sanki Türk insanının bir başka ülkenin toprakları üzerinde emperyalist bölüşümcü olarak bulunduğu şeklindeki bir iddianın ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin emperyalist işgalci kuvvet olarak tanımlanmasının 3713 sayılı kanunun tarif ettiği manada ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğü aleyhinde propaganda yapmak olduğu ve bu propagandanın uluslararası emperyalizme ve onun uşağı konumundaki **PKK**'ya hizmet etmek olduğu açık bir gerçektir.

Devletin ülke bütünlüğünü millet birliğini koruma hakkı yalnız o devletin varlığı ile sınırlı olmayıp, demokratik ülkelerde özellikle hukuk devleti niteliğine sahip Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde insan haklarını ve özgürlüklerini korumayı şiar edinmiş olan devletimizin demokratik haklarını tehdit eden ondan yoksun bırakmaya çalışan ve bu yolla eylemlere girişen silahlı çetenin karşısına öz ve meşru güçleriyle mücadele eden devlete terörist diyen bir kişinin en demokratik koşullarda yargılanarak cezalandırılması tabiidir.

Türk Ceza Kanunu'nda müteselsil suçun tanımı:

"Bir suç işleme kararının icrası cümlesinden olarak ka-

nunun aynı hükmünün birkaç defa ihlal edilmesi muhtelif zamanlarda vaki olsa bile bir suç sayılır.” Bu madde müteselsil suçunu konu almakta ve tarifini de vermektedir. Müteselsil suç bir suç işlemek kararının icrası cümlesinden olarak, Kanunun aynı hükmünün başka başka tarihlerde de olsa birkaç defa ihlalidir. Suç işleme kararı ve ihlal edilen hak bakımından birlik ve zaman bakımından birbirinden ayrı fiillerde çokluk varsa müteselsil suç vardır. Bu noktada müteselsil suç mütemadi suçtan ayrılmaktadır. Mütemadi suçta fiil bir defa işlendikten sonra aralıksız devam eder, halbuki müteselsil suçta teselsüle giren fiillerin zaman aralıkları ile yenilenmesidir. Müteselsil suç da maddi unsurun kanunun aynı hükmünün birkaç defa ihlal edilmesi demek olduğu ve bu itibarla teselsülün mevcut olabilmesi için ortada fiillerin tekrarı şart olup zaman aralıklarına bakılmaksızın aynı fiilen aynı kanun hükmünü ihlal etmesi gerekir. Bu birkaç defa ihlal keyfiyeti kanunun aynı hükmüne ait olmalıdır, teselsül olabilmesi için birden fazla ihlallerin bir ve aynı suça taalluk etmesi gerekir. Bu nedenle ayrı fiiller ve kanun hükümlerinin ihlali teselsülü oluşturmaz. Nitekim olayımızda sanığın Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde hemen hemen bir yıl içerisinde ve aynı aylara rast gelecek şekilde çıkarmış olduğu kitaplarının 3713 Sayılı Kanun'un 8. maddesini ihlal ettiği, yani aynı kanun hükmünü değişik zamanlarda ihlal ettiği anlaşılmaktadır.

Müteselsil suçta manevi unsur kanunun aynı hükmünün birden fazla ihlalinin bir suç işlemek kararının icrası cümlesinden olmasıdır. Buradan da anlaşılabacağı üzere teselsülün manevi unsuru **“SUÇ KARARINDA BİRLİK”**dir. Suç kararında birlik suç niyetinde ve kastındaki birliği ifade eder. Bundan dolayı sanığın Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde değişmez ve fıkri sabit hale gelmiş düşüncelerinin aynı tanımlamalarla, aynı terimlerle, aynı yorumla, birbirinin neredeyse tekrarı olacak nitelikteki kitaplarının bu kasıt altında, yani Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde suç işleme kararının icrası cümlesinden olarak aynı kanun hükmünün birkaç defa ihlal edilmiş olması değişik zaman ve kitaplarda da olsa bir suç sayılması

ve teselsül hükümlerinin uygulanması gerektiği düşüncesindedir.

Sanığın yukarıda satırbaşları olarak alıntı yaptığımız yazıları bir bütün olarak değerlendirildiğinde kastının ve kararının bütünlüğü ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle sanık hakkında teselsül hükümleri uygulanmıştır.

III- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin dava konusu olan ve TCK'nun 312/2. maddesine aykırı bulunan kitaplarının tahlili:

A- "Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu" isimli kitabının suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır:

"... Bunlar Kürtler hakkında devletin düşünceleridir. Kürtlerden, hayvan sürüsüne ilişkin kavramlar kullanılarak söz edilmektedir. Ve böylesine ırkçı, sömürgeci ve soykırımı alkışlayan görüşler günümüz Türkiye'sinde ifade edilebilmektedir. ırkçı, sömürgeci ve soykırımı alkışlayan bu kişi, demokrat insanlarla birlikte açikoturumlarda, panellerde yer alabilmektedir. Günümüzde Kürtlerin benzer yazıları hiç unutmamaları, belleklerini kaybetmemeleri gerekir. Türk Devleti'nin Kürtler hakkındaki düşünceleri ve niyetleri aşağı yukarı bu doğrultudadır..."

"... 20. yüzyılın ilk çeyreğinde, ülkesi emperyalist ve sömürgeci devletler tarafından parçalanarak dörde bölünmüştü. Uluslararası bir sömürüye oturtulan Kürdistan'ın bu güne kadarki tarihi, soykırım, katliam, açlık, göç, talan, zulüm, işkence vb. tarihi olmuştur. Buna koşut olarak, direnme silahını da elden bırakmadı! Her direnişi katliamlarla yenilgiye uğrassa da, her fırsatta yeniden direnişe geçmesini bildi. Her defasında Kürt halkı, tüm yabancı egemenlik sistemleri ve onların ardındaki emperyalist güçleri karşısında gördü. Bunun en son örneklerinden biri, 1975'te yaşanan ağır yenilgiyle gözlemlendi. İran, Irak, ABD ve TC ile daha birçok güç ortaklaşa Kürt direnişini ezip yenilgiye uğrattılar.

Kürt halkının soykırımından, ulusal ve demokratik haklarından yoksun bir yaşama mahkûm edilişinden sorumlu olan durum, onun uluslararası statüsüdür. Bu statüyü belgeleyen

Lozan Antlaşması tarihin çöplüğüne atılmadığı sürece, yani, bağımsız, demokratik ve birleşik bir Kürdistan yaratılmadığı sürece, Kürt halkı daha nice soykırımlara, katliamlara ve göçe muhatap olacaktır. O halde bugün yaşanan soykırımın tarihsel sorumluları, başta Irak olmak üzere, TC, İran ve onların gerisindeki emperyalist devletlerdir...”

“... 1984'den sonra, yani Kürtlerin silahlı mücadelelerinin başlamasından sonra, Kürdistan'da şöyle olaylar da gözleendi. Güvenlik güçleri köylere baskın yapıyor, bütün köylüleri, çoluk-çocuk, kadın-erkek, genç-ihthiyar evlerinden çıkarıyor, dışarıda bir meydanda topluyordu. Sonra binbir türlü hakaret ve işkence başlıyordu. İşkence merkezi olarak bazen de okullar kullanılıyordu. Köy okulları işkence merkezi, sorgulama merkezi, kısaca karakol olarak kullanılıyordu. Köy okulları 15 gün, 25 gün tatil ediliyor, bu süre içinde çocukların eğitimine ara veriliyordu. Bazı köy öğretmenleri de devletin güvenlik güçleriyle, Milli İstihbarat Teşkilatı'yla birlikte çalışıyorlardı. Bu görev onlara dayatılıyordu. Öğretmenlerden bir kısmı bu görevleri coşkuyla kabul ediyor, hatta işkenceli sorgulamalarda hazır bulunuyorlardı.

Gerek yazılı basında, gerek sözlü basında okulların sorgulama merkezi olarak kullanılması, bazı öğretmenlerin bu süreçte coşkuyla görev aldıkları konularında en ufak bir haber yayınlanmamaktadır. Fakat bu tür okullara ve öğretmenlere gerilla saldırıları başlayınca, '**PKK** yine okul yaktı', '**PKK** öğretmen öldürdü' biçimindeki haberleri bütün yayın organlarında görmek mümkündür. Burada temel amaç, kuşkusuz, Kürt gerillaları kamuoyunda çirkin göstermeye çalışmaktır. Kamuoyunda gerillalar hakkında olumlu bir izlenim oluşmasına engel olmaktır. Bunun yolu da, onları, mağdur, işkenceye uğramış, zulmü yaşayan kişiler olarak gösterebilecek haberlere kesin olarak yer vermemek, fakat gerilla şiddetini de çirkin, hunhar, kanemici, çağdaşlık düşmanı, uygarlık düşmanı, aydınlıktan korkan, okur-yazarlıktan korkan, kitlelerin okur-yazar olmasını istemeyen bir konumda kamuoyuna sunmaya çalışmaktır. Gerilla şiddetine neden olan devlet terörünü ise gizlemek önemli bir çabadır...”

“... 1984 yılı yaz aylarında Kürtlerin silahlı mücadelesi başladı. Radyo, TV, gazete gibi kitle haberleşme araçları,

meydana gelen olayları hep belirli tanımlarla kamuoyuna ulaştırmaya büyük bir özen gösteriyorlardı. Gerillaların eylemleri, 'hainlik', 'kansızlık', 'hunharlık', 'insanlık dışı', 'eşkiyalık', 'kana susamışlık', 'cinayet' gibi tanımlarla kamuoyuna duyuruldu. Haber başlıklarında hep, 'hainlerin bir cinayeti daha', 'hunharca cinayet', 'kana susamışlık cinayet şebekesi kadın-çocuk demeden öldürüyor', 'kansızları inlerinde vurduk', 'hainlerin sonu!' ifadeler yer alıyordu..."

"... Tarihin en büyük tahrifatı, kuşkusuz Kürtlerin yok sayılmasıdır, Kürtlerin ulusal varlığının inkâr edilmesidir. Tarihte Kürt diye bilinen bir ulusun, Kürtçe diye bilinen bir dilin olmadığına söylenmesidir. Kürtlerin 'Dağlı Türkler' olarak adlandırılmaları, Kürtçe'nin de, Türkçe'nin bir şivesi sayılmasıdır. Tarih yazımında bunlar temel bir boyut olarak benimsenince, bu anlayışa uygun şeyler yazabilmek için de pek çok tahrifat yapılabilmektedir..."

B- "Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi-Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 4" isimli kitabının suç unsurlarını içeren geniş bir özeti aşağıya çıkartılmıştır.

"... Görüldüğü üzere, Kürdistan sömürgesinde, Kürt düşmanı olarak görev yapan bu Kemalistler, **Mustafa Suphi** gibi **Sabahattin Ali** gibi devrimci ve yurtseverlere karşı da derin bir düşmanlık beslemektedirler. Bütün bunlar Kürt demokratları ve yurtseverleri ile Türk 'demokratları'nın görüşleri arasında çok derin uçurumlar olduğunu göstermektedir. Kürt ulusu üzerinde zulüm uygulayanlar, Kürdistan'ın sömürgeliştirilmesi için her türlü devlet olanaklarını seferber edenler, Türk 'demokratları', Kemalistler tarafından, 'ilerici, devrimci, halkçı, yurtsever...' olarak anılmaktadır."

"... 1930 yıllarında, Ağrı'daki Kürt ulusal direnmesi sürdü-rüldüğü, Kürt ulusu ile Türk hükümeti arasındaki savaşın şiddetini artırarak devam ettiği günlerde, devrin Adalet Bakanı **Mahmut Esat (Bozkurt) Bey**'in yaptığı konuşmalar son derece ilginçtir. Bu sırada **Mahmut Esat Bey** şöyle diyordu: '... Bu Türk ülkesinde Türk olmayanların bir tek hakları vardır. Türk milletine köle olma hakkı, asil Türk milletine uşaklık etmek hakkı.'"

"... Genel Müfettiş **Abidin Özmen** gayet açık konuşmaktadır. Örneğin Mardin Valisi'ne çok geniş yetkiler verilmesini istemektedir. Fakat bu yetkilerin, Konya, Amasya vs. Valilerine verilmesi hiç gerekli değildir, demektedir. Bu, Kürtlerin yaşadığı bölgelerin olağanüstü tedbirlerle, yani tam bir keyfilik ile yönetilmesini istemekten başka bir şey değildir. Zaten Genel Müfettiş adli prensiplerin ötesinde keyfi tedbirler istediğini özellikle vurgulamaktadır..."

"... Türk sömürge yönetiminin Kürdistan'daki bu uygulaması kendisine has bir uygulamadır. Zira ne İngiliz, ne Fransız sömürgecilğinde, ne İtalyan ve Alman sömürgeciliklerinde, ne de İspanyol, Portekiz, Belçika, Hollanda, Güney Afrika, Rodezya vs. sömürgeciliklerinde, yerli halkın, kendi ana dilini kullanmalarına karşı bu kadar ağır baskılar yapılmamış, cezalar verilmemiştir.

Kemalistlerin, Kürdistan'da yürüttükleri, bu eşi bulunmaz sömürgeci uygulamalara rağmen, 'sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitleyiz', 'halkçı bir devletiz', 'bütün esir milletlerin kurtuluşundan yanayız', 'Şarkın köle milletlerine biz örnek olduk' gibi sloganları da sık sık kullandıklarını unutmamak gerekir..."

"... Görüldüğü üzere Genelkurmay Başkanı **Fevzi (Çakmak)** Erzincan'daki Kürt köylerinin içindekilerle birlikte, uçaklarla tahrip edilmesini, yakılmasını istemektedir. Yine bu yazısında Kürt ulusal gelişmesinden duyduğu endişeyi dile getirmekte, Kürtlerin Türkleri asimile etmesi tehlikesinden söz etmektedir. Bunun için Kürt köylerinin tamamen yakılıp yıkılmasını (tedip ve tenkilden), yani katliamlardan kurtulabilenlerin de Trakya'ya sürgüne gönderilmesini istemektedir. Kürtlere memuriyet verilmemesi, Kürt memurların sürgüne gönderilmesi de ayrıca istenmektedir. Kürt ulus özelliklerinin ancak bu yollarla yok edileceği, Kürt ulusal gelişmelerinin bu yollarla etkisiz hale getirileceği önemle vurgulanmaktadır. Genelkurmay Başkanı'nın bu yazısında 'eşkıya' sözünü, Kürt ulusal haklarını ileri sürenlere veya sürebilecek olanlara, Kürtçe konuşanlara karşı kullandığı açıktır..."

"... Dikkat edilirse burada, ulusal direniş sürecine giren Kürt köylerinin yakılıp yıkılmasından söz edilmektedir. Köyler içindekilerle birlikte yakılıp yıkılmakta, ulusallık iddiasında bulunanlar hemen orada kurşuna dizilmektedir. Sözü edilen

Türkiye Cumhuriyetinde Ayaklanmalar (1924-1938) kitabında bütün Kürt direnmeleri krokilerle etraflı bir şekilde gösterilmiştir. 24, 25, 26 numaralı krokiler, yukarıda sözünü etmeye çalıştığımız Kürt direnmeleri ile ilgilidir. Bütün krokilerde olduğu gibi bu krokilerde de **kırmızı** ve **mavi** renkler kullanılmaktadır. Kırmızılar düşman kuvvelerini belirlemektedir. Ve bütün Kürt bölgeleri **kırmızı** ile gösterilmiştir. **Maviler** ise sömürgeci devletin Kürdistan'daki ordu birlikleridir. Bir de sömürgecilerle işbirliği yapan, Kürt ulusuna ihanet içinde olan yerli kuvvetlerdir. Dikkat edilirse 'eşkiya' ile ahali arasında bir ayırım yapılmamaktadır. Ulusallık iddiasında bulunan veya bulunabilecek olan herkese 'eşkiya' denmektedir. Yani halka eşkiya denmektedir. Bununla beraber Kürt yurtsever ve emekçi halkının büyük biryoksulluk ve zorluklar içinde ürettiği koyunlar, keçiler, çeşitli ürünler vs... gasp edilerek, yağmalanarak sömürge ordusuna dağıtılmaktadır. Böylece 'eşkiyalık' sömürgeci devletin silahlı kuvvetleri tarafından Kürt ulusuna karşı sürdürülmektedir. Öte yandan, Türk sömürgeciliğinin katledeceği kimselerden bilgi alma yöntemlerinde de uzmanlık kazandığı anlaşılmaktadır..."

"... C. Jenosid Uygulamaları: Yukarıdaki açıklamalardan da iyice anlaşılmaktadır ki Türk hükümeti, genel olarak Kürdistan'da, özel olarak da Dersim'de olağanüstü uygulamalar içindedir. Nihayet 1937 baharında Dersim'e saldırı başlar. Bu araştırmanın konusu Kürt halk kitlelerinin nasıl katledildiğini anlatmak değildir. **Nuri Dersimî, Kürdistan Tarihinde Dersim** isimli kitabında, katliamları bütün açıklığı ile fotoğrafları ile vermektedir. Kadınların, genç kızların, çocukların ve ihtiyarların mağaralara doldurularak yakılmaları, mağaralara, boğucu zehirli gaz sıkılması, zehirli ve boğucu gazlardan bunalarak dışarıya sıçramaya çalışanların kurşunlanması, çocukların, bebeklerin başlarının kesilerek kılıçlara takılması, gebe kadınların karınlarına kılıç sokulması, çocukların, başlarının taşlara çarpıla çarpıla öldürülmeleri sık sık rastlanan, temel bir politika olarak yürütülen olaylardandır. Köylerin, ormanların yakılması, evlerin yakılması, hayvanların öldürülmeleri veya gasp edilip orduya mal edilmeleri, sulara zehir dökülmesi aynı temel politikanın başka görüntüleridir..."

"... Bu jenosid uygulamalarının esas sahiplerinden biri ol-

masına rağmen, Büyük Şef ve Değişmez Genel Başkan **Gazi Mustafa Kemal**, dünya kamuoyuna, kendini, ezilen, saldırıya uğrayan, haksızlıklara uğrayan yoksul halkların dostu olarak göstermeyi hiç ihmal etmemiştir. Örneğin İtalya'nın Habeşistan'a saldırmasını, **Mussolini**'nin Habeşistan halkına, 'yabanlar' demesini, 'yabanları' ezip yok etmesini şiddetle eleştirmektedir. **Mussolini**'yi, 'asker çizmesi giymiş sırtlan' diye nitelemektedir. (Johannes Glasneck, **Kemal Atatürk ve Çağdaş Türkiye**, Çev. Arif Gelen, Onur Yay., Ankara 1976, s. 297)

Halbuki, Kemalistler, Kürdistan'ı işgal ve ilhak edebilmek, Kürt ulusal varlığını tümüyle yok edebilmek için, Mussolini'nin Habeşistan'da giriştiğinden çok daha ağır katliamlara girişmişlerdir. Şeflerin birbirlerini eleştirmek için bütün fırsatları değerlendirmeleri ise çok doğaldır..."

C- "Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu-Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 2" isimli kitabının suçun unsurlarını içeren geniş bir özetli aşağıya çıkartılmıştır.

"... Bu tutum ve davranışlar, Türkiye'deki resmi devlet ideolojisinin 'Kürt ulus olgusu'na karşı tutum ve davranışlarını, politikasını göstermesi bakımından son derece önemlidir. Fakat bu sefer Türkler, Avrupalıların kendileri için söylediklerini belirttikleri şeylere, daha başkalarını da ilave ederek, Kürtlere karşı kullanmışlardır. 'Kürt demek kurt demektir', 'Kürt demek dağda eriyen kar demektir', 'Kürt sözü, katırın arpa yemesi sırasında çıkardığı sestten meydana çıkmıştır', 'Kürt demek, dağlı demektir, vahşi demektir', 'Pis Kürt, kuyruklu Kürt, beş paralık Kürt' vs. hep resmi devlet ideolojisi ile yakından ilgilidir. Bu bakımdan buraya önemli bir nokta koyayım. Türk kelimesine verilen küçültücü anlamlardan yakınan 'Türk ilimcileri', küçültücü ve aşağılayıcı kelimelerin kat kat fazlasını Kürtler için söyleyeceklerdir.

Konferanslarda ve konuşmalarda, sık sık, 'Türk tarihinin üzerine katran yağdırmak', 'Türklerin adını, tarihten, dillerden, kitaplardan silmek' gibi deyimler kullanılmaktadır. Batı tarihçileri ve düşünürleri bu tür düşünce ve eylemlerinden dolayı kınanmaktadır. Fakat bütün bunlar resmi ideolojinin

Kürtlere karşı uyguladığı politikaları açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Kürtlerin tarihi bilinmesin, diye belgeler yok edilmekte, yakılmakta, ortadan kaldırılmaktadır. Resmi ideoloji Kürt diye bilinen bir halkın mevcut olmadığını belirttikten sonra, Kürtlerin zaten köle bir millet olduğunu, tarihte hiçbir zaman bir devlet kuramadıklarını, daima başkalarına bağımlı yaşadıklarını da ifade etmektedir. Bu, Kürtleri kendi tarihlerinden utandırıp Kürtlüğü reddetmeleri ve Türkleşmeleri amacını taşımaktadır. Kendi tarihlerinden utanan, sıkılan Kürtlerin, Kürtlüğü reddedip Türkleşecekleri varsayılmıştır...”

“... ‘Türklerin adını tarihten siliyorlardı. Kitaplardan dillerden silmek istiyorlardı’ diye yakınan ve buna şiddetle karşı koyan ‘Türk ilimcileri’, Kürtlerin tarihteki varlığını yok edebilmek, Kürt adını, Kürdistan adını dillerden, kitaplardan silebilmek için olağanüstü gayretlerde bulunmuşlardır. Kasıtlı olarak yanlış bilgi üretmişlerdir. Kürt olgusunu görmemezlikten gelmişler ve yok saymışlardır. Bu bakımdan buraya bir nokta daha koymak gerekir. Çünkü bu, resmi ideolojinin oluşumunda çok önemli bir noktadır...”

“... Bu tutumun 1930 yıllarında belirmeye başlayan tutumdan hiçbir farkı yoktur. Gerçek somut inkâr edilmekte, nesnel gerçeği bilme çabası, nesnel gerçeği bilme ihtiyacı tamamen bir tarafa itilmektedir. Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğünde, Kürtlerin Türk asıllı oldukları ileri sürülmektedir. Türk Dil Kurumu hangi delillere dayanarak bu görüşü ileri sürmektedir. Bu tamamen keyfi bir görüştür. Sübjektif bir kanaatin ifadesidir. Bu Kürdistan'a ve Kürt ulusuna karşı uygulanan sömürgeci politikanın bir sonucudur. Türk-Tarih Kurumu, Türk Dil Kurumu gibi kurumlar Kürt ulus sorunu konusunda daima bilim dışı bilgiler üretmişlerdir. Kürt ulusu için sömürgeci kurumlardır.

Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlük'ünde ikinci olarak 'aslı Türk olan' topluluğun zamanla öz dilini değiştirdiği ileri sürülmektedir. Bu da bilimsel bir görüş olamaz. Kendi dillerini değiştirerek 'bozuk bir Farsça' öğrendiler, demek, 'bozuk bir Farsça'nın aslında, çok daha gelişkin bir dil ve kültür olduğunu ortaya koymaz mı?

Üçüncü olarak 'Kürt topluluğunun', Türkiye, Irak ve İran'da yaşadığı söyleniyor. Fakat bu sonucun ortaya çıkmasına neden olan Lozan emperyalist bölüşümü üzerinde du-

rulmuyor. Bu adeta ezeli ve ebedi hakikat olarak ileri sürülüyor.

Bütün bunlar elbette bilimsel bir tutum olamaz. Bunlar sömürgeci tutumlardır. Bu tutum uyarınca Türk Dil Kurumu, Kürtçeden Türkçeye geçmiş ve halen kullanılan birçok sözün karşısına 'Farsça' işaretini koymuştur. Bu Türk Dil Kurumu'nun Kürt dil ve kültürünün gasp edilmesinde önemli bir fonksiyona sahip olduğunu göstermektedir. Türk Dil Kurumu Kürt dili ve kültürüne karşı sömürgeci bir kurumdur. Dünyada uygulama alanı bulan kültür 'emperyalizmi' çeşitlerinin en gericisini, en katliamcısını uygulayabilmek için devlet tarafından maddi ve manevi araçlarla desteklenmektedir.

Örneğin Türk dilinde kullanılan, çerçeve, çapraz, sehpa, hoşaf, düşman, serkeş, herkes, çarşaf, manda, sarhoş, ana-baba, peçe, zingil, peynir, pillav, zebun, ağa, turşu gibi kökü ve yapısı Kürtçe olan kelimelerin, bir kısmının önüne, (Farsça), çok az bir kısmının önüne (Arapça), işareti konmuştur. Çapraz, manda, peçe, ağa gibi kelimelerin önüne ise hiçbir işaret konmamıştır. Dolayısıyla bunların Türkçe olduğu kabul edilmektedir. Görüldüğü gibi Kürtçe sözler benimsenmiş, fakat onlara Farsça, Arapça veya Türkçe denmiştir. Böylece Kürtçe'nin varlığı ırkçı ve sömürgeci politikalarla gözden uzak tutulmaya çalışılmaktadır. (Yukarıda belirtilen kelimelerin etimolojisi için bk. **Devrimci Doğu Kültür Ocakları Dava Dosyası-I**, Komal Yayınları, Ankara 1975, s. 183-187)

Türk Dil Kurumu gibi kurumlar bu tavırlarından dolayı utanç duymak şöyle dursun bu sömürgeci tavırlarıyla iftihar etmektedirler. Fakat, asılları Türk olarak belirtilen Kürtler, kışın ortasında napalm bombalarından, zehirli gazlardan, mig uçaklarından, tanklardan, binbir türlü zulüm ve işkenceden kaçarak, çoluk-çocuk, sınıra kadar gelip Türk Devletinden iltica hakkı istedikleri zaman, susmakta, ses çıkarmamaktadırlar. Kendi militarist burjuvazilerinin sömürgeci tutumlarına aynen iştirak etmektedirler. Kadınlara, çocuklara iltica hakkı vermeyen, kendi devletinin tutumunu alkışlamaktadırlar. Fakat Kıbrıs için durum hiç böyle değildir. 'Makarios'un zulümü' edebiyatını, tıpkı militarist sömürgeci burjuvazisi gibi sık sık tekrarlamaktadır..."

"... Yine bu tarihlerde Kürtler, Ağrı'da, Zilan'da, Türk hükü-

metinden ulusal ve demokratik hak ve özgürlüklerini isterler. Türk hükümeti, İran, İngiliz ve Fransız hükümetleriyle de işbirliği yaparak bu talepleri kanla boğar. Fakat Ağrı direnmesi 1930 yılı, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında bütün şiddeti ile devam eder. Aynı tarihlerde, Fransız Mandası altındaki Suriye'de, Fransız yönetimi, Kürtleri, öteki ülkelerdeki Kürtlerle ilişki kurmasını, onlara yardım etmesini diye büyük bir baskı altında tutar. İngiliz ordusunun, Türk ve İran ordularının zulmünden kaçarak, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'ne iltica etmek isteyen Kürtlere ise iltica hakkı verilmez. Hatta, iltica etmek isteyen Kürtlere karşı saldırıda bulunulur..."

IV- TCK'nun 312/2. Maddesinin Hukuki

Değerlendirmesi:

"Halkı; sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik eden kimse..." cezalandırılır hükmü ile halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmeyi suç kabul eden kanunumuz, halkı kin ve düşmanlığa itmeyi ve bu yönde halkı kışkırtmayı, tahrik etmeyi suç saymıştır. Bu suçun oluşması için kin ve düşmanlık yüklenen toplum katmanlarının birbirlerine karşı şiddet hareketlerine başlamaları şart olmayıp, o toplumun insanların sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik edilmesi yeterlidir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin halkını farklı ırklardan oldukları, farklı bölgelerde yaşadıkları, farklı dini inançlara sahip oldukları ve bu yüzden sömürüldükleri, işgal altında tutuldukları, bölünüp parçalanmak suretiyle yönetildikleri, dillerini, gelenek ve göreneklerini kullanamadıkları, kimliklerini redde mecbur edildikleri, ülkenin bir bölümünün özellikle geri bırakıldığı ve JENOSİD uygulandığı, halkın asimile edildiği, ikinci sınıf insan muamelesi gördüğü, duygu, düşünce ve emeğinin sömürüldüğü, sömürge yönetimine tabi tutulduğu, Kürtlerin çoluk çocuk, kadın erkek, genç ihtiyar demeden köy meydanlarında toplanarak hakaret ve işkenceye tabi tutulduğu, kadın ve kızların ırzına geçildiğini ileri sürerek sadece Türk olmamalarından kaynaklanan bu zulüm, işkence ve sömürünün ancak Kürt insanının kendi kimliğine sahip çıkması

ve başkaldırı ile bağımsızlıklarına kavuşacakları yönündeki telkin ve teşviklerle halkı karşılıklı kin ve düşmanlığa tahrik ettiği, dava konusu kitapların tümünün müşterek değerlendirilmesinden anlaşılmaktadır;

Sanığın bu suçu işlemek iradesi, yayınlamış olduğu ve yukarıda zikredilen kitaplarda yer alan, ancak bilimsel nitelikten yoksun, soyut birtakım isnatlara dayalı yazıları ile açıkça ortaya çıkmıştır. Bin yıldır aynı ülke üzerinde, aynı dini inanç, örf, töre ve ahlaki değerlerle kaynaşmış birlikte yaşamış, kan katmış, can katmış, etle tırnak gibi bütünleşmiş bir "millet" olmuş insanları Kürt-Türk diye ayırmak ve bunlardan Kürt kökenlilerin zulme, işkenceye, sömürüye maruz kaldığını söylemek, yazmak ve bu yönde telkinde bulunmak halkı açıkça kin ve düşmanlığa tahrik etmektir. Gerçekten aynı ülkenin insanları arasında ırk farklılığı gözetilerek tarihi ve hatta güncel gerçekler de saptırılarak, birinin diğeri tarafından ezilip sömürüldüğünü, zulüm, işkence ve soykırıma tabi tutulduğunu ileri sürmesinde, halkı kin ve düşmanlığa tahrik amacı bulunmasa bile, şekli bir suç olan TCK'nun 312/2. maddesinde yazılı suçun oluşacağına yine de kuşku yoktur.

Öte yandan, somut olayda bu suçun basın yoluyla işlendiği gözetilerek cezanın artırılması ile birlikte, anılan kitapların aynı amaç doğrultusunda ve kısa aralıklarla yayınlanmasının müteselsil karakterde bir suç kabul edildiğinden, TCK'nun 80. maddesinin uygulanması da gerekmiştir.

V- Suç Unsuru Bulunmayan Kitaplar:

Sanık İsmail BEŞİKÇİ tarafından yazılan ve diğer sanık Ünsal ÖZTÜRK'ün yayınladığı dava konusu kitaplardan, **"Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temelleri-II"**, **"Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması"**, **"Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü 1927 ve Kürt Sorunu"** isimli kitaplarda suç teşkil edici bir düşünce ve ifadeye rastlanmadığı, sadece siyasi, sosyal ve ekonomik eleştiriden öteye gitmeyen yazı ve düşüncelerden ibaret bulunduğu, yukarıda açıklanan suç tiplerine uymadığı sonuç ve kanısına varıldığından, sanıkların bu kitaplar nedeniyle işledikleri iddia edilen suçlardan Beraatine, ayrıca bu kitaplara

ilişkin toplatma kararlarının da kaldırılmasına karar verilmek gerekmiştir.

VI. Öte yandan sanıklardan Ünsal ÖZTÜRK'ün yayıncısı olduğu dava konusu kitaplardan; **"Ortadoğu'da Devlet Terörü"**, **"UNESCO'ya Mektup"**, **"Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I"**, **Kürt Aydını Üzerine Düşünceler"**, **"Bilim Yöntemi"**, **"Başkaldırının Koşulları"** isimli kitapları ile ilgili olarak, sanık hakkında 3713 S. K.nun 8/2. maddesi gereğince kamu davası açılmış ise de, bu maddenin Anayasa Mahkemesi'nin 3.1.1992 gün ve 1991/18 E., 1992/20 K. sayılı kararı ile iptal edilmiş bulunması ve bu iptal kararının sonuç bölümünde doğacak hukukî boşluğun yasama organı tarafından yapılacak yeni bir düzenlemeyle giderilebileceği ve bunun için altı aylık süre verildiği, buna rağmen bugüne kadar yeni bir yasa yapılmadığı cihetle sanık hakkında bu suçtan ceza tayinine imkân görülmemiştir. Yine bu sanığın yayıncısı olduğu kitaplardan; **"Bilim-Resmî İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu"**, **"Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi"**, **"Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu"** isimli kitapların içeriğinde halkı açıkça ırk, bölge farkı gözeterek kın ve düşmanlığa tahrik ettiği anlaşıldığından, sanığın eylemine uyan TCK'nun 312/2-3 maddesi gereğince cezalandırılması gerekmiş, ancak bu sanığın kitabın yayıncısı olması sebebiyle 5680 Sayılı Basın Kanunu'nun 16/4. maddesi gereğince işbu cezasının para cezasına çevrilmesi yoluna gidilmiştir.

Sanıklar **İsmail BEŞİKÇİ** ve **Ünsal ÖZTÜRK**'ün gerek yazılı savunmalarında, gerek şifai savunmalarında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin mahkemelerine ve yargılama sistemine yönelik söz ve tavırları, keza suç işlemedeki kararlılık ve devamlılıkları, ayrıca bu konulardaki yazılı ve sözlü beyanları dikkate alınarak TCK'nun 59. maddesinde yazılı takdiri tahfif sebeplerinden yararlandırılmaları uygun görülmemiştir. Hiçbir pişmanlık belirtisi göstermeyen ve suç işlemekte ısrarlı olduklarını her aşamada devamlı belirten sanıkların lehine uygulanabilecek bir kanun hükmü bulunmamıştır.

VII- HÜKÜM: Yukarıda açıklandığı gerekçelere binaen;

I- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin yazarı bulunduğu;

A) "ORTADOĞUDA DEVLET TERÖRÜ"

B) "DEVLETLERARASI SÖMÜRGE KÜRDİSTAN"

C) "KÜRTLERİN MECBURİ İSKÂNİ"

D) "UNESCOYA MEKTUP"

**E) "KÜRDİSTAN ÜZERİNDE EMPERYALİST
BÖLÜŞÜM MÜCADELESİ 1915-1925 I"**

F) "KÜRT AYDINI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER"

G) "BİLİM YÖNTEMİ"

H) "BAŞKALDIRININ KOŞULLARI"

İsimli kitapları ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alıcı nitelikteki suçu işlediği açık ve kesin olarak subuta erdiğinden eylemine uyan 3713 Sayılı Kanun'un 8/1. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **2 Yıl Ağır Hapis ve 50.000.000 (Elli milyon lira) Ağır Para Cezası ile Cezalandırılmasına;**

Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin yukarıda isimleri yazılı kitapları Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde propaganda niteliğinde ve aynı kasıt altında aynı kanun hükmünü muhtelif tarihlerde ihlal etmek suretiyle işlediği anlaşıldığından tayin edilen ceza TCK'nun 80. maddesi gereğince 1/6 nisbetinde artırılarak **NETİCETEN 2 YIL 4 AY AĞIR HAPİS ve 58.333.333 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Bu suçtan başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OLMADIĞINA;**

TCK'nun 40. maddesi gereğince gözetim ve tutukta geçen günlerin mahkumiyetinden sayılmasına ve icraen mahsubuna;

II- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin yazarı bulunduğu;

- A) **"BİLİM-RESMİ İDEOLOJİ, DEVLET-DEMOKRASİ VE KÜRT SORUNU"**
- B) **"TUNCELİ KANUNU (1935) VE DERSİM JENOSİDİ"**
- C) **"TÜRK TARİH TEZİ, GÜNEŞ-DİL TEORİSİ VE KÜRT SORUNU"**

isimli kitapları ile halkı ırk ve bölge farkı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik ettiği anlaşıldığından eylemine uyan **TCK'nun 312/2. maddesi gereğince** suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **1 Yıl Hapis ve 60.000 TL Para cezası ile Cezalandırılmasına,**

Sanığa müsnet suç kitap vasıtasıyla işlenmiş olduğundan tayin edilen ceza **TCK'nun 312/3. maddesi gereğince 1 misli artırılarak 2 Yıl Hapis ve 120.000 TL Ağır Para Cezası ile Cezalandırılmasına;**

Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin müsnet suç aynı kasıt altında muhtelif tarihlerde birden ziyade işlemek suretiyle TCK'nun 80. maddesinin ihlal ettiği dikkate alınarak bu suçtan **NETİCETEN 2 YIL 4 AY HAPİS ve 140.000 TL AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Sanığın TCK'nun 74. maddesi gereğince **NETİCETEN 2 YIL 4 AY AĞIR HAPİS, 2 YIL 4 AY HAPİS.VE 58.473.333 TL AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Ayrı neviden hapis cezalarının ağırlık sırasına göre tatbikine,

Sanığın yukarıda ismi bildirilen kitaplarının TCK'nun 36. maddesi gereğince **MÜSADERESİNE;**

III- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin yazarı bulunduğu **"Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I-II"** kitapları, **"Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması", "Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu"** isimli kitaplarında suç teşkil edici bir ifadeye rastlanmadığından bu kitaplarla ilgili açılmış bulunan kamu davasından **BERAATİNE;** ve bu kitaplar hakkında **Toplatma Kararının KALDIRILMASINA;**

IV- Sanık Ünsal ÖZTÜRK'ün yayıncısı bulunduğu aşağıda yazılı kitaplardan;

“Ortadoğu'da Devlet Terörü”, “UNESCO'ya Mektup”, “Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I”, Kürt Aydını Üzerine Düşünceler”, “Bilim Yöntemi”, “Başkaldırının Koşulları” isimli kitapları ile ilgili sanık hakkında 3713 Sayılı Kanun'un 8/2. maddesi gereğince kamu davası açılmış ise de, bu maddenin Anayasa Mahkemesi'nin 31.03.1992 gün, 1991/18E. 1992/20 Karar sayılı kararı ile iptal edilmiş bulunması karşısında bu suçlarından dolayı sanığa ceza tayinine **YER OLMADIĞINA**;

V- Sanık Ünsal ÖZTÜRK'ün yayıncısı bulunduğu kitaplardan;

“Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu”, “Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi”, “Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu” isimli kitapların içeriğinde halkı ırk ve bölge farkı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik ettiği anlaşıldığından eylemine uyan **TCK'nun 312/2. maddesi gereğince** suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **1 Yıl Hapis ve 60.000 TL Ağır Para Cezası ile Cezalandırılmasına**;

Sanığa müsnet suç basın yoluyla işlenmiş olduğundan **TCK'nun 312/3. maddesi gereğince cezası 1 misli artırılarak 2 Yıl Hapis ve 120.000 TL Ağır Para Cezası ile Cezalandırılmasına**;

TCK'nun 80. maddesi gereğince sanığın aynı kasıt altında ve aynı tarihlerde yayınladığı kitaplardan dolayı cezası 1/6 nisbetinde artırılarak **2 YIL 4 AY HAPİS VE 140.000 TL AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA**;

Sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün kitabın yayıncısı olması sebebiyle 5680 Sayılı Basın Kanunu'nun 16/4. maddesi gereğince verilen 2 Yıl 4 Ay Hapis cezası beher günü 5.000 TL'den 647 Sayılı Kanunun 4. maddesi gereğince Paraya çevrilerek **4.250.000 TL Ağır Para Cezası ile CEZALANDIRILMASINA**;

TCK'nun 72. maddesi gereğince Ağır Para Cezaları Toplanarak **NETİCETEN 4.390.000 TL AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA**;

647 Sayılı Kanunun 5. Maddesinin cezanın miktarı itibariyle **UYGULANMASINA YER OLMADIĞINA**;

647 Sayılı Kanunun 6. maddesinin sanığın suç işleme şekli ve özelliği geçmişteki hali dikkate alınarak verilen işbu cezanın **ERTELENMESİNE YER OLMADIĞINA**;

Mahkeme Masrafı olan (993.300 TL) liranın Sanıklardan Müteselsilen tahsili ile Hazineye irat kaydına,

Sanıkların ve vekilleri **Av. Ali YILDIRIM**'ın yüzüne karşı talebe kısmen aykırı Yargıtay yolu açık olmak üzere C. Savcısı **Dilaver KAHVECİ**'nin huzurunda oybirliği ile verilen karar açıkça okunup usulen tefhim kılındı. 02.07.1993.

BAŞKAN: 18960 ÜYE: (971-Yd.4) ÜYE: 20696 KATİP: 75

MASRAF BEYANI

<u>CİNSİ</u>	<u>TUTARI</u>
POSTA	118.300.-TL
TEBLİGAT	475.000.-TL
BİLİRKİŞİ ÜCRETİ	400.000.-TL
TOPLAM	993.300.-TL

ÇARPITILAN TARİHSEL GERÇEKLER(*)

Sayın Yargıçlar,

DAVA NEDİR?

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin, 2 Temmuz 1993 tarihli ve Esas 1991/128, Karar 1993/70 sayılı kararlarıyla 2 yıl 4 ay ağır hapis ve 2 yıl 4 ay hapis cezası verilmiştir. Bu cezalara ek olarak 58 milyon 433 bin 333 TL. ağır para cezasına mahkûmiyet de söz konusudur.

Gerekçeli karar 78 sayfadır.

1. Gerekçeli kararın ilk 56 sayfasında 3713 Sayılı Terörle Mücadele Yasası'na göre (8/1) mahkûm edilen kitaplardan alıntılar yapılmaktadır.

Ortadoğu'da Devlet Terörü (s. 3-20)

Devletlerarası Sömürge Kürdistan (s. 21-28)

Kürtlerin Mecburi İskanı,

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 1 (s. 28-37)

UNESCO'ya Mektup (s. 32-43)

Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm

Mücadelesi 1915-1925 1,

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 7 (s. 44-45)

Kürt Aydını Üzerine Düşünceler (s. 45-49)

(*) Bu yazı, 15 kitabı kapsayan toplu davada (Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 1991/128 esas sayılı dosyası) verilen mahkûmiyet kararlarına ilişkin, **Dr. İsmail Beşikçi** tarafından 19 Ocak 1994 tarihinde, Yargıtay 9. Ceza Dairesi Başkanlığı'na (Dava NO: 1993/5290) sunulan savunma metnidir.

Bu metin, Ankara'da, Merkez Kapalı Cezaevi'nde (Ulucanlar) hükümlü iken hazırlanmıştır.

Bilim Yöntemi (ş. 49-55)

Başkaldırının Koşulları (s. 55-56)

2. Gerekçeli kararın 57-66 sayfaları arasında kitaplardaki düşüncelere, devlet yapısına ve bunların Terörle Mücadele Yasası'na göre durumları inceleniyor.

3. Gerekçeli kararın 67-73 sayfaları arasında TCK 312/2. maddesine göre mahkûm edilen kitaplardan alıntılar yapılmaktadır.

Bilim-Resmî İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu (s. 67-68)

Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi, *Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 4* (s. 68-71)

Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu, *Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 2* (s. 71-73)

4. Gerekçeli kararın 74-75 sayfaları arasında, yukarıda belirtilen 3 kitaptaki düşüncelere ve bu düşüncelerin TCK 312/2'ye göre durumları inceleniyor.

5. Gerekçeli kararın 75. sayfasında suç unsuru bulunmayan kitaplardan söz ediliyor.

**Doğu Anadolu'nun Düzeni,
Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I**

**Doğu Anadolu'nun Düzeni,
Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller II**

**Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması,
Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme**

Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu

6. Gerekçeli kararın 76-78. sayfalarında hüküm fıkrası yer almaktadır.

Görüldüğü gibi Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Esas 1991/128 numaralı dosyası, ayrı ayrı görülmekte olan 15 dosyanın birleştirilmesiyle oluşturulmuş bir dosyadır.

YARGILANAN DÜŞÜNCE DİR, BİLİMDİR

Sayın Yargıçlar,

Bu davada yargılanan ve cezalandırılan düşüncedir, bilimdir. Hüküm mahkemesi, kitaplarımızı **“bilimsel nitelikten yoksun yazılar”** olarak değerlendirmektedir. (**Gerekçeli karar**, s. 74) Halbuki bilimin temel özelliği eleştiridir. Resmi ideolojinin tek gerçek olarak benimsendiği, eleştirilerin ceza müeyyidesiyle karşılandığı bir yerde bilimden, bilim yönteminin söz edilemez. Hüküm mahkemesi, yargıçlar, bizim düşüncelerimizi, kitaplarımızı yasaklamakta, cezalandırmakta, kendi düşüncelerini, ceza tehdidi kullanarak bize dayatmaya çalışmaktadır. Mahkemenin, yargıçların bize dayattığı görüşün bilimsel hiçbir değeri ve niteliği yoktur. Çünkü, mahkeme, yargıçlar **“Kürt kökenli vatandaşlar yoktur”** diyerek, Kürt ulusunun sosyolojik varlığını inkâr etmektedir. (s. 60) Zaten, resmi ideolojinin yönteminin bilim yöntemiyle uzlaşması mümkün değildir. Resmi ideoloji yalana dayanmaktadır. Anayasayla, yasalarla, devletin zorlayıcı baskı araçlarıyla kendini korumaya, hükümünü sürdürmeye çalışmaktadır.

Mahkemenin bu konudaki çabasını hukuksal bir çaba olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bu, tamamen politik bir faaliyettir. Mahkeme, yargıçlar, bu çabalarıyla siyasal iktidar adına siyasete katılmaktadır.

BİZ, YARGIÇLAR GİBİ DÜŞÜNMEK ZORUNDA DEĞİLİZ

Biz hüküm mahkemesinin kitaplarımızı suçlamak için geliştirdiği düşüncelere katılmıyoruz. Bu düşünceler olgulardan kopuk olup temelsizdir. Geliştirilen mantık çelişkilidir. Mahkeme, gerekçeli kararında şöyle diyor:

“1924 Anayasası’ndan 1961 Anayasası’na ve 1982 Anayasası’na kadar sürekli ve istikrarlı bir şekilde işlenen en önemli unsurlardan birisi Türk Devleti’nin milleti ve ülkesiyle bölünmez bütünlüğü ilkesidir. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde şekillenen Misak’ı Milli hudutları içerisinde belirlenen ülke bütünlüğünün bu ülke üzerinde yaşayan

halkın birliğinin ve teklilđinin anayasalarımızın özünü oluş-
turan hükümler olduklarını hatırlamakta büyük yarar var-
dır." (s. 57)

**"Devletin milletiyle ve ülkesiyle bölünmez bütünlü-
đü"** ilkesi, sadece, bir slogandan ibarettir. Bu slogan, Kürt
gerçekliğini ve Kürdistan gerçekliğini gizleyemez. Bu sloga-
nın, bu temel gerçeklikleri gizlemesi mümkün değildir. Böyle
somut gerçekliklerin mahkeme kararlarıyla, Yargıtay ilamla-
rıyla yok edilemeyeceği açıktır. Hiçbir yargı organının kara-
rıyla yalana dayalı bilgiler doğruya dönüşmez.

Mahkeme, Erzurum Kongresi'nden, Sivas Kongresi'n-
den, Misak-ı Milli'den söz etmektedir. Halbuki, **"parçalan-
maz"**, **"bölünemez"** Osmanlı vatanının, milletin bir kısmı,
yani Kürdistan ve Kürt ulusu Lozan Antlaşması'yla bölün-
müştür, parçalanmıştır, paylaşılmıştır. Kürdistan'ın Güney
 tarafları İngilizlerin; Güneybatı kesimleri Fransızların dene-
timi altına bırakılmıştır. Kürdistan'ın Kuzey kesimlerinde
Türklerin egemenliği sürmüştür. Doğu Kürdistan ise, 17.
yüzyılın ortalarından itibaren İran'ın egemenliği altındaydı.

Bunun emperyalist ve sömürgeci bir paylaşım olduğu
besbellidir. Kürdistan sömürge bile değildir. Kürdistan bas-
kıyla, zulümle, işkenceyle, soykırımlarla yönetilmektedir.
Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları tamamıyla gasp edil-
miştir. Kürt kimliği ve Kürdistan kimliği inkâr edilmiştir.
Dünyada, hiçbir sömürge, Kürdistan sömürgesi gibi kötü
yönetilmemektedir. Kürdistan'da, devletlerarası sömürge
sistemi egemendir.

Hiçbir yargı kararı, bu tarihsel gerçekliklerin araştırıl-
masına ve anlatılmasına engel olamaz.

**"Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ulu önder Mustafa
Kemal Atatürk'ün işaret ettiği gibi Türkiye Cumhuriyeti
Devleti Türk insanının kurduğu bir devlettir. Bu devletin
temelleri Erzurum ve Sivas Kongrelerinde atılmış ve Mi-
sak'ı Milli ile hudutları belirlenmiş ülkemiz üzerinde yaşı-
yan tüm insanların ortak ve müşterek iradesiyle bu Cum-
huriyet devleti oluşturulmuştur. Tüm halkın serbest
iradesiyle oluşturulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin
sonradan yaratılmak istenen birtakım suni ayrımcılıklarla**

ülkenin ve milletin bütünlüğünün bozulmaya çalışılması yetmiş yıllık birlik ve beraberlik içinde yaşama iradesinin ortadan kaldırılmasıdır.” (*Gerekçeli karar*, s. 57)

Mahkeme kararının bu bölümünde tarihsel gerçekler büyük bir çarpıklığa uğratılmıştır. Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi ve Heyet-i Temsiliye incelendiği zaman, **Mustafa Kemal**’in, Kürt aşiret reislerine ve Kürt şeyhlerine, Kürtlerin milli hakları konusunda bazı garantiler verdiği de hemen görülmektedir. Kürtler, milli mücadeleye kendilerine verilen bu sözler doğrultusunda katılmışlardır. Fakat, zaferden sonra, bu sözler unutulmuş, Kürtlerin ulusal varlığı inkâr edilmeye başlanmıştır.

“Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurucusu **Mustafa Kemal Atatürk**’ün tanımladığı gibi farklı etnik gruplara mensup olunsu da Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi Türk sayan birleştirici ve bütünleştirici bir milliyetçilik anlayışının benimsendiği ve bunun tüm yasalarımızda bu şekilde yer aldığı halde, Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde birçok milletin var olduğunu iddia etmek ve bu yönde her milletin kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olduğunu savunmak, ülkenin ve milletin bölünmezliği yok etmektir.” (*Gerekçeli karar*, s. 57-58)

Burada, “**birleştirici ve bütünleştirici bir milliyetçilik**”ten söz edilmektedir. Halbuki, bu, Türk ırkçılığını ve sömürgeciliğini gösteren sloganlardan biridir. “**Kendisini Türk sayan herkes Türktür**” denilmektedir. Bunun gönüllülüğe dayanan bir ilke olduğu izlenimini yaratılmaya çalışılmaktadır. Kendisini Kürt sayanlara, Türkleşmeyenlere, Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları için mücadele edenlere, 70 yılı aşkın bir zaman, ne büyük, ne ağır işkenceler yapıldığı bilinen bir gerçektir. Mahkeme buna, gönüllü birlik diyor. Halbuki, bu, dünyada, bir eşi daha bulunmaz bir ırkçılıktır, sömürgeciliktir. Düşüncelerin bu kadar zıt olduğu bir yerde, taraflardan birinin, devletin zorlayıcı baskı araçlarını kullanarak, düşüncelerini, görüşlerini karşı tarafa dayatmaya çalışması, ceza kurumunu kullanması, sadece, kendi düşüncelerine duyduğu güvensizlikle açıklanabilir.

“Bölücülerin üzerinde ısrarla durdukları Sevr, Türkiye

Cumhuriyeti'ni bağlayan bir anlaşma olmayıp hiçbir şekilde hayatiyet bulmamış ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından kabul edilmemiş, tartışılmamış tasarının sanki-bağlayıcı bir anlaşma imiş gibi gündeme getirilmesi, emperyalistlerin de sık sık gündeme getirdikleri ve sıcak tutmaya çalıştıkları oyunun bir parçasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bağlayıcı kabul ettiği Lozan Antlaşması ile azınlıkların sadece Hristiyan topluma ait olduğu, Müslüman topluluğun azınlık kabul edilmediği halde sanki Türkiye toprakları üzerinde ayrı bir azınlık yaşıyormuş gibi yeni bir olgu yaratılması Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. maddesinde müeyyidesini bulmuştur. Bu noktada Lozan Antlaşması Türkiye Cumhuriyeti anayasaları ve Terörle Mücadele Kanunu'na sürekli saldıran ve demokrat tanımlamasını kendine yakıştıran insanların varmak istedikleri sonuç devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünü yok etme esasına dayanmaktadır." (*Gerekçeli karar*, s. 58)

Bu bölümde hüküm mahkemesi, bizi anlamsız bir tartışmaya taraf yapmaya çalışmaktadır. Bizim hiçbir inceleme-mizde, Sevr Antlaşması, Lozan Antlaşması'na tercih edilme-miştir. 10 Ağustos 1920 tarihli Sevr Antlaşması'nda da Kürdistan, bölünmüştür, parçalanmıştır, paylaşılmıştır. İktisi de emperyalist ve sömürgeci bir antlaşmadır. Buna rağmen, biz, her iki antlaşma arasındaki çok önemli olan farka da işaret ettik. Sevr Antlaşması'nda, Kürdistan bölünmüştür, parçalanmıştır ama, bölünenin, parçalananın ve paylaşılanın Kürdistan olduğu da gösterilmiştir. Bunun ötesinde, Kürdistan adı altında, siyasal bir birim de kurulmaktadır. Ayrıca antlaşmanın, Kürdistan'a ilişkin bölümlerine, dolaylı da olsa, Kürt temsilcilerin görüşlerinin iletilmesi de sağlan-mıştır. 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Antlaşması'ndaysa, bunların hiçbirisi gerçekleşmemiştir. Lozan Antlaşması'nın en önemli tarafı, Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması olduğu halde, bölünenin, parçalananın ve paylaşılanın Kürdistan olduğu belirtilmemiştir, bunu belirtme-mek için önemli bir özen gösterilmiştir. Kürdistan'ı bölen, parçalayan ve paylaşan bu antlaşma, Kürt ulusunun istek ve iradesinin dışında ve bu iradeye aykırı olarak gerçekleşmiştir. Şüphesiz, böyle bir antlaşmanın pişirilip kotarıl-

ması sürecinde, oturumlarda, Kürtlerin temsilcilerine yer verilmemiştir. Bazı Kürt milletvekillerinin, **“Türkler bizim de temsilcilerimizdir, Türklerden ayrılmak istemiyoruz”** diye telgraflar göndermeleri bir mizansendir. Nitekim, bu Kürtlerin pek çoğu, **Şeyh Salt Kürt Ayaklanması** sırasında idam edilmişlerdir.

Gerekçeli kararda, daha sonra, Terörle Mücadele Yasası'nın Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun yapısıyla ilgili her türlü düşüncenin suç sayıldığı ve cezalandırılması gerektiği belirtilmektedir, devlet kavramıyla ilgili bazı açıklamalar yapılmaktadır.

“Devletin lügat ve hukuki tanımlamasından anlaşılacağı üzere iki ana unsur üzerine inşaa edilmiştir. Birincisi insan topluluğunu oluşturan millet unsurudur. Millet olmadan devletten bahsetmeye imkân yoktur. Bir topluluğun millet olabilmesi için bu insan topluluğunu teşkil eden fertlerin ırk, dil, din itibariyle aynı menşeden olmalarına lüzum yoktur. Zira bugün millet anlayışı insan hakları fikir ve vicdan ve din hürriyeti esasına dayanmaktadır. Buna göre milletin oluşumunda dini ve ırki esastan ziyade hukuki anlamda millet olabilme iradesi esas alınmıştır.” (**Gerekçeli karar**, 58)

KÜRDİSTAN'DA İNSAN HAKLARI VAR MI?

Mahkeme gerekçeli kararında, ırkın, dilin ve dinin milletin oluşumunda önemli bir etken olmadığını belirtmektedir. **“Zira, bugün millet anlayışı insan hakları, fikir ve din hürriyeti esasına dayanmaktadır”** denilmektedir. Tek başına alındığı zaman çok güzel bir öneme sahiptir, ancak, bunun, somut koşullarda, uygulanıp uygulanmadığı da irdelenmelidir. Kürdistan'da insan haklarının kısıntısı bile yoktur. Kürdistan'da fikir özgürlüğünün kısıntısı bile yoktur. Kürdistan, işkenceyle, zulümle, soykırımlarla yönetilmektedir. Kürdistan dünyada bir eşi daha bulunmayan bir sömürge'dir. Bu baskı ve zulüm, bu kadar aşikâr şekilde ortadayken, Türkler ve Kürtler, nasıl, yeni bir ulus yani, **“Türk ulusu”** meydana getirdiler acaba?

Mahkeme kararlarının, bu somut gerçekleri değiştirme

gücünde olmadığı besbellidir. Mahkemenin bu faaliyetini hukuksal bir faaliyet olarak değerlendirmek mümkün değildir. Yalana dayalı bir resmi ideolojiye böylesine koşullanmak, sadece, siyasal iktidar adına siyasete katılmak olarak değerlendirilebilir, kamu yönetiminin herhangi bir birimi gibi... Bu yönüyle yargı organları, icra organının dışında ve üstünde bir kurum değildir. İcra organının bir birimi gibi ça-ba göstermektedir, siyasal partiler gibi siyaset yapmaktadır. Bu sürecin, hukuksal bakımdan hiçbir inandırıcılığı yoktur. Düşüncenin yargılandığı bir yerde başka bir sonucun elde edilmesi mümkün değildir.

"Milleti oluşturan insan unsurunun birlikte yaşama iradesinin açıklaması geçmişten geleceğe taşınan duygu, düşünce ve heyecanın birlikte yaşanması ve devleti kurma, siyasi kuruluşu oluşturma düşüncesi ve bunun gerçekleştirilmesi ile Millet unsuru tamamlanmıştır. Bu irade ilk olarak Erzurum ve Sivas Kongrelerinde, daha sonradan Ankara'da oluşturulan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ifadesini bulmuş ve Misak'ı Milli hudutları içerisinde yaşayan tüm insanların Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Milletini, bir başka anlamda siyasi oluşumunu tamamlamışlardır. Millet olmak iradesini açıklamışlardır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin milletini oluşturan insanların değişik ırktan veya dinden veya mezhepten olmalarının bu irade birliğini bozucu kabul etmek ve bunun ayrılma sebebi, bölünme sebebi kabul edilmesi siyasi iradeye dolayısıyla anayasaya ve kanunlara aykırıdır. Bu açıdan sanığın düşüncelerini Milletin iradesine ve kanunlarına aykırı bulduğumuz için cezalandırılması gerektiği cihetle aşağıdaki yazılı hüküm tesis kılınmıştır." (*Gerekçeli karar*, s. 59)

Mahkeme Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde, daha sonra da Ankara'da oluşturulan, Büyük Millet Meclisi'nde, milletin, yani Türk milletinin ifadesini bulduğunu söylemektedir. Halbuki Erzurum Kongresi'ne, Sivas Kongresi'ne ve daha sonra da 1920'de açılan Büyük Millet Meclisi'ne Türkler Türk, Kürtler de Kürt olarak katılmışlardır. Bu, **Mustafa Kemal**'in, Erzurum Kongresi'nden sonra, Kürt aşiret reislerine ve Kürt şeyhlerine yazdığı mektuplar ile de sabittir. Daha sonraki yıllarda da, yeni bir ulus oluşturacak toplumsal sü-

reç yaşanmamıştır. Baskı, zulüm, işkence, yeni bir birlik, yeni bir ulus oluşturmaz. Türk yine Türk, Kürt yine Kürt olarak kalır.

“Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesinin sınırları rast-gele veya masabaşında çizilmiş bir sınır değildir. Bu ülkenin sınırları emperyalist devletlere karşı verilmiş kurtuluş mücadelesinin sonucunda kanla, terle ve ölümle çizilmiş bir sınırdır. Bu sınırı çizen insanlar bu devletin milletini oluşturan insanların atalarıdır. Dolayısıyla böylesine zor şartlarda kazanılmış ülkenin ikinci bir emperyalist bölüşümüne karşı çıkmak Anayasanın ve yasaların emrettiği bir hükümdür. Aksi düşünüldükçe Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesinin bir bölümünün veya bir çakıl taşının bu bütünlükten ayrılmasını istemek veya ayrı olduğunu düşünmek bu yönde propaganda yapmak, Terörle Mücadele Kanunu'nda belirlenen ceza ile karşılaşmaktır.”(*Gerekçeli karar*, s. 59)

Burada, mahkeme, resmi tarihin kısa bir özetini yapmaktadır. “**Yedi düvele karşı savaş**”tan söz edilmektedir. Halbuki, Birinci Dünya Savaşı, Osmanlıların, İngiltere, Fransa ve Çarlık Rusyası'nın ittifakına karşı Alman emperyalizminin safında yer alarak gerçekleştirdikleri bir savaştır. 1919-1922 “**Kurtuluş Savaşı**” ise, Doğu'da ve Güney'de Ermenilerle, Batı'da Yunanlılarla yapılan bir savaştır. Savaş sürecindeyse, Kürdistan, emperyalist devletlerle işbirliği yapılarak bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. “**Yedi düvele karşı savaş**” denilen bu savaşta, emperyalist devletlere, yani İngiltere'ye ve Fransa'ya sıkılmış tek kurşun yoktur.

Resmi tarihin bu yalanlarına inanmamak ceza nedeni kabul edilmektedir.

“Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Anayasası ve yasaları ırk ve dil farklılıklarına göre azınlık statüsünü kabul etmemiştir. ırk ve dil ayrımına göre azınlık olduğunu kabul etmek ve bu yönde propaganda yapmak ülke ve millet bütünlüğü kavramı ile bağdaşmaz. Cezaya müstelzimidir.”(*Gerekçeli karar*, s. 59)

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin anayasası ırk ve dil farklılıklarını kabul etmemektedir. Kürtler ve Kürdistan ana-

yasanın kabulüyle varlık kazanacak, anayasanın inkâr etmesiyle yok olacak bir olgu değildir. Kürtler elbette azınlık olamaz. 20 milyonluk azınlık olur mu? Kürtler bütün ulusal ve demokratik hakları gasp edilmiş sömürge bir ulustur.

Şöyle düşünelim: Türk ordusu, Kıbrıs'ın tamamını işgal etse, ondan sonra da, **"Kıbrıs milletiyle ve ülkesiyle bölünmez bir bütündür, herkes Türktür..."** hükmünü içeren bir anayasa yapılırsa, Rumların ulusal varlığı, Rum bölgesinin ülke olarak varlığı yok edilmiş olur mu? Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları, Kürt kimliği ve Kürdistan kimliği aynen böyle inkâr edilmiştir. Bu tamamen siyasal bir olaydır, hukuksal bir yöne sahip değildir. **"Devletin ülkesiyle ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"** sloganı, Kürdistan üzerindeki sömürgeci ve ırkçı uygulamaları gizlemeye çalışan bir araç olmanın ötesinde bir anlam taşımamaktadır.

"Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir. Türk milletini oluşturan etnik gruplar arasında çoğunluk yada azınlık biçiminde bir ayrıma yer verilmiştir. Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesi TÜRK sayan birleştirici ve bütünleştirici Milliyetçilik anlayışı kabul edilmiştir. Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin hangi etnik gruptan olursa olsun Türk sayılması onun etnik kimliğini inkâr anlamına gelmez. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin adı 'Türk Devleti', Milletine de 'Türk ulusu', ülkesine de 'Türk vatani' denir." (*Gerekçeli karar*, s. 59)

GEREKÇELİ KARARDAKİ MANTIKSAL ÇELİŞKİLER

Gerekçeli karar hem, **"Türk milleti"**, **"Türk Devleti"**, **"Türk ulusu"**, **"Türk vatani"** diyerek vurgu yapmakta, hem de, bunun, **"başka etnik gruplar"**ı inkâr anlamı taşımadığını belirtmektedir. Bu bir çelişkidir. Bir yargı kararının böylesine derin mantıksal çelişkiler taşıması, onun hukuksal bir karar olmadığını, yani siyasal bir karar olduğunun önemli bir göstergesidir.

"Türk devletinin adının milletin ve ülkesinin adının değiştirilmesi düşünülemez, hiçbir şekilde ülkenin toprak-

ların bir bölümünün Türk adı dışında tanımlanması yasa-
larımızca mümkün değildir.” (*Gerekçeli karar*, s. 60)

“**Türk Devleti**”, “**Türk milleti**” denerek, Türk adına burada da önemli bir vurgulama yapılmaktadır. Halbuki hiç kimse, Türk Devleti’nin adını, Türk milletinin adını değiştirmek istememektedir. Biz Kürt kimliğine ve Kürdistan kimliğine vurgulama yaparak sömürge Kürdistan’ın özgürleşmesini istemekteyiz. Kürdistan’da baskı ve zulüm sürdüğü, işkence vazgeçilmez bir devlet politikası olarak uygulandığı sürece, yani, Kürdistan’daki sömürgecilik ve ırkçılık sürdüğü sürece Türk ulusunun özgürleşmesi ve bağımsızlaşması da mümkün değildir.

“Sanığın kitaplarında sürekli zikrettiği Kürdistan sözünün bu anlamda suç teşkil ettiği ve burada yaşayan insanların Kürt ırkından oldukları, Kürt milleti şeklinde tanımlandığı ve bu insanların azınlık muamelesine maruz kaldıkları anlatılmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin milletini oluşturan Kürt kökenli insanların kimliklerini belirtmeleri yasaklanmamış, ancak azınlık ve ayrı ulus olmadıkları Türk milleti dışında düşünölemeyecekleri, devlet bütönlüğü içinde yer aldıkları kanunlarla belirlenmiştir. Azınlığın sosyolojik ve hukuksal tanımlamalarına uygun bir nitelik Kürt kökenli vatandaşlarımızda bulunmadığı gibi, onları diğer vatandaşlarımızdan ayıran herhangi bir kanun da yoktur. Ülkenin her yerinde her yurttaşın yükümlü bulunduğı kurallar veya hakları ne ise Kürt kökenli vatandaşların yükümlölükleri ve hakları da o kadardır. Tüm hak ve özgürlüklerden kanunların çizdiği sınırlar içerisinde yararlanmaktadırlar. Esirgenen, yasaklanan, sınırlı tutulan bir hak yoktur. İşçi, işveren, doktor, avukat, hakim, subay, milletvekili, bakan, başbakan ve cumhurbaşkanı olabilmektedirler. Bunun için Kürt olmak, Çerkes olmak, Tatar olmak, Laz olmak, Türk olmak şartı aranmamaktadır ve kimseden kimliğini saklaması istenmemektedir. Bu konuların istismar boyutunda propagandasının yapılması elbette suç teşkil edecektir.” (*Gerekçeli karar*, s. 60)

Gerekçeli karardaki mantıksal çelişkilerden biriyle daha karşı karşıyayız. Karar, bir taraftan Kürt ulusunun sosyolo-

jik varlığını inkâr etmekte, bir taraftan da, herkesin eşit olduğunu, vali, profesör, yargıç, subay, bakan, milletvekili vs. olabildiğini vurgulamaktadır.

Biz, davalarınız süresince, pek çok kere belirttik, burada, bir kere daha belirtelim. Kürtlerle Türkler vatandaşlık hakları bakımından eşit değildir. Kürtlerin Türklerle eşit sayılabilmesi, Türklerle birlikte, kamu haklarından, kamu özgürlüklerinden yararlanabilmesi, Türkleşmeleri, Kürt kimliklerini inkâr etmeleri koşuluna bağlanmıştır. Bunun somut örneklerini hergün yaşıyoruz. Örneğin, bugün, Dışişleri Bakanı'nın, "**Kürt**" olduğu söylenmektedir. Acaba, bu Dışişleri Bakanı, Azeri Türkleriyle, Batı Trakya Türkleriyle, Kıbrıs Türkleriyle, Kırgız Türkleriyle vs. çok sıcak ve yoğun bir şekilde ilgilenirken, bütün ulusal ve demokratik hakları gasp edilmiş Kürtler lehine bir sözcük edebilmiş mi? Devlet güçleri 22 Ekim 1993'de Lice'yi yaktı, yıktı, halkı katletti. Lileli olduğu söylenen Dışişleri Bakanı evi barkı yakılan, yıkılan, katliama uğrayan Licelilerin hatırını sorabilmiş mi? "**Kürt kökenli**" olduğu söylenen bu kişi, "**Kürdüm, Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları vardır**" diyebilmiş mi? Ulusal ve demokratik hakları gasp edilmiş, eşit menendi bulunmayan bir sömürge durumuna getirilmiş, düşürülmüş Kürtler için küçücük bir mücadelesi var mı? Ama, Türk olduğunu, Türk olmaktan mutluluk duyduğunu her zaman söylüyor. İşte bu tür "**Kürtler**" Türklerle eşit oldukları için bakan vs. olmuyorlar, öz kemliklerini yani Kürt kimliklerini inkâr ettikleri, Türkleştikleri için bakan oluyorlar.

1985-1988 yılları arasında, Bulgaristan, ülkesinde yaşayan Türkleri asimile edici, Bulgarlaştırıcı bir politika uyguluyordu. Türklere, Türk isimlerini yasaklıyor, Bulgar isimleri veriyordu. Türk isimlerinin reddedilmesini istiyordu. Türkçe olan yerleşim yerlerinin isimlerinin kullanılmasını yasaklıyordu. Bulgaristan devlet ve hükümet yetkilileri Türklere şunları söylüyordu: Eğer size verilen Bulgar isimlerini reddetmezseniz, Bulgarlaşırsanız, bir Bulgar gibi, devlet, hükümet ve parti kademelerinde her türlü göreve gelebilirsiniz, ama, Türk kimliğini savunmakta ısrar ederseniz çok büyük zorluklarla, sıkıntılarla karşı karşıya kalırsınız. İşte bu süreçte, Türk kökenli bazı görevliler, kişiler, Bulgar olduklarını

söylüyorlar, devlet, hükümet ve parti kademelerinde görev alıyorlar veya görevlerini sürdürüyorlardı. Türklerin Bulgarlarla eşitliği, Türk kimliklerini inkâr ve Bulgarlaşma koşulu-na bağlanıyordu.

Türk kimliğini inkâr eden, Bulgarlaşan bu kişiler Türk basını tarafından **“hainlik”**le, **“ulusal ihanet”**le suçlanıyorlardı. Bunların çağdaş köleler, onursuz, kişiliksiz insanlar olduğu söyleniyordu.

Türk görevliler, Bulgaristan Türkleri örneğini hiç unutmamak durumundadırlar. Kürt kökenliler Türkiye’de, her türlü devlet görevine gelebiliyor, hiçbir ayırım-gayrım gözetilmiyor diyenler, Bulgarlaşan Türkleri hainlikle, köle olmakla, onursuzlukla ve kişiliksizlikle suçladıklarını unutmamak durumundadırlar.

Biz, Kürtlerin, Türklerle nasıl eşit sayıldığı konusunu, yani, kendi kimliğini inkâr konusunu defalarca dile getirdik. Fakat, davalarımız çok uzun zamandır sürmesine, pek çok duruşmaya katılmamıza rağmen, bu konuda mahkemeye herhangi bir diyalog kurulamamıştır, gelişmemiştir. Mahkeme, bu iddialar karşısında, sanki biz bunları söylememiş gibi davranıyor, yine eşitlikten, herkesin vali, öğretmen, general, yargıç vs. olabildiğinden bahsediyor. Diyalogsuzluk sadece, mahkemeye sınırlı değil, bu konuda, Türk basınıyla, Türk siyasal partileriyle, Türk kamu yönetimiyle de diyalog söz konusu değildir. Bu düşünceler hiç kesişmeyen, birbirine paralel düşüncelerdir. Halbuki, yargının sağlıklı bir muhakeme yapabilmesi için, bu düşüncelerin bir yerde kesişmesi, yani, iddiayla savunmanın kesişmesi, savunmanın, ancak, böyle bir kesişme noktasında reddedilmesi gerekir. Olayımızdaysa, savunmanın reddi son derece keyfi bir özelliğe sahiptir.

“Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin anayasası, yasaları ve uluslararası antlaşmaları gereğince demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olup bu devletin kendi halkına karşı terör uygulaması düşünülemez, kendi halkına karşı şiddet uygulaması düşünülemez, ancak devletin bütünlüğüne yönelik şiddet eylemlerine de elbet aynı şekilde mukabele etmek hakkı vardır. Bu hak yasal ve hukuki bir haktır. Bu hak Erzurum Kongresi’nde, Sivas Kongresi’nde

ve ilk kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarında bu devlete verilmiş bir haktır. Bu hak bu millet tarafından kullanılmak üzere devlete verilmiş bir haktır. Bunun aksini düşünmek veya savunmak Terörle Mücadele Kanunu hükümleri çerçevesinde yargılanması demektir." (*Gerekçeli karar*, s. 60)

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin anayasası, yasaları ve uluslararası antlaşmalara bağlılığıyla, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu söyleniyor. Kağıt üzerinde yazılanlarla fiili olarak yaşananlar birbirleriyle temelden çelişebiliyor. Türkiye'nin, **"İşkence ve Diğer Zalimane, Gayri İnsani veya Küçültücü Muamele ve Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"**ni ilk imzalayan devlet olması, işkenceyi sistematik olarak yapmasını, işkencenin vazgeçilmez bir devlet politikası olarak uygulanmasını engellemiştir. Kürdistan, baskıyla, işkenceyle, zulümle yönetilmektedir. Devlet güçleri Kürtlere karşı, özellikle Kürt yurtseverlerine karşı cinayet işlemektedir. Kürdistan'da, **"faili meçhul"** denen cinayetlerin sayısı bin'i bulmuştur. **"Faili meçhul"** denen cinayetlerin faili bellidir, devlet...!

Bu bakımlardan, Türkiye'nin demokratik bir devlet olduğu kâğıt üzerinde yazılıdır. Fiili olarak ise, antidemokratik, ırkçı, sömürgeci, faşist bir devlettir. İmzalanan hiçbir uluslararası antlaşmaya uyulmamaktadır. İnsan haklarıyla ilgili bu uluslararası antlaşmalar göstermelik olmaktan öteye geçmemektedir.

Hüküm mahkemesi, gerekçeli kararında bu tür ifadeler için, Türk milletine saldırı değerlendirmesi yapmaktadır. (s. 60) Halbuki, devleti esas zedeleyen, devlet güçlerinin Kürt halkına karşı bu tür cinayetlere girişmiş, bunları vazgeçilmez bir politika olarak benimsemiş olmasıdır. Yargı organlarının, bu cinayetlerin varlığını inkâr etmesi, onları ört-bas edemez. Halbuki, düşünce açıklamaları, kitaplar, yazılar hakkında çok hassas olan mahkeme, bu cinayetleri, soruşturma konusu, yargı konusu yapamadığını, bu cinayetler karşısında, neden, elinin kolunun bağlı olduğunu irdelemek durumundadır.

DÜŞÜNCELERİMİZİ AYNEN SAVUNUYORUZ

Sayın Yargıçlar,

Hüküm mahkemesi, daha sonra, “**Sanık İsmail Beşikçi'nin yazarı bulunduğu kitaplardaki genel tema aşağıdaki şekilde özetlenebilir**” diyerek şunları sıralamaktadır.

— Türkiye'de Kürtlere karşı son derece yoğun ve yaygın ve sürekli bir devlet terörü uygulanmaktadır. Kürdistan'da Kürt köyleri yakılmakta ve yıkılmaktadır.

— **PKK** son yıllarda özellikle son bir yıl içinde çok derin ve yaygın bir gelişme süreci içine girmiştir.

— Kürt gerillaların Kürt halk yığınlarıyla kurduğu ilişkiler günden güne güçlenmekte ve kökleşmektedir.

— **Başkan Mao'nun** söylediği gibi Kürt gerillalar Kürt halk yığınlarının oluşturduğu Kürdistan denizinde birer balık olmuşlardır.

— Kürt sorunu ulusal bir sorundur. Kürt sorununun temelinde Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun emperyalistlerce ve onların Ortadoğu'daki işbirlikçi hükümetleri tarafından işbirliği ve güçbirliği yapılarak bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması ve Kürtlerin bağımsız devlet kurma haklarının gasp edilmesi yatar.

— Kürtler kendilerine uygulanan böl-yönet politikalarına yetmiş yılı aşkın bir zamandır karşı koyuyorlar silahla mücadele ediyorlar.

— Kürt halkı ve Kürdistan siyasal statüde sömürge-den bile çok aşağı durmaktadır. Siyasal kişiliği yoktur, Kürtler köleleştirilmiştir, adıyla, sanıyla, diliyle, kültürüyle tarihten, yüzyüzünden silinmek istenen bir halktır. Amaç Kürt birliğini yok etmektir.

— Kürt sorunu azınlık sorunu değildir. Burada Kürtlerin bir azınlık olmadıklarını da vurgulamak gerekir. Kürtler Kürdistan'da kendi yurtlarında kendi ülkelerinde yaşamaktadırlar.

— Kürt sorununun odak noktası Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, Kürt ulusuna böl yönet ve yok et politikasının uygulanmasıdır.

— Gerilla hareketlerini sömürgeciliği yok etmenin bir yolu olarak değerlendirmenin daha doğru olacağı kanısındayım.

— Kuzey Kürdistan'da **PKK** tarafından 14-15 Ağustos 1984'de Eruh ve Şemdinli'de başlatılan gerilla eylemleri iki şeyi köklü bir şekilde değiştirdi. Birinci olarak gerilla kendi kendini değiştirdi, korkuyu paniği yılgınlığı attı, mücadeledede kararlı, ısrarlı ve bilinçli tutumu onu mücadeledede önemli bir taraf haline getirdi.

— Gerilla eylemleri ikinci olarak çevredeki halkı değiştirdi, halkın ruhsal yapısını değiştirdi; korku içindeki panik içindeki halk, yılgınlık içindeki halk, sinmiş sindirilmiş halk, kendine güvenmeyen halk dirilmeye ayağa kalkmaya başladı.

— Türkiye'de yaşayan herkesin soyca Türk olduğu, Türk dili ve kültürünün dışında bir dil ve kültürün bulunmadığı ifade edilerek Kürt ulusuna ait toprakların Türklere ait olduğu yeraltı ve yerüstü kaynaklarına Türklerin sahip olduğu ileri sürülmüştür.

— Devlet tarafından uygulanan ideolojiye resmi ideoloji denildiğini belirtmiştik. Türkiye'de uygulanan resmi ideoloji Kemalizmdir. Kemalizm, yalana dayalı bir resmi ideolojidir.

— Lozan emperyalist bölüşümünde Kürdistan bölüşümü, Kürt ulusu parçalanmıştır.

— **Atatürk** Kürt ulus olgusu karşısında en şiddetli baskı önlemleri alırken ve uygularken, ezilen ulusların özgürlüğü ve bağımsızlığı konularında nasıl konuşabilmektedir. Onların özgürlük ve bağımsızlık eylemlerini coşkuyla desteklediğini nasıl ifade edebilmektedir.

— Düşünelim ki **Mustafa Kemal**'in bu sözleri söylediği 1933 yılında bile Kürtlere karşı yoğun bir baskı vardı. Kürdistan genel müfettişlikler yani genel valiliklerle yönetilmektedir. Bir taraftan Kürtlerin Türk olduğu, dağlı Türk olduğu iddia edilmektedir. Öte yandan da fiili olarak yoğun bir sindirme ve yok etme faaliyeti sürmektedir.

— Kürt toplumu rm, rtlm bir toplumdur. Kürt toplumunu yeniden kurmak gerekir. Türk ırkçılığı ve Türk sömürgeciliği Kürt insanının en değerli varlığına saldırmaktadır. En değerli varlık kiiliktir, kimliktir.

— **PKK**, Kürt toplumunun temel gerçekliğini ortaya koydu.

— **PKK**, Kürt toplumuna egemen olan kleletirme sürecinden utanç duyduğunu açıkladı.

— **PKK**, kölelik ilişkilerinin parçalanacağını bu yapının muhakkak değitirileceğini vurgulamıştır.

— **PKK**, temel politik bir örgüttür. **ERNK**, **ARGK** Kürt toplumunu çeşitli yönlerden örgütlemeye çalışan örgütlerdir. Kürt toplumunun bütün kesimlerini anti sömürgecilik, devrimci ve demokratik mücadele konusunda örgütlemek ve mücadeleye katmak gerekir.

— Bu düşünceler doğrultusunda **PKK**'nin çok büyük bir kavga başlattığı ve bu kavgayı ısrarlı bir şekilde sürdürdüğü bilinmektedir.

— Kürtler artık 1960'lı ve 1970'li yıllardaki gibi her türlü zulme boyun eğen, her türlü aağılamaya katlanan insanlar değildir.

— Sömürge toplumunda kadınların, ailenin namusunun korunamayacağı iyice anlaşılmıştır. Kadının gerillaya katılmasının belli balı anlamı budur.

— **PKK** ile gerçekleşen en önemli süreçlerden biri de Türk sömürge düzeninden tam anlamıyla bir kopuun belirligin olarak ortaya çıkmasıdır.

— **PKK**'den nceki Kürt hareketlerine silahlı hareketlere baktığımız zaman hareketin sömürge düzeni ile tam bir kopuu gerekletirmediğini görüyoruz.

— Kürtler, henüz 20 yaına bile ulamamı genç insanlar Kürdistan için lme gidiyorlar. Bu inanç, bu direnç ancak ulusa ve ulusun öz gücüne duyulan güvenden ileri gelebilir.

— Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi ideolojisi haline ge-

len Kemalist ideolojiye göre Kürt olarak bilinen bir halk yoktur, Kürtler Türktür. Kürtçe diye bir dil yoktur. Türkçe'nin bir şivesidir. Türk olmaktan dolayı mutludurlar. Ne mutlu Türküm diyene dedikleri oranda da mutludurlar." (*Gerekçeli karar*, s. 61-63)

Bu düşünceleri aynen savunuyoruz. Bu düşünceler, görüşler, elbet eleştirilebilir, tartışılabilir. Fakat, tek gerçek resmi ideolojidir denerek bu düşüncelerin yasaklanması, resmi ideolojinin dayatılması kabul edilemez.

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kürtlere karşı son derece yoğun ve yaygın ve sürekli devlet terörü uygulayarak Kürtlerin köylerindeki evlerini yakıp yıktığı, yiyeceklerini tahrip ettiği, kullandıkları eşyaları yakıp yıktığı iddiasının ve bu yöndeki anlatımın hiçbir gerçekliliği bulunmadığı halde, tam aksine **PKK** adlı silahlı çetenin yasadışı eylemleri sonucu yöre halkını çoluk çocuk demeden katletmesini, kadınların ırzına geçip öldürmesini, evlerini yakmasını, yiyeceklerini talan etmesini gözdardı ederek sanki bu eylemleri devletin meşru güçleri yapıyormuşçasına iftirada bulunmak, bu devletin meşru güçlerini asılsız sözlerle yıpratmak, bu haberleri gazetelerinde yayımlamadığı için basın mensuplarını ayıplamak ve yalanlara iştirak etmeyen siyasileri suçlamak, yazarın ve **PKK** örgütünün genel düşünce tarzıdır. Bu şekilde suçladıkları devletin meşru güçleri olan Türk ordusu ve Türk emniyet teşkilatı ne kadar kötülenir ve zayıflatılırsa, **PKK** ve etrafı o denli güçlenecektir. Saniğin genel stratejisi budur ve bu yönde asılsız bilgiler vermektedir." (*Gerekçeli karar*, s. 63)

Burada, devlet güçlerinin gerçekleştirdiği, köylerin yakılması, yıkılması operasyonlarının, halka karşı gerçekleştirdiği cinayetlerin **asılsız haberler** olduğu söylenmektedir. Bu, çok şaşırtıcıdır. Kürdistan'ın her tarafında, her gün yaşanan gerçeklerin yargı organları tarafından böylesine ısrarlı bir şekilde **ınkâr** edilmesi, bunları onaylamaktan ve teşvik etmekten başka bir anlama gelmemektedir.

KÜRDİSTAN'DA DEVLET TERÖRÜ IRKÇI ve SÖMÜRGEÇİ TERÖR

Burada, devlet güçlerinin, Kasım-Aralık aylarında, Kürdistan'da gerçekleştirdiği operasyonlardan, ırkçı ve sömürgeci uygulamalardan bazılarını belirtmek istiyoruz.

"Devlet güçleri Mardin'de iki gün içinde 7 köyle 10 mezrayı yaktı, köylüler göç ediyor.

' 6000 kişi daha sürgün." (*Özgür Gündem*, 1 Kasım 1993)

"İki gün içinde boşaltılmayan köylerin top ateşine tutulacağı tehdidinde bulunuldu.

Devlet 400 aileyi sürgün etti." (*Özgür Gündem*, 1 Kasım 1993)

"Bismil'de köy baskını.

Devlet güçleri 65 evden 45'ini yaktı. (*Özgür Gündem*, 1 Kasım 1993)

"Gazeteci, parlamenter, demokratik kitle örgütü temsilcilerinden oluşan Alman heyeti incelemelerini tamamladı: Lice'de fail Devlet." (*Özgür Gündem*, 2 Kasım 1993)

"Brifingci Tağma'dan halka ölüm tehdidi.

Tatvan 6. Zırhlı Tugay Komutanı Tuğgeneral Korkmaz Tağma, tehditli brifinglerine bir yenisini daha ekledi. Tağma, topladığı 7 köyün halkını, 'Sizin *PKK*'ye yardım ettiğinizi biliyorum. Lice'yi, Altınova'yı, Zengok'u gördünüz, yıkılmayan yer kalmadı, gerekirse hepinizi öldürecek' şeklinde tehdit etti." (*Özgür Gündem*, 3 Kasım 1993)

"Askeri tatbikat çocukları vuruyor.

20 köy askerlerin tatbikat bölgesinde.

Muhtara göre, bölgede hâlâ patlamamış 15 havan mermisi var." (*Özgür Gündem*, 3 Kasım 1993)

"Lice'den sonra Çukurca

Hakkâri'nin Çukurca ilçesi, önceki akşam 19.30'dan gece geç saatlere kadar devlet güçleri tarafından rastgele tarandı. Yaklaşık 80 ev haraboldu. Çukurca, daha ön-

celeri de defalarca taranmıştı." (**Özgür Gündem**, 4 Kasım 1993)

"Çukurca Kaymakamı: Evleri havanla yıktık.

İlçenin yaklaşık 4 bin olan nüfusu iki gün içinde 500'e kadar düştü. Göç edenlerin büyük kısmı Güney Kürdistan'a gidiyor." (**Özgür Gündem**, 5 Kasım 1993)

"Devlet güçlerinin köy baskınları durmak bilmiyor.

Köyler bomboş, göçler sürüyor." (**Özgür Gündem**, 6 Kasım 1993)

"Köyler abluka altında

Uludere'ye bağlı Zıravik köyünün devlet güçlerince top ateşine tutulması sonucu 3'ü çocuk 5 kişi öldü. Kulp'a bağlı Cumari, Duderya, Kanika, Şikeftiya ve Bavicanka köyleri ile Duderya'ya bağlı Giremori mezrası devlet güçleri tarafından abluka altına alındı.

Dün sabahtan itibaren Duderya ve Kanika köyleri ile Giremori mezrasının etrafındaki ablukeyi kaldıran devlet güçleri Duderya'yı top ateşine tuttular. Bu köye bağlı Gelê mezrası da havadan helikopterlerle ve karadan panzerlerle dün sabahtan itibaren taranmaya başlandı.

Devlet güçleri, Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Pırısman köyüne baskın düzenleyerek 15 evi ateşe verdiler. Dicle'nin Heredan köyüne bağlı Tonekrok mezrasına da baskın düzenleyen devlet güçlerinin mezrayı taraması sonucu **Recibe Karanfil** adlı kadın (43) yaralandı..."

"Muş'a bağlı Esmonuk, Kavar, Belil, Horung köylerinde bulunan 60 ev devlet güçlerince yakıldı." (**Özgür Gündem**, 7 Kasım 1993)

"Devlet şimdi de Elazığ'ın Palu ilçesine bağlı Zıweri bastı.

Muhabirlerimizin yanısıra 8 yaşındaki **G.D.** dahil tüm köylülere işkence yapıldı." (**Özgür Gündem**, 8 Kasım 1993)

"Muş'ta 7 kişi kurşuna dizildi.

7 kişi boşaltılan köylerinden eşyalarını almaktan dö-

nerken gözaltına alınmışlardı. İzin alarak, devlet güçlerinin zorla boşalttığı Eralan köyündeki eşyalarını almaya giden ve dönerlerken askerler tarafından gözaltına alınan 70 kişiden 7'sinin cesedi morgda bulundu. Yakınları 7 köylünün gözaltında işkence gördüğünü ve kurşuna dizilerek öldürüldüklerini öne sürerek gözaltındakilerin hayatından da endişeli olduklarını söylediler. Cesetleri, işkence izlerinden dolayı tanınamayacak durumda bulunurken, ölenlerden biri, Muş yöresinin tanınmış şeyhlerinden **Mehmet Emin Bingöl...** (*Özgür Gündem*, 9 Kasım 1993)

"Oyuna giden çocuklar asker mayınına çarptı.

Bitlis'in Hizan ilçesi Hirs köyünde askerlerin döşediği mayına basan 5 çocuk yaralandı..." (*Özgür Gündem*, 9 Kasım 1993)

"İşkenceden mezra boşaldı.

Ağrı'nın Taşlıçay ilçesine bağlı Top mezrasında oturan 6 aileden 48 kişi devlet güçlerince, **PKK**ye yardım ve yataklık ettikleri ileri sürülerek baskı görmeleri nedeniyle göç etmek zorunda kaldılar..." (*Özgür Gündem*, 9 Kasım 1993)

"Tutak ve Çukurca tarandı.

Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Helhel köyüne baskın düzenleyen devlet güçleri 20 evi ateşe verdiler.

Lice'nin Licok ve Zenge köylerine de baskın düzenleyen korucu ve askerler üç evi yakarak köyün boşaltılmasını istediler.

Kars'ın Kağızman ilçesi Karakale köyüne zırhlı araçlar eşliğinde baskın düzenleyen devlet güçleri, köyü taciz ateşine tutarak köylüleri sıra dayasından geçirdiler..." (*Özgür Gündem*, 10 Kasım 1993)

"Muş halkına 'Yürüyüş Yap' baskısı.

Muhtarlara bir genelge gönderen Muş Alay Komutanı, herkesin, kentte düzenlenecek **PKK** karşıtı gösteriye katılmasını istedi." (*Özgür Gündem*, 11 Kasım 1993)

"Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Ziravik köyünün dev-

let güçlerince taranması sırasında yaralanan **Taybet Özgün**, 'devlet güçleri doğrudan doğruya bizi hedef alarak ateş ediyorlardı' dedi. **Taybet Özgün**, ailesinden 5 kişinin de açılan ateş sonucu hayatlarını kaybettiklerini söyledi. Devlet güçleri tarafından boşaltılması istenen 80 haneli köyün ağır silahlarla taranması sonucu birçok ev yıkılmış, saldırıda üç de çocuk hayatını kaybetmiştir." (**Özgür Gündem**, 11 Kasım 1993)

"Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Nevela köyüne baskın yapan devlet güçleri üç evi eşyalarıyla birlikte ateşe vererek yaktı." (**Özgür Gündem**, 13 Kasım 1993)

"Viranşehir'e bağlı 20 hanelik Teltirik köyüne 10 Kasım günü baskın düzenleyen devlet güçleri koruculuğu kabul etmeyen köyün erkeklerini köy meydanında toplayarak kadın ve çocukların gözleri önünde işkenceden geçirdi. Yaşlı-genç demeden 8 saat boyunca köylülere işkence yapan devlet güçlerinin bazı köylülerin vücutlarına naylon eritip damlattıkları bildirildi.

Demokrasi Partisi Viranşehir ilçe başkanlığı tarafından yapılan açıklamada, '**Kürtler bizim kardeşimiz**' diyen **Alpaslan Türkeş**'i, Kürtlerle nasıl kardeş olduklarını görmesi için Tiltirik köyüne davet ediyoruz' dendi." (**Özgür Gündem**, 14 Kasım 1993)

"Üç ayda 21 kişi gözaltında öldürüldü."

"Çınar ilçesinde gözaltına alınıp Diyarbakır emniyet müdürlüğüne getirilen 6 kişiden **Kemal Canpolat** önceki gün Diyarbakır Devlet Hastanesi'nde ölü olarak bulundu." (**Özgür Gündem**, 15 Kasım 1993)

"Digor'da 400 kişi gözaltında."

"Şırnak'ta köylere top ateşi..." (**Özgür Gündem**, 16 Kasım 1993)

"Çınar ilçesinde evlere baskın düzenlenerek gözaltına alınan 7 köylüden haber yok..." (**Özgür Gündem**, 17 Kasım 1993)

"Gözaltına giden gelmiyor.

Gözaltına alınanlar hakkında hiçbir bilgi verilmemesi,

ailelerde, yeni bir 'kayıp' endişesi yaratıyor." (*Özgür Gündem*, 18 Kasım 1993)

"Kontranın itirafı:

Avukat **Metin Can** ile Doktor **Hasan Kaya**'yı ben öldürdüm." (*Özgür Gündem*, 18 Kasım 1993)

"Devlet güçlerinin köylere yönelik baskınları her gün artarak devam ediyor.

Köylüler postal altında." (*Özgür Gündem*, 19 Kasım 1993)

"İlçeler taranıyor, köyler boşaltılıyor.

Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçe merkezindeki işyerleri dün sabaha karşı devlet güçleri tarafından ağır makinalı silahlarla tarandı.

Saldırıda, 100'e yakın işyerinin hasar gördüğü, birçok kişinin gözaltına alındığı bildirildi. İlçede durumun gergin olduğu, giriş-çıkışların da askerler tarafından tutulduğu öğrenildi."

"Daha önce 7'si çocuk 9 kişinin yakılarak öldürüldüğü Muş'un Vartinis beldesini yeniden basan devlet güçlerinin, roketlerle taraması sonucu 3 ev tamamen yakıldı. Askerlerin halkı belediye önünde zorla toplayarak DEP'e oy vermemeleri için tehdit ettikleri bildirildi."

"Kulp'a bağlı Şirnaz ve Damıya köyüne baskın düzenleyen devlet güçlerinin 4 evi yaktığı, köylüleri dövüp iki köylüyü de gözaltına aldığı bildirildi." (*Özgür Gündem*, 20 Kasım 1993)

"Saldırıya uğrayan gazete bayii öldü." (*Özgür Gündem*, 20 Kasım 1993)

"Beytüşşebap'a bağlı Ferasin'deki köylere baskın yapan devlet güçlerinin köylüleri koruculuğa zorladıkları, korucu olmamaları halinde köylüleri ölümle, evlerini yakmakla tehdit ettikleri belirtildi." (*Özgür Gündem*, 21 Kasım 1993)

"Hazro ve Silvan'a bağlı iki köye baskın düzenleyen devlet güçlerinin evlerdeki bütün eşyaları tahrip ettikten

sonra köylülere ait tütünleri de yaktıkları bildirildi. Köylüler bir taraktörün tahrip edildiğini, bir traktör ile bir otomobile el konulduğunu, 18 kişinin de karakol inşaatında çalıştırılmak için götürüldüğünü söylediler." (*Özgür Gündem*, 21 Kasım 1993)

"Midyat Belediye Başkan Vekili Süleyman Tezcan (42) öldürüldü. (*Özgür Gündem*, 23 Kasım 1993)

"Çiller'in umudu aşiret ordusu

Hükümet aşiret reislerinden ve korucubaşlarından **PKK**yle çatışmalarını ve özel orduya girmelerini istedi." (*Özgür Gündem*, 24 Kasım 1993)

"Devlet güçlerinin köylere operasyonları devam ediyor. Kulp'un köylerinde son evler de yakıldı." (*Özgür Gündem*, 25 Kasım 1993)

"Cizre devlet güçleri tarafından tarandı. 1 ölü 2 yaralı." (*Özgür Gündem*, 26 Kasım 1993)

"Aile boyu işkencede bir ölüm, gözaltında işkence yapılan aileden bir kişi öldü, diğerleri savcılığa çıkarılmadan serbest bırakıldı."

"Alman heyet 14 saat gözaltında kaldı."

"Ağrı'da 8 köy ablukada."

"Koruculardan yangın ve yağma." (*Özgür Gündem*, 27 Kasım 1993)

"Bitlis'in Ahlat ilçesine bağlı Kirs köyü kontrgerilla tarafından basıldı, 5 ölü."

"Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Bırık köyüne 27 Kasım günü baskın düzenleyerek 3 kişiyi kurşuna dizen devlet güçlerinin 40 evi yaktıkları, 20 köylüyü de gözaltına aldıkları öğrenildi. Gözaltına alınıp daha sonra serbest bırakılanlar kendilerine işkence yapıldığını söylediler. Serbest bırakılmayan iki kişinin nerede olduğu konusunda bilgi edinilemiyor." (*Özgür Gündem*, 28 Kasım 1993)

"Ağrı, Erzurum, Iğdır, Kars ve Muş'a bağlı 15 ilçe ve 129 köy devlet güçlerince 427 kez basıldı."

Üç ayda 7 bin gözaltı.

Serhat'ta devletin hedefi köyler." (*Özgür Gündem*, 29 Kasım 1993)

"Bismil'e bağlı Bırık köyü tamamen boşaltıldı. Askerlerin 3 kişiyi kurşuna dizdiği, 25 evi yaktığı köyden gözaltına alınan 2 kişi de kayıp."

"Malazgirt'in 2 köyünde devlet 17 ev yaktı."

"Alman ve İngiliz heyetleri bölgedeki izlenimlerini anlattılar: Kürt halkına katliamları devlet yapıyor. Devlet, katliamları basından gizlemek için tedbir alıyor, basın mensuplarını tehdit ediyor." (*Özgür Gündem*, 30 Kasım 1993)

"Malazgirt'de 20 ev daha yakıldı." (*Özgür Gündem*, 1 Aralık 1993)

"Bingöl'de 'faily meçhul' infaz

'Polisiz, karakoldan geliyoruz' diye kapıyı açtıran 3 kişi ev sahibini kurşunladı."

"Batman'daki saldırıda ikisi kardeş 3 kişi öldü."

"14 Ağustos günü, Şmak'ın Silopi ilçesine bağlı Yeni-köy'den askerler tarafından gözaltına alınıp da hâlâ bulunamayan **Abdülvahap Timurtaş**'ın (32) babası, oğlunun bulunması için İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi'ne başvurdu..." (*Özgür Gündem*, 2 Aralık 1993)

"Kapatılan HEP yöneticisi Batman İl Yönetim Kurulu üyesi **Ahmet Karabulut** öldürüldü. Beşiri'de bir kişinin cesedi bulundu." (*Özgür Gündem*, 3 Aralık 1993)

"Gözaltındaki 11 köylü 2 aydır kayıp

Devlet güçlerince 8 Eylül'de gerçekleştirilen Şen Yaylası operasyonu sonrasında Diyarbakır Kulp'a bağlı Nederan köyünün Mezir, Bongoya, Geliye, Mısır, Licık, Pireş ve Kanika mezralarında gözaltına alınan ve bugüne kadar haber alınamayan 11 köylünün yakınları, akrabalarının öldürülüp gerilla olarak kamuoyuna tanıtılmasından korktuklarını söylüyorlar. Aynı operasyonlarda evleri yakılan 45 köylü de kışla birlikte göç etmek zorunda kalmıştı." (*Özgür Gündem*, 4 Aralık 1993)

"Gözaltına alınan büyük oğlunun Şırnak Tugay Komutanlığı'nda öldürüldüğünü ileri süren baba, 'Şimdi de diğer oğlum mu?' diyor.

M. Tevfik Timurtaş, 4 Ocak 1991'de gözaltına alındı, 10 gün sonra cesedi teslim edildi.

Abdülvahap Timurtaş, 14 Ağustos 1993'de gözaltına alındı, kayıtlarda adı geçmiyor.

Baba **Mehmet Timurtaş**, 'Tevfik'i öldürdükleri zaman, diğer oğlunu da er-geç öldüreceğiz, demişlerdi' diyor." (*Özgür Gündem*, 6 Aralık 1993)

"Baskı yüzünden gerillaya katıldılar.

İğdir kent merkezi ve köylerinden, devletin baskılarına tepki gösteren 138 kişi **PKK**'ye katıldı." (*Özgür Gündem*, 8 Aralık 1993)

"27 Kasım günü özel timler tarafından gözaltına alınan 55 yaşındaki irnam **Abdülismet Şahin**'den bir daha haber alınamadı. Cizre ilçesinde 30 Kasım'da gözaltına alınan imamların ise, hâlâ mahkemeye çıkarılmadıkları bildirildi." (*Özgür Gündem*, 8 Aralık 1993)

"Gözaltına alındı, mezarda bulundu.

Diyarbakır'da ailesiyle gözaltına alınan gencin cesedi, 17 gün sonra, Mardinkapı mezarlığında ölü olarak bulundu. Serbest bırakıldıktan sonra gözaltında kalan oğulları **Mehmetşah İkincişoy**'un akıbetini öğrenmek için DGM savcılığına başvuran ailesine, 'çatışmada öldürüldü' cevabı verildi.

Oğluyla birlikte, ailesinden 11 kişinin gözaltına alındığını ve yoğun işkence gördüklerini belirten baba **Abdürrezzak İkincişoy** serbest bırakılırken, polislerin kendisine, 'oğlun **Mehmetşah**'ı bizim aldığımızı kimseye söyleme sakın, herkese, dağa kaçtı diyeceksiniz' dediklerini belirtti." (*Özgür Gündem*, 9 Aralık 1993)

"Devlet mayınla can almayı sürdürüyor." (*Özgür Gündem*, 9 Aralık 1993)

"Köylere baskın ve toplu gözaltılar sürüyor." (*Özgür Gündem*, 14 Aralık 1993)

“Silopi’de 5 genç kurşuna dizildi.

Silopi’nin Sılıp köyünde 5 gencin devlet güçleri tarafından kurşuna dizildiği öğrenildi. Gözaltına alınıp köyün dışında öldürülenlerden üçünün isimleri ve yaşları şöyle: 17 Yaşındaki **Mahmut Çevik**, 15 yaşındaki **Şeyhmus Çevik**, 16 Yaşındaki **Reşit Dİrekci**.” (*Özgür Gündem*, 17 Aralık 1993)

“Evleri yıkılanlar kar altında

Muş’un Malazgirt ve Bulanık ilçelerine bağlı 6 köyde koruculuğu kabul etmedikleri için özel tim ve askerler tarafından evleri yakılanlara yönelik baskı ve operasyonlar sürüyor. Baskınlarda 60 köylünün evinin yakıldığı belirtiliyor. Söz konusu köylerde yüzden fazla aile de köylerinden göç etmek zorunda kaldı.

Baskın sırasında tonlarca gıda maddesinin mazot ve deterjan karıştırılarak kullanılmaz hale getirildiğini belirten köylüler devlet güçleri tarafından, kuyu sularına zehir katıldığını iddia ediyorlar. Baskı ve işkenceler sonucu birçok aile göç etme hazırlığı yaparken, evleri ateşe verilen aileler de kış ortasında açıkta kaldı.” (*Özgür Gündem*, 18 Aralık 1993)

“Mardin ’in Dargeçit ilçesine bağlı Cêlika Eliye Remo köyüne siviller sokulmuyor.

Toplu mezar hâlâ açılmadı.”

“İki köylüden 70 gündür haber yok.”

“Çukurca’da hava bombardımanı.” (*Özgür Gündem*, 19 Aralık 1993)

“Gerilla eşine evinde işkence ve kurşun...” (*Özgür Gündem*, 20 Aralık 1993)

“15 gündür gözaltında tutulan ,avukatımız bugün DGM’ye çıkıyor.

Diyarbakır cezaevinde bulunan **A. Hakim Güven**’in itirafıları sonucu başlatılan operasyonlarda, Diyarbakır, Mardin ve İstanbul Barosu’na kayıtlı toplam 16 avukat gözaltına alınmıştı. 21 gün boyunca JITEM’de sorgulanan

avukatlara işkence yapılmış, daha sonra da çıkarıldıkları mahkemede **Av. Tahir Elçi, Av. Hüsniye Ölmez, Av. Sabahattin Aydın** tutuklanmışlardı. 13 Aralık günü, savcının karara itiraz etmesi üzerine, 14 Aralık günü, Diyarbakır DGM'de **Av. Mesut Beştaş, Av. Selim Kurbanoglu** ve **Avukat Vedat Erten** tutuklanırlarken **Av. Arif Altunkalem, Av. Meral Danış Beştaş** ve **Fuat Hayri Demir** hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkarılmıştı.

Avukatlara yönelik operasyonlarda, eşi **Av. İmam Şahin** ile birlikte gözaltına alınan gazetemiz avukatı **Arzu Şahin**'in de bugün 11.00'de savcılığa çıkarılacağı öğrenildi..." (*Özgür Gündem*, 21 Aralık 1993)

"Mersin'de Kürt ailelere ırkçı saldırı." (*Özgür Gündem*, 21 Aralık 1993)

"Mardin'in Derik ilçesinde 24 Kasım günü gözaltına alınan İnsan Hakları Derneği ve *Demokrasi Partisi* yöneticileri 27 gündür gözaltında..." (*Özgür Gündem*, 21 Aralık 1993)

"İşkenceye canlı tanık

Diyarbakır'da serbest bırakılan muhabirimiz **Necmiye Aslanoğlu**, 12 gün boyunca işkence gördüklerini açıkladı."

"15 gündür gözaltında tutulan gazetemiz avukatı **Arzu Şahin** ve eşi **İmam Şahin** tutuklandı..." (*Özgür Gündem*, 22 Aralık 1993)

"Gözaltında bulunmayan 11 kişi için Uluslararası Af Örgütü'ne başvuru." (*Özgür Gündem*, 22 Aralık 1993)

"DEP İl Başkanı'nın köyü olan Gündezer (Mardin) 3 defa basıldı."

"Derik DEP ilçe başkanı tutuklandı."

"Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Rapın köyüne baskın düzenleyen devlet güçleri kadın ve çocuklar da dahil 120 kişiyi gözaltına aldı." (*Özgür Gündem*, 23 Aralık 1993)

"Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Helhel köyünden 8 Kasım günü gözaltına alınan 37 yaşındaki **Ahmet Çakı**-

cı'dan haber alınamadığı belirtilirken, serbest bırakılan **Mustafa Engin, Ahmet Çakıcı**'yla 18 gün işkenceye kaldığını söyledi.

Baba Tevfik Çakıcı ise, oğlunun durumunu öğrenebilmek için defalarca DGM savcılığına başvurduğunu, ancak, hiçbir olumlu cevap alamadığını belirterek 'oğlumun 6 çocuğu var, hepsi de küçük, evin geçimini o sağlıyordu. Aile perişan durumda, hayatından endişe ediyoruz' dedi..." (**Özgür Gündem**, 24 Aralık 1993)

"Muş'ta gözaltılar öldürülme endişesi doğuruyor." (**Özgür Gündem**, 24 Aralık 1993)

"Özel tim 5 köylüyü öldürdü.

İğdır'ın Meleki beldesi yakınlarında özel timlerin bir minibüsü taraması sonucu Hasanhan köyü muhtarı **Hüseyin Durman** (51) ile minübüs şoförü **İsmail Gül** (53), ve köylüler **Fesih Kaya** (41), **Abdülhadi İğdem**, **İbrahim Ören** (30) öldüler..." (**Özgür Gündem**, 25 Aralık 1993)

"Köy meydanında işkenceyle ölüm

Mardin'in Dargeçit ilçesine bağlı Dilan köyünü basan devlet güçlerinin 60 yaşındaki bir köylüyü, köy meydanında işkenceyle öldürdükleri, 10 evi yaktıkları bildirildi. Köylüler, özel timlerin, kadının karşı çıkması, direnmesi üzerine benzin dökerek yaktıklarını, o anda bir subayın müdahalesiyle kadının yanmaktan kurtulduğunu, buna rağmen özel timlerin bütün kadınların ayakkabılarını yaktıklarını... anlattılar." (**Özgür Gündem**, 25 Aralık 1993)

"Kayıplar çok yetkililerden cevap yok." (**Özgür Gündem**, 25 Aralık 1993)

"Kurtalan köylerinde asker ve korucu terörü." (**Özgür Gündem**, 26 Aralık 1993)

"Kiği'da gözaltı operasyonu.

Bir ev ile kahvehane yakıldı." (**Özgür Gündem**, 25 Aralık 1993)

"Köy boşaltma operasyonunda toplu işkence ve ev yakma."

"Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Dilan köyünü üç gün üstüste basan asker ve korucuların, köylülere köy meydanında işkence yaptığı, 15 kişinin de gözaltına alındığı bildirildi." (**Özgür Gündem**, 27 Aralık 1993)

"Hayvanlar da askerlere hedef oluyor." (**Özgür Gündem**, 27 Aralık 1993)

"Lice'den sonra, sıra köylerinde, 45 ev yakıldı." (**Özgür Gündem**, 28 Aralık 1993)

"Köy boşaltma için çocuklar gözaltında rehin." (**Özgür Gündem**, 29 Aralık 1993)

"Diyarbakır'da kontralar 2 kişiyi öldürdü." (**Özgür Gündem**, 29 Aralık 1993)

"Kaçırılan gencin cesedi bulundu.

Hakkari'de evine gelen ve kendilerini polis olarak tanıtan 4 kişi tarafından götürülen **Zeki Yalçın**, önceki gün saat 14.00 sıralarında ölü olarak bulundu." (**Özgür Gündem**, 30 Aralık 1993)

"Askerlerin yaraladıkları bir kişi sabaha kadar hastaneye kaldırılmadı, kan kaybından öldü.

Yaralayıp ölüme terkettiler.

DEP Batman Milletvekili **Nizamettin Toğuç**'un Baykan'a bağlı Girdiken köyüne baskın düzenleyen devlet güçlerinin, evinin içinde yaraladıkları bir kişiyi 'yol güvenliği yok' diye hastaneye kaldırmadan sabaha kadar beklettikleri ve söz konusu kişinin kan kaybından öldüğü bildirildi." (**Özgür Gündem**, 31 Aralık 1993)

"Hukukçu da postal altında.

Diyarbakır bölge barosuna kayıtlı avukatlardan **Abdülkadir Yıldırım**, Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ndeki müvekkilini ziyaret etmeye giderken, cezaevi kapısındaki görevli askerler tarafından hakarete uğradığını ve bu hakareti kabul etmemesi üzerine dövüldüğünü ve tehdit edildiğini söyledi." (**Özgür Gündem**, 31 Aralık 1993)

"Köye gıda ambargosu ve giriş-çıkış yasağı.

Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Bêspın tabur komutanı-

nın, Gite köyüne bir haftadan beri ambargo koyduğu bildirildi. Giriş-çıkışların yasaklandığı 450 haneli Gite köyünde gıda sıkıntısının başgösterdiği bildirildi." (**Özgür Gündem**, 31 Aralık 1993)

ÖZGÜR GÜNDEM'E KARŞI TIRMANDIRILAN DEVLET TERÖRÜ

Yukarıda, bazı operasyonlar hakkında bilgiler verildi. Bunlar, sadece, son 2 ay içinde, yani Kasım-Aralık aylarında, devletin Kürdistan'da gerçekleştirdiği operasyonlardan bazılarıdır, küçük bir bölümüdür. Türk basını, bu ırkçı ve sömürgeci operasyonları gizlemek için çok büyük bir çaba içindedir. Radyo ve televizyon kanallarında, gazeteler üzerinde, devletin tartışılmaz bir denetimi vardır. Bunlar, devletin, duyulmasını istemediği haberleri katıyen vermezler. Kürdistan'daki operasyonları kamuoyuna duyuran tek gazete **Özgür Gündem**'dir. Bu bakımdan **Özgür Gündem**, devletin önemli bir hedefi olmuştur. **Özgür Gündem**'i susturmak, etkisiz hale getirmek, devletin son iki yıldır ulaşmaya çalıştığı önemli bir amaç olmuştur. Devlet güçleri, **Özgür Gündem**'i susturmak, boğmak için 12 civarında, yazarını, muhabirini katletmiştir.

Türkiye'nin Kürdistan sömürgesi, dünyada, gazetecilerin en çok öldürüldüğü ülkelerin başında yer almaktadır. Özellikle Kürdistan'da devlet, **Özgür Gündem**'in dağıtımını engellemek için çok büyük bir gayret içindedir. **Özgür Gündem**'i dağıtan bayiler tehdit edilmiş, öldürülmüştür. Öteki gazetelerle birlikte **Özgür Gündem**'i de satan büfeler, büfelerin sahipleri, gazeteleriyle birlikte yakılmışlardır. **Özgür Gündem**'i kendi olanaklarıyla dağıtan yurtsever Kürtler, çocuklar, özel timler tarafından, polisler tarafından tehdit edilmişler, öldürülmüşler, sakat bırakılmışlardır.

Özgür Gündem'in merkez bürosu, 10 Aralık 1993'de **Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyanname**sinin kabul edilışının yoldönümünde devlet güçleri tarafından basılmış, arşive el konulmuş, merkez bina talan edilmiştir. **Özgür Gündem**'in 200 civarında olan çalışanı gözaltına alınmıştır. Gazete çalışanlarına, özellikle yöneticilere,

ağır işkenceler yapılmıştır. Merkez bürodan sonra, Diyarbakır, Urfa, İzmir, Elazığ, Ankara büroları da basılmış, bütün çalışanları gözaltına alınmış, bürolar talan edilmiştir. Çalışanlara işkenceler yapılmıştır. Bu, dünyada, bir eşi daha bulunmayan bir baskındır, ırkçı, sömürgeci, faşist içeriği olan bir operasyondur.

Devletin önemli bir hedefinin de **Demokrasi Partisi** olduğu bilinmektedir.

Bütün bunlara rağmen, gerekçeli karar Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin terörist bir devlet olmadığını belirtmektedir.

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti dünya milletleri arasında saygın bir yere sahip olup, terörist olarak adlandırılmaz, bu sıfat hiçbir şekilde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne yakıştırılmaz. Bu şekilde yalan yanlış hiçbir ilmi değeri bulunmayan yazılarla Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıpratmak ve bu devleti yurt içinde ve yurt dışında terörist olarak tanımlamak 3713 Sayılı Kanun'un ve TCK'nun yasakladığı fiillerdendir. Cezai müstelzimdir." (**Gerekçeli karar**, s. 64)

Gerekçeli kararda, **PKK** hakkında da bir değerlendirme, bir suçlama yapılmaktadır. Şöyle denmektedir:

"**PKK** silahlı bir çetedir. Kürt insanını temsil edemez, hiçbir şekilde bu insanların adına beyanda bulunamaz. Türkiye Cumhuriyeti'nin her ferdinin kendi haklarını aramak ve özgürce düşüncelerini belirtmek hakkı var iken, silahlı çetenin arkasına sığınarak özgürlük istemesinin hiçbir anlamı olmadığını bu Cumhuriyetin her ferdi bilmesine rağmen, yazarın ısrarla **PKK** adlı çetenin bir kısım insanlarımızın haklarını ve özgürlüklerini savunuyormuş gibi ifade kullanması ve **PKK** adlı silahlı çetenin fiillerini beğenir olumlu bulur ve ülke bütünlüğünün aleyhinde ifadeler kullanırsa 3713 sayılı kanun hükümleri gereğince cezalandırılması gerekir.

...

PKK adlı terör örgütünün Kürt insanının haklarını savunmak ve direnişini güçlendirmek gibi bir fonksiyonu olmayıp, aksine o insanların direncini ve inancını yok edici

PKK ÜZERİNE

Mahkemenin, **PKK**yle ilgili görüşlerine katılmak mümkün değildir. **PKK**, ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketidir. Geniş Kürt halk kitlelerinin özlemlerini ve düşüncelerini dile getirmektedir. **PKK**, ulusal ve demokratik bütün hakları gasp edilmiş, köleleştirilmiş, düşürülmüş bir halka şevk ve heyecan vermiştir. Geniş Kürt halk kitleleriyle bütünleşebildiği için, ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı mücadele ettiği için demokratik bir harekettir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kürdistan'da uyguladığı devlet terörü anlaşılmadan **PKK** hareketi kavranılamaz.

PKK düşürülmüş, kendi özüne yabancılaşmış bir topluluğu, köleşmiş bir topluluğu diriltmiş, ayağa kaldırmıştır. Onların, özgürlük, eşitlik gibi evrensel değerlerin bilincine ulaşmalarını sağlamıştır. Daha 10-15 sene öncesine kadar orta halli aileler, çocuklarını, Kürt toplumu olma bilincinden uzak tutmak için, onların yanında, Kürtçe konuşmazlardı, çat-pat Türkçeleriyle idare ederlerdi.

Bu kadınlar, kocalarının, örneğin, Diyarbakır'da, "**Bağlar semtine yerleşelim...**" dediklerinde, "**Orada Kürtler oturuyor, biz daha iyi semtlerde oturalım...**" derlerdi. Aslında, bu kadınlar da Kürt idi, fakat Kürt olmayı aşağılanma nedeni, hakaret nedeni olarak sayıyorlardı. Bu "**şehirli**" kadınlara göre Kürt, Lice'den, Dicle'den, Kulp'tan, çevre kasaba ve köylerden kopup gelmiş, Bağlar gibi semtlere yerleşmiş halktı. Kendisi ise, Türkleşmiş, ekabir olmuş hanım olmuştu. Türkçe konuşmak "**hanım**" olmanın, ekabir olmanın önemli bir göstergesiydi...

Bu kitleyi kendi kökenine yabancılaştıran, kendi kökeninden uzaklaştıran, dolayısıyla, düşkün, düşürülmüş bir topluluk haline getiren resmi ideolojıydı, Kemalizmdi. Bir cezaevi ziyaretinde, oğlunu ziyarete gelen ana ile, oğulun arkadaşı arasında şöyle bir konuşma geçiyor. Oğulun arkadaşı, anaya şöyle soruyor:

— Teyze oğluna neden Kürtçe öğretmedin, kendi halkıyla konuşamıyor...

Ananın verdiği cevap çok çarpıcıdır:

— Kürtlüğe böyle sahip çıkılacağını, Kürtlerin kendilerine sahip çıkacağını, Kürtlüğün, böylesine değerli olacağını hiç düşünemedik kıl.. Biz her şeyin bittiğini, Kürtlerin sonunun geldiğini sanıyorduk...

İşte, **PKK**, bu kitleyi sarsmış, kendi kökenini, özünü bulmasını sağlamıştır. Bu bakımdan **PKK** özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik bir harekettir. Kürtlerin ulusal ve demokratik haklarını gasp eden Türkiye Cumhuriyeti Devleti ise ırkçıdır, sömürgecidir, faşisttir.

1984-1985 yıllarında, oğlu gerilla mücadelesinde şehit düşmüş bir baba, oğlunun cesedini güvenlik güçlerinden alamazdı, güvenlik güçleri karşısında, kendisini, oğlunu reddetmek, inkâr etmek zorunda hissederdi. Düşkün, cesaretsiz, korkaktı... Günümüzdeyse, şehit oğlunun cenazesini alabilmek için her yolu deniyor. Günlerce, haftalarca, karakol kapılarında, nizamîye kapılarında, polis merkezlerinde, savcılıklarda dolaşıyor. Yarım-yamalak Türkçe'siyle hiç bilmediği yerlerde mekik dokuyor. Öfkeli, çatık kaşlı, anlayışsız insanlara, derdini anlatmaya çalışıyor. Binbir türlü aşağılamalar ve tehditler karşısında inancını korumaya, ayakta durmaya çalışıyor... Sonunda, oğlunun cesedini, yaralıysa kanlı elbiselerini alıyor... Onları kutsal değerler olarak saklıyor...

Bir Türk bürokratinin bunları kavraması çok zor görünüyor. Türk bürokratları, örneğin Batı Trakya'daki, Bulgaristan'daki bir Türkün, kimlik mücadelesini coşkuyla karşılıyor, destekliyor da, Kürtlerin kimlik mücadelesi söz konusu olduğu zaman yüzde yüz ters olan bir tutum ve davranış sergileyebiliyor.

Dikkat edilirse, mahkeme, **PKK**'yle ilgili görüşler ileri sürüyor. Bu, kuşkusuz suçlama ve aşağılama düzeyinde yapılmaktadır. **PKK**'yi övmenin, **PKK**'yle ilgili objektif düşünceler ileri sürmenin ağır cezaî müeyyidelerle karşılaştığı bir yerde, **PKK**'yi suçlamanın hiçbir inandırıcılığı yoktur.

Bir de şu var: Devlet, Kürtlere, ulusal ve demokratik haklarına sahip olabilmeleri için, silaha başvurmaktan başka bir yol bırakmamıştır. Bütün barışçıl ve demokratik kanalları tıkamıştır. Bunu kavramak mümkündür. Çünkü,

devlet, silaha silahla karşılık verebiliyor. Ama, ırkçı, sömürgeci ve faşist niteliğinden dolayı, fikire, fikirle cevap veremiyor. Bu nitelikleri, O'nu düşünce üretmekten, düşüncelere düşüncelerle cevap vermekten alıkoyuyor. Fakat düşünceleri, devlet terörünü tırmandırarak boğmaya çalışıyor.

"Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudutları içerisinde sömürge kabul edilebilecek toprak parçası yoktur. Türkiye'nin en ücra köşesinde dahi halk, kendi temsilcisini seçmekte ve kendi siyasi düşüncesini benimseyen partilere oy kullanabilmektedir. Kendi anayasal haklarını sonuna kadar kullanabilmektedir. Hal böyle olunca hâlâ Türkiye'nin bir bölümünün sömürge niteliğinde olduğu iddiası gerçek dışıdır. Ülke bütünlüğünün parçalanması, bölünmesi anlamındadır. Bu da cezayı icap ettirmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi üzerinde yaşayan ve azınlık kabul edilen bir halk yoktur. Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm halkı Türk halkını oluşturmaktadır. Dilleri ayrı olsa dahi aynı örf, adet, töre ve din birliği içinde olan insanların sadece dilinden dolayı ayrı ve azınlık kabul edilmesinin siyasi sosyal hiçbir gerçek yönünün bulunmadığı, böyle bir ayrılık yaratmanın millet bütünlüğünü tehlikeye sokacağı düşüncesiyle sanık cezalandırılmıştır." (**Gerekçeli karar**, s. 64)

Gerekçeli karar, bu bölümde de sömürge tezini reddeden görüşlerini açıklamaktadır. Biz, gerek kitaplarımızda, gerekse kitaplarla ilgili yargılama sürecinde Kürdistan'ın sömürge yapısıyla ilgili düşüncelerimizi etraflı bir şekilde dile getirdik. Kürdistan, devletlerarası sömürge baskısı altındadır. Kürdistan, sömürge bile değildir. Hiçbir güç, karşı tarafın düşüncesini yasaklayarak, onu cezalandırarak, kendi düşüncesinin doğru olduğunu savunamaz. Bu, hiç inandırıcı değildir. Durum, mahkeme için de böyledir.

Kürtler, kuşkusuz azınlık değildir. 20 milyonluk azınlık olur mu? Kürtler elbette ulustur, sömürge bir ulus... Kürtler, bütün ulusal ve demokratik hakları gasp edilmiş bir ulustur, sömürge bile olamayan bir ulustur.

"Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ulu önder **Atatürk** sadece Türk halkının değil, aynı zamanda emperyalist bö-

lüşümcülüğe karşı çıkan tüm ulusların önderi kabul edilebilecek büyüklükte bir devlet adamıdır. Bu büyük insan için Kürtleri yok etti, Kürtleri ezdi, Kürtleri kimliksiz, kişiliksiz bıraktı şeklindeki iddiaların keza hiçbir ciddiyeti bulunmadığı Türkiye Cumhuriyeti tarihini birazcık bilen herkes tarafından anlaşılabileceği üzere, **Mustafa Kemal ATA-TÜRK** Afrika'dan uzak doğuya kadar tüm mazlum milletlerin önder kabul ettikleri kişilikte; bilgide, düşüncede yüce insan olup, onun şahsına yönelik, onun icraatına yönelik, onun Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kabul ettiği ilkelerine yönelik hiçbir ciddiyeti bulunmayan, ilmi yanı olmayan, sadece Türk milletine duyulan öfkeden kaynaklanan yalan yanlış anlatımların özünde Türk-Kürt insanını karşı karşıya getirmek ve bu insanları birbirine düşürmek düşüncesi esasına dayalı kitapların 3713 sayılı kanun hükümleri içerisinde cezalandırılması gerektiği kanaatindeyiz." (*Gerekçeli karar*, s. 64-65)

Gerekçeli karar, resmi tarihin kısa bir özetini yapmaktadır. Halbuki, **Mustafa Kemal**'in, emperyalist ve sömürgeci devletlerle birlikte, Kürdistan'ın bölünmesine, parçalanmasına ve paylaşılmasına katıldığı tarihsel bir gerçektir. Hiçbir cezaî müeyyide baskısı, böylesine aşıkâr, somut bir tarihsel olayın anlatılmasına engel olmamalıdır.

"Sömürgeci olarak suçlanan ve emperyalist tanımlanması yakıştırılan Türkiye Cumhuriyeti'nin üzerinde oynanan gerçek emperyalist oyunların bir halkasını oluşturan bu kitapların, hiçbir sosyolojik araştırmayı ve incelemeyi içermediği, ilmi yanının bulunmadığı halde, bunun sanki araştırma ve incelemeye yönelik imiş gibi takdim edilmesi ve bu şekilde okuyucu aranması oldukça ilginçtir. Zira emperyalizmin günümüzdeki en önemli silahı propagandadır. Bu propagandanın en güzel yöntemi de ulusları birbirlerine düşürerek, birbirlerini kırdırarak, doğacak otorite boşluğundan da yararlanmak suretiyle o ülkeye kendi güçlerini hakim kılmaktır. Türkiye üzerinde oynanan bu oyunu görmezden gelerek Türkiye Cumhuriyeti'nin emperyalist olduğunu iddia etmek gülünç olmaktadır. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti üzerinde yaşayan insanlığın serbest iradesi ile oluşturulmuş, emperyalizme karşı çok büyük

mücadeleler vermiş 'Kurtuluş Harbi' sonunda birlikte yaşama iradesini tüm dünyaya açıklamış insanların birarada yaşama ve tek millet olma düşüncesi üzerine kurulmuşken, sanki Türk insanının bir başka ülkenin toprakları üzerinde emperyalist bölüşümcü olarak bulunduğu şeklindeki bir iddianın ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin emperyalist işgalci kuvvet olarak tanımlanmasının 3713 sayılı kanunun tarif ettiği manada ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğü aleyhinde propaganda yapmak olduğu ve bu propagandanın uluslararası emperyalizme ve onun uşağı konumundaki **PKK**'ya hizmet etmek olduğu açık bir gerçektir." (*Gerekçeli karar*, s. 65)

Bu bölüm, "**Türkiye Üzerinde Oynanan Oyunlar**"dan söz ediyor. Bu, Türk devlet ve hükümet yetkililerinin klasik bir söylemidir. İç sorunlar demokratik yollarla aşamadığı, rejim tıkandığı zaman, Türk devlet yöneticileri, hep, "**dış düşmanlar**"dan, "**Türkiye Üzerinde Oynanan Oyunlar**"dan söz ediyorlar. Halbuki, esas oyun, büyük oyun 1915-1925 yılları arasında, Kürdistan üzerinde, Kürt ulusu üzerinde oynanmıştır. Kürt ulusu, Kürt vatanı bölünmüş, parçalanmış, paylaşılmıştır. Kürtler ülkeleriyle birlikte bölünmüşler, parçalanmışlar, paylaşılmışlardır. Kürtler, birbirlerinden, istek ve iradelerinin dışında, dikenli tellerle, mayın tarlalarıyla, gözetleme kuleleriyle, elektrikli tellerle, iz tarlalarıyla, projektörlerle, casus uçaklarıyla... tecrit edilmeye gayret edilmişlerdir. Ortadoğu'da emperyalistlerin ve onlarla işbirliği ve güçbirliği yapan Kemalistlerin, Arapların, Farsların müştereken oynadıkları esas oyun budur. "**Türkiye Üzerinde Oynanan Oyunlar**"dan söz etmek, aslında, Kürdistan üzerindeki devletlerarası sömürge statüsünün sürdürüleceği anlamına gelmektedir.

Gerekçeli kararın bu bölümünde **PKK**'den, "**Uluslararası emperyalizm ve onun uşağı konumundaki PKK**" denerek söz edilmektedir. Bizim, **PKK**'ye hizmet ettiğimiz de söylenmektedir. Bu iddialar da çok şaşırtıcıdır. Acaba emperyalist devletler, savaş uçaklarını, kobraalarını, süper kobraalarını, 8 tekerlekli panzerlerini, tanklarını, ağır toplarını, zırhlılarını, zehirli gazlarını, kitle imha silahlarını, her türlü savaş araç ve gereçlerini... kime veriyor? Yine bu bağlamda,

“Almanya PKK'ye ağır bir darbe vurdu”, “PKK'ye bir darbe de Fransa'dan”, “İngiltere PKK'ye darbe vurmaya hazırlanıyor...”, “PKK'ye darbe indirmek ABD'nin gündeminde...” gibi süreçleri, ilişkileri nasıl açıklamak gerekir?

İNSAN HAKLARINA SAYGILI DEVLET!..

Gerekçeli kararın bu bölümünde, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin insan haklarına bağlı ve saygılı bir hukuk devleti olduğu da iddia ediliyor. Şöyle deniliyor:

“Devletin ülke bütünlüğünü millet birliğini koruma hakkı yalnız o devletin varlığı ile sınırlı olmayıp, demokratik ülkelerde özellikle hukuk devleti niteliğine sahip Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde insan haklarını ve özgürlüklerini korumayı şiar edinmiş olan devletimizin demokratik haklarını tehdit eden ondan yoksun bırakmaya çalışan ve bu yolla eylemlere girişen silahlı çetenin karşısına öz ve meşru güçleriyle mücadele eden devletine terörist diyen bir kişinin en demokratik koşullarda yargılanarak cezalandırılması tabiidir.” (**Gerekçeli karar**, s. 65)

Kürdistan'da, insan haklarının kırıntısı bile yoktur. Düşüncenin yargılandığı bir yerdeyse hukuk devletinden söz etmek mümkün değildir. Düşüncenin yargılandığı bir yerde, mahkemeler, siyasal iktidar adına siyasete katılan kurumlar olmaktan öte bir anlam taşımazlar. Mahkemelerin, yargıçların, bu yalanlarına katılmadığımız için mahkûm edilmemiz, hukuk açısından dikkatli bir şekilde irdelenmesi gereken bir sorundur.

IRK ve DİL FARKLILIĞI GÖZETEN KİM?

Sayın Yargıçlar,

Mahkeme, gerekçeli kararında, bizim ırk, dil, din, mezhep ve bölge farklılığı gözeterek halkı düşmanlığa tahrik ettiğimizi de iddia etmektedir. Şöyle söylenmektedir:

“‘Halkı; sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkca tahrik eden kimse...’ cezalandırılır hükmü ile halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme-

yi suç kabul eden kanunumuz, halkı kin ve düşmanlığa itmeyi ve bu yönde halkı kışkırtmayı, tahrik etmeyi suç saymıştır. Bu suçun oluşması için kin ve düşmanlık yüklenen toplum katmanlarının birbirlerine karşı şiddet hareketlerine başlamaları şart olmayıp, o toplumun insanların sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkca tahrik edilmesi yeterlidir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin halkını farklı ırklardan oldukları, farklı bölgelerde yaşadıkları, farklı dini inançlara sahip oldukları ve bu yüzden sömürüldükleri, işgal altında tutuldukları, bölünüp parçalanmak suretiyle yönetildikleri, dillerini, gelenek ve göreneklerini kullanamadıkları, kimliklerini reddetmeye mecbur edildikleri, ülkenin bir bölümünün özellikle geri bırakıldığı ve JENOSİD uygulandığı, halkın asimile edildiği, ikinci sınıf insan muamelesi gördüğü, duygu, düşünce ve emeğinin sömürüldüğü, sömürge yönetimine tabi tutulduğu, Kürtlerin çoluk çocuk, kadın erkek, genç ihtiyar demeden köy meydanlarında toplanarak hakaret ve işkenceye tabi tutulduğu, kadın ve kızların ırzına geçirildiğini ileri sürerek sadece Türk olmamalarından kaynaklanan bu zulüm, işkence ve sömürünün ancak Kürt insanının kendi kimliğine sahip çıkması ve başkaldırı ile bağımsızlıklarına kavuşacakları yönünde telkin ve teşviklerle halkı karşılıklı kin ve düşmanlığa tahrik ettiği dava konusu kitapların tümünün müşterek değerlendirilmesinden anlaşılmaktadır." (*Gerekçeli karar*, s. 74)

Gerekçeli kararda sözü edilen operasyonlar, olgusal süreçler Kürdistan'da yaşanmaktadır. Daha yukarıda, benzer operasyonlarla ilgili bazı örnekler verildi. Akdeniz ve Ege bölgelerinde yaşayan Kürtlere karşı saldırıların, Kürtlerin yaşadıkları yerlerden kovulmalarının, devlet güçleri tarafından kışkırtıldığı, organize edildiği bilinmektedir.

Bir devletin, benzer operasyonları, kendi vatandaşlarına karşı, vazgeçilmez bir devlet politikası haline getirmesi, o devlet için kuşkusuz ağır bir zaaftır. Devleti yaralayan, küçük düşüren budur. Yoksa, yapılanların anlatılması değil...

Bütün bunlara rağmen, "**kardeşlik**"ten de söz edilerek şöyle denmektedir:

“Sanığın bu suçu işlemek iradesi, yayınlamış olduğu ve yukarıda zikredilen kitaplarda yer alan, ancak bilimsel nitelikten yoksun soyut birtakım isnatlara dayalı yazıları ile açıkca ortaya çıkmıştır. Bin yıldır aynı ülke üzerinde, aynı dini inanç, örf, töre ve ahlaki değerlerle kaynaşıp birlikte yaşamış, kan katmış, can katmış, etle tırnak gibi bütünleşip bir ‘millet’ olmuş insanları Kürt-Türk diye ayırmak ve bunların Kürt kökenlilerin zulme, işkenceye, sömürüye maruz kaldığını söylemek, yazmak ve bu yönde telkinde bulunmak halkı açıkca kin ve düşmanlığa tahrik etmektir. Gerçekten aynı ülkenin insanları arasında ırk farklılığı gözetilerek tarihi ve hatta güncel gerçeklerde saptırılarak, birinin diğeri tarafından ezilip sömürüldüğünü, zulüm, işkence ve soykırıma tabi tutulduğunu ileri sürmesinde, halkı kin ve düşmanlığa tahrik amacı bulumasa bile, şekli bir suç olan TCK 312/2. maddesinde yazılı suçun oluşacağına yine de kuşku yoktur.” (*Gerekçeli karar*, s. 74)

Türk devlet ve hükümet yöneticileri “**kardeşlik**” gibi kavramları sık sık kullanmaktadır, içini boşaltarak, çarpıtarak kullanmaktadır. Bir taraftan, Kürtlerin evlerini yakmaktadır, yıkmaktadır, bir yandan da, “**Kürtler bizim kardeşimizdir**” denmektedir. Bine yakın Kürt köyü yakılmıştır. Evler içindeki eşyalarla birlikte yakılmıştır. Gıda maddeleri heder edilmiştir. Yüzbinlerce yurtsever Kürt mağdur edilmiştir. Ve bu bilinçli bir politikadır. Kürdistan’da Kürt yurtseverlerine karşı bine yakın “**faili meçhul**” cinayet işlenmiştir. Bunların faillerinin devlet olduğu da, bütün Kürtler tarafından, Türkiye’nin ve Dünyanın demokratik kamuoyu tarafından bilinmektedir. Buna rağmen, “**Türkiye demokratik bir devlettir**”, “**biz kardeşiz**”, “**Kürtler bizim kardeşimizdir**” gibi sloganlar da pişkinlikle sürdürülebilmektedir. İki yüzlü bir politika...

Devlet ve hükümet yetkililerinin, bazı parti yöneticilerinin iki yüzlü politikalarına rağmen, Kürtlere karşı gerçek duygularını ve düşüncelerini belirtenler de vardır. Mardin’e bağlı, 450 hanelik köyleri, devlet terörüyle boşaltılan bir grup köylü, DYP Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**’den yardım istediler. “Kış ortasında, çoluk-çocuk mağdur olduklarını, ortada kaldıklarını, köylerine tekrar dönebilmeleri için

yardımlarını talep ettiler. 'Hepimiz perişan durumdayız, köyde toprağı olanlar bile Diyarbakır'a göç etmek durumunda kaldılar ve orada yaşamak için dilencilığe başladılar' dediler. İktidar partisi milletvekili ise, 'Defolun gıdın, siz benim halkımdan değilsiniz' diyerek köylüleri kapı dışarı etti. Köylülere refakat eden CHP Mardin Merkez İlçe yöneticileri de, iktidar partisi milletvekili tarafından kapı dışarı edildi." (**Özgür Gündem**, 30 Aralık 1993)

TÜRK YARGISINA GÜVENMİYORUZ

Bu açıklamalardan açıkça anlaşılmaktadır ki, hukuksal bir dava ile değil, bir siyasi dava ile karşı karşıyayız. Biz, davada, Yargıtay da dahil olmak üzere yargı organlarına güvenmiyoruz. Türk yargı organları siyasal partiler gibi siyasete katılmakta, kendisi gibi düşünmeyenleri mahkûm etmektedir. Devlet, hükümet, düşünce yargılamalarını, işkenceleeri, ırkçılığı ve sömürgeciliğı meşrulaştırabilmek için yargı organlarını, mahkemeleri kullanmaktadır. Bu yönüyle mahkemeler, icra organının dışında ve üstünde kurumlar falan değildirler, icra organı adına, aktif siyasete katılan kurumlardır.

Modern hukuk, devletten, her türlü görüş ve düşünce karşısında yansız olmasını ister. Bu, "**çok hukuk, az devlet**" formülü ile ifade edilebilir. Bizim davalarımızın görülmesi sürecindeyse, hukuk hiç yoktur. Devlet, zorlayıcı baskı araçlarını kullanarak devlet terörünü tırmandırarak, yargı organlarını, mahkemeleri de bu doğrultuda kullanarak, bilimsel düşünceyi boğmaya çalışmaktadır. Bu, objektif bir süreçtir. Düşüncenin yargılandığı bir yerde, yargı organlarının, bu niteliklerinden sıyrılması, "**çok hukuk az devlet**" ilkesinin yaşama geçmesi mümkün değildir.

1. TÜRK YARGISINA GÜVENMİYORUZ, ÇÜNKÜ ÇİFTE STANDARTLIDIR

1985 yılında ve sonrasında, Bulgaristan'da, Türklerin asimile edilmeleri, Bulgarlaştırılmaları yönünde bir politika uygulandı. Bu politika, Türk devlet ve hükümet yetkilileri tarafından yoğun bir şekilde eleştirildi. Türk basını, Türk

üniversitesi, Türk siyasal partileri, işçi ve işveren sendikaları, çeşitli kurum ve kuruluşlar da bu politikalar ve uygulamalar karşısında tepkisini açıkladı. Hukuk kurumları, bu arada Yargıtay da, Türklerin Bulgarlaştırılması politikasına karşı tepkisini gösterdi. Benzer ırkçı politikalara ve uygulamalara karşı elbette tepki göstermek, bu politikaları, uygulamaları eleştirmek gerekir. Fakat, Bulgaristan'daki Türklerin asimile edilmesine, Bulgarlaştırılmalarına karşı çıkan Türk Yargıtay'ının, Kürtlerin asimilasyonunu gerçekleştirmek için uygulanan her türlü devlet politikasını onaylaması, Kürtlerden söz eden düşünceleri, yazıları, kitapları mahkûm etmesi derin bir çelişkidir, çifte standarttır. Türk Yargıtay'ının, Bulgaristan hükûmetini kınamaları ve uygulanan asimilasyoncu politikadan vazgeçmeleri doğrultusunda baskı yapmaları için, Dünyadaki bütün hukuk kurumlarını, baroları, mahkemeleri, yargıçları vs. harekete geçmeye davet ettiğini çok iyi biliyoruz.

Politik bir kurumun, örneğin bir siyasal partinin çifte standart sergilemesi sorun yaratmayabilir. Fakat bir hukuk kurumunun, mahkemenin, Yargıtay'ın politik bir kurum gibi çifte standart sergilemesi çok sakıncalıdır. Bununla beraber şu da bir gerçektir: Düşünceyi yargılayan bir yargı organının, mahkemenin, Yargıtay'ın bu tutumdan kendini kurtarması mümkün değildir.

Biz böyle bir yargıya güvenmiyoruz. Devlet terörünün önemli bir kaynağı bu hukuksuzluktur.

2. TÜRK YARGISINA GÜVENMİYORUZ, ÇÜNKÜ DEVLET TARAFINDAN İŞLENEN CİNAYETLERİ MEŞRU SAYTIYOR

Öğretmen **Sıddık Bilgin**'in 31 Temmuz 1985 tarihinde Bingöl'de, işkenceyle öldürülmesi bunun çarpıcı bir örneğidir. Kamuoyuna ayrıntılarıyla yansıyan bu olayda, işkence bütün açıklığıyla, belgeleriyle, o zaman milletvekili olanların anlatımlarıyla ortadadır. Öğretmen **Sıddık Bilgin** gömüldüğü yerden, elbiseleriyle ve ayakları kemerle bağlı bir şekilde çıkarıldığı halde, "**kaçarken vuruldu**" görüntüsü verilmiştir. Ve işkenceciler, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafın-

dan birer yıl gibi küçük bir cezaya çarptırılmışlardır. Yargıtay 1. Ceza Dairesi ise, "**kaçarken vurulmuş**", bu "**icra gereği**"dir diyerek bu cezayı da bozmuş, işkencecilerin beraat etmesini istemiştir. (**Özgür Gündem**, 30 Aralık 1993)

Böylesine aşıkâr olan bir işkenceyi hoşgörüyü karşılayan, onaylayan bir yargı organına güven duyulamaz. İşkenceyi onaylayan ve teşvik eden, devlet terörüne yol veren bir kurum yargı kurumu olarak değerlendirilemez. Devlet güçleri tarafından işlenen cinayeti görmezden gelen, bu konuda elinin kolunun bağlı olduğunu hiç sorgulamayan, ama, düşünceler, kitaplar konusunda son derece aktif olan, düşüncüyü, kitapları mahkûm eden bir kurum, hukuk kurumu olarak değerlendirilemez. Bu, olsa olsa, icra organına bağlı bir bürodur.

3. TÜRK ADALETİ LEKELİDİR

TÜRK YARGI ORGANLARI, TÜRK YARGIÇLARI BU LEKEYİ GÖRMEZDEN GELMEKTEDİR

1981-1982 yıllarında, **İsviçre Yazarlar Birliği**'ne yazdığım bir mektuptan dolayı, Gölçük Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde bir dava görüldü ve mahkûm edildim. Hüküm, Askeri Yargıtay tarafından onaylandı. Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde mahkûmiyet kararı veren yargıçlardan ikisi, aynı dönemde, davalarını gördükleri başka sanıkların yakınlarından, cezadan belirli bir indirim karşılığında, rüşvet için pazarlık yapmışlar, rüşvet alırken suçüstü yakalanmışlar.

Bu dava da Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde görüldü. Mahkûmiyet hükmü verildi. Bu hüküm de Askeri Yargıtay tarafından onaylandı.

Bunun üzerine Askeri Yargıtay'a tashih-i karar talebiyle yeniden başvurdum. Rüşvet gibi yüz kızartıcı suç işlemiş yargıçların vermiş olduğu hükümlerin geçerli olamayacağını, yargıçların en az davalarını gördükleri kişiler kadar dürüst olmaları gerektiğini bildirdim. Bu olay, dava konusu olan, ayrıca, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülürken reddedilen, **Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması, Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme** (Yurt Kitap-Yayın, İstanbul

1991, s. 350-403); **Mahkemelerin Açtığı Yol (Yurt Kitap-Yayın**, İstanbul 1993, 30 Ekim 1990 tarihli dilekçe, IV. paragraf) Kitaplarında etraflı bir şekilde anlatılmıştır.

Buna rağmen, Askeri Yargıtay bu talebi reddetmiştir. Bu, Askeri Yargıtay tarafından rüşvetin meşru görüldüğü anlamına gelir.

Biz, çeşitli davalarla ilgili duruşmalarımızda, rüşvet olayını belirttik. Rüşvet gibi, yüz kızartıcı bir suç işlemiş yargıçların vermiş olduğu hükümlerin, hukuksal bakımdan nasıl değerlendirilmesi gerektiğini sorduk. Yargıçlar, mahkeme, buna hiç cevap vermedi. Bu talebi, duymazdan, bilmezden geldi. Fakat savcılar, **"mahkemeye, yargıçlara hakaret ediliyor"** diye (TCK 159) yeniden yeniden dava açtı.

Biz bunun, Türk adaletinde bir leke olduğunu düşünüyoruz. Ve böyle bir adaletе güven duymuyoruz. Fakat düşünceyi yargılamaya ve mahkûm etmeye çalışan bir kurumun, bu konuda, istekli ve heyecanlı olan bir kurumun bu lekeyi silmesi mümkün değildir. Bu lekeyi, ancak, tashih-i karar isteminin kabulü ve davanın yeniden görülmesi silebilirdi. Türk adaleti, artık, bu lekeyle birlikte yaşayacaktır. Biz bunları hep söyleyeceğiz. Cumhuriyet savcılarını da, **"yargıçlara, mahkemeye hakaret ediliyor..."** diyerek dava açacaklar. Biz yine, bunları söyleyeceğiz. Yüz kızartıcı suç işlemiş yargıçların vermiş oldukları mahkûmiyet hükümlerinin hukuksal değerini soracağız...

4. MAHKEMELER, CEZA KURUMUNU KULLANARAK BİZE ÇAĞDIŞI BİR İDEOLOJİYİ DAYATMAYA GAYRET EDİYOR

Dava konusu edilen 15 tane kitap var. Bu kitaplardaki düşünceler tartışılabilir, eleştirilebilir. Fakat, düşüncenin suç olarak değerlendirilmesi, yasaklanması, mahkûm edilmesi kabul edilemez. Kaldı ki, mahkemelerin, yargıçların, bize dayatmaya çalıştığı görüşler, yani resmi ideoloji, ilkel-dir, çağdışıdır, bilindsidir.

Ortada, dava konusu edilen 15 adet kitap var. Yargıçların, herhangi bir konuda, örneğin Kürt sorunu konusunda düşünceleri varsa, kitaplar, yazılar yazarak bunları kamuo-

yuna açıklamalıdır. Başkalarının kitaplarını yasaklamak, suçlamak mahkûm etmek, bunun için de, devletin zorlayıcı baskı araçlarını kullanmak aczden başka bir şey değildir. Bu, hukuksal değil, idari bir görevdir.

Yargıçlar biraz cesur, biraz dîrî olmalıdır...

5. TÜRK ADALETİ ADİL DEĞİLDİR

Türk adaletine güvenmiyoruz. Çünkü, Türk adaleti adîl değildir. Fazla bilgi sahibi olanları veya olmaya çalışanları mahkûm ediyor. Başkalarından biraz daha fazla bilgilere sahip olan veya olmaya çalışan araştırmacıların, yazarların, ağır hapis cezalarıyla, ağır para cezalarıyla cezalandırılması hangi adaletin gereğidir. Kitaplar, düşünceler konusunda, böylesine hassas olan yargı, trilyonlarca liralık rüşvet ve yolsuzluk olaylarını, yüz kızartıcı suçları yargı konusu yapabiliyor mu? Yargı konusu yapabildiklerinde ciddi bir sonuca varabiliyor mu?

SONUÇ VE İSTEM

Biz düşüncelerimizi her zaman koruyoruz, savunuyoruz. Düşüncelerimiz olgulardan hareket etmektedir, bilim-seldir. Mahkemeler tarafından, yargıçlar tarafından uygulanan resmi ideoloji ise, bilimsizdir, çağdışıdır.

Hukuk bir sır değildir. Mahkemelerin, düşünceleri ve kitapları mahkûm ederek siyasal iktidar adına aktif siyasete katılmasını, hukuksal bir çaba olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bu, Türk hukukunu, dolayısıyla, devleti çürüten bir süreçtir.

Bu koşullar altında, devlet bızleri ya ömür boyu cezaevinde tutmalı veya ilkel, çağdışı düşünce yasaklarını yürürlükten kaldırmalıdır, ırkçı, sömürgeci ve faşist uygulamalara son vermelidir. Bu ikisinin dışında, devletin üçüncü bir tercihi yoktur.

Mahkemeler, yargıçlar, kendilerinin idari ve siyasal bir organ olarak kullanılmalara karşı durmalıdırlar. İnsan haklarına dayalı, çağdaş, demokratik bir devletde hukuk, işlevini, ancak bu tutum ve davranışla yerine getirebilir. Hu-

kukun, bu şekilde bir kurumlaşması sağlanmadan devletin önemli bir ayağının sağlam kalması mümkün olamaz.

Yargılar biraz dürüst olmalıdır...

Saygılarımla.

BEŞİKÇİ'NİN DÜŞÜNCELERİ UMUTTUR, ÖZGÜRLÜKTÜR, BARIŞTIR(*)

YARGILAMA KONUSU

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde sonuçlanan 1991/128 numaralı dosya ile ilgili temyiz duruşması yapılmaktadır. Dosya incelendiği zaman görülecektir ki, dava dosyası kapsamında tek kitap değil, 15 adet kitap bulunmaktadır.

Tamamı **Yurt Kitap-Yayın**'da yayınlanmış bulunan kitapların yazarı, değerli bilim adamı, **Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi**'dir. Bizim Yargıtay'daki savunmamızın, yazarımız **Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi**'nin yazılı olarak verdiği dilekçeye ek olarak değerlendirilmesinde büyük yararlar vardır.

YARGILAMANIN HUKUKİ NİTELİĞİ

Yargılama konusu yapılan kitaplarımız şunlardır:

1. *Ortadoğu'da Devlet Terörü* (Temmuz 1991)
2. *Kürt Aydını Üzerine Düşünceler* (Temmuz 1991)
3. *Bilim Yöntemi* (Ekim 1991)
4. *Kürtlerin Mecburi İskânı* (Ekim 1991)
5. *Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması-Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme* (Kasım 1991)
6. *Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu* (Kasım 1991)
7. *Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu* (Aralık 1991)

(*) Bu yazı, 15 kitabı kapsayan toplu davada (Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 1991/128 esas sayılı dosyası) verilen mahkûmiyet kararlarına ilişkin, **Ünsal Öztürk** tarafından 23 Şubat 1994 tarihinde, Yargıtay 9. Ceza Dairesi Başkanlığı'na (Dava NO: 1993/5290) sunulan savunma metnidir.

8. *Devletlerarası Sömürge Kürdistan* (Aralık 1991)
9. *Bilim-Resmî İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu* (Aralık 1991).
10. *UNESCO'ya Mektup* (Aralık 1991)
11. *Başkaldırının Koşulları* (Aralık 1991)
12. *Doğu Anadolu'nun Düzeni-Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I* (Şubat 1992)
13. *Doğu Anadolu'nun Düzeni-Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller II* (Şubat 1992)
14. *Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi* (Mart 1992)
15. *Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925 I* (Mayıs 1992)

Beşikçi'nin yargılama konusu yapılan kitapları sadece bu yazılanlar da değildir. 2 tanesi değişik yayınevlerinden ve 29 tanesi de **Yurt Kitap-Yayın**'dan yayınlanmış 31 adet kitaptan sadece 4'ü hakkında herhangi bir toplatma ve dava yoktur. 27 kitap hakkında toplatma, dava ve mahkûmiyet kararları vardır.

Biz, Ankara DGM'deki yargılanmamız sırasında, kitaplarımızın büyük bir bölümüyle ilgili dava yürütülemeyeceğini, dava yürütmenin uluslararası hukuk ilkelerine ve Türk Devleti'nin altına imza attığı uluslararası antlaşmalara ve sözleşmelere, hatta, iç hukuka da aykırı olduğunu, mükerrer yargılama yapılamayacağını çeşitli defalar vurgulamıştık. Fakat, ısrarla üzerinde durmamıza rağmen, yargılamalar yapılmış, sonuçlandırılmış, gerekçeli kararda, beraat eden, fakat tekrar yargılama konusu yapılan kitaplar hakkında tek bir sözcük bile yazılmamıştır. Beraat etmiş kitaplara ilişkin verilen dilekçelere mahkeme tarafından herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Türk Devleti'nin altına imza koyduğu **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesi'ne Ek 7 Nolu Protokolün 4/1. maddesi** aynen şöyledir: "Hiç kimse bir devletin yargı yetkisi içindeki ceza yargılamasıyla aynı devletin yasala-

rı ve ceza yargılaması uyarınca daha önce aklandığı ya da hüküm giydiği bir suçtan ötürü yeniden yargılanıp cezalandırılmaz.”

Bizim yargılanmalarımız sırasında ise, çok ağır ve çok büyük bir sorunla karşı karşıya kalınmıştır. **Sosyolog Dr. İsmail Beşikçi**, her zaman, her şart altında yargılanmıştır. Aynı kitaplardan, daha önce cezaevlerinde yatıp “**ıslah**” olduğu kitaplardan tekrar mahkûm edilmiştir. TCK 142. maddeden yargılandığı sıralarda beraat eden kitaplardan tekrar yargılanarak mahkûm edilmiştir. Türk yargılama sistemi tarafından yapılan bu uygulama, çok büyük sorunlar yaratacaktır. Bu durumu hiçbir Türk yetkilisi, dünyaya açıklayamaz.

Yargıtay savcılığının dava dosyasını değerlendirmesinde de mükerrer yargılama konusunda tek sözcük edilmemiştir. Hukuken görülmesi mümkün olmayan bir dava konusu ile karşı karşıyayız ve açık ihlalle ilgili bütün yargı kurumları sessiz kalmaktadır.

Biz, bu açık ihlali, düşünceye ve kitaplara karşı geliştirilen bu haksız uygulamayı her zaman, her yerde anlatacağız. Dünyanın küçüldüğünü, düşünce özgürlüğü anlayışının kurumlaştığını ve haksızlıkların ortaya çıkmasının artık pek fazla zaman almadığını size hatırlatırım.

Kitaplar hakkında dava açmanın, yargılama yapmanın çağdışılığı bir tarafa, **İsmail Beşikçi** yargılamaları skandal boyutundadır. **İsmail Beşikçi** yargılamaları aczin bir ifadesidir. **İsmail Beşikçi**'nin siyasal olarak yargılanması Türk adaletine bir onur, bir değer mi kazandırmıştır?

Beşikçi yargılamalarından somut örnekler, yılları, dosya numaraları, karar numaraları ile aşağıya çıkartılmıştır.

I. BERAAT EDEN KİTAPLARIN TEKRAR YARGILANMASINA ÖRNEKLER

A. CEZAEVLERİNDE YATILMIŞ, CEZASI ÇEKİLMİŞ KİTAPLARA TEKRAR DAVA

1. Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 1, Kürtlerin Mecburi İskânı (Komal Yayınları, İstanbul, Mart 1977) kitabıyla ilgili İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mah-

kemesi'nde dava açılmış, dava 1977/141 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. maddeden **Beşikçi** 1 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmış ve **Beşikçi** bu cezayı yatmıştır. TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla serbest kalan kitap, **Yurt Kitap-Yayın** tarafından Ekim 1991 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da, düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan toplatılmış, Ankara DGM'de 1991/172 Esas sayılı dosya ile dava açılmıştır. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

2. Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 2, Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu (Komal Yayınları, İstanbul, 1978) kitabıyla ilgili İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açılmış, dava 1978/310 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. ve 5816. maddeden **Beşikçi** 2 yıl 12 ay ağır hapis cezasına çarptırılmış ve **Beşikçi** bu cezayı yatmıştır. TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla serbest kalan kitap, **Yurt Kitap-Yayın** tarafından Kasım 1991 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da, düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan toplatılmış, Ankara DGM'de 1992/3 Esas sayılı dosya ile dava açılmıştır. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

B. CEZAEVLERİNDE YATILMIŞ FAKAT HERHANGİ BİR CEZA VERİLMEMİŞ KİTABA TEKRAR DAVA

Beşikçi'nin ilk yargılama konularından birisi, **Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller (E Yayınları, genişletilmiş 2. basım, Aralık 1970)** kitabıdır. Diyarbakır 1 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesi, **Beşikçi'nin**, Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde vermiş olduğu derslerden, çeşitli yazılardan ve yukarıda sözü edilen kitaptan dolayı 1972/6 Esas sayılı dosya ile dava yürütmüş ve sonuçlandırmıştır. Dava sonucuna göre **Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller** isimli kitaptan dolayı

herhangi bir ceza yoluna gidilmemiştir. Bu demektir ki, kitap tekrar yayınlanıp serbestçe satılabilir. Fakat düşündüğü gibi olmamıştır. 1970'de tek cilt olarak yayınlanan kitap, Şubat 1992 tarihinde **Yurt Kitap-Yayın**'da yayınlanmış ve birinci cilt için Ankara DGM tarafından 1992/49, ikinci cilt için 1992/50 Esas sayılı dosya ile dava açılmıştır. Kitabın daha önce yargılandığı ama ceza yoluna gidilmediği şeklindeki itirazların hiçbir etkisi olmamıştır. Davalar, 1991/128 birleştirilen dosyada beraatle sonuçlandırılmıştır.

C. BERAAT EDEN KİTAPLARA TEKRAR DAVA

1. Devletlerarası Sömürge Kürdistan (Alan Yayıncılık, İstanbul, Şubat 1990) kitabıyla ilgili İstanbul 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmış, dava 1990/143 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. maddeden **Beşlikçi** cezalandırılmak istenirken TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla 1991/253 Sayılı kararla serbest kalan kitap, **Yurt Kitap-Yayın** tarafından Aralık 1991 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da, düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan toplatılmış, Ankara DGM'de 1992/4 Esas sayılı dosya ile dava açılmıştır. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

2. Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 4, Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi (Belge Uluslararası Yayıncılık, İstanbul, Ekim 1990) kitabıyla ilgili İstanbul 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmış, dava 1990/391 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. maddeden **Beşlikçi** cezalandırılmak istenirken TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla 1991/168 Sayılı kararla serbest kalan kitap, **Yurt Kitap-Yayın** tarafından Mart 1992 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da, düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan toplatılmış, Ankara DGM'de 1992/103 Esas sayılı dosya ile dava açılmıştır. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

3. Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 5, Orgeneral Muğlalı Olayı-Otuzüç Kurşun (Belge Uluslararası Yayıncılık, İstanbul, Mart 1991) kitabıyla ilgili İstanbul 1 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmış, dava 1991/113 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. maddeden Beşikçi cezalandırılmak istenirken TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla 1991/222 Sayılı kararla serbest kalan kitap, Yurt Kitap-Yayın tarafından Mart 1992 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da, düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan 195 Müt. sayılı kararla toplatılmış olup, Ankara DGM'de, Basın Kanunu'na göre inceleme süresi olan bir yıl geçmiş olduğundan hakkımızda dava açılmamış ama, kitap geri de verilmemiştir.

D. BERAAT EDEN KİTABA MAHKEMELERDE İKİ AYRI DAVA

Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu (Alan Yayıncılık, İstanbul, Şubat 1990) kitabıyla ilgili İstanbul 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmış, dava 1990/171 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. maddeden Beşikçi cezalandırılmak istenirken TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla 1991/253 Sayılı kararla serbest kalan kitap Yurt Kitap-Yayın tarafından Aralık 1991 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da:

a) Düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan toplatılmış, Ankara DGM'de 1992/4 Esas sayılı dosya ile dava açılmıştır. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

b) Ayrıca Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 1992/174 Esas sayılı dosya ile TCK 159. maddeden yanı devlete hakaret suçundan dolayı dava açılmıştır. Dava, mahkeme tarafından reddedilmiştir.

E. BERAAT EDEN KİTABA MAHKEMELERDE ÜÇ AYRI DAVA

Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu (Melsa Yayıncılık, İstanbul, Mart 1990) kitabıyla ilgili İstanbul 1 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmış, dava 1990/140 Esas sayılı dosya ile yürütülmüş, TCK 142. maddeden **Beşikçi** cezalandırılmak istenirken TCK 142. madde 12 Nisan 1991 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. 142. maddenin kaldırılmasıyla 1991/253 Sayılı kararla serbest kalan kitap **Yurt Kitap-Yayın** tarafından Ekim 1993 tarihinde tekrar yayınlanmıştır. Bu defa da:

a) Düşünce özgürlüğünü sağladığı iddia edilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'ndan 195 Mut. sayılı kararla toplatılmış, Ankara DGM'de soruşturma yürütülmüştür. Bu davada **Beşikçi**'ye 2-5 yıl hapis ve 50-100 milyon lira da ağır para cezası istenebilecektir. Yayıncıya ise 100 milyondan az olmayan para cezası istenebilecektir.

b) Ayrıca Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açılmasıyla ilgili 1993/1119 Hz. ile soruşturma yürütülmektedir. TCK 159. maddeden yani devlete hakaret suçundan dolayı dava açılmak istenmektedir.

c) Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde de, 1993/1120 Hz. ile soruşturma yürütülmektedir. 5816 sayılı Atatürkü Koruma Kanunu'na göre dava açılmak istenmektedir.

II. YENİ YAYINLANAN VEYA ESKİDEN

YAYINLANMIŞ OLUP HAKKINDA HERHANGİ BİR DAVA AÇILMAYIP TEKRAR YAYINLANAN KİTAPLARA ÇİFTER DAVALAR

1. Ortadoğu'da Devlet Terörü (Yurt Kitap-Yayın, Temmuz 1991) kitabıyla ilgili Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Dava, 1991/128 Esas sayılı dosya ile yürütülmektedir. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

Ayrıca, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 1991/194 Esas sayılı dosya ile, TCK 159. maddeye muhalefet etmek-

ten ikinci bir dava daha açılmıştır. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi davayı reddetmiştir.

2. UNESCO'ya Mektup (Yurt Kitap-Yayın, Aralık 1991) kitabıyla ilgili Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Dava, 1992/45 Esas sayılı dosya ile yürütülmektedir. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada mahkûmiyetle sonuçlandırılmıştır.

Ayrıca, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 1992/168 Esas sayılı dosya ile, TCK 159. maddeye muhalefet etmekten ikinci bir dava daha açılmıştır. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi davayı reddetmiştir.

3. Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama 3, Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu (Yurt Kitap-Yayın, Aralık 1991) kitabıyla ilgili Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Dava, 1992/47 Esas sayılı dosya ile yürütülmektedir. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada beraatle sonuçlandırılmıştır. Dosya Yargıtay aşamasında bulunmaktadır.

Ayrıca, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 1992/169 Esas sayılı dosya ile, TCK 159. maddeye muhalefet etmekten ikinci bir dava daha açılmıştır. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi davayı reddetmiştir.

4. Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması (Yurt Kitap-Yayın, Kasım 1991) kitabıyla ilgili Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmıştır. Dava, 1992/48 Esas sayılı dosya ile yürütülmektedir. Dava, 1991/128 birleştirilen dosyada beraatle sonuçlandırılmıştır. Dosya Yargıtay aşamasında bulunmaktadır.

Ayrıca, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 1992/164 Esas sayılı dosya ile, TCK 159. maddeye muhalefet etmekten ikinci bir dava daha açılmıştır. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi davayı reddetmiştir...

Tablo ortadadır. Türk mahkemelerinin dava yürütüş şekliyle, **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi**'nin maddeleri arasında büyük bir çelişki bulunduğu bir gerçektir. Bu çelişki nasıl çözümlenecektir. Yargıtay 9. Ceza Dairesi bu çelişkiyi ortadan kaldıracılabilecek midir? Bizim böyle bir beklen-

tımlı, böyle bir umudumuz yoktur. Bugüne kadar Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin sanık lehine, adil bir karar verdiği tarafımızdan hiç izlenmemiştir. Bu konudaki Yargıtay'ın verdiği bir karara örnek ileriki sayfalarda tarih ve numaralarıyla verilecektir.

Türk Devleti'nin uluslararası antlaşmalar ve sözleşmeler ile ilgili Türk Anayasası'na koyduğu madde ise şu şekildedir:

"MADDE 90. - Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan andlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu andlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir andlaşmaya dayanan uygulama andlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik ve idari andlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunluğu yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticari veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren andlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü andlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz." (1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Alkım Yayınları, s. 82-84, abç.)

Bu anayasa maddesinin hiçbir ağırlığı yoktur, çünkü hiç uyulmamaktadır. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesi'ne Ek 7 No'lu Protokolün 4/1. maddesi'nde, "Hiç kimse bir devletin yargı yetkisi içindeki ceza yargılamasıyla aynı devletin yasaları ve ceza yargılaması uyarınca**

daha önce aklıldığı ya da hüküm giydiği bir suçtan ötürü yeniden yargılanıp cezalandırılmaz” denilmesine ve anayasanın 90. maddesi bu sözleşmeyi **“kanun hükmünde”** olarak nitelemesine rağmen, mahkemeler bütün bunları hiç uygulamamaktadır.

İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesi'ne Ek 7 Nolu Protokol'u, 22 Kasım 1984 tarihinde, Strasburg'da, Avusturya, F. Almanya, İzlanda, İrlanda ile birlikte imzalayan ülkelerin başında Türkiye de gelmektedir.

Bu protokol, 1 Kasım 1988 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu hüküm, Türk iç hukukuna da yansıtılmıştır. CMUK'nun 253. maddesinin 1, 2 ve 3. fıkraları aynen şöyledir:

“Duruşmanın sona erdiği tefhim olunduktan sonra hüküm verilir.

Sanığın beraatine veya mahkûmiyetine, davanın reddine veya düşmesine ve muhakemenin durmasına dair kararlar hükümdür.

Aynı konuda, aynı sanık için evvelce verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava var ise davanın reddine karar verilir...” (abç)

Savcılarının ve hakimlerin konuyu daha iyi anlayabilmeleri için yukarıdaki CMUK'nun 253. maddesini kendi içinde kategorilere ayırmakta yararlar vardır.

a) Maddeye göre hüküm nedir? Maddeye göre hüküm: “Sanığın beraatine veya mahkûmiyetine, davanın reddine veya düşmesine ve muhakemenin durmasına dair kararlar”dır.

Bizim davalarımızda, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin önüne geldiği 1991/128 numaralı dava dosyasında yukarıdaki tanıma giren tam 7 tane kitap vardır. **İsmail Beşikçi Bütün Eserler** dizisinden ise bu rakam 9'dur.

b) CMUK'nun 253. maddesine göre dava neden reddedilir? Şunlardan dolayı: “Aynı konuda, aynı sanık için evvelce verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava var ise davanın reddine karar verilir.”

Bizim, "aynı konuda, aynı sanık için evvelce verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava"larımız vardır. Daha önce, "Sanığın beraatine veya mahkûmiyetine, davanın reddine veya düşmesine ve muhakemenin durmasına dair kararlar", yani kesin hüküm vardır. Hem de, tam 7 tane.

Biz, hiçbir kitabımızdan dolayı yargılanmak istemiyoruz ama, yukarıda uzun uzun açıklamaları yapılan kitaplardan dolayı bizi hiç yargılayamazsınız.

9. Ceza Dairesi hakimlerini göreve çağırıyorum. Ortada açık bir haksızlık var. Hem, anayasanın 90. maddesine, hem İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesi'ne Ek 7 Nolu Protokol'ün 4/1 maddesine, hem de CMUK'nun 253. maddesine açık bir karşı çıkış söz konusudur. Bu haksızlık ve hukuksuzluğa, kanunsuzluğa karşı çıkacak mısınız?..

DÜŞÜNCEYE, BİLİME KARŞI SİYASAL YARGILAMALAR YAPILMAKTADIR

Özgürce ifade edilmesi gereken düşünceye karşı hukuksal bir yargılama yapılmamaktadır. Devletin resmi ideolojisi doğrultusunda siyasal yargılamalar yapılmaktadır. Yargılamayı yapan mahkemeler, "ırkçılık", "sömürgecilik", "faşizm", "bölmek, parçalamak ve paylaşmak", "Kürdistan", "Kürt ulusu", "barış", "savaş", "köylerin yakılıp yıkılması", "dağların bombalanması", "ırkçı, sömürgeci devlet", "devletlerarası sömürge Kürdistan" gibi kavramlarla ifade edilen düşüncelerden büyük bir rahatsızlık duymaktadır. Halbuki bu ve buna benzer kavramlar bilimin kavramlarıdır, sosyolojinin kavramlarıdır. Herhangi bir hakaret içermemektedir. Tarihsel ve sosyolojik süreçleri ancak bu tür kavramlarla açıklayabilirsiniz. Kişilere veya kurumlara yönelik hakaret oluşturmayan bilimin kavramlarını kullanmak suç oluşturmamaktadır.

Örneğin, Dr. İsmail Beşikçi, gerçeğe uygun düşmeyen yasaların hiçbir meşruiyetlerinin olmadığını söylemektedir. Bu yasaların 5 general tarafından ya da 450 milletvekili tarafından yapılmasının öneminin olmadığını belirtmektedir. Bu bir belirlemedir. Dr. İsmail Beşikçi, bu belirlemeyi bili-

min kavramlarıyla açıklamaktadır kitapla-rında. Ancak, dü-şüncelerin, kabul edilemez kavramlarla açıklanması da müm-kündür. Örneğin, **Refah Partisi** İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı **Recep Tayyip Erdoğan** ile ilgili ba-sında çıkan bazı haberler var. Bu haberlerde **Recep Tayyip Erdoğan**'ın Sultanbeyli'de orman arazisi üzerinde yaptığı ka-çak yapılardan söz edilmektedir. **Recep Tayyip Erdoğan**, kendisiyle ilgili iddiaları yanıtlarken farklı kavramlar kullan-maktadır. 21 Şubat 1994 tarihli **Hürriyet** gazetesinde "**Tay-yip Ağa ağzını bozdu**" başlıklı bir haber yer almaktadır:

"... Türk basınının büyük bir bölümünü İslam düzenini kurmalarından korkan egemen güçlerin yönlendirdiğini öne süren Erdoğan, 'Kalemlerinden namussuzluk, kln, Irın akıyor' diye konuştu. Basının, villakondu olayının üzerine gitmesiyle kendi tanıtımına büyük katkıda bulun-duğunu ifade eden Erdoğan, şunları söyledi:

'Onlara gldiyorduk. 'Neden bizl de yazmıyorsunuz, biz acayip, garipblr maħluk muyuz' dliyorduk. Sonun-da yazdılar. Ancak yalan yazdılar. Korkunun ecele faydası yok. Ecell gelen köpek diyeblr laf vardır. On-lar da Refah duvarına İşedller."

Kendisiyle ilgili iddialara bu şekilde cevap veren **Recep Tayyip Erdoğan**, Türk anayasası, yasaları ve genel olarak hukuk sistemi için de şunları söylemektedir:

"Hukuk sistemi iflas etmiştir. Ne olduğu belli de-ğildir. Sarhoş kafaların hazırladığı Anayasa ve yasa-larla ancak bu kadar olur." (**Hürriyet**, 21 Şubat 1994, S. 21; Hasan Cebeci'nin "**Tayyip Ağa ağzını bozdu**" başlıklı haberinden)

İşte, **Dr. İsmail Beşikçi**'nin kavramaya ve anlatmaya çalıştığı tarihsel ve sosyolojik süreçlerle ilgili kullanılan kav-ramlarla, ahlak konusunda diğer partilere ders vermeye ça-lışan **Refah Partisi**'nin adayının gelişen süreçle ilgili kullan-dığı kavramlar arasında derin farklılıklar vardır.

Yalnız burada büyük bir çelişkiyi de gözden uzak tutma-mak gerekir. Bilim adamı **Dr. İsmail Beşikçi** cezaevindedir; **Refah Partili Recep Tayyip Erdoğan** ise İstanbul Büyükşe-

hir Belediye Başkan adaydır. Kürt sorunu açısından süreci bilimin kavramlarıyla kavramaya ve ifade etmeye çalışmak suç olarak değerlendirilirken, Kürt sorununun üzerini örterek ve inkâr ederek anayasa ve yasaları yapanlara **“sarhoş kafaların hazırladığı”** şeklinde ifadeler kullanmak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olmaya engel teşkil etmemektedir.

Hakkımızdaki yargılamanın hukuksal değil, siyasal olduğu açık bir gerçektir.

YARGILANAN DÜŞÜNCE DİR, BİLİMDİR, GERÇEKLERİN DİLE GETİRİLİŞİDİR

Türkiye Cumhuriyeti'nde hiçbir zaman düşünce özgürlüğü sağlanamamıştır. **“Özgürlük”** sözcüğü her zaman ege-men çevreler tarafından demagojik olarak kullanılmıştır. Kürtler daima Türk Devleti'nin en çok korktuğu unsurlar olduğu için, devlet, durumunu onlara göre ayarlamıştır. Kürtlerle ilgili her türlü düşünce yasaklanmıştır. Tabii ki, Kürtlerin Türk olduğunu ispat için yapılan çalışmalar bu kategorinin dışındadır.

Türk Devleti'nin çok büyük bir korkusu vardır. 20 milyon civarındaki Kürtler ya birgün kimliklerinin ve haklarının bilincine varıp, ulusal haklarını isterlerse! Bu korku, Osmanlı da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en büyük sorunudur. Kürt sorunu, Türk devlet yetkililerinin bilinç ve pratiklerinde bir türlü aşamadıkları, kabul edemedikleri çok büyük bir sorundur. Ortadoğu'da 40 milyon civarındaki Kürt; İran, Irak, Suriye'nin olduğu gibi, Türk Devleti'nin de karabasanıdır. Bu yüzden, Kürtlerle ilgili herhangi bir konunun konuşulması, yazılması, düşünülmesi yasaklanmak yoluna gidilmiştir. Yıllarca Kürt sözcüğünün, hatta Doğu sözcüğünün bile ağızlara alınması yasaklanmıştır. Başta üniversitelerin, basın, aydınların bu konuda kesinlikle düşünmemeleri, konuşmamaları, akıllarına bile getirmemeleri için her türlü tedbir alınmıştır, alınmaktadır. Fakat, Dünyanın uygarlığını Türklerin yarattığı, Türklerin hoşgörülü, gelişmiş insanlar oldukları, Dünyanın diğer ırklarının efendileri oldukları, Türklerin övünmeleri, çalışmaları ve

güvenmeleri lazım geldiği, Bir Türkün Dünyaya Bedel olduğu her zaman dayatılmıştır.

Türk resmi ideolojisi, çeşitli kişi ve kurumlarca kurulmuş; eleştirilmemesi, doğruluğundan kuşku duyulmaması, doğru olmadığının düşünülmemesi için de anayasa ve yasalar yapılmıştır. Resmi ideolojiye göre, herkes Türktür, Türklerin dışında herhangi bir ulustan ve halktan hiçbir etnik yapı yoktur... Ancak çok sıkıştıkları durumlarda resmi ideoloji üreticileri, Türkiye'de bir mozaik bulunduğunu, bunların Türk milletini meydana getirdiğini, ama yine herkesin Türk olduğunu anlatmışlardır. Aksini düşünmek, yazmak, konuşmak ise suçtur.

Türk olmak, Türk dilini geliştirmek, Türk olmakla övünmek, Türk dilini, Türk kültürünü araştırmak, geliştirmek ödüllere layık görülürken; Çerkes, Laz, Arap, özellikle Kürt olduğunu bile söylemek, Çerkes, Arap, Laz, Kürt gibi düşünmek ve öyle davranmak, **"Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhine"** olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme yasalarla garanti altına alınmıştır. Kendisini Türk gibi görmeyenler ağır hapis ve para cezalarıyla cezalandırılmıştır. İşte, görüldüğü gibi, resmi ideolojiyle gerçekler arasında uzlaşmaz bir çelişki vardır.

TÜRK DEVLETİNİN ÇİFTE STANDARDI

Türk devlet yetkililerinden herhangi birisi, yabancı ülkelerdeki gezilerinde çeşitli Türk yerleşim yerlerine ziyaretlerde bulunuyorlar. Bu ziyaretlerde yaptıkları konuşmalarda, gurbetteki Türklerden Türklüklerini unutmamaları, dillerini, dinlerini yaşatmaları, çocuklarına bu değerleri aktarmaları konularında dileklerde bulunuyorlar. Almanca, Fransızca, İngilizce gibi dillerin konuşulduğu ülkelerde yaşayan Türklerden evlerinde mutlaka Türkçe konuşmaları, çocuklarına Türkçe öğretmeleri isteniyor. Bu istekler doğru isteklerdir. Ancak, Türk devlet yetkilileri büyük bir çifte standart içinde oldukları için, ulusal ve demokratik değerler doğal olarak aşınmakta, değersizleşmektedir.

Örneğin, Bulgaristan, Yunanistan gibi ülkelerde yaşayan Türklerin haklarını savunan yetkililer, Kürtlerin varlığı-

na dahi kabul etmemektedirler. İrademizin, bilincimizin dışında var olan Kürtleri kabul etmemek konusunda derin derin düşünmekte büyük yararlar vardır. Başka ülkelerdeki Türklerin doğal haklarından, özgürlüklerinden söz eden yetkililerin Kürtleri inkâr etmesi, incelenmesi gereken çok önemli bir konudur. Bu durum, korkunç bir durumdur. Resmi ideoloji, taş bulut denilmesini, güneşe ay denilmesini istemektedir. Aksini düşünmek yasaktır. Kendisine yapılmasını reva görmeyen bir uygulamayı başkalarına uygun gören bir Türk, büyük bir dejenerasyon içindedir. Ağır bir ırkçılık içinde bulunmasının yanında, ruhsal olarak da büyük bir çöküntü içindedir, itibarsızdır.

Kürt sözcüğüyle ceza arasında direkt bir ilişki kurulmuştur. Anayasalar ve yasaların yapılması, bu ilişki içinde gerçekleştirilmiştir.

Ortada somut, gözlenebilen ve izlenebilen gerçekler vardır. Bu gerçekleri dile getirmek ise suç olarak değerlendirilmektedir. O halde, gerçeğe rağmen, gerçeğe karşı yapılan yasaların meşruiyetleri var mıdır? Gerçekleri inkâr eden yasaların meşruluğunu kabul etmek mümkün müdür?

Kitaplarımızın, somut gerçekten, bilimin araştırması gerektiği konulardan söz ettiği için yargılanması, sonuçta hapis ve para cezalarının verilmesi hiç doğru değildir. Bir taraftan kitap yayınladığımız için yargılanmamız, diğer taraftan gerçeklerden söz ettiğimiz için yargılanmamız, bizi yargıyanları zor durumlara düşürecektir. Bizlerin yargılanması somut gerçeği ortadan kaldırmayacak, hiçbir sorunu da çözmeyecektir.

ENGİZİSYON MAHKEMELERİ-TÜRK MAHKEMELERİ

Düşünce ifade etmeye karşı, Türk mahkemeleri, Ortaçağ'daki Engizisyon Mahkemelerinden daha ağır yaptırımlar uygulamaktadır. Türk mahkemeleri çok daha geride durmaktadır.

Engizisyon papazlarıyla bilimadamları arasında, tarihte büyük anlaşmazlıklar olmuştur. Dünyanın yuvarlak olduğunu, güneşin etrafında döndüğünü söyleyen bilimadamları, korkunç işkencelerle öldürülmüşlerdir. Papazlar genellikle

dünyanın düz olduğunu ve dönmediğini iddia etmektedirler. Ama, yine de papazlarla bilimadamları arasında doğal bir diyalog kurulabilmiştir. Bu diyalog dünyanın var olduğu konusundadır. Papazlar da, bilimadamları da dünyanın var olduğu, gerçek olduğu konusunda aralarında hemfikirler.

Bizim ise, Türk mahkemeleriyle en küçük bir diyalog kurmamız söz konusu değildir. Kitaplarımız, Kürtlerin varlığından ve ulusal haklarından söz etmektedir. Halbuki mahkemeler bırakın Kürtlerin ulusal haklarını; Kürtlerin varlığını dahi reddetmekte, sırf Kürtlerin var olduğunu belirttiğimiz için **"bölücülük"** yaptığımızı iddia etmektedirler. Ama, sadece iddia etmekle kalmamakta, ağır hapis ve para cezalarıyla cezalandırılmamızı sağlamaya çalışmaktadırlar. Mahkemelerle aramızda doğal bir diyalog kurulamamıştır. Biz Kürtlerden söz ediyoruz, onlar bizi cezalandırıyorlar. **"Kürt yoktur, herkes Türktür"** diyorlar. Bu açıdan Türk mahkemeleri Engizisyon Mahkemelerinden daha geride durmaktadır. Kaldı ki Kürtler, bizim irademizin, isteğimizin dışında vardır, gerçektir, inkâr edilemez. Var olan bir şeyin, nesnenin var olduğunu söylemenin suç olmasını anlamak mümkün değildir.

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ-KÜRTLER-ŞİDDET

Bizler, çok değerli kitaplar yayınladık. Mahkemeler ise, **"suç"** işlediğimizi öne sürerek hakkımızda ağır hapis ve para cezaları verdi. Kitaplarımız **"suç aleti"** olarak değerlendirildi.

Kürtlerle ilgili düşüncelerin **"suç"** kapsamında değerlendirilmesi doğru değildir. Bu uygulama düşünce özgürlüğünün sınırlarını dahi aşmıştır. Kürtler hiçbir zaman isteklerini, arzularını ifade etme özgürlüğüne sahip olmamışlardır. Türk yönetimiyle diyalog hiçbir zaman kurulamamıştır. Şimdi, artık, silahlar konuşmaktadır.

Kürdistan yıkılmış, yakılmıştır. Kürtlere hayat zindan edilmiştir. 1000 kadar köy boşaltılmıştır. Sadece 100 Kürt yerleşim biriminde kontrgerillanın katlettiği insan sayısı 1000'i bulmuştur. Tarım-hayvancılık, petrol üretimi, inşaat sektörü durmuştur. İşsizlik yüzlerce kez artmıştır. Ormanlar

yakılmıştır. İsuhsal yoktur. Yeni ağaçlandırma çalışmaları hiç yapılamamaktadır. Doğanın dengesi altüst olmuştur. Gazetelerde, Cudi, Ağrı, Gabar... dağlarının nasıl bombalandığını, kaç sorti yapıldığını hergün okumaktayız.

Kontrgerilla, bazı il ve ilçelerde karargâhlar kurmuştur. İşkence yapılmış, beyinleri patlatılmış; kulakları, burunları kesilmiş, hayaları burulmuş insanların cesetleri, ilçe girişlerine, çıkışlarına, araziye, köprü altlarına atılmaktadır. Katiller hiç bulunmamaktadır. Ellerini-kollarını sallaya sallaya, büyük bir rahatlık içinde cinayetlerine devam etmektedirler.

Fakat diğer taraftan devlet, hâlâ 3-5 eşkıya söylemiyle günlük yaşantısını sürdürmeye çalışmaktadır. Kürdistan'daki operasyonlarını **"asayiş operasyonları"** olarak değerlendirmektedir. Bu söylem doğru değildir. Tankların, topların, dağ obüslerinin, skorsky helikopterlerin, süper kobraların, savaş uçaklarının kullanıldığı operasyonlar **"asayiş operasyonları"** olarak değerlendirilemezler. Bu, düşmana karşı savaştır.

Türk devlet yetkilileri şiddet yanlısıdır. Her şeylerini savaşa, şiddete, yok etmeye göre ayarlamışlardır. Barıştan söz edenlere hain denmektedir. Bazı işadamları barıştan söz ettiklerinde, devletin şahinleri, onları, vatan haini olarak nitelendirmektedirler. Barış ve istikrarı savunan kapitalistlerin dahi sesleri kesilmeye çalışılmaktadır. Türk kapitalistleri bile hâlâ koyu bir şovenizmin etkisi altındadırlar. Halbuki, yakılan, yıkılan Kürt yerleşim birimlerine televizyon, buzdolabı, çamaşır makinası satamamaktadırlar. Daha önce sattıkları malların paralarını tahsil edememektedirler. Petrol üretimi durma noktasına gelmiştir. Yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin sömürüsü fiili olarak ~~dur~~durulmuştur. Ancak, Kürtlere karşı kullanılan şiddet sonuç verebilmiş midir? Sonuçları neler olmuştur?

1994 yılına **"ya bitireceğiz, ya bitireceğiz"** diye savaş sloganlarıyla giren DYP-SHP hükümeti, bütçede, 1994 yılı harcamalarının 997 trilyon olacağını tespit ettiklerini açıklamışlardır. 997 trilyonun 400 trilyonu **"PKK'nın kökünün kazınması"**na ayrılmıştır. Yani toplam harcamanın 40,83'ü savaşa gidecektir. Dikkat edilirse toplam harcamanın yarısı, dağların, taşların bombalanmasına yarı boşa gidecektir.

Türkiye'nin geliri nedir ki, paraları sokağa atıyor? Savaşta ısrar edenler Türkiye'yi yıkıma götürmektedirler. Kürtlerin dilini, kültürünü yasaklayanlar, onların en doğal haklarını gasp edenler, Kürtlerin tarihlerini yok sayıp kendi tarihlerini dayatanlar, Türkiye'yi yıkımın sınırına getirmişlerdir. Şiddet yanlısı generaller, siyasiler, her geçen gün biraz daha ön plana çıkmakta, saklayacak hiçbir şeyleri kalmamaktadır. Halbuki, Kürtlerin, Türk Devleti'nin yıkılması konusunda bir istekleri de yoktur. İstedikleri tek şey özgürlüktür.

Diğer taraftan Türkiye'nin işçileri, emekçileri, emeklileri çaresiz bir şekilde ayağa kalkmışlardır. Çaresizdirler, çünkü merkezi örgütleri yoktur. Ama buna rağmen büyük bir öfke içindedirler. Hayat çekilmez bir hal almıştır. Enflasyon, işsizlik, zamlar ve en son yapılan devalüasyon gelecek dönemin kapkaranlık olduğunu göstermektedir. Devleti yönetenler yönetemez durumdadırlar. Bir gün önce söyledikleri, bir gün sonra söylediklerini tutmamaktadır. İnsanlar büyük bir güvensizlik içine, büyük hayal kırıklıkları içine girmişlerdir.

Kapitalistler şaşaalı düğünler, partiler yapmaktadırlar, emekçiler ise çaresizlik içinde kıvrınmaktadırlar. Türkiye'yi yönetmek için uygun görülen Başbakan **Tansu Çiller**'in sadece ortada dolaştığı, giyimli-kuşamıyla, sık sık değiştirdiği elbise ve fularıyla derinden derine akan büyük huzursuzluğu örtmeye çalıştığı her gün biraz daha anlaşılmaktadır. Milli Güvenlik Kurulu tüm kararları almakta ve hükümete tavsiye etmektedir. TBMM'nin ağırlığı yoktur. Sadece MGK'nın kararlarını onaylamaktadır. Başbakan **Tansu Çiller**, "**hemşerilerim**" sözcüğünü "**hemşirelerim**"; "**meşruiyet**" sözcüğünü "**meşrutiyet**" olarak kullanmaktadır. Kendisini karşılayan belediye zabıtalara "**merhaba asker**" demektedir. Develi'den gelen halkı Afyonlularla karıştırmaktadır, Karadeniz Bölgesi'ndeki Kastamonu'yu "**Sadece Akdeniz'in değil Türkiye'nin cenneti Kastamonu**" olarak nitelemektedir. "**Aliyev**"e "**Ali Bey**" diyecek kadar, "**Kozan**"a "**Kozana**" diyecek kadar bilgisizdir. Türkiye ise yıkıma gitmektedir. Şiddet yanlıları kendileriyle birlikte bu topraklarda yaşayan herkesi büyük bir kaosu içine çekmektedir. Ortalıkta doluşmakta olan Başbakan **Tansu Çiller** ise en iyi, "**ya bitireceğiz, ya bitireceğiz**" sözlerini telaffuz etmektedir. Tabii

onun tuzu kurudur. Kamuoyu, **Tansu Çiller**'in 1.5 trilyon nakit parasının, sayılamayacak kadar mal varlığının olduğunu bilmektedir...

Kitaplarımızla özgürlük arasında, kitaplarımızla mutluluk arasında direkt bir ilişki vardır. Kitaplarımızı, yani gerçekleri yasaklamaya çalışan, beyinlerimize kilit vurmaya çalışanlar, Kürtlerin köklerini kazımaya çalışanlar Türkiye'yi yıkma götürmektedirler. Kürtlerin dillerini, tarihlerini, topraklarını gasp edenler; bu süreci bilimsel verilerle açıklayan kitaplarımızı yasaklayanlar, milyonlarca ve tarihin en eski halklarından Kürtleri Türk olarak zorla kabul ettirmeye çalışanlar şiddette ısrar edenlerdir. Özgürlüklere karşı olanlardır.

Türkiye'de insanların yüzlerinde gülücük, gönüllerinde mutluluk kalmamıştır. Şiddetin ve Kürtlerle savaşın sonuçları günlük yaşantıya gelmiş oturmuştur. Halkımız gelecek konusunda hesap yapamamaktadır. Toplum huzursuzdur. Kahramanlık söylevleriyle savaşa sürülen gençlerimizin cenazeleri çoğalarak gelmektedir. Kardeşlerimiz Kürtlerle savaşa sürülmektedir. Cudi'de, Gabar'da, Ağrı'da... Türk gençlerinin gencecik bedenleri erimektedir. Küçük çatışmalar büyük çatışmalara evrilmiştir. Kan, dereler gibi akmaktadır. Kürtlerin köklerinin kazınmasının mümkün olduğunu sananlar büyük bir yanılgı içindedirler. Ulusçuluğun, milliyetçiliğin kökünün kazınması imkânsızdır. Ulus, insan iradesinin dışında vardır. Ortadan kaldırılması imkânsızdır. Kürtlerin köklerinin kazınması imkânsızdır. Kürt ulusunu ortadan kaldırmaya çalışanlar şunu da bilmelidirler ki, bu savaş kendilerinin de yıkımı olacaktır.

Şiddet yanlısı generaller, siyasiler, insanlarımızın yüreğine bir avuç su serpemezler. Onları birazcık dahi rahatlatamazlar. Toplum günden güne kırılmaktadır. İnsanlarımız, kontrgerilla cinayetlerini bilerek yaşamaya başlamışlardır. İnsanlarımızın kendilerine saygısı günden güne azalmaktadır. **Aydınlık** gazetesinde gazeteci **Soner Yalçın**'ın "**Binbaşı Cem Ersever'i Ölüme Götüren Sırları**" başlığı altında yayınlanan dizide, **DEP** Milletvekili **Mehmet Sincar**'ın katillerinin kontrgerillacı **Alaattin Kanat** ve **Adem Yakın**'ın olduğu ve Olağanüstü Hal Bölge Valiliği lojmanlarında kaldıkları;

Elazığ İnsan Hakları Derneği Başkanı Avukat **Metin Can** ve arkadaşı Doktor **Hasan Kaya**'nın "Yeşil" kod isimli kontrgerillacının tımlı tarafından işkence edilerek öldürüldükleri açıklanmıştır. Dizide çok önemli başka açıklamalar da vardır. Devletin ise hiç sesi çıkmamaktadır. Halkımız bu çirkinliklerle nasıl yaşamını sürdürecektir? Şiddette ısrar edenler ortadadır, geleceğimizi ipotek altına alanlar ortadadır.

SAVAŞA GİDEN PARA İLE NELER YAPILABİLİR?

1993 yılında, normal askeri harcamaların dışında savaşa 100 trilyon harcanmıştır. 1994 yılının Ocak ayında yapılan devalüasyon, bu 100 trilyonun sonucudur. Halbuki, 1994 yılında savaşa 400 trilyon ayrılmıştır. 1995 yılını bugünden görmek, tahmin etmek sır değildir.

27 Aralık 1993 günlü **Özgür Gündem** gazetesinde **Nevzat Onaran**'ın yaptığı bir araştırma yayınlandı. Bu araştırmaya göre şu sonuçlara ulaşılmıştır: **Hak-İş Sendikası**, 4 kişilik bir ailenin mutfak içi ve dışı aylık harcamasını 10 milyon 353 bin 538 lira olarak tespit etmiştir. **Nevzat Onaran**, 4 kişilik bir ailenin gelirini 10 milyon 353 bin 538 lira olarak kabul ederek ve bundan hareketle, savaşa ayrılan 400 trilyonla; 38 milyon 634 bin 137 ailenin bir ay süreyle beslenebileceğini tespit ediyor. Diğer taraftan Türkiye'nin nüfusunun 60 milyon olduğu dikkate alınırsa, bu nüfus, 2.5 aylık süreyle beslenebilecek. **Nevzat Onaran**, savaşa ayrılan 400 trilyonla 250 milyon insana bir ay, 7 milyon işsize ise 36 ay maaş verilebileceğini açıklıyor.

Rakamlar ortadadır. Kürtleri yok etmeyi planlamış bulunan generallerin ve siyasilerin ise şiddette ısrar etmeleri, Türk insanına hiçbir yarar sağlamamaktadır.

Kapitalist çevreler yapılan devalüasyonu yeterli bulmaktadırlar. İkinci bir devalüasyon istemektedirler. Bu devalüasyon da % 15-20 civarında olarak nitelenmektedir. Büyük bir kaos oluşmaktadır.

Türk halkının geleceğini ipotek altına alanlar çeşitli özel savaş yöntemlerini kullanarak, girdikleri dönülmez yolun halk tarafından anlaşılmamasını, unutulmasını sağlamaya çalışmaktadırlar. Nitekim, yapılan devalüasyondan sonra,

28 Ocak 1994 tarihinde sabah saatlerinde **PKK**'nin Güney Kürdistan'da bulunan Zelê kampına bir hava harekâtı gerçekleştirilmiştir. 50 kadar savaş uçağı ve 3-5 helikopter 500 kilometrelik bir yolu katederek taşıdıkları bombaları kampa boşalttıktan sonra üslerine dönmüşlerdir. Saldırıda toplam 52 sortinin yapıldığı ve çoğu 500 ile 1000 librelilik 132 bomba atıldığı açıklanmıştır. Aynı gün öğleden sonra harekât tekrarlanmıştır. 1600 gerillanın yaşadığının iddia edildiği kampta, yetkililere göre 1000 gerilla öldürülmüştür. Saldırıda İran tarafına da bombalar düşmüş ve köylüler ölmüştür.

Hava harekâtından sonra televizyon yorumcuları ve gazete köşe yazarları hava kuvvetlerine ve Başbakan **Tansu Çiller**'e övgüler düzmüşlerdir. Fakat, yine de, hükümetin gündemi değiştirmeye çalıştığını açıklamaktan da geri durmamışlardır.

Basında çok ilginç bazı yazılar yayınlanmıştır. Bu yazılarda hükümetin ciddiyetsizliğinin, halkı kandırıp, gündemi nasıl değiştirmeye çalıştığının ipuçları da vardır. 20 Ocak 1994 tarihli **Hürriyet** gazetesinde şöyle bir haber yayınlanmıştır:

"ŞOK İDDİA

Bu, son devalüasyonu perdeleme harekâtıdır.

Başbakan **Tansu Çiller**, Zeli kampını devalüasyon kararı alınan salı günü vurarak, para krizinin olumsuz etkilerini perdelemeyi amaçlıyordu. Ancak bozuk hava koşulları buna olanak vermedi ve harekât 3 gün gecikerek gerçekleştirildi.

Ekonomik törer karşısında büyük bir yenilgiye uğrayan Başbakan **Tansu Çiller**'in, bu yenilgiyi kamuoyu gündeminden uzak tutmak için yaptığı ince hesap tutmadı. Tam devalüasyon kararının alındığı gün yapılması planlanan operasyon, hava şartlarının azizliğine uğradı.

Çiller'in 'Son 10 yılın en büyük harekâtı' dediği Zeli operasyonu, eğer meteorolojik şartlar uygun olsaydı, geçtiğimiz salı günü yapılacaktı. Ve 'Son 10 yılın en büyük ekonomik yenilgisi' ile sonuçlanan devalüasyon kararı, bu büyük operasyonun başarısından sonra belki de bu kadar tepkiyle karşılanmayacaktı.

Geçen pazartesi günü **Çiller**'in, 'Paşam, salı günü Zeli vurulacak mı?' sorusuna, Orgeneral **Doğan Güreş**, 'Evet' cevabını vermişti. 'İnce hesap' için düğmeye basılmıştı ve geriye sayma başlamıştı. Gazete manşetleri, televizyon ekranları bu operasyonu ön plana alacaktı. Bu sayede **Çiller**, aynı gün geç saatlerde aldığı devalüasyon kararına gelecek tepkiyi kısmen yumuşatmış olacaktı.

Ancak, olan oldu. Pazartesi akşamı, İsrail Cumhurbaşkanı **Ezer Weizmann** onuruna Köşk'te verilen yemekte, Orgeneral **Güreş** ile son bir kez Zeli operasyonunu teyid eden **Çiller**, bazı gazete yöneticilerine, 'Yarın sabah Türkiye için çok çok önemli şeyleri birlikte yaşayacağız' demiş, tüm ısrarlara rağmen, 'Çok çok önemli şeyleri' açıklamamıştı. Ne var ki, ertesi gün önemli şeyler yerine, kötü bir sürprizle karşılaştı.

Diyarbakır İkinci Taktik Hava Üssü, hava şartlarının Türk savaş uçaklarının Zeli Kampı'nı bombalaması için elverişli olmadığını bildirmişti. **Çiller**'in devalüasyon kararını almak zorunda kaldığı gün, 'Son 10 yılın en büyük harekâtı' üç gün sonraya kalmıştı." (*Hürriyet*, Sezal Şengün'ün haberi)

Anlaşıldığı gibi kamuoyu tamamen kandırılmak yoluna gidilmektedir. Hiçbir şeyden haberi olmayan, savaşın daha da şiddetleneceğini anlatan Başbakan, halkı kandırmak için çeşitli plan-program yapmakta ustadır. Ama işler istediği gibi gitmemiştir. Diğer taraftan, yalan, sadece 28 Ocak ve 29 Ocak 1994 tarihinde kamuoyunu meşgul edebilmiştir. Çünkü, 30 Ocak 1994 tarihinde, **PKK** yetkilileri açıklama yaparak, kampın bombalandığını doğrulamış ancak 7 gerillanın öldüğünü ve 5 gerillanın da yaralandığını açıklamışlardır. Saldırını zaten bekliyorlarmış ve gerekli tedbirleri almışlar.

Gerçekler ortaya çıkmıştır. Halkın cebindeki paranın değerini bir anda % 14'e yakın azaltan ve kesinlikle istikrar sağlamayan devalüasyonu örtmek için yapılan bu hava harekâtı fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Ancak, sadece uçakların kalkıp bombalarını boş araziye atmalarının ekonomik boyutu yarım trilyondur. Bir hesaplamaya göre ise, yan harcamalarla birlikte hava harekâtı bütçeye 1 trilyona patlamıştır. Yani, 1994 savaş harcamalarının 1 trilyonu araziye atılmış

ve geri dönmüştür. Ne için? Tabii ki, kamuoyunu aldatmak, savaşta ısrarlı olmak için. Ama tam tersine olacaktır. Emekçi Türk halkı bu manevraların sonuçlarını kanlarında, canlarında duyacaklardır. Savaşla enflasyon; savaşla vurgun; savaşla işsizlik, açlık, ölüm, zindan, geleceğe güvensizlik, ruh sağlığı, ağız tadı... arasında direkt, derin ve kopmaz bir bağ vardır. Kürtlerle yapılan bu savaşın halkımızın hiç çıkarı yoktur. Kürt kardeşlerimizin başına yağdırılan bombalar özelleştirme olarak, binlerce işçinin sokağa atılması olarak, sefalet olarak emekçi Türk halkına geri dönecektir.

İstanbul'un yıllık bütçesinin 50 trilyon civarında olduğu düşünülürse, 1 trilyonun değeri daha kolay anlaşılabilir. Hava harekâtı bu kadarla da kalmamıştır. İran tarafına atılan bombalarla ölen köylüler için İran tarafına tazminat ödenmesi kabul edilmiştir ve İran tarafı 900 bin dolar tazminat istemektedir.

“Demir Yürekli Başbakan” lakabıyla ortalıkta dolaşmakta bulunan ve **“terör”**ün boyutlarını ilk üç ayda öğrenemediğini belirten Başbakan **Tansu Çiller** ise, 28 Ocak 1994 tarihinde Genelkurmay'da yaptığı basın toplantısında, yan tarafına Genelkurmay Başkanı **Doğan Güreş**'i de alarak açıklamalarda bulunmuş ve bir pot daha kurmuştur. Güney Kürdistan yöneticileri olan **Barzani** ve **Talabani**'den **“Müttefikler”** olarak söz edince, **Doğan Güreş** hemen kulağına eğilerek müttefiklerin kımler olduğunu anlatmıştır. Türk halkının geleceğiyle oynayanların durumlarına bakınız... Zelê baskınından sonra Sinop'ta halka hitap eden Başbakan **Tansu Çiller**, pancarın ve çeltiğin olmadığı Sinop'ta halka, **“Pancar ve çeltik fiyatlarından memnun musunuz?”** diye seslenmiştir. Savaş kışkırtıcısı ekonomi profesörü Başbakan'ın şaşkınlığına bakınız...

SAVAŞTA HALKIMIZIN ÇOCUKLARI ÖLMEKTEDİR

Kürt gerillalarla savaş amansızca sürmektedir. Gerillalar artık, büyük gruplar halinde gezmekte ve ağır saldırılarda bulunmaktadırlar. Elllerinde modern silahlar vardır. Kendi aralarındaki haberleşmeyi de modern cihazlarla sağlamaktadırlar. Türk haber dergilerinin bildirdiklerine göre, **PKK**, kendi arasındaki haberleşmeyi, uydu aracılığıyla sağ-

lamaktadır. Türk birimleri **PKK**'nin haberleşmesini dinleyemekte, aksine **PKK**liler Türk güvenlik güçlerinin her türlü haberleşmesini kolaylıkla dinleyebilmektedir.

Türk Devleti'nin uzaya fırlatarak **PKK**'nin haberleşmesini ve hareketini izlemek için büyük umutlar bağladığı **TÜRKSAT** uydusu düşmüştür. Umutlar suya düşmüştür. Milyarlar suya düşmüştür.

Türk çocukları, eğitilmiş ve ulusal kurtuluş için mücadele eden gerillaya karşı cepheye sürülmektedir. Her an ölümle burun buruna gelmektedirler, ölmektedirler. Şiddette ısrar eden generallerin ve siyasilerin bir tekının bile çocuğu savaşa gönderilmemektedir. Çeşitli gerekçelerle ya askerlik yaptırılmamakta, ya da askerlikleri tecil ettirilmektedir. Batı'da, tehlikesiz yerlerde, orduevlerinde; sahte belgelerle yurtdışında çalışıyor gösterilerek askerliklerini yapanlara sık sık rastlanmaktadır. "**Kahramanlık**", "**vatan**" sözcükleri sadece yoksullar için, arkaları olmayanlar için geçerlidir.

Milli Savunma Bakanı **Mehmet Gölhan**'ın oğlu askere gönderilmemiştir. Psikolojik rahatsızlığı olduğu gerekçesiyle rapor aldırılmıştır, askerlik yapmayacaktır. Halen yurtdışında bulunmaktadır.

Genelkurmay, çeşitli açıklamalarında, askere gitmemek için çeşitli yollara başvuranları ve ailelerini "**değer yargılarını yitirmiş olmakla**" suçlamıştır. Genelkurmay'a göre bu kaçaklar kaçaklıklarını, "**hayat boyu alınlarında kara bir leke olarak taşıyacaklardır.**"

Genelkurmay Başkanı **Doğan Güreş**'in oğlu **Serdar Güreş** söz konusu edildiğinde, durum hiç de böyle değildir. 5 yıldır Konservatuar'ın 2. sınıfında okuyan ve kaydının silinip askere alınması gereken **Serdar Güreş**, sırf askere gönderilmemesi için alelacele ve çeşitli usulsüzlüklerle sınıf geçirilmiştir. İstanbul'da, Orduevlerinde lüks odalarda kalan **Serdar Güreş**'in yaptıkları gazetelere de konu olmuştur. 30 Temmuz 1993 günlü **Cumhuriyet** gazetesindeki **Doğan Güreş**'in çocukları ile ilgili haberin bir bölümü şöyledir:

"...

Killot, atlet, parfüm...

Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Doğan Güreş**'in

oğulları **Hakan Güreş** ve **Serdar Güreş**'in Fenerbahçe Orduevi'ndeki karşılığı ödenmeyen yaklaşık 500 milyon liralık harcamaları arasında, kilot, atlet, sigara, parfüm, video kasetlerin yer aldığı dikkat çekti.

Edinilen bilgiye göre, **Güreş**'in oğulları **Hakan** ve **Serdar**'ın, bu yılın ocak ile haziran ayları arasında Fenerbahçe Orduevi'ne yaptıkları borçların genel dökümü orduevi belgelerine göre şöyle:

Lokanta: 384 milyon 759 bin 800. Havuz-Büfe: 5 milyon 850 bin 500. Roof-Büfe: 18 milyon 579 bin 100. Çay ocakları: 6 milyon 531 bin. Mini-Pazar: 78 milyon 285 bin.

Orduevi belgelerine göre, **Hakan** ve **Serdar Güreş** adına yapılan harcamaların tahsilatı da Kasım 1992'den bu yana yapılamadı.

Parası ödenmeyen mallar arasında şunlar dikkat çekiyor:

'247 adet külot (4 milyon 322 bin lira), 195 adet atlet (4 milyon 387 bin lira), 227 adet çorap (4 milyon 100 bin lira), 146 şişe parfüm (10 milyon 580 bin lira), 35 şişe şampuan (948 bin 210 lira), 905 bin liralık pil, 1 milyon 514 bin liralık jilet, 40 adet çakmak (100 bin lira), 3 milyon liralık balık ve kedi yemi, 16 milyon lira değerinde 1202 karton sigara, 18 milyon 591 bin liralık video kaset."

Hakan ve **Serdar Güreş** kardeşler. 247 adet külot, 195 adet atlet, 227 adet çorap vs.'yl ne yaptılar acaba? Konu, yorum gerektirmeyecek kadar açıktır.

6 Şubat 1994 tarihini taşıyan **Alınteri** gazetesi'nde şöyle bir yazı yer almaktadır:

"Türkiye'de yüzbinlerce genç 'kirli savaş'a sürülecekleri günü aileleriyle birlikte endişeyle beklerken, general, bakan, bürokrat ve sermayedar çocukları ise 'plaj askerliği'ni tatlı anıları arasına katmaya hazırlanıyor.

Bu keyfi tatmış olanlar arasında en fazla adı geçen, **D. Güreş**'in büyük oğlu **Hakan**'dı. İngiltere'de bulunduğunu sahte belgelerle 'ispatlayan' **Hakan Güreş**, 1992'de Burdur 58. Topçu Er Eğitim Tugayı'nda 2 ay dövizli askerlik yapmıştı. Fakat **Hakan** hiç yalnızlık çekmedi. Kimler mi vardı Burdur'un 'seçkin' konukları arasında? Babalarının

isimlerini saysak daha iyi olacak: Em. Org. **Kemal Yamaç**, 12 Eylül cuntacısı Em. Org. **Haydar Saltık**, Em. Org. eski Jandarma Gen. Kom. **Adnan Doğu**, Em. Org. **Sabri Deliç**, Tümgeneral **Hasan Muratlı**, **Cavit Çağlar** (oğlu ve yeğeni), **Türkan Akyol** (DYP-SHP koalisyonunun Devlet Bakanı), **Mükerrem Taşcıoğlu** (ANAP'lı Turizm ve Çalışma Bakanı), **Sakıp Sabancı**, **Rahmi Koç**, **Korkut Özal**, **Yusuf Bozkurt Özal**, **Ali Şen**, **Cevher Özden**, **Hasbi Menteşoğlu**, **Hamdi Kitaplıgil** (Mabel Çikolata'nın sahibi)..." (*Alinteri*, 6 Şubat 1994, s. 7, "**Bunlar da plaj askerleri**") başlıklı yazıdan)

Diğer taraftan Gazeteci **Emin Çölaşan**, 29 Ocak 1994 günlü **Hürriyet** gazetesinde, "**Kuveyt'li Efe**" başlıklı bir yazı yazdı. **Turgut Özal**'ın oğlu **Efe Özal**'la ilgili olan bu yazıda, Millî Savunma Bakanlığı'nın 28 Ocak 1994 tarihli yaptığı basın açıklamasına da yer verilmiştir. İlgili yazıyı buraya aynen alıyorum:

"KUVEYT'LI EFE!

Millî Savunma Bakanlığı tarafından dün yapılan basın açıklamasını size aynen sunuyorum. Lütfen dikkatle okuyunuz:

'Zaman zaman bazı yayın organlarında, kısa dönem dövizli askerlikten kimlerin yararlanacağına dair çelişkili haberler çıkmaktadır. Bu nedenle, kamuoyunun aydınlanması için aşağıdaki açıklamanın yapılmasına gerek duyulmuştur.

1111 Sayılı Askerlik Yasası'nın 3802 Sayılı Yasa ile değişikliğe tabi tutulan 35. maddesinin G fıkrası, durumu açıkça belirtmektedir. Buna göre, yurt dışında çalışan bir yükümlü hakkında, o kişinin bulunduğu ülkedeki Türk Başkonsolosluğu'nun, mükellefin kısa dönem dövizli askerlikten yararlanabileceğine dair resmi yazısı Millî Savunma Bakanlığı Askere Alma Dairesi'ne geldiği takdirde, bu Daire otomatik olarak mükellefin tecil işlemini azami 38 yaşına kadar yapmaktadır. Bunun için, yurt dışında çalışan mükellef, her üç yılda bir elindeki belgelerle birlikte Başkonsolosluğumuza başvurarak O ÜLKEDE KESİNTİSİZ ÇALIŞTIĞINI İSPATLAMAK ZORUNDADIR.

Merhum Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın oğlu **Mazhar Efe Özal** hakkında basında yapılan değerlendirmeler, yurarda adı geçen yasalar dikkate alınmadan yapılmıştır. Kuveyt Büyükelçiliğimizizin 25 Haziran 1992 tarihli, **Mazhar Efe Özal** ile ilgili tecil yapılmasına dair yazısı, Dışışleri Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza bildirildiğinden ve durumu yasalara uygun olduğundan, **Mazhar Efe Özal**'ın kısa dönem dövizli askerlik işlemi 1996 yılına kadar ertelenmiştir.'

Ortada çok açık bir gerçek var. Bizim küçük oğlan askere gitmiyor. Gitmemek için de bazı devlet kuruluşlarını amacına alet edip gerçekte ilgisi olmayan belge düzenletiyor.

Dövizle askerlik kimler için getirildi? Yurt dışında gerçekten çalışan insanlarımız için... Çünkü bunların işyerlerini bırakıp Türkiye'de uzun süre askerlik yapması mümkün değildi. Pek çok insan işinden olurdu. Bu yüzden böyle pratik bir çözüm -bir ay süreyle dövizli askerlik gündeme geldi.

Ama bazı uyanıklar hemen bu işin de püf noktasını buldular ve aradan sızıp askerliği kaytarma yarışına girdiler. İşte, **Mazhar Efe Özal** da bunlardan biri. Bu şahıs Kuveyt'te nerede çalışıyor, nasıl çalışıyor? Orada işçi mi, patron mu, esnaf mı, piyango bileti mi satıyor, yoksa camide imamlık mı yapıyor?

Hiçbir şey yapmıyor. Kuveyt'le uzaktan, yakından ilişkisi yok. O halde nasıl oluyor da Kuveyt'te çalışır görünüp burada askerden kaçıyor?

Devletin ilgili makamları buna nasıl göz yumuyor?

Bu vatandaşın medyada her gün çarşaf gibi resimleri ve haberleri çıkmıyor mu? Bu vatandaş İstanbul sosyetesinin ve gece hayatının en önde gelen mensuplarından biri değil mi? Zamparalığı dillere destan olmadı mı?

Yoksa bütün bunları ışınlama yöntemiyle Kuveyt'ten mi yapıyor?

Hadise gayet basit! Babasının forsunu kullanıp

Gerçek dışı belgeler sağlayarak- askerden kaçıyordu. Şimdi de kaçıyor.

Ben burada bizim Kuveyt Başkonsolosluğu'na ve Kuveyt Büyükelçiliği'ne soruyorum: **Mazhar Efe Özal'a**, Kuveyt'te çalıştığına ilişkin belge nasıl verilmiştir?..

Ve iddia ediyorum; Milli Savunma Bakanlığı açıklamasında sözü edilen 25 Haziran 1992 tarihli bu belgenin gerçeğe ilgisi yoktur. Bu şahıs, Kuveyt'te falan çalışmamakta, İstanbul'da nereden geldiği belli olmayan paralarla yaşamınkeyfini çıkırmaktadır.

Bunun pasaportundaki damgalara bakılsa, gerçek durum zaten ortaya çıkacak. Bunu yapmak, bir Allah kulu yetkilinin acaba aklına gelmiyor mu?

Evet, gerçek dışı belgelerle askerden kaçmaktadır... Ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bu duruma alet olmaktadır.

Bu olay sadece **Turgut Özal'ın** oğlu için mi geçerli? Hayır değil. Böyle pek çok uyanık türedi. Dövizli askerlik, sahte belgelerle askerden kaçmanın bir yöntemi oldu. Babası forslu olanlara, babası paralı olanlara özgü bir yöntem!

Bu yapılan ayıptır. Devlet böyle üçkağıtçılık olaylarına, hele günümüzde askerlikten kaçma gibi utanmazlıklara alet edilemez. Edilirse, sorumlulardan hesap sorulur.

Bu vatanın nice evladı koşa koşa askere giderken, nice fakir fukara Anadolu çocuğu Güneydoğu dağlarında eşkiya çetesinin kalles pusularıyla can verirken, **Efe** gibi uyanıklar hayatın tadını çıkarıyor ve sahte belgelerle askerden kaçıyor.

Ama kabahat bir yerde onlarda değil, **bu** sahtekarlığa çanak tutan bazı Başkonsolosluk ve Büyükelçiliklerimizde!

Efe'ye bu belgeleri veren Kuveyt'teki diplomatlarımızı, Dışişleri Bakanlığımızı ve bunları olduğu gibi kabul eden Milli Savunma Bakanlığımızı içtenlikle kutlarım!"

Kürtlere karşı yapılan kirlili savaşı "kökü dışarıda eşkiyaya karşı vatan savunması" olarak gösteren generallerin ve siyasilere kendi çocuklarını savaştan uzak tutmak için

neler yaptıklarını artık herkes bilmektedir. **Emin Çölaşan** başkaları hakkında yazı yazdığında devlet hemen harekete geçerken, kendi çocukları ile ilgili yazıları görmezden, duymazdan gelmektedirler.

Kürt gerillalar, savaşı Türkiye metropollerine de taşımışlardır. En son, 12 Şubat 1994 tarihinde Tuzla tren istasyonuna bırakılan bir bomba, 5 yedeksubay öğrencinin ölümüne, 3'ü ağır 26 yedeksubay öğrencinin de yaralanmasına yol açmıştır. Ölen askerlerin anne ve babalarının yürekleri kan ağlamıştır. Yedeksubay öğrencilerin parçalanmış cesetleri yarım saate yakın istasyonda kalmıştır, kimseler ikinci bir bomba olabileceği korkusuyla yaralılara yaklaşmamıştır. **ARGK Metropol İntikam Timleri**, eylemlerinin artarak süreceğini açıklamışlardır. Bu demektir ki, daha fazla ölümler olacaktır. Bu savaş durdurulmalıdır. Kürtler, karşılıklı görüşme yapılması halinde ve özgürlükler için adımlar atılması halinde savaşın bir haftada bitirileceğini bildirmektedirler. Kürtlerle görüşmelere bir an önce başlanmalıdır.

YARGITAY'IN KARARLARI

Bizler, Türk yargılamasına güvenmiyoruz. Yargılamalar sırasında başımızdan geçen olaylar, öngörümüzü doğrulamaktadır.

Yurt Kitap-Yayın'ın yayın hayatında birçok çifte yargılamalar yapılmıştır. Bu yargılamalar sadece **İsmail Beşikçi** yargılamaları sırasında yapılmamıştır. Diğer kitaplarımızda da uygulamalara rastlanılmıştır. **Beşikçi**'nin ve kitaplarının iç hukuka ve uluslararası sözleşmelere aykırı olarak, haksız yargılanmasının yanısıra şöyle bir yargılamaya da rastlanmıştır.

1988 yılında yurtdışında yaşayan **Nihat Behram**'ın "**İşkencede Ölümün Güncesi**" isimli kitabı yayınlanmıştır. Yazar **Nihat Behram** ve yayıncı **Ünsal Öztürk** hakkında dava açılmıştır. Dava Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde, TCK 142 ve 312. maddelerden yürütülmüştür. Yazar **Nihat Behram** yurtdışında bulunduğundan dosyası tefrik edilmiştir. Yani, yazar ve yayıncı hakkındaki dava, aynı maddelerden iki ayrı dosya olarak yürütülmüştür.

Yayıncı **Ünsal Öztürk** hakkında 30.3.1989 gün ve 1989/23 E., 1989/35 sayılı kararla, TCK 312/2-3, 36, 5680 sayılı yasanın 16/4 maddeleri uyarınca mahkûmiyet kararı verilmiştir. Yargıtay'daki temyiz isteği ise, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 23.9.1989 gün 1989/2094-3739 sayılı kararıyla, "**hükmün temyiz kaabiliyetli bulunmadığından**" dolayı reddedilmiştir. Yani yayıncı olarak **Ünsal Öztürk** TCK 312/2-3. maddelerinden mahkûm edilmiş ve bu mahkûmiyet kesinleşmiştir.

Diğer taraftan kitabın yazarı **Nihat Behram**'ın aynı mahkemenin 1989/33 Esasına kayıtlı dava dosyasında yapılan yargılama sonucu beraatle sonuçlanmıştır.

Böylece, aynı mahkemenin aynı kitapla ve TCK'nun aynı maddeleri olan 312/2-3 ile ilgili verdiği birbirine zıt iki kararı ortaya çıktı. Yani, kitabın yazarına beraat, yayıncısına ceza...

Burada büyük bir çelişkinin olduğu açık bir gerçektir. Nasıl olur da, aynı mahkeme, aynı kitap hakkında, aynı maddeden hem beraat ve hem de mahkûmiyet verebilir? Nasıl olur da, kitabın yazarı yani asli fail beraat eder, kitabın iadesine karar verilir; talî fail olan yayıncı mahkûm edilir, kitabın zoraltına karar verilir? Bu kararlar bir arada nasıl değerlendirilebilir?

Ortada büyük bir çelişki olduğundan dolayı, **Yurt Kitap-Yayın** avukatı **Hüsnü Öndül**, yazılı emirle bozma yolunu denemiştir. Adalet Bakanlığı çelişkiyi görmüş ve Yargıtay 8. Ceza Dairesi'ne çelişkinin giderilmesi konusunda görüş bildirmiştir. Yargıtay Başsavcı Yardımcısı **Mükerrem Malatyalı**, Y.E. 1071-102224 sayılı bir yazı ile görüşlerini şu şekilde açıklamıştır:

"...

Aynı olay nedeniyle yargılaması ayrı yapılan suçun asli faili **M. Nihat Behramoğlu**'nun, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 22.5.1991 gün ve 1989/33-1991/84 sayılı kararı ile beraat etmesine nazaran sanık **Ünsal Öztürk**'ün suç unsuru ihtiva etmeyen kitabı yayınlaması nedeniyle mahkûmiyetinde karar ittihazında isabet görülmemiştir..."

Türk hukuk sisteminin en üst kurumu olan Yargıtay'ın

bu kadar basit bir çelişkiyi ortadan kaldırması gerektiği açıktır. Çünkü, sorun açıktır. Bir yazar kitap yazmış, bu kitap yasalara göre suç içermemekte... Yani basılabilir, satılabilir. Ama, suç içermeyen bir kitabı yayınevi basmış ve cezalandırılmış... Bu, nasıl mümkün oluyor?

Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin hakımları ki, şu isimlerden oluşmaktadır: **Başkan İ. Oğuz, Üye M. Aksoy, Üye R. Sönmez, Üye N. Tankut, Üye S. Çetinkol**; kararlarını vermişlerdir. Bu karar aynen şöyledir:

"...

Sanık hakkında düzenlenen 14.2.1989 tarih ve 51/21 sayılı iddianame sanığın TCK.nun 142/4-6 ve 312/2-3 maddelerini ihlal ettiğinden bu maddeler uyarınca tecziye edilmesi için kamu davası açılmış bulunmasına, her iki suçun unsurlarının farklı olmasına, aynı suçtan bir başka sanığın beraat etmesinin bu sanığın da beraat etmesi gerekeceğinin haklı ve kesin delil olamayacağına, kaldı ki her iki sanığın ayrı ayrı yargılanmasına. **Mustafa Nihat** hakkında verilen beraat kararının temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşmiş olmasına suça konu olan **'Hayatın Tanıklığında İşkencede Ölümün Güncesi'** adlı kitabın içeriğine, bu içeriğe uygun mahkemenin takdir ve kabulüne göre verilen kararda bir sebepsizlik görülmediğinden tebliğnamedeki bozma düşüncesine katılmamıştır.

Bu nedenle yazılı emre atfen düzenlenen tebliğnamedeki bozma işleminin CMUK.nun 343. maddesi uyarınca **REDDİNE**, 8.1.1993 gününde oybirliğiyle karar verildi." (Yargıtay 8. Ceza Dairesi, Esas No: 1992/15184, Karar No: 1993/157, Tebliğname: YS/1071-102224, 8.1.1993)

Ben, suç olmayan bir kitabı yayınladığım için, mahkûm oldum. Bu karar, Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün yargı kurumları onayladı. Böylesine bir yargılama sonucu mahkûm olmuş bir kişi olarak Türk yargı kurumlarına nasıl güvenebilirim, kim güvenebilir?

KİTAPLAR HAKKINDA MAHKÛMİYET YA DA BERAAT OLMAMALI

Siyasal konularda farklı düşüncelere izin verilmelidir.

Devlet, herhangi bir konuyla ilgili **"benim dediğim doğrudur. Aksini düşünmek ve söylemek yasaktır"** anlayışından vazgeçmelidir. Düşünceyi yasaklayan yasaların hiçbir ağırlığı da, değeri de yoktur. Bu yasaklama artık cinayete eşanlamlıdır.

Türk Devleti ile Kürtler arasında amansız bir savaş sürmektedir ama, Kürt sorununun çözümü konusunda alternatif düşünce üretmek yasaklanmıştır. Kaldı ki, Kürtlerin varlığının konuşulması dahi yasal olarak suç görülmektedir. Kürtlerle ilgili düşünmek ve konuşmak yasaklanmıştır. Sistemi tıkayan budur. Kürtlerle ilgili düşünce belirten insanlar mahkemelere havale edilmektedir. Halbuki mahkemeler bir şeyin varlığına ya da yokluğuna karar verebilecek kurumlar değildir. Kürt sorunu siyasal bir sorundur. Siyasal araçlarla çözülebilir ancak.

Kürt sorunu mutlaka çözülmelidir. Türk toplumunu da, Kürt toplumunu da ilerletecek dinamik budur. Biz, düşüncelerimizi söyleyebilmeliyiz. Uygun ortam hazırlanmalıdır. Bizim, hiç kimsenin düşüncelerine zorla katılma zorunluluğumuz yoktur ve olamaz. Savcılar gibi, yargıçlar gibi düşünmemiz beklenmemelidir. Hem, doğrular, gerçekler tarafımızdan söylenmektedir. Özellikle **İsmail Beşikçi**'nin düşüncelerinin kavranmaya çalışılması, bu topraklara barış ve kardeşlik getirecektir. **Beşikçi**'nin düşünceleri umuttur, özgürlüktür, barıştır. Kürtlerin de Türklerin de kişilikli, tutarlı, demokrat, geleceğe açık olabilmeleri için bu düşüncelerin incelenmesinde yarar vardır.

Yargıtay hakimleri, önlerine gelen düşünce yargılamaları davalarına tepki gösterebilmelidir. Hukuk adamı olmak bunu gerektirir. Toplumlar artık kablarna sığmamaktadırlar. Türkiye'yi seven insanlar savaşa alet olmamalıdır. Toplumun dönüşmesine, gelişmesine her demokrat insan yardımcı olmalıdır. Kürtlerin hakları teslim edilmedikçe, hoşgörü ortamı sağlanmadıkça hiç kimsenin geleceği yoktur. Bu anlamda, Kürtlere kendilerini ifade etme, ne istediklerini ifade etme özgürlüğü vakit geçirilmeksizin tanınmalıdır. Hukukçular bu sürece yardımcı olmalıdır. Basınla ilgili tüm davalar ortadan kaldırılmalıdır. Düşünceyle ilgili hiçbir karar verilmemelidir. Düşünceyi engelleyen bütün yasalar ortadan kaldırılmalıdır.

Bilim adamı **İsmail Beşikçi**'nin defalarca yargılanması neyi çözmüştür? 1970'li yıllardaki yargılamaları sırasında çeşitli cezalar verilerek cezaevlerine konulması, "**ıslah**" kurumunu sağlamış mıdır? Düşüncenin dinamik, değişen ve gelişen yapısı göz önüne alındığında **Beşikçi** "**ıslah**" olmuş mudur? Kitap yazdı, makale yazdı diyerek bir bilim adamının hakkında 80 dava açmak ne demektir? Dünyanın ender tanıdığı insanlardan olan, gerçekleri, olmuş olanı apaçık açıklayan **Beşikçi**'nin cezaevlerinde tutulması, hakkında 150-160 yıl ceza verilmesi, milyarlarca lira para cezalarıyla tehdit edilmesinin açıklaması olabilir mi?

Düşüncesini anlatmaya çalışan bir bilim adamını "**terörist**" ilan etmenin, O'nu Terörle Mücadele Yasası'na göre mahkûm etmenin, "**düşünce suçlusu**" olarak bile değil, "**terör suçlusu**" olarak tek kişilik hücrelere atmak, açık görüş yaptırmamak gibi yaptırımların açıklamasını kim yapabilir?

Sonuç olarak; yargılama sisteminin üst kurumu olan Yargıtay 9. Ceza Dairesi'ni, düşünce yargılamalarına karşı çıkmaya, bu tür davaları reddetmeye davet ediyorum...

YARGITAY İLAMI

Esas No : 1993/5290
Karar No : 1994/1395
Tebliğname : 9/81380

Basın yoluyla devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhine propaganda yapmak ve halkı ırk ve bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmek suçlarından sanık **İsmail Beşikçi** ile halkı ırk ve bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmekten sanık **Ünsal Öztürk**'ün yapılan yargılamaları sonunda; Mahkûmiyetlerine dair ANKARA Devlet Güvenlik Mahkemesi'nden verilen 2.7.1993 gün ve 1991/128 esas, 1993/70 karar sayılı hükmün Yargıtay'ca incelenmesi C. Savcısı ile sanıklar vekilleri tarafından istenilmiş ve sanıklardan **İsmail Beşikçi** vekilince incelemenin duruşmalı olarak yapılması talep edilmiş olduğundan, dava evrakı C. Başsavcılığından tebliğname ile daireye gönderilmekle duruşmalı olarak yapılan inceleme sonunda aşağıdaki karar tesbit edildi:

Sanıklara, TCK.nun 312/2. maddesi uyarınca halkı ırk ve bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmek suçundan dolayı verilen cezanın nev'i ve süresine göre vekillerinin bu suçtan kurulan hükme ilişkin duruşmalı inceleme isteğinin CMUK.nun 318. maddesi uyarınca istem gibi **REDDİNE**,

Sanık **İsmail Beşikçi** hakkında **Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo Ekonomik ve Etnik Temeller I** başlığıyla yayınlanan kitap nedeniyle verilen beraat kararı Cumhuriyet Savcısı'nın temyiz dilekçesinin kapsamına göre inceleme dışı bırakılmıştır.

Yapılan yargılamaya, toplanan kanıtlara, mahkemenin kanaat ve takdirine göre, sanıklar ve vekillerinin temyiz dilekçeleri ile sanık **İsmail Beşikçi** ve vekilinin duruşmalı inceleme sırasında ileri sürdükleri tüm, Cumhuriyet Savcısının ise sair temyiz itirazlara yerinde görülmemişse de;

I- Yazarı sanık İsmail Beşikçi, sahip ve yayınlatanı diğer sanık Ünsal Öztürk olan:

- A- a) Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması- Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme,**
- b) Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu,**
- c) Doğu Anadolu'nun Düzeni-Sosyo Ekonomik ve Etnik Temeller II**

başlığıyla yayınlanan kitapların gerek bir bütün halindeki kapsamı, gerekse bölümleri içerisindeki değişik ifadelerle ve temelde Kürtlerin ayrı bir ulus olduğuna, halen de sürdürülen Kemalist ideoloji nedeniyle Türkiye tarafından bir sömürge olarak kullanıldığına ilişkin süreklilik arz eden belirlemeler itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı propagandayı içerdiklerinin gözetilmemesi,

- B- a) Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu,**
- b) Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu,**
- c) Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi**

başlığıyla yayınlanan kitaplarda gerek bir bütün halindeki, gerekse bölümlerindeki belirleme ve yinelemeler itibarıyla bölücülük propagandasını içerdikleri halde bu kitaplardan dolayı oluşan suçların yazılı şekilde nitelendirilmesi,

II- Sanıklara isnat olunan suçlar, basın yoluyla işlenmişlerdir. Somut olayda sanıklardan İsmail Beşikçi, mev-kute niteliğine girmeyen kitapların yazarı, sanık Ünsal Öztürk hem sahibi hem de yayınlatanı durumunda olup, Basın Kanunu'nun 16. maddesinin 4. bendi uyarınca cezai yönünden sorumlulukları mevcuttur. Sanık Ünsal Öz-

türk'ün Anayasa Mahkemesi'nin 31.3.1992 gün ve E. 1991/18, K. 1992/20 sayılı iptal kararıyla gayrimenkutenin sahibi olma sıfatından doğan sorumluluğu ortadan kalkmışsa da, yayınlanan sıfatıyla cezai sorumluluğunun devam ettiğinde, Basın Kanunu'nun 16. maddesinden kaynaklanan bu sorumluluğunun suç unsurları itibarıyla 3713 sayılı Yasanın 8. maddesinin 1. fıkrası kapsamında değerlendirilme zorunluluğu bulunduğu; Ancak; Basın Kanunu'nda mevkutelerin yazı işleri müdürleriyle, mevkute tanımına germeyen basılı eserlerin yayınlananları arasında sorumluluk yönünden fark gözetilmemiş olması, hakkaniyet ve nesafet kuralları nedeniyle mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin yayınlananları hakkında 8. maddesinin 1. fıkrası yerine 2. fıkrasının son cümlesi uyarınca ceza tayını gerektiğinde kuşku yoktur.

Yine Basın Kanunu'nun 3/son maddesi hükmüne göre, basın suçu neşir ile vücut bulmakta, diğer bir deyişle suç işlemek kararının icrası cümlesinden olarak Kanunun ayrı hükmünün birkaç defa ihlal edilmesi biçiminde tanımlanan **"müteselsil suç"** Yargıtay'ın süreklilik gösteren kararlarında da belirtildiği gibi, suçta hukuki kesinti usule getiren iddianamenin düzenlenmesine kadar devam eder. Bu tarihten sonra gerçekleştirilen eylemler ayrı bağımsız suçların konusu olurlar.

Yukarıdaki değerlendirmeler, (I) nolu bozma nedeni birlikte ele alınıp kitapların yayınlandıkları ve iddianamelerin düzenlendikleri tarihler de göz önünde bulundurulduğunda, sanıklar hakkında 3.9.1991, 23.12.1991, 20.4.1992 ve 24.7.1992 günlü iddianameler nedeniyle kendi içlerinde TCK'nun 80. maddesi hükmünün de nazara alınması suretiyle 3713 sayılı Yasanın 8. maddesi uyarınca dört kez ceza tayını gerektiğinin düşünülmemesi,

III- Sanık Ünsal Öztürk hakkında, Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması-Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme, Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu, Doğu Anadolu'nun Düzeni-Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I ve II adlı kitapları nedeniyle açılmış bulunan kamu davaları yönünden hüküm kurulmaması,

IV- Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi isimli kitabın yayınlanma tarihine göre sanık **İsmail Beşikçi**'ye hükümlenen temel ağır para cezasının 3506 sayılı Kanunla, TCK.na eklenen ek-2 madde uyarınca mısıl artırımına tabi tutulmaması,

Kanuna aykırı ve Cumhuriyet Savcısının temyiz itirazları bu itibarla yerinde görüldüğünden, sanıklar hakkındaki hükümlerin sonuçta istem gibi **BOZULMASINA**, 21.3.1994 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
D. Tavıl	K. Güven	M. Kaban	Ş. Erol	Y. Turan

TEFHİM ŞERHİ

21.3.1994 gününde verilen işbu karar Yargıtay C. Savcısı **Mehmet Mansuroğlu**'nun huzurunda, duruşmada sanığın savunmasını yapmış bulunan **Av. Celal Vural**'ın yokluğunda 23.3.1994 günü usulen ve açık olarak tefhim olundu.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
D. Tavıl	K. Güven	M. Kaban	Ş. Erol	Y. Turan

Karşılaştırıldı.

Başkan

HUKUKSUZ ADALET(*)

1991/128 dosya ile görülen ve Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından sonuçlanan davada, Yargıtay 9. Ceza Dairesi, 23.3.1994 günü, Esas No: 1993/5290, Karar No: 1994/81380 nolu kararıyla, bizlerin aleyhine Ankara DGM'nin kararını bozmuştur.

Düşünce özgürlüğüne sıkı sıkıya bağlı yayıncılar olarak, Gerek DGM'de, gerekse Yargıtay'da, düşüncenin yargılanamayacağını, bu konuda beraat ya da mahkûmiyet verilemeyeceğini, bu tür davaların görülmemesi gerektiğini defalarca vurguladık. Davanın bu aşamasında da, Yargıtay'ın bozma ilamına uyulup uyulmaması konusunda herhangi bir görüş belirtmeyeceğiz. Yine, herzamanki gibi, düşünce ile ilgili, kitaplarla ilgili davaların görülmemesi gerektiğini vurgulayacağız.

Bu dilekçe, iki ana bölümden oluşacaktır. **İlk bölümde**, yazar ve yayıncıların "**terörist**" olmadıkları anlatılacaktır. **İkinci ana bölümde ise, Terörle Mücadele Yasası** ile ilgili başta Yargıtay olmak üzere, DGM'lerin, basım-yayım kavramlarını yanlış kavradıkları üzerinde durulacaktır. Birinci bölümde anlatılacakları, DGM savcılar ve hakimleri yakinen bilmektedirler. Ancak ikinci ana bölümde, **Terörle Mücadele Yasası** eleştirilecek ve kanun koyucunun ve uygulayıcıların kavramları tersyüz ettikleri, karıştırdıkları üzerinde durulacaktır. Dolayısıyla, **Terörle Mücadele Yasası** ile ilgili tüm yargılamaların durması gerektiği, düşüncelerinden dolayı cezaevlerinde bulunanların derhal serbest bırakılması

(*) Bu yazı, 15 kitabı kapsayan toplu davada Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin (Dava No: 1993/5290) aleyhte bozma ilamına karşı, **Ünsal Öztürk** tarafından 9 Haziran 1994 tarihinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne (Dosya No: 1994/67) sunulan savunma metnidir. (Dosyanın eski esas numarası 1991/128)

ve haklarındaki tüm davaların ortadan kaldırılması gerektiği vurgulanacaktır.

I. "TERÖRİST" KAVRAMI

A. TÜRKİYE CUMHURİYETİ KANUNLARINA GÖRE "KÜRTLER VARDIR" DEMEK, "TERÖRİST" OLMAK ANLAMINA GELMEKTEDİR

Türk mahkemelerinde, Kürtlerden, Kürtçe'den, Kürtlerin ulusal demokratik haklarından söz etmek demek, "**terörist**" olmak anlamına geliyor. "**Kürt vardır**" dediğinizde, anayasanın başlangıç maddelerini ihlal etmiş oluyorsunuz ve sizi **Terörle Mücadele Yasası**'na göre "**terörist**" olarak yargılıyorlar. Bu yargılama kendi içinde pek çok çelişkiyi taşısa da, bütün kurumlar peş peşe sizin "**terörist**" olduğunuzu onaylıyor.

Düşüncenin, bilimin yargılanmasının çok büyük haksızlıkları içerdiği açık bir gerçektir. **Terörle Mücadele Yasası**'nın kendi içinde birçok çelişkiyi taşıdığı, bir maddesinin dahi birçok çelişkiyi içerdiği açıktır. Ancak, bu çelişkilerin toplumların önünü tıkamasına, işsizlikle, katliamlarla, sürgünlerle vb. direkt ilişkide bulunmasına rağmen, çelişkileri ortadan kaldıracak herhangi bir kurum yoktur.

Türk devlet yetkilileri açık çift standart uyguluyorlar. Cumhurbaşkanı, "**Kürdüm diyen varsın desin**" diyor. Meclis Başkanı, "**silah seslerinden demokratik istekler duyulmuyor**" diyor ama diğer taraftan biz, sadece Kürtlerden söz ettiğimizde, "**terörist**" muamelesi görüyoruz.

B. BİZ "TERÖRİST" DEĞİLİZ

Bizim "**terörist**" olmadığımız ortadadır. Aksine, tarihte, Kürtlere karşı yapılan büyük haksızlığı dile getiriyoruz. Bu, diğer şeylerin yanısıra anlaşılabilir insani bir görevdir. Kürdistan'ın emperyalist ve işbirlikçi güçlerce bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması sürecini irdeleyen eserler yayınlıyoruz. "**Teröristlik**" bunun neresinde? Ortadoğu'nun en eski ve yerli halklarından olan Kürtlere bir avuç toprağın çok görüldüğünü, bu halkın zaaflarından da yararlanarak, tarih-

ten ve yeryüzünden silinmeye çalışıldığını irdeleyen eserler yayınlamaya çalışıyoruz. **“Teröristlik”** bunun neresinde?

“Kürt yok” diyorlar. Madem yok, olmayan Kürtlerle ilgili kitap yayınlandığı zaman neden telaşa kapılıyorsunuz? Silah kullanmadığımız halde, teröre başvurmadığımız halde, nasıl **“terörist”** oluyoruz? **“Propaganda”** deniyor. **“Kürt var”** demek neden propaganda oluyor. Propaganda, herhangi bir konuyu, propagandadan anlayabilecek nitelikteki, bilinç düzeyindeki insanlara, bütün boyutlarıyla anlatmak demektir. **“Kürt var, Kürtçe var”** demek ise sadece bir belirlemedir. Belirleme ile propagandayı birbirlerine karıştırmak gerekir. Anayasada yazılan ve Türkiye’de Türkten başka kimsenin olmadığını iddia eden maddelere karşı **“hayır, Kürtler vardır”** demek propaganda mı oluyor? Hem, anayasada **“yok”** dendiği için Kürtler yok mu oluyor? Elle tutulur, gözle görülür Kürtlere **“yok”** diyen anayasa, nasıl bir anayasadır? Varolanı yok etmek, yasalarla mümkün müdür? Kürtlerin tarihleriyle ve bütün boyutlarıyla incelenmesi, bu konuda ajitasyon ve propaganda yapılması hiç de **“suç”** oluşturmaz. Aksine, çok büyük bir gerekliliktir. Türklerin tarihleri, kültürleri, kurdukları devletler, yaptıkları savaşlar vb. konularında propaganda yapılması suç oluşturmamaktadır. O halde, Ortadoğu’nun en eski, en köklü halklarından olan Kürtlerle ilgili propaganda yapmak neden **“suç”** oluştursun?

C. DÜŞÜNCE YARGILAMALARINDAKİ HUKUKSUZLUK

Terörle Mücadele Yasası’na göre ceza alanlar, **“normal suçlu”** muamelesi görmemektedirler. 141-142. maddelerden yargılananlar, **“düşünce suçlusu”** muamelesi görüyorlardı. Ama, **“düşünce suçu”**, bu yasayla birlikte **“terör suçu”** olarak kabul edilmiştir. Bir kitap yazan, bir makale yazan kişi, **Terörle Mücadele Yasası**’na göre mahkûm edildiği takdirde, açık görüş yapamaz, tek kişilik hücrelerde kalmak durumundadır. Devlet yetkilileri tarafından **“yok”** kabul edilen Kürtlere **“var”** demek ne kadar büyük bir suç oluşturunur?..

Oysa, düşüncenin, terörle ne gibi bir ilgisi olabilir? Bizler, diğer yayın kuruluşları gibi, aynı yöntemleri kullanarak kitaplarımızı yayınlıyoruz. Hiç kimseye de kitaplarımızı alacaksınız, okuyacaksınız gibi bir telkinde bulunmuyoruz. Kimsenin beynine silah dayamıyoruz. Kitaplarımızı isteyen alır, istemeyen almaz. Düşüncelerimiz kamuoyuna sunuluyor. İsteyen, düşüncelerimizi eleştirebilir de. Süreç, örneğin, **Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Kültür Bakanlığı Yayınları** gibi resmi kuruluşların izlediği süreç olmasına rağmen, neden biz **"terörist"** ilan ediliyoruz? Bunun tek bir açıklanması vardır: Devlet, tarihte Kürtlere karşı işlediği suçlar konusunda yayın yaptırmamak için terör uygulamaktadır. Teröristlik yapmaktadır. Aksi takdirde, barışçı bir süreç izleyen **Yurt Kitap-Yayın**'ın faaliyetlerinin yasaklanması izah edilemez.

II. BASIM-YAYIM KAVRAMLARI

A. TERÖRLE MÜCADELE YASASI BÜTÜNLÜKLÜ BİR YASA DEĞİLDİR BİRÇOK ÇELİŞKİYİ TAŞIMAKTADIR

Kürtlerle ilgili düşünce ifadesi, genel olarak 8/1-2. maddelerden yargılanmaktadır. Bu madde, **"Hangi yöntem maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı ve sözlü propaganda..."** şeklinde başlamaktadır. **"Terör suçu"** bu maddenin neresindedir? Bir kitap yazan, bir makale yazan, bir açıklama yapan kimse, nasıl oluyor da, **"baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biri"**ni kullanabiliyor? Düşünce açıklamasında, bir kitabın yayınlanmasında, **"terör"** nerede duruyor. **Terörle Mücadele Yasası**'nın 1. maddesiyle 8. maddesi arasında açık bir çelişkinin bulunduğu çok açıktır. Yasanın 1. maddesi terörü, **"baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biri"**ni kullanarak yapılan eylemler olarak tarif etmektedir. Aynı zamanda, **"bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemler"** olarak tarif etmektedir. 8. maddede ise bu şekilde bir

belirleme yoktur. “**Kürt vardır**” diyenler terörist olarak kabul edilmektedir. Hukuk bunun neresinde?..

B. BASIN KANUNUNDA SÖZ EDİLEN

MEVKUTE SAHİBİ, YAZIŞLERİ MÜDÜRÜ, YAZAR;

MEVKUTE TANIMINA GİRMEYEN

BASILİ ESERLERDE SAHİPLİK, YAYINCİ-

YAYINLATAN KAVRAMLARI

Basılı eserler, **Basın Kanunu**'na tabidir. Çıkış noktası bu kanundur. Yargılamalarda kavramları, **Basın Kanunu**'nun 3. maddesinde tarif edildiği gibi kabul etmek gerekmektedir.

Basın Kanunu incelendiğinde, basılı eserlerin iki kategoride değerlendirildiği görülmektedir.

a) **Birincisi**, gazetelerin, dergilerin olduğu kategoridir. Bu tür eserlere, mevkute denilmektedir. Mevkutelerde ise, **yazarlar, yazışleri müdürü** ve **sahibi** olmak üzere üç alt kategori mevcuttur. Mevkute çıkartmak için, genel bir beyanname doldurulur. Bu beyannamede, mevkutenin adı, yayın konusu, ne vakitlerde çıkarılacağı ve idare yeri yazılır. Beyannamede, mevkutenin sahibinin, sorumlu müdür veya müdürlerinin imzaları bulunur. Gerekli işlemler tamamlandıktan sonra, mevkute, eğer, bir yıl içinde yayınlanmaz veya yayınlanmaya başladıktan sonra faaliyetine beş yıl ara verirse, verilen beyanname geçersiz kalır. **Basın Kanunu**, mevkutelerin **yazarlarına** ve **yazışleri müdürlerine** cezai müeyyide öngörmektedir. **Sahiplerine** ise herhangi bir yaptırım söz konusu edilmemiştir. Mevkutelerde **yazışleri müdürlüğü** yapabilmek için belirli kıstasları yerine getirmek gerekmektedir. 5680 sayılı **Basın Kanunu**'nun 5. maddesi, **yazışleri müdürünün** ne tür yükümlülükleri yerine getirmesi gerektiğini düzenlemiştir. **Yazışleri müdürü** yani “**sorumlu müdür**”, bu faaliyetine başlamadan önce, bir beyanname doldurarak ilgili devlet birimlerine verecektir. Bu husus, kanunla belirlenmiştir. Mevkutelerle ilgili ceza sorumluluğu, “**Basın Yoluyla İşlenen Suçlardan Dolayı Ceza Sorumluluğu**” başlığı altında Madde 16/1de belirtilmiştir.

b) İkinci kategori ise, kitap gibi yayınları kapsamaktadır. Bu kategoriye "**mevkute tanımına girmeyen basılı eser**" denmektedir. Burada da, kendi içinde beş kategori vardır: 1) Kitabın **yazarı** yani **eser sahibi**; 2) **Yayıncı**, yani **yayınlatan**; 3) **Eseri basan**; 4) **Eseri satan**; 5) **Eseri dağıtan**. **Yayınevinin sahibi**, yani **yayıncı**, yani **yayınlatan Basın Kanunu**'na göre, mevkutelerin **yazışleri müdürlerinin** hukuksal sorumluluğuna sahiptir. Aslında, **Basın Kanunu**'nda, **yayınevi sahibi** terimi hiç kullanılmamaktadır. Genel olarak **yayıncı** veya **yayınlatan** terimi kullanılır. Yayınevi sahibi günlük hayatta kullanılan bir terimdir. Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser yayıncılığında, üç kategori bulunmaz. Yani, **sahip-yazışleri müdürü-yazar** üçlemesi burada görülmez. Ana unsurlardan biri olan **yayıncı** yani **yayınlatan**, mevkutelerin **sahipleri** ve **yazışleri müdürleri** gibi, belirli bir beyanname doldurarak devletin ilgili birimlerine vermez. **Basın Kanunu**'nda yazıldığı şekilde, **yazışleri müdürlerinin** (Md. 5) koşullarına uymak zorunluluğu da yoktur. Bir anlamda, ceza sorumluluğu açısından hukuksal olarak mevkutelerin **yazışleri müdürleri** gibi mütalaa edilen **yayıncılar**, aynı zamanda **yayınlatan** olarak kabul edilir. Yani **yayınevi sahipliği (yayıncı)** ve **yayınlatan** terimleri aynı şahıs üzerinde toplanmaktadır. Halbuki, mevkutelerde, **sahiplik** ve **yazışleri müdürlükleri** genellikle ayrı kategorilerdir. Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser yayıncılığında, beyanname doldurma olayı olmadığı için, bir eser, istenildiği zaman yayınlanabilir. Yayın kuruluşu, eser yayınlamaya on yıl da ara verse, herhangi bir sorumluluğu iptal edilmez. Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserlerin **yayınlatanları** hakkındaki ceza sorumluluğu **Basın Kanunu** 16/4'de belirlenmiştir. Basın Kanunu'nun 16/4 dikkatlice incelenirse, **eser sahibi, yayınlatan, basan, dağıtan, satan** sıfatları tek tek kullanılmıştır. **Eser sahibi** ile **yayınlatan** birbirine karıştırılmamıştır. Ya da, **yayınevi sahipliği** gibi ayrı bir kategori yaratılıp, bunun tarifine de, **eser sahipliği** denmemiştir.

c) O halde, özel bir kanun olan Basın Kanunu incelenildiğinde, ceza sorumluluğu açısından mevkutelerin **sahiplerinin** herhangi bir sorumluluğu olmadığı görülür. Diğer ta-

raftan ise, mevkutelerin **yazılışları** müdürleriyle mevkute tanımına girmeyen eserlerin **yayıncıları** yani **yayınevi** sahipleri, **yani yayınlatanlar** -aynı kişilerdir- aynı cezai müeyyideye tabi tutulurlar. Ancak, yine **Basın Kanunu**'nun 16/1 ve 16/4 maddelerinde de belirtildiği gibi, "... verilen hürriyeti bağlayıcı cezalar sürelerine bakılmaksızın para cezasına çevrilerek hükmolunur."

C. MEVKUTE NİTELİĞİNDE BULUNMAYAN BASILI ESER SAHİPLERİ, YAYINEVİ SAHİPLERİ, YANI YAYINCILAR DEĞİLDİR

Basın Kanunu'nda, terimler yerli yerinde kullanılmıştır. Kullanılan her terimin yorumu ayrıca yapılmıştır. "**Yazılışları** müdürü kimdir", "**mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserin sahibi kimdir?**" herhangi bir tartışmaya neden olmayacak şekilde belirtilmiştir. "**Mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin sahipleri kimlerdir?**" sorusuna, "**yayınevi sahipleri, yani yayıncılar, yani yayınlatanlar**" şeklinde cevap verilemez. Kavramlar yerli yerine kullanılmamaktadır. O halde bız soruyu soralım ve cevabını verelim: "**Mevkute tanımına girmeyen basılı eserin sahibi kimdir?**" Tabii ki, "**eserin yazarıdır.**" "**Suç oluşturan yayının sahibi, suç oluşturan eserin sahibi...**" şeklinde belirtilen kategori, o eserin sahibi olan **yazarı** anlatmaktadır. **Basın Kanunu**'nda, "**mevkute tanımına girmeyen basılı eserin sahibi**" tanımı hiçbir zaman **yayıncıyı** kapsamaz. Bu tanımın, **eser sahibini**, yani **yazarı** anlattığı bellidir. Bu konuda herhangi bir tartışmaya yer verecek, **Basın Kanunu**'nda bir eklektiklik söz konusu değildir. Somut bir örnek verelim. Ünlü yazar **Rıfat Ilgaz**'ın kitaplarının yayımlandığı yayınevi **Çınar Yayınları**'dır. **Çınar Yayınları**'nın sahibi ise, **Rıfat Ilgaz**'ın oğlu **Aydın Ilgaz**'dır. Ancak, **Rıfat Ilgaz**'ın gayrimevkut eseri olan **Hababam Sınıfı** kitabının sahibi, **Çınar Yayınları**'nın sahibi olan **Aydın Ilgaz** değildir. Kitabın yazarı ve sahibi **Rıfat Ilgaz**'dır. **Rıfat Ilgaz**'ın oğlu ise sadece **yayıncı**, yani **yayınlata**ndır. **Rıfat Ilgaz** ölmüştür ama, oğlu **Aydın Ilgaz**, (diyelim ki tek mirasçı) yine de eser sahibi olmaz. Eser sahibi, ölmesine rağmen, **Rıfat Ilgaz**'dır. **Aydın Ilgaz**'ın hem **yayınlatan**, hem de **eser sahibi** olması için,

Aydın Ilgaz olarak yazdığı bir eseri, kendine ait yayınevi olan **Çınar Yayınları**'nda yayınlaması gerekir.

Basın Kanunu'nda, "eser sahibi"nin, "yazar" anlamında kullanıldığı çok açıktır. **Eser sahibi**, "yazıyı yazan", "haberli yazan", "karikatürü yapan" olarak belirtilmektedir. Prof Dr. **Çetin Özek**'e göre "**Yayınlatan-naşır**", eseri, "**basılmış eser**" durumuna getirip, yayıma yönelik hareketlerden herhangi birini gerçekleştiren kişi veya kişilerdir. (**Özek**, Türk Basın Hukuku, s. 556) **Yayınlatan, eser sahibi** ile birlikte sorumlu tutulmaktadır.

D. MEVKUTELER HAKKINDA BASIN KANUNU İLE TERÖRLE MÜCADELE YASASI ARASINDAKİ SİSTEM FARKLILIĞI

Terörle Mücadele Yasası'nın 6, 7, 8/son maddesi, basılı eserler konusunda yapılan yargılamaları, **5680 sayılı Basın Kanunu** ile ilişkilendirmektedir. **Terörle Mücadele Yasası**'nı yapanlar, mevkutenin ya da gayrimevkutenin tanımında yeni bir şey söylememektedirler. Aksine, tarifleri, 5680 sayılı **Basın Kanunu**'nun 3. maddesinden aldıklarını söylemektedirler. Buradan biz, yeni bir tarif getirilmediğini tesbit ediyoruz. O halde, **Basın Kanunu**'nun 16/4 maddesini de göz önüne alarak, **Terörle Mücadele Yasası**'nın ilgili maddelerinde, sorumluluk açısından herhangi bir farklılığın oluşup oluşmadığına bakmamız gerekiyor.

1. Terörle Mücadele Yasası'nın 6, 7, 8/son maddelerinde, mevkutelerin sahiplerine de ağır para cezası hükmü getirilmiştir,

2. Mevkutelerin sorumlu müdürlerine, mevkute sahiplerine verilen para cezalarının yarısının yanında, ayrıca hapis cezaları da getirilmiştir.

Görüldüğü gibi, **Basın Kanunu**'nda öngörülen sistemden uzaklaşmış ve sorumluluk açısından ayrı bir sistem oluşturulmuştur.

E. MEVKUTE NİTELİĞİNE GİRMEYEN BASILI ESERLERLE İLGİLİ KAVRAM KARIŞIKLIĞI

Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserlerde sorumluluk, **Basın Kanunu**'na göre, eserin **sahibi** yani **yazarı** ile birlikte **yayınlatana** aittir. **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8/son maddeleri incelendiği zaman ise, yazılan cümlelerin niteliğinden ötürü, algılama yanlışlığına da düşülebilmektedir. Örneğin biz, "**mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler**" şeklindeki cümleden, **eser sahiplerini** nitelendiğini anlamaktayız. Ancak, farklı anlamlar çıkartanlar da bulunmaktadır. Örneğin şöyle bir yorum yapılmaktadır: "**8. maddenin birinci fıkrasında, yazarlarla ilgili ceza öngörüldüğüne göre, ikinci fıkrasında anlatılmak istenen yayıncıdır.**" Bu yorum doğru bir yorum değildir. Çünkü, ilgili cümlede anlatılmak istenen tabii ki **eser sahibidir**. **Anayasa Mahkemesi** de, cümlelerin iptal gerekçelerinde, "... **Basın Yasası'nın 16. maddesinin beşinci fıkrasında da basılı eserin sahibinden söz edilmekte ve bununla yazan, çizen, çeviren amaçlanmaktadır...**" (*Resmi Gazete*, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 38) demektedir. Aynı paragrafta, "**İnceleme konusu Yasa'nın 6. maddesiyle basılı eser sahibi açısından bir suç oluşturulmuştur. Bu suçtan sorumluluk 16. maddenin ilgili hükümleri uyarınca basılı eserin sahibi ile birlikte yayımlatana aittir. Bunlar da bilinmiyorsa sorumluluk, duruma göre basana, satana, dağıtana alt olacaktır**" demektedir.

"Dava konusu fıkra, 5680 sayılı Basın Yasası'na ek olarak **mevkute ve basılı eser sahipleri** için ağır para cezası getirmiştir..." (*Resmi Gazete*, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 39)

"Yasa'ya göre **yeni yayına giren düşük tirajlı bir gazete ile basılı eser sahiplerine** verilecek para cezası Türkiye'deki en yüksek tirajlı gazetenin satışına göre hesap edilecektir." (*Resmi Gazete*, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 39)

"... Para cezası, **basılı eser ya da yeni çıkan süreli yayın sahibinin...**" (*Resmi Gazete*, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 41)

Bu alıntılardan bir tanesini, gayrimevkuat yayınlara açı-
sından, Basın Kanunu kavramlarını kullanarak tekrar ya-
zarsak ancak, şöyle yazabiliriz: "**Dava konusu fıkra, 5680
sayılı Basın Yasası'na ek olarak mevkuat sahiplerine ve
basılı eser sahibi olan yazan, çizen ve çevirenlere ağır
para cezası getirmiştir...**" Burada, yayıncı yoktur, ancak
yorumla, araştırılarak bulunabilir.

Aslında, kanun koyucu öyle bir terim kullanmıştır ki,
işin içinden **Anayasa Mahkemesi** de zor çıkmıştır. **Anayasa
Mahkemesi**'nin şansını, sadece maddelerin ikinci fıkralarını
incelemiş olmasında aramak gerekir. Diğer taraftan, eğer, 6,
7, 8. maddelerin birinci fıkraları ile ikinci fıkraları arasında-
ki ilişkiye dikkat çekilmiş olsaydı, ortaya çok garip bir du-
rum çıkardı.

**F. ANAYASA MAHKEMESİNDE İPTAL EDİLEN
CÜMLE, TERÖRLE MÜCADELE YASASININ 6, 7,
8. MADDELERİNİN KENDİ İÇİNDE
KARMAKARIŞIK OLDUĞUNU, BÜYÜK BİR
KEŞMEKEŞ TAŞIDIĞINI GÖSTERMEKTEDİR**

Terörle Mücadele Yasası'nın 6, 7, 8. maddelerinden,
sadece mevkuat ve gayrimevkuatlarla ilgili verilen cezaları
maddeleştirirsek şöyle sıralayabiliriz:

1. Mevkuatların ve gayrimevkuatların **yazarlarına** 2-5
yıl ağır hapis ve 50-100 milyon lira ağır para cezası verilir,

2. Mevkuatların **sahiplerine**, o mevkuatın bir önceki
ay ortalama satış tutarının yüzde doksanı kadar ağır para
cezası verilir,

3. Mevkuat niteliğinde bulunmayan basılı **eser sahiplere**,
yani **yazar, çizer ve çevirenlerine**, en çok satan gün-
lük mevkuatın bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde
doksanına kadar ağır para cezası verilir,

4. Yeni yayına giren mevkuatların **sahiplerine**, en çok
satın günlük mevkuatın bir önceki ay ortalama satış tuta-
rının yüzde doksanına kadar ağır para cezası verilir,

5. Mevkuatların **sorumlu müdürlerine** sahiplerine veri-
lecek para cezasının yarısı verilir ve 6, aydan 2 yıla kadar
ağır hapis cezası verilir.

Yukarıdaki sıralamadan; (1) numara 8. maddenin ilk fıkrasını; (2), (3), (4), (5) numaralar da 8. maddenin ikinci fıkrasını belirtmektedir.

Kavramları doğru bir şekilde kullanırsak, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8. maddelerinin, yukarıdaki sıralamada, kitabın yazarına iki kere cezayı öngördüğü ortaya çıkmaktadır. Bu cezalar, örneğin, hem 8/1. maddede kitabın **yazarı** olarak, hem de 8/son maddede kitabın **sahibi** olarak vardır. Ancak, yayıncıya herhangi bir ceza öngörüldüğü ilgili sıralamada yoktur. Ancak, **"yayınlatan eser sahibi ile birlikte sorumludur"** yorumu yapılabilir. Bu yorum, zorlama bir yorumdur. **Anayasa Mahkemesi**'nin iptal ettiği cümleyi, **"yayıncılara verilen ve verilecek cezaları Anayasa Mahkemesi iptal etti"** şeklinde anlayan mahkemeler büyük bir yanılğı içindedir. Bu yanılğı, Yargıtay'da da mevcuttur. Kanun koyucu, **"eser sahipliği"** ile ilgili yeni bir tarif getirmediğine göre **Basın Kanunu** incelendiğinde, 8. maddede, bir kitap **yazarına iki kere ceza öngörüldüğü**, bunun yanında ise, kitabın **yayıncısı** ile ilgili **herhangi bir cümle yazılmadığı** hemen anlaşılır. **"Olur mu öyle şey?"** denemez. Oluyor! Aşağıda açıklanacağı şekilde, Yargıtay'ın ve mahkemelerin, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8. maddelerinin ikinci fıkralarında (değişik fıkralarında bile değil), **yayıncıya** iki kere ceza öngördüklerine göre (biri iptal edilmiş!), **eser sahibine**, maddelerin değişik fıkralarında iki kere ceza öngörmeleri de normaldir. **Terörle Mücadele Yasası**'nın, 6, 7, 8. maddelerinde, **yazarla** ilgili verilen cezalar, 8. madde incelenerek aşağıda örneklenecektir:

1. "Hangi yöntem, maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı ve sözlü propaganda ile tóplantı, gösteri ve yürüyüş yapılamaz. **Yapanlar hakkında 2 yıldan 5 yıla kadar ağır hapis ve ellimilyon liradan yüzmlilyon liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.**

2. "Yukarıdaki fıkrada belirtilen propaganda suçunun 5680 sayılı **Basın Kanunu**'nun 3'üncü maddesinde belirtilen mevkuteler vasıtası ile işlenmesi halinde, **ayrıca sahipleri**ne de mevkute bir aydan az süreli ise, bir önceki

ay ortalama satış miktarının; **mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler** ile yeni yayına giren mevkuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir.”

5680 Sayılı **Basın Kanunu**'nun ismi anılarak, kanun koyucu tarafından yapılan ve DGM'ler ve Yargıtay tarafından uygulanan bu maddeler şunları anlatmaktadır: Bir kitap yazana, 2-5 yıl ağır hapis cezası ve elli milyon liradan yüzmilyon liraya kadar ağır para cezası ve ayrıca en çok satan günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış miktarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir. Bu cümle- nin son kısmı **Anayasa Mahkemesi** tarafından iptal edilmiştir. Ancak, yukarıda da belirtildiği gibi, bazıları, iptal edilen kısmın, **yayıncılar** ile ilgili olduğunu sanmaktadırlar. Böyle bir kanun olur mu? Kanun koyucu, yazdığı kanunla çok büyük bir kafa karışıklığı oluşturmuştur.

Bu durum, uygulayıcılar olan DGM'ler ve Yargıtay'ın dönüp kendilerine bakmaları gerektiğini göstermektedir.

G. YARGITAYIN BÜYÜK GAFI

Yargıtay 9. Ceza Dairesi, yayıncılarla ilgili vermiş olduğu kararlarda, kanun koyucunun kavram karışıklığına ortak olmuştur. Ve yine verdiği kararlarla çeşitli **yayıncıları** örneğin 100 milyon lira para cezasına çarptırmış (**Pencere Yayınları** gibi), çeşitli yayıncıları da hem hapis ve hem de para cezalarına çarptırmıştır. (**Belge Uluslararası Yayıncılık, Pelesor Yayınları, Sorun Yayınları, Başak Yayınları** gibi) Verilen kararlarda ayniyet bile yoktur. Ancak verdiği kararlar haklı değildir.

İstanbul 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi, Kürt sorunu ile ilgili yayınlanan iki ayrı kitapta, 5 ay içerisinde, yayıncılar için iki farklı karar vermiştir. **Pencere Yayınları** sahibi olan **Muzaffer Erdoğan** için, 28.1.1993 gün, 1991/449 Esas, 1993/20 Karar sayılı kararıyla, sonuç olarak 83.333.333 lira ağır para cezası verdi. Gerekçesinde şöyle söyledi: “2- Sanık **MUZAFFER ERDOĞDU**'nun eylemine uyan 3713 sayılı yasanın 8/2 maddesi gereğince takdiren ve

aşağı olamayacağından 100 milyon lira AĞIR PARA CEZA-
SIYLA CEZALANDIRILMASINA, sanığın duruşmadaki tavır
ve davranış..." **Belge Uluslararası Yayıncılık** sahibi olan
Ayşenur Zarakolu için ise, şöyle söylenmektedir: "1- **Cum-
huriyet Halk Fırkası'nın Programı (1931) ve Kürt Soru-
nu** isimli kitabın Temmuz 1991 tarihinde yayınlandığı anla-
şılan ve yazıſleri müdürü gibi sorumlu olduğu anlaşılan
sanık yayıncı sanık **Ayşenur Zarakolu**'nun subut bulan ha-
reketine uyan 3713 Sayılı yasanın 8/2-Son maddesi uyarın-
ca sahibine verilecek olan 100.000.000 para cezasının yarısı
olan 50.000.000 TL AĞIR PARA CEZASI İLE MAHKUMİYETİ-
NE ve TAKTİREN ALTI AY HAPİS CEZASI İLE CEZALANDI-
RILMASINA." (Esas No: 1991/308, Karar No: 1993/148,
1.7.1993 tarih)

Bu iki farklı kararı Yargıtay 9. Ceza Dairesi onaylamış-
tır. **Ayşenur Zarakolu** ile ilgili verilen karardaki "**sahibine
verilecek**" olan para cezasının yarısının (sonuç olarak)
41.666.666 lira edeceğinin tesbitinin nereden çıkarıldığı me-
rak konusudur. Çünkü, **eserin sahibi olan İsmail Beşik-
çi**'ye sonuç olarak 41.666.666 lira ağır para cezası verilmiş-
tir. Mahkemenin mantığı açısından bu cezanın yarısının
yayıncıya verilmesi gerekirken, **eser sahibi ile eşit ceza** ve-
rilmesinin açıklamasını mahkemelere bırakıyoruz. Bizim açı-
mızdan konu açıktır. Bu yargılamalar siyasal yargılamalar-
dır...

Yargıtay, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8/son
maddesindeki cümlelerin **Anayasa Mahkemesi**'nde iptal edil-
mesinden sonra ſu şekilde bir formülasyona gitmiştir: **Ya-
yıncının** iki tane sorumluluğu vardır. **Birincisi**, mevkute ni-
teliğinde bulunmayan eserin, yani gayrimevkutenin **sahibi**
olmasından doğan sorumluluğudur, ikincisi ise mevkute ni-
teliğinde bulunmayan basılı eserin yani gayrimevkutenin **ya-
yınlatanı** olmasından doğan sorumluluğudur. Mevkute ni-
teliğinde bulunmayan basılı eserin yani gayrimevkutenin
sahibi olmasından dolayı doğan sorumluluğu ile ilgili ceza,
Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir, o halde,
mevkute niteliğinde bulunmayan eserin **yayınlatanı** olma-
sından doğan sorumluluğundan dolayı cezaya çarptırılmalı-
dır. Yargıtay, "**eser sahipliği**" konusunda kendiliğinden, ka-
nun koyucu gibi, yeni bir tarife gitmektedir.

Burada, yasadaki iptal edilen cümlelerin, **yayıncıyı** değil, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserin yani gayrimevkutenin **sahibini** ifade ettiği çok açıktır. Demekki bizim tartışmamız gereken şey, **yayıncının**, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserin **sahibi** olup olmadığıdır.

Kanun koyucu, adı geçen maddelerin ikinci fıkralarında, her kategorinin ismini tek tek saymıştır, ancak, **yayıncının** yani **yayınlatanın** adını saymamıştır. "**Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser sahibi**" olarak ifade edilen, **yayıncı** değildir. Ama, herkes öyle sanmaktadır.

Biz, önce, Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin, **Başak Yayınları** sahibi **Hikmet Koçak** için bozma ilamından bir bölüm alacağız, sonra da, **İsmail Beşikçi** ve **Ünsal Öztürk** ile ilgili olarak, 23.3.1994 günü tefhim olunan ve 15 kitabı kapsayan toplu davada (Esas No: 1993/5290, Karar No: 1994/1395, Tebliğname No: 9/81380 sayılı) bozma ilamından bir bölüm alacağız ve **gayrimevkut yayınların sahiplerini, yayıncılarla** nasıl karıştırdığını göstereceğiz. Daha önce, konuya açıklık getirmesi ve delilleri güçlendirmesi için, Ankara DGM'nin, 1991/128 dosyada, 2.7.1993 tarih ve Karar No: 1993/70 ile tefhim olunan kararında, **yayıncı Ünsal Öztürk** ile ilgili, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 8/2. maddesi delaletiyle neden ceza verilemeyeceğine dair gerekçesini buraya alalım:

"IV- Sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün yayıncısı bulunduğu aşağıdaki yazılı kitaplardan:

'Ortadoğu'da Devlet Terörü', 'Devletlerarası Sömürge Kürdistan', 'Kürtlerin Mecburi İskânı', 'UNESCO'ya Mektup', 'Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925', 'Kürt Aydını Üzerine Düşünceler', 'Bilim Yöntemi', 'Başkaldırının Koşulları' isimli kitapları ile ilgili sanık hakkında 3713 Sayılı Kanun'un 8/2. maddesi gereğince kamu davası açılmış ise de bu maddenin **Anayasa Mahkemesi**'nin 31.03.1992 gün 1991/18 Esas, 1992/20 Karar sayılı kararı ile iptal edilmiş bulunması karşısında bu suçlarından dolayı sanığa ceza tayinine **YER OLMADIĞINA...**" (Gerekçeli Karar, s. 77)

Şimdi de, Yargıtay'ın yukarıda ifade edilen **Hikmet Koçak** ile ilgili kararından bir paragraf aktaralım:

“Somut olayda, sanığın dava konusu bölücülük propagandasını içeren ve mevkute niteliğinde bulunmayan, **yazarı belli basılı eserin (gayri mevkutenin) sahibi** olmakla beraber yayınlama faaliyetinde de bulunması nedeniyle eserin **hem sahibi, hem de yayınlatanı** durumunda olduğu, **gayri mevkutenin sahibi olma sıfatından doğan sorumluluğu Anayasa Mahkemesi'nin** iptal kararı ile ortadan kaldırılmış olduğundan, bu sıfatından dolayı ceza verilmemesinde yasaya aykırılık bulunmamakta ise de...” (Yargıtay ilamı, Esas No: 1993/5667, Karar No: 1994/1101)

İsmail Beşikçi ve Ünsal Öztürk ile ilgili ilamında ise şöyle söylemektedir:

“11- Sanıklara isnat olunan suçlar, basın yoluyla işlenmiştir. Somut olayda sanıklardan **İsmail Beşikçi, mevkute niteliğine girmeyen kitapların yazarı sanık Ünsal Öztürk hem sahibi hem de yayınlatanı** durumunda olup, **Basın Kanununun 16. maddesinin 4. bendi** uyarınca cezai yönünden sorumlulukları mevcuttur. Sanık **Ünsal Öztürk'ün Anayasa Mahkemesi'nin 31.3.1992 gün ve E. 1991/18, K. 1992/20 sayılı iptal kararıyla gayri mevkutenin sahibi olma sıfatından doğan sorumluluğu** ortadan kalkmışsa da...”

Ankara DGM'nin verdiği karar incelendiğinde, **yayıncı**nın, “**eser sahibi**” olarak kabul edildiği ve bu cümlelerin de **Anayasa Mahkemesi'nin** ilgili kararıyla iptal edildiği görülür. En azından, Ankara DGM'nin, o güne kadar Yargıtay'ın değişik yayıncılarla ilgili vermiş olduğu kararlardaki, “**gayri mevkutenin sahibi**” olması nitelemesine herhangi bir itirazının olmadığı anlaşılmaktadır. Ankara DGM, yayıncıyı aynı zamanda “**eser sahibi**” sanmaktadır. Ankara DGM'nin verdiği kararı bir tarafa bırakıyoruz.

Yargıtay'ın yukarıda belirtilen her iki kararı da aynı içerikte olduğuna göre, biz, bizi direkt ilgilendiren ikinci kararı üzerinde görüşlerinizi belirtelim. Karardan anlaşılacağı gibi, **İsmail Beşikçi, “mevkute niteliğine girmeyen kitapların**

yazarı” olarak, Ünsal Öztürk ise, “mevkute niteliğine girmeyen kitapların hem sahibi hem de yayınlataını” olarak kabul edilmiştir. Aynı paragrafta, Anayasa Mahkemesi tarafından 31.3.1992 gün ve E. 1991/18, K. 1992/20 sayılı iptal kararıyla, “gayrimevkutenin sahibi olma sıfatından doğan sorumluluğu ortadan kalkmışsa da” diyerek, yayıncı Ünsal Öztürk’ü, gayrimevkutenin sahibi olarak kabul ettiğini açık ifadelerle belirtmiştir. Halbuki, Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararı yayıncı Ünsal Öztürk’ü hiç mi hiç ilgilendirmez. Yayıncı Ünsal Öztürk, “mevkute niteliğine girmeyen kitapların hem sahibi hem de yayınlataını” değildir. Bu, çok büyük bir yanılıdır ve büyük bir gafıdır. “Mevkute niteliğine girmeyen kitapların sahibi”, aynı zamanda yazarı olan İsmail Beşikçi’dir. Ünsal Öztürk ise sadece yayıncıdır. Ünsal Öztürk, Yurt Kitap-Yayın adlı kuruluşun sahibidir. Yurt Kitap-Yayın, “mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser” değildir. Sadece ticari bir kuruluştur. Yurt Kitap-Yayın’da, “mevkute niteliğinde bulunmayan eser”ler, çeşitli yazarların eserleri yayınlanmaktadır. Eserlerin sahipleri belli değilse, “eser sahibi” olarak Ünsal Öztürk kabul edilebilir. Kaldı ki, “eser sahipleri” bellidir. Sözü geçen Yargıtay ilamının ilk sayfasında:

“I. Yazarı sanık İsmail Beşikçi, sahip ve yayınlataını diğer sanık Ünsal Öztürk olan:

**A- a) Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması-
Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme,
...”**

denmektedir.

Burada, **“Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması-Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme”** kitabının ve diğer kitapların **yazarının İsmail Beşikçi** olduğu, **Ünsal Öztürk’ün** ise kitapların **sahibi ve yayınlataını** olduğu belirtilmektedir.

Bunun böyle olmadığı yukarıda açıklanmıştır.

Terörle Mücadele Yasası’nın 6, 7, 8/son maddelerindeki cümle, yani, “mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser sahipleri” cümlesi, yayıncıları kesinlikle anlatmaz. Mevkute sahipliği terimi ile gayrimevkute sahipliği (eser sahipliği) terimi çok farklı anlamlar taşımaktadır. Mevkute

sahipliği, yazıyı yazan, karikatürü yapan... değil, sermayeyi koyan anlamına gelmektedir. **Gayrimevkute sahipliği** ise, yazıyı yazan, karikatürü yapan... anlamına gelmektedir. Mevkutelerde sermayeyi **sahibi** koyarken, gayrimevkutede sermayeyi **sahibi** değil, **yayıncı**, yani **yayınlatan** koyar. **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8/son maddelerindeki **yayıncıları** anlatan cümle ise, ancak şu şekilde olursa yayınlatanı anlatır: "**Mevkute niteliğinde bulunmayan eserleri yayınlayan yayıncı**", veya, "**mevkute niteliğinde bulunmayan eser sahiplerinin eserlerini yayınlayan yayınlatan.**"

Basın Kanunu'nun 16/1. maddesinde **yazılışleri müdürlerine** ceza sorumluluğu yüklenmesine, 16/4. maddesinde **yayıncılara**, yani **yayınlatanlara** ceza sorumluluğu yüklenmesine rağmen, **Terörle Mücadele Yasası**'nda, **yayıncıların** isminin bile geçmediği görülür. Yani, **yayıncılar Terörle Mücadele Yasası** ile yargılanamaz. Bırakın yargılama yapılmasını, iddianame bile yazılamaz. Olmayan bir şeyden nasıl iddianame yazılabilir, nasıl yargılama yapılabilir? **Terörle Mücadele Yasası**, örneğin 8. madde, **yazarlara, yazılışleri müdürlerine**, mevkutelerin **sahiplerine** cezayı öngörmekte, mevkute niteliğinde bulunmayan eserlerin **yayıncılarına** ise kesinlikle herhangi bir ceza öngörmemekte, ismini bile anmamaktadır. Ama bütün bu anlatılanlara rağmen, hâlâ, "**eser sahibi yayıncıdır**" denebiliyorsa, ilgili cümle, iptal edilmiştir ve yerine yeni bir cümle yazılmamıştır.

Bozma konusunda, en makul değerlendirme şöyle olabilir: **Anayasa Mahkemesi**, mevkute niteliğine girmeyen **basılı eser sahipleri** ile ilgili cümleyi iptal etmiştir, bundan dolayı, **eser sahibi olan yazar İsmail Beşikçi**'nin bu cümleden dolayı cezalandırılmasına yer yoktur. **Yazarın** ve **yayıncının** birlikte sorumlu olmasından dolayı **yayıncının** da sorumluluğu iptal edilmiştir. Tabii bu yorumu yaparken, 8/1. maddeden **İsmail Beşikçi** hakkında verilen cezayı da gözönünde bulundurmak gerekir. Böyle kanun olur mu?

H. TERÖRLE MÜCADELE YASASINA GÖRE CEZAYA BAĞLANAN YAZIŞLARI MÜDÜRLERİYLE, AYNI HUKUKSAL SORUMLULUĞU TAŞIMAYAN VE CEZAYA BAĞLANMAYAN YAYINCILAR; BASIN KANUNUNDA ÖNGÖRÜLDÜĞÜ ŞEKİLDE, AYNI HUKUKSAL SORUMLULUĞU TAŞIYAN YAZIŞLARI MÜDÜRLERİYLE YAYINCILAR İLİŞKİLENDİRİLEMEZ

DGM'lerin vermiş olduğu kararlarda olsun, onlara kaynaklık teşkil eden Yargıtay ilamlarında olsun, **yayıncıların**, yani **yayınlatanların**, mevkutelerin **yazıışleri müdürü** gibi mütalaa edilmeleri gerektiği belirtilmektedir. Yukarıda sözü edilen **Başak Yayınları** sahibi **Hikmet Koçak** ile ilgili ve **İsmail Beşikçi-Ünsal Öztürk** ile ilgili Yargıtay ilamlarında bu konu işlenmiştir. Biz, iki ilam da aynı içerikte olduğu için, sadece, **İsmail Beşikçi-Ünsal Öztürk** ile ilgili ilamdan bir pasaj alacağız. Şöyle söylenmektedir:

"Sanık **Ünsal Öztürk**'ün *Anayasa Mahkemesi*'nin 31.3.1992 gün ve E. 1991/18, K. 1992/20 sayılı iptal kararıyla gayrimevkutenin sahibi olma sıfatından doğan sorumluluğu ortadan kalkmışsa da, **yayınlatan** sıfatıyla **cezal sorumluluğunun** devam ettiğinde, *Basın Kanunu*'nun 16. maddesinden kaynaklanan bu sorumluluğunun suç unsurları itibariyle 3713 sayılı Yasının 8. maddesinin 1. fıkrası kapsamında değerlendirme zorunluluğu bulunduğu; Ancak; *Basın Kanunu*'nda mevkutelerin **yazıışleri müdürleri**yle, mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin **yayınlatanları** arasında **sorumluluk yönünden fark gözetilmemiş olması**, hakkaniyet ve nesafet kuralları nedeniyle mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin **yayınlatanları** hakkında 8. maddesinin 1. fıkrası yerine 2. fıkrasının son cümlesi uyarınca ceza tayini gerektiğinde kuşku yoktur." (Esas No: 1993/5290, Karar No: 1994/1395, Tebliğname No: 9/81380)

Terörle Mücadele Yasası'nın 8. maddesinin son cümlesinde yazılan "Bu mevkutelerin **sorumlu müdürlerine**, **sahiplerine** verilecek para cezasının yarısı uygulanır ve

altı aydan iki yıla kadar hapis cezası hükmolunur" ifadeleri, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserlerin **yayıncılarını** hiç kapsamamaktadır. **Yayıncı, Basın Kanunu**'nda **yazılışleri müdürü** ile aynı hukuksal kategoride olmasına rağmen, özel bir kanun olan **Terörle Mücadele Yasası**'nda adı hiç anılmamaktadır ve ceza sorumluluğu yüklenemez. Bu, ileri sürülen basit bir iddia değildir. **Terörle Mücadele Yasası** kapsamında **yayıncılarla** ilgili iddianame yazılamaz. Daha önce de belirtildiği gibi, her ikisi de özel kanunlar olan **Basın Kanunu** ile **Terörle Mücadele Yasası**, yapı ve ruh itibarıyla farklılıklar arz etmektedir. **Her iki kanun arasında, ruh ve yapı bakımından tam bir sistem farklılığı mevcuttur.** Bu farklılıkların konumuz açısından en önemli olan yanı, **hukuksal sorumluluğun** ayrılmasıdır.

a) **Basın Kanunu**'nda, mevkutelerin **yazılışleri müdürleri** ile, mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin **yayıncılarının** yani **yayınlatanların** aynı cezai sorumluluğu taşıdıkları bellidir. **Basın Kanunu**'nun 16/1. maddesi **yazılışleri müdürlerini** ve ayrıca yazılan 16/4. maddesi de **yayıncıları** ilgilendirmektedir. Yani, **Basın Kanunu**'nda, sorumluluk yönünden fark gözetilmemiş olmasına rağmen, ayrı ayrı yazılan maddelerde cezaya bağlanmışlardır. Her ikisi ile ilgili verilen hürriyeti bağlayıcı cezalar, sürelerine bakılmaksızın paraya çevrilmektedir. **Cezalarda ayniyet vardır.** Burada üzerinde önemle durulması gereken sistem, **mevkutelerin sahipleriyle, gayrimevkutelerin yayınlatanları arasında hukuksal olarak aynı sorumluluğun öngörülmediği**dir.

b) Bu ilke, **Terörle Mücadele Yasası**'nda bozulmuştur. Kanun koyucu, **Terörle Mücadele Yasası**'nın, örneğin 8. maddesini yaparken, **yayıncıları** tam anlamıyla caydırmak için, bir cümle yazmak lüzumunu hissetmiştir. Ancak, yine belirtildiği gibi, yazılan cümle **eser sahibi** ile ilgilidir. Bundan dolayı, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 8. maddesinin kendi içinde de bütünlüğü yoktur. Kanun koyucu, maddeyi yaparken, yapı ve ruh olarak, **yazılışleri müdürü** ile **yayıncı** arasında farklılık gözetmiştir. **Basın Kanunu**'ndan farklı olarak, **Terörle Mücadele Yasası**'nda, **yazılışleri müdürleri** için verilen hapis cezaları paraya çevrilemez ve ertelenemez. Kanun koyucu **mevkute sahibini, yazılışleri müdürünü,**

mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser sahibini tek tek yazmasına rağmen, bu sıralamada **yayıncı** yoktur. Yapılan yorumlarda, ancak, **yayıncı, eser sahibi ile birlikte** sorumludur, düşüncesi vardır. **Basın Kanunu**'nda görülen bütünlük, **Terörle Mücadele Yasası**'nda paramparçadır ve **Basın Kanunu** kavramlarıyla düşünülürse, **yayıncıya** ceza unutulmuştur. Çünkü, **Basın Kanunu**'nda, **yayıncı** yani **yayınlatan** için başlı başına bir madde yazılmıştır. (16/4)

Kanun koyucu, mevkute tanımına girmeyen basılı eserin **sahibini** yani **yazarı**, **Basın Kanunu** kapsamında **mevkutelerin yazarları** ile birlikte düşünürken, **Terörle Mücadele Yasası** kapsamında hem mevkutelerin **yazarı** (8/1) hem de **mevkutelerin sahipleri** /8/2) ile birlikte düşünmüştür. **Yayınlatandan** ise hiç söz etmemiştir. DGM'lerin ve Yargıtay'ın **eser sahibini** yazar olarak değil, **yayıncı** olarak belirlemesi ve en çok satan günlük mevkuteye göre sadece ağır para cezası yoluna gitmesi, mevkutelerin **yazışları müdürleriyle**, mevkute tanımına girmeyen eserlerin **yayıncılarını** hukuksal sorumluluk açısından ayırdığı anlamına gelmektedir. **Basın Kanunu**'nda, **MEVKUTELERİN YAZIŞLARI MÜDÜRLERİYLE MEVKUTE TANIMINA GİRMİYEN ESERLERİN YAYINLATANLARI AYNI HUKUKSAL SORUMLULUĞU TAŞIRKEN**, **Terörle Mücadele Yasası**'nın ilgili maddelerinde **MEVKUTENİN SAHİBİ VE YAZARI, GAYRİ MEVKUTENİN SAHİBİ AYNI HUKUKSAL STATÜDE** (8/1-2) değerlendirilmiştir. **Terörle Mücadele Yasası**'nın 8/2. maddesindeki cümle yorumlanarak, **yayınlatanın eser sahibi ile birlikte** sorumluluğu yorumundan gidilirse, **MEVKUTENİN SAHİBİ İLE GAYRİ MEVKUTENİN YAYINLATANININ AYNI HUKUKSAL STATÜDE** olduğu ileri sürülebilir. Yani, mevkutelerin **yazışları müdürlerine 6 aydan 2 yıla kadar ağır hapis ve mevkute sahiplerine verilecek para cezalarının yarısı** uygulanırken; mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin **sahiplerine veya, sahipleriyle birlikte** sorumlu tutulan **yayınlatanlara en çok satan günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının % 90'ına kadar ağır para cezası** verebilmektedir. Eser sahiplerine hapis cezası yoktur. O halde yayınlatana da hapis cezası yoktur. Yani, yapı ve ruh olarak **yazışları müdürlerine ve yayınlatanlara cezada ayniyet yoktur**. Yine belirtelim, uygulayı-

cılar, **eser sahibini, yayıncı** sanmaktadır. **Eser sahibinin yayıncı** olması ayrı şeydir, **yayınlatanın eser sahibi ile birlikte sorumlu** olması ayrı şeydir. Bu cümle de **Anayasa Mahkemesi** tarafından iptal edilmiştir. Burada biz, iptali değil, maddenin **ruhunu ve yapısını, yani sistemini** tartışıyoruz.

Bu anlamda, **Terörle Mücadele Yasası**'nda **yazılışleri müdürlerine** verilen cezadan hareketle ve **Basın Kanunu**'nda **yazılışleri müdürü ile yayınlatan** aynı cezai sorumluluk taşıdıklarına gönderme yapılarak ceza verilemez. Kı, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8/son'un son cümlesi, **"yazılışleri müdürleri"**ne ayrılmıştır. **Yazılışleri müdürleri** ise, mevkute ile ilgilidir. **Yazılışleri müdürü** aynı zamanda, gayrimevkutenin **"yayınlatan"**ı değildir. Aksini iddia etmek imkânsızdır. Gayrimevkute **yazılışleri müdürlüğü** kurumu yoktur. **Basın Kanunu**'nda yer alan mevkutelerin **yazılışleri müdürleriyle** gayrimevkutelerin **yayınlatanlarını** **Terörle Mücadele Yasası**'ndaki 6, 7, 8/son'un son cümlesi ile ilişkilendirmek için, **Terörle Mücadele Yasası**'nda da **Basın Kanunu**'nda olduğu gibi mevkutelerin **yazılışleri müdürü** ile gayrimevkutelerin **yayınlatanının** bulunması, cezalar da aynıyet bulunması gerekir. Halbuki, **Terörle Mücadele Yasası**'nda mevkutenin **yazılışleri müdürü** var, gayrimevkutenin **yayınlatanı** yoktur. Yok olan bir şeye de var denemez. Eğer **yayınlatanın eser sahibi** ile birlikte sorumluluğu kabul ediliyorsa, bu cümle artık iptal edilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, DGM'ler ve Yargıtay'ın bakış açısıyla değerlendirilirse, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8/son maddelerinin son cümlesi, daha da içinden çıkılmaz bir yoruma gider. Bu son cümlede, mevkutelerin **sorumlu müdürleriyle** mevkute **sahipleri** ilişkilendirilmektedir. Peki, hukukusal sorumluluğun aynı olması için, **yayınlatanla** kim ilişkilendirilecektir? Son cümle, bağımsız bir cümle değildir. Bu mantık, **mevkute sahibi** ile **eser sahibinin** aynı hukukusal statüde olduğu anlayışına yol açar. Halbuki, **eser sahibi**, (8/2'deki sorumluluğu iptal edilmiştir) örneğin, 8. maddenin birinci fıkrasında 2-5 yıl ağır hapis ve 50-100 milyon lira ağır para cezası ile cezalandırılmaktadır. Bu, aynı zamanda eşit olmayan şeyler arasında kıyas da yapılmaktadır anlamı-

na gelmektedir. **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8/son maddesindeki **"yeni yayına giren mevkuteler hakkında"**ki cümle de iptal edildiğine göre, **sorumlu müdür**lere, bir aydan az süreli olan ve yayında bulunan mevkutenin bir önceki ay ortalama satış miktarının yüzde doksanının yarısı kadar ağır para cezası verilebilecektir. Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserin **yayıncısı** ile yukarıdaki anlatılan ilişkinin nasıl bir alakası var? Yargıtay'ın ilamlarında söz ettiği **"hakkanîyet ve nesafet kuralları"** nasıl kurallar acaba?

TCK 312. maddeden, mevkute olsun, gayrimevkute olsun yargılama konusu yapıldığında, mevkutelerin **sorumlu müdür** ve **yazarlarına**; mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserin **sahibi** ve **yayınlatanına** aynı hapis ve para cezaları verilir. Ancak, **sorumlu müdür** ve **yayınlatana** verilen hapis cezaları sürelerine bakılmaksızın paraya çevrilir. Pekî, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6, 7, 8. maddelerinde, mevkutelerin **sahiplerine** ve **sorumlu müdürlerine**; gayrimevkutenin **sahiplerine** ve **yayınlatanlarına** aynı cezalar mı veriliyor ki, hukuksal olarak eşitlikten bahsediliyor? Bu eşitlik, elmalarla armutların eşitliğidir. Elmalarla armutların eşit olamayacağı kuralını ilkokul çocukları bile bilir.

III. KANUNLARIN "YORUMLANMASI" VE KÜRT SORUNU

Kürt sorunu ile ilgilenmenin ne kadar ciddi bir sorumluluk olduğu, devletin yazar ve yayıncılara karşı takındığı tavırdan anlaşılmaktadır. Hukukta, herhangi bir kanun maddesindeki değişikliğin, ya da bozmanın sanık lehine değerlendirilmesi gerektiği genel bir ilke iken, Kürt sorunu ile ilgili yayın yapanlara bu ilke hiç uygulanmamaktadır. Mahkemeler, ceza verebilmek için, ellerindeki bölük pörçük kanunu evirip çevirmektedirler. Bazen aynı eylem için para cezası, bazen de hem hapis hem de para cezası verebilmektedirler. Basım yeri aynı il olan kitapları bazen Ankara'da, Bazen İstanbul'da yargılayabilmektedirler. Zamana göre, zemine göre davranmaktadırlar. Bu davranışlarının nedeni, Kürt sorunu ile ilgilenenlerin caydırılmasından kaynaklanmaktadır. **"Bati"** anlayışında olsa, bu tür davranışlar, hükümetin bile

düşmesine neden olabileceksen, Türkiye'de sessizlikle karşılanmaktadır.

Bu tür hukuksuzluğun sık sık yaşandığı Türkiye'de, yine de devlet yöneticileri **"demokrasi"**den söz edebilmektedirler. Biz bu tür demokrasiye **"Türk tipi demokrasi"** diyoruz. **"Türk tipi demokrasi"**nın dünyada bir eşi daha yoktur. Ceza kapsamında, **"kıyas"** yapılamayacağı, yasak olduğu Hukuk Fakültesi'ne yeni girenlerce de bilinmesine rağmen, mahkemeler, kıyas yoluyla ceza vermektedirler. Bu uygulamalar ise, düşünce yargılamalarının siyasal yargılamalar olduğunu göstermektedir.

Örneğin, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 6. 7. 8. maddelerinin ikinci fıkralarında, 5680 sayılı **Basın Kanunu**'nun 3. maddesine gönderme yapılarak yeni cezalandırma sistemine gidilmesine ve hukuksal sorumluluklar sistemi değiştirilmesine rağmen, ceza verilemediği durumlarda, **Basın Kanunu**'nun 16/4 maddesine gönderme yapılarak ve kıyas yoluna gidilerek eski sistemle yeni sistem karıştırılarak ceza verilmektedir...

Kürtler, herhangi bir kanun ya da kararname ile sınırlandırılmadan teker teker veya topluca öldürülmektedirler. Anayasada olsun yasalarda olsun, Kürt köyleri bombalanacak, Kürtler topluca imha edilecek şeklinde bir madde olmamasına rağmen, Kürt köyleri ve şehirleri bombalanmakta, insanlar soykırıma tabi tutulmaktadır. Kürt aydınları, Kürt işadamları göz göre göre, göstere göstere evlerinden, işyerlerinden, yollardan alınıp işkence yapılarak öldürülmekte ve şehir çıkışlarına, yollara, göl kenarlarına atılmaktadırlar. **"İnsanları al, öldür, araziye at"** diye bir kanun yoktur. Bu katliamların kanuna aydınlatılmasına gerek bile duyulmamaktadır. Kayıtlara **"faili meçhul"** olarak geçirilmektedir. Bütün Kürtler, **"faili meçhul"** cinayetlerin devlet güçlerince gerçekleştirildiğini bilmektedirler. Cinayetler, **"faili belli"** siyasal cinayetlerdir. Yapılan bazı yorumlarda, devletin üstünde bazı güçler bulunduğu, bu cinayetlerin onlar tarafından gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Bu yoruma katılmak mümkün değildir. Türkiye'de devletin üstünde, devletten gizli bir güç yoktur. Kontrgerilla, Kürtlerden gizli devlet gücüdür.

Yukarıdaki belirleme, düşünce yargılamaları ile ispat edilmektedir. Resmi ideoloji, Kürtlerin ve Kürtçe'nin bulunmadığını emretmektedir. Aksini iddia etmenin suç oluşturduğunu emretmektedir. Anayasa Mahkemesi Başkanı **Yekta Güngör Özden**, "**Bu ülkede Kürt sorunu var diyenin alnını karışlarım**" (*Aydınlık*, 21.4.1994) demektedir. Devlet yetkililerinin düşüncelerine katılmamak, yargılanmak anlamına gelmektedir. Düşüncelerine katılmayanları hem yargılamakta, hem de "**alınlarını karışlamak**" tadırlar. Bu yargılamalar, siyasal yargılamalardır. Cinayetlerin failleri "**meçhul**"dür, yargılamaların failleri "**bellidir.**" İkisinin de özü aynıdır. İkisi de red ve inkâra dayanmaktadır. Cinayetler üstlenilmemekte ve herhangi bir kanun maddesinde yazılmamaktadır. Siyasal yargılamalarda ise, olmayan kanun maddesi yaratılmaktadır.

IV. SONUÇ

Terörle Mücadele Yasası'ndan yola çıkılarak ve **Basın Kanunu**'na gönderme yapılarak ceza verilemez. Ceza veriliyorsa, burada kasıt aramak gerekir, hukuksuzluk aramak gerekir. Biz de, tam da bunu arıyoruz. Kasıt, ortada apaçık durmaktadır. Temel düşünce, **yayıncıyı yıldırım**mak olduğu için, "**birinden olmazsa öbüründen ceza ver**" anlayışı besbellidir. Böyle hukuk anlayışı olur mu? Biz, Türk mahkemelerine asla güvenilemeyeceğini vurguluyoruz.

Mahkemeler, **Basın Kanunu** ile **Terörle Mücadele Yasası** arasındaki bu değişimi vurgulamıyorlar, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 1 ve 8. maddeleri arasındaki önemli çelişkiyi görmezden geliyorlar. Hukuksal sorumluluk açısından 8. maddenin kendi içindeki çelişkiyi görmezden geliyorlar.

Terörle Mücadele Yasası'nda lafı bile geçmeyen, sadece yoruma dayanan bir değerlendirmeye devam edilmektedir. Yapılan yorumun temeli yoktur, içeriği yoktur. İşte biz, **Terörle Mücadele Yasası** gibi bir yasayı bile yeterli görmeyip, özel ve zorlama yorumlarla düşünce özgürlüğü için mücadele eden insanları korkutmaya, yıldırmaya, sindirmeye çalışan, onların üzerlerinde terör uygulayan mahkemelere güvenmiyoruz. Hukukçular, "**ne kadar az kanun olursa, o kadar çok hu-**

kuk olur" düşüncesini taşımaktadırlar. Bizim olayımızda ise, kanun da yoktur, hukuk da. Bundan dolayı biz, bu uygulamanın adına, "**Hukuksuz adalet**" diyoruz.

Yukarıdaki anlatımlardan, bizim, **Basın Kanunu** konusunda olumlu düşünceler taşıdığımızı ileri sürmek yanlışır. Çünkü, **Türk Basın Kanunu**, eserleri nasıl yasaklayacağını, nasıl yargılayacağını ifade etmektedir. Biz ise düşünce özgürlüğünü savunuyoruz. Hiçbir kitapta, düşüncede suç olamayacağını vurguluyoruz. Yargılamalarda beraatin ya da mahkûmiyetin hiçbir önemi yoktur. Asıl olan, düşüncenin kovuşturulmadığı, kovuşturma düşüncesinin akıllara bile getirilmediği günlere ulaşmaktır.

Bu dilekçe, **Terörle Mücadele Yasası**'nın bütünlüklü olmayan, içeriksiz ve karmakarışık bir yasa olduğunu ortaya koymuştur. Cezaevlerindeki yazar ve yayıncılar, yazışları müdürleri derhal serbest bırakılmalıdır.

GASPEDİLEN SAVUNMA(*)

"25.6.1994 Tarihinde cezaevinde güvenlik güçlerince arama yapıldı, bizler dışarı çıkarıldık. Dışarı çıkarıldığımızda içeride ne olduğunu bilemiyoruz. Benim savunmam yazılı olarak hazırды, yazılı savunmam alınmış, buna rağmen sözlü savunmamı yapacağım, dedi.

Benim 15 tane kitabım vardır. Yargının, bu 15 kitabın içeriğine, içindeki değerlere, yani üretilmiş değerlere katılıp katılmaması önemli değildir. Yargıtay, benim yazmış olduğum bu 15 kitapla ilgili şu şu satırlar diyor altını çiziyor ve burada Türkiye'nin siyasal yapısı ile önemli bir oluşum gerçekleşiyor ve bu kitaplarda toplumsal ekonomik siyasal payatta şayet özgür düşünceye yer verilmezse tıkanıklık meydana geliyor. Bildiğimiz gibi birkaç hafta önce Anayasa Mahkemesi **DEP**le ilgili karar veriyor, 13 milletvekili milletvekili olarak kabul ediliyor. 4 Milletvekili **DEP** milletvekili olmadığından düşürülmüyor, oysa, **DEP**'in Maliye Bakanlığı'na yazdığı yazı var, bu yazı ile partiler devletten yardım alırken, 17 milletvekiline göre yardım almaktadır. Hatta 4 milletvekilinin **DEP**'in kapatılması ile ilgili Anayasa Mahkemesi'ne dava açıldıktan 3 gün sonra istifa etmelerine rağmen, sanki bu istifalarını bir hafta önce yapmışlar gibi işleme koyuyorlar. Düşünce özgürlüğü bu bakımdan bu olayda olduğu gibi, her olayda düşüncenin suçlanmadan söylenmesi halinde önem arz etmektedir. Yani bence bu karar özgür-

(*) **Dr. İsmail Beşikçi**, 27 Haziran 1994 günü, Ankara DGM'de görülen duruşmada, savunmasını sözlü yapmak durumunda kalmıştır. Ankara Merkez Kapalı Cezaevi 5. Koğuştaki, 25 Haziran 1994 günü arama yapan devlet görevlileri, savunma belgelerine de el koymuşlar ve geri vermemişlerdir.

Dr. Beşikçi'nin duruşma günü yaptığı uzun konuşmanın tutanaklara geçen bölümünü yukarıda veriyoruz. Konuşma, 15 kitabı kapsayan toplu davada Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin (Dava No: 1993/5290) aleyhte bozma ilamına karşı (Dosya No: 1994/67) yapılmıştır. (Dosyanın eski esas numarası 1991/128)

lûge müdahaledir. Türkiye'nin geleceği için de önemlidir ve Anayasa Mahkemesi'nin politik bir karar verdiği düşünce-sindeyim.

Düşüncenin özgürleşmesini savunmak Türkiye'nin geleceği için önemlidir. Düşünceler özgür olursa herkes yaptığı her şeyin eleştirisini bulacaktır ve bir bakıyorsunuz devletin yetkili organlarında bulunan şahıslar sanki onlardan başka devleti milleti seven yok gibi bu düşünceler serdedilince devletin düşmanı var gibi lanse ediyorlar. Yani kendi yapmış oldukları işlemlerden başka bu işlemlerin sonucunda özgür düşünceye yer verilirse her şey eleştirilir ve sınırsız bir şekilde düşünceler açıklanır. Bir bakıyorsunuz bir başbakan ABD'de yatırım yapıyor, bazıları gazetelerde geçen villa ballı villa kooperatiflerine giriyor, bunlar eleştirilmeye kalkınca onlar devleti seven oluyor eleştirenler vatan haini oluyor. Düşünce özgürlüğü olduğu takdirde yapılan işler de hiçbir zaman gizli kapalı olmaz her şey açık bir şekilde ortaya çıkar. Yani devletin düşüncesine uymayanlar değişik şekillerde değişik anlamlarda topluma angaje ediliyor, bu nedenle düşüncenin suçlanmayacağı, düşüncenin sınırsız bir şekilde açıklanmasını bu nedenle kimsenin yargılanmamasını istiyorum dedi."

KİM HAKLI?(*)

1991/128 dosya ile görülen ve Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından sonuçlanan davada, Yargıtay 9. Ceza Dairesi, 23.3.1994 günü, Esas No: 1993/5290, Karar No: 1994/81380 nolu kararıyla, bizlerin aleyhine Ankara DGM'nin kararını bozmuştur. Bozmaya, 9 Haziran 1994 gününü yapılan duruşmada, Ankara DGM heyeti uymuştur.

Biz, ilk yapılan duruşmada da, önceki duruşmalarda olduğu gibi, düşüncelerin, kitapların, eserlerin yargılanamayacağını, bunun, çağdışı olduğunu vurguladık. Bozmanın ya da onaylamanın bizimle bir ilgisi bulunmamaktadır. Biz, düşüncelerimizden dolayı yargılanmak istemiyoruz. Bu istek normal bir istektir, demokrat bir istektir. Düşüncelerin yargılanması ise anti demokratiktir.

Geçen duruşmada **Yurt Kitap-Yayın** tarafından mahkemeye verilen 13 sayfalık dilekçede, önemli hukuksal konular işlenmiştir. Kavram karışıklıklarına açıklık getirilmiştir. Siyasal konularda, mahkemelerle diyalog kurulamamaktadır. Çünkü, bizim "**var**" dediğimize, mahkemeler "**yok**" demektedir. Sırf bu yüzden de bizleri "**terörist**" ilan etmektedirler. Ancak, hukuksal konularda diyalog kurulabilir. Kavramların neleri ifade ettiği, kanunun ne şekilde uygulanması gerektiği konuları üzerinde konuşulabilir.

Toplu davada, Türk kanunlarına göre de, yargılama yapılamayacak 10'a yakın kitap var. Uluslararası sözleşmelere, antlaşmalara göre, daha önce yargılanmış ve beraat etmiş, davası düşmüş kitaplarla ilgili tekrar yargılama yapılamaz.

(*) Bu yazı, 15 kitabı kapsayan toplu davada Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin (Dava No: 1993/5290) aleyhte bozma ilamına karşı, **Ünsal Öztürk** tarafından 27 Haziran 1994 tarihinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne (Dosya No: 1994/67) sunulan savunma metnidir. (Dosyanın eski esas numarası 1991/128)

Altına imza atılan bu sözleşme ve antlaşmalar, kanun hük-
mündedir, bu, anayasanın 90. maddesinde de yazılmıştır.
Ancak, hiçbir zaman bunlara uyulmamıştır. Bizim, çeşitli
uyarılarımıza rağmen, herhangi bir gerekçe, yazılı metinlere
geçirilmemiştir. Yargı kurumlarına yönelttiğimiz eleştirileri-
miz, gerek duruşmalar sırasında, gerek Yargıtay safhasında
ayrıntılı bir şekilde, verilen dilekçelerde yer almıştır. Uluslar-
arası sözleşmelere uymamak, çifte standartlı olmak anlamı-
na gelmektedir. Devlet yetkilileri, konuşmalarında, **“demok-
rasi”**den, **“özgürlük”**ten, **“Paris Şartı”**ndan vb. söz etmek-
tedirler. Ancak, içerde, söylemlerinin aksine, imza attıkları
sözleşmelere göre değil, kendi bildikleri gibi davranmakta-
dırlar.

Cezalandırma sisteminin yetersiz kaldığı, yasamanın ye-
tersiz kaldığı alanlarda, yargı, yasama organı gibi yasa yapa-
bilmektedir. Sanık lehine değerlendirilmesi gereken durum-
lar, eğer, düşünce özgürlüğünü, Kürtleri ilgilendiriyorsa,
sanık aleyhine olarak değerlendirilmektedir. Yargı, yasama-
nın önüne geçmiştir. Yargının, yasamanın önüne geçtiği bir
gerçek olmasına rağmen, durumu anlatacak, yanlışlıkları
önleyecek bir kurum da yoktur. Devlet ve hükümet yetkilile-
ri, **“yargı bağımsızlığı”**ndan söz etmekte ve verilen kararla-
rın doğru olduğunu savunmaktadırlar. Ancak, bizim olayı-
mızda, ortada bir yasa yoktur, ama, ceza verilmektedir.
Yayıncılar açısından yargılamanın kanunsuz yapıldığını gös-
teriyoruz. Ama yine de yargılanmaktan kurtulamıyoruz. Biz,
bu tür demokrasiye, **“Türk tipi demokrasi”** diyoruz. **“Türk
tipi demokrasi”**nin dünyada bir eşi daha yoktur.

Terörle Mücadele Yasası'na göre yargılanıyoruz. Düş-
ünce, **“terör”** kapsamında değerlendiriliyor. Her ne söyler-
seniz söyleyin, yargılanmaktan kurtulamıyorsunuz. **Terörle
Mücadele Yasası**'nın 1. maddesi, terörün ne olduğunu tarif
etmesine rağmen, sizin, her türlü düşünceniz **“terör”** kap-
samında değerlendiriliyor. Halbuki, **“hakkanîyet ve nesafet
kuralları”**na göre, Terörle Mücadele Yasası'nın 1. ve 8. mad-
deleri arasında çok önemli bir çelişki var. .

Yargı kurumları, herhangi bir yazı yazan kişiye, bu ya-
sanın 8. maddesine göre iki kere, yazıyı yayınlayan yayıncı-
ya da üç kere ceza verebiliyor. Yazar, 8. maddenin 1. fıkrası-

na göre, 2-5 yıl ağır hapis, 50-100 milyon ağır para cezası; 8. maddenin 2. fıkrasına göre de, en çok satan günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış miktarının % 90'ına kadar ağır para cezası alabiliyor. Yayıncı açısından durum çok daha katmerli. Yayıncı, yasanın 8. maddesinin 1. fıkrasına göre, yazara verilen 2-5 yıl ağır hapis ve 50-100 milyon ağır para cezası; 8. maddenin 2. fıkrasında göre, en çok satan günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış miktarının % 90'ına kadar ağır para cezası; 8. maddenin 2. fıkrasının son cümlesine göre, yazarları müdürü gibi değerlendirilerek, 6 aydan 2 yıla kadar ağır hapis ve mevkute sahiplerine verilen para cezasının yarısı (alt sınır 100 milyon) olan ağır para cezasına çarptırılabilir. Yasada bulunan bazı cümlelerin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş olması, yukarıda yazılan mantıktan hareket edildiğinde, yasada herhangi bir boşluk meydana getirmemektedir. Yargı kurumlarının düşüncesi, cezalandırmak, caydırmak olduğu için, yasa her şekilde yorumlanmakta ve mutlaka ceza verilmektedir.

Bazı mahkeme kararlarında, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile ilgili cümle iptal edilmiş bulunmasına rağmen, sanki iptal edilmemiş gibi, **"para cezası 100 milyondan az olamaz"** denilmesinden dolayı, 100 milyon lira ağır para cezası verilmektedir. Bu tür cezalar, Yargıtay tarafından da olumlu karşılanmaktadır. Ancak, bu konuda da, yargı kurumları algılanan şekilde hareket etmemektedirler. Çünkü, yasanın iptal edilen bölümü, **"yayıncı açısından"** değil, **"eser sahibi açısından"** suç oluşturmıştır. Yapılan yorumla verilen 100 milyon lira ağır para cezası, önce, yazara verilmeli, sonra da yayıncıya verilmelidir. Zira, **Basın Kanunu**'na göre, eser sahibi ile yayınlananın birlikte sorumluluğu vardır.

Bu dilekçede, yargının, nasıl yasama organı gibi hareket ettiği, yasa yaptığı, yasada bulunmayan kavramları ürettiği anlatılacaktır.

KANUNSUZ YARGILAMA

Yargıtay 9. Ceza Dairesi ve Türkiye'nin tüm DGM'leri, düşünce yargılamalarında aynı yöntemleri uyguluyorlar. Bu dilekçede, özellikle yayıncılarla ilgili, **Terörle Mücadele Ya-**

sası'nda herhangi bir kanun maddesi bulunmamasına rağmen, verilen cezalarla ilgili çeşitli sorular sorulacaktır. Sorulan sorular, **Basın Hukuku**'nun kavramları ile ilgili olacaktır.

BASIN HUKUKU KAVRAMLARININ ÖZÜ VE YARGININ "KAZANDIRDIĞI" YENİ KAVRAMLAR

Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin, **İsmail Beşikçi-Ünsal Öztürk** davasında, 15 kitapla ilgili bozma ilamında şunlar söylenmektedir:

"Sanık **Ünsal Öztürk**'ün **Anayasa Mahkemesi**'nin 31.3.1992 gün ve E. 1991/18, K. 1992/20 sayılı iptal kararıyla **gayrimevkutenin sahibi olma sıfatından doğan sorumluluğu** ortadan kalkmışsa da, **yayınlatan sıfatıyla cezai sorumluluğunun** devam ettiğinde, **Basın Kanunu**'nun 16. maddesinden kaynaklanan bu sorumluluğunun suç unsurları itibariyle 3713 sayılı Yasanın 8. maddesinin 1. fıkrası kapsamında değerlendirme zorunluluğu bulunduğu; Ancak; **Basın Kanunu**'nda mevkutelerin **yazışları müdürleriyle**, mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin **yayınlatanları** arasında **sorumluluk yönünden fark gözetilmemiş olması**, hakkaniyet ve nesafet kuralları nedeniyle mevkute tanımına girmeyen basılı eserlerin **yayınlatanları** hakkında 8. maddesinin 1. fıkrası yerine 2. fıkrasının **son cümlesi** uyarınca ceza tayini gerektiğinde kuşku yoktur." (Esas No: 1993/5290, Karar No: 1994/1395, Tebliğname No: 9/81380)

1. Yargıtay 9. Ceza Dairesi, kanun koyucu yeni bir tarif getirmemesine rağmen, kendiliğinden, **Basın Kanunu**'na katkılar yapmaktadır. Örneğin, mevkute niteliğinde bulunmayan eserlerle ilgili **"yeni bir sahiplik"** türetmektedir. **"Yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahibi"** kavramını ortaya atmakta ve bunu da **Anayasa Mahkemesi**'ne dayandırmaktadır. Bu konu önemlidir. Yargıtay 9. Ceza Dairesi, **Hikmet Koçak** ile ilgili bozma ilamında şunları söylemektedir:

"... Dairemizin süreklilik gösteren kararları da gözö-

nünde bulundurulmak suretiyle bu şekilde uygulama yapılması için önceki hüküm bozulmuş ve bozmaya uyulmuş olduğu halde, bozma gereği yerine getirilmeyerek **yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahipleri** ile ilgili olup, bunların yayınlananları yönünden uygulama yerli bulunmayan **Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından bahisle** yazılı şekilde hüküm kurulması..." (Esas No: 1993/5667, Karar No: 1994/1101, Tebliğname No: 9/81379)

Basın Kanunu'nda olsun, **Terörle Mücadele Kanunu**'nda olsun, "**Yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahibi**" şeklinde bir kavram kesinlikle yoktur. **Anayasa Mahkemesi'nin** iptal kararında olsun, iptal kararının gerekçesinde olsun "**yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahibi**" gibi bir kavram geçmemektedir. Basınla ilgili diğer kanunlarda da böyle bir tarif yoktur. Kanunlar, "**yayın faaliyetine katılmayan mevkute sahipleri**"nden söz etmektedirler. Ancak mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserlerle ilgili "**eser sahibinden ayrıca bir sahiplik**"ten söz etmezler. **Eser sahibi**, yazar, çizer, çevirendir. Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin, **Hikmet Koçak** ile ilgili bozma ilamında atıfta bulunduğu **Anayasa Mahkemesi'nin** iptal kararı, Daire'nin kavramları yerli yerinde kullanmadığını göstermektedir. **Anayasa Mahkemesi'nin** (**Resmî Gazete**, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 38) de **Terörle Mücadele Kanunu**'nun bazı maddelerinin iptal edilmesiyle ilgili gerekçesinde şunlar belirtilmektedir:

"Sürelli yayın niteliğinde olmayan basılı eserde, sürelli yayınlar gibi ayrıca bir sahip bulunması gerekmez. Basılı eserin yazarı, çizeni, çeviren ve kimi durumlarda bunlarla birlikte yayınlatanı bulunur. Basın Yasası'nın 16. maddesinin beşinci fıkrasında da basılı eserin sahibinden söz edilmekte ve bununla yazar, çizer, çeviren amaçlanmaktadır. ... inceleme konusu yasanın 6. maddesiyle basılı eser sahibi açısından bir suç oluşturulmuştur..."

Yargıtay ise, **Hikmet Koçak**'ı, "**yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahibi**" olarak kabul etmekte ve

mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile ilgili **Anayasa Mahkemesi**'nin bozma gerekçesini bu anlayışa dayandırmaktadır. Bizimle ilgili ilamında da aynı mantıktan gideyerek, **“sanık Ünsal Öztürk hem sahibi hem de yayınlatanı durumunda”** demektedir. Anayasa Mahkemesi'nin bozma gerekçesinde ise, **“Sürelî yayın niteliğinde olmayan basılı eserde, sürelî yayınlar gibi ayrıca bir sahip bulunması gerekmez. Basılı eserin yazanı, çizeni, çevireni ve kimli durumlarda bunlarla birlikte yayınlatanı bulunur”** demektedir ve **“suç”un “eser sahibi”** açısından, yanı, yazan, çizen, çeviren açısından oluşturulduğunu belirtmektedir. Görüldüğü gibi, Yargıtay 9. Ceza Dairesi ile **Anayasa Mahkemesi** arasında temelden bir farklılık vardır. **Şimdi soruyoruz: Bu tartışmada sizin görüşünüz nedir, Anayasa Mahkemesi ve biz mi haklıyız, Yargıtay mı? Yargıtay haklı ise neden haklı? Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından üretilen “yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahibi” kavramı hangi kanundan alınmış?**

2. Yargıtay, yayıncının, aynı zamanda yayınlatan olduğunu ve Terörle Mücadele Yasası'nın 8/sonun son cümlesinde öngörüldüğü gibi, mevkutelerin sorumlu müdürü gibi cezalandırılması gerektiğini söylüyor ve bu şekilde verilen cezaları onaylıyor, yani içtihad oluşturuyor. Biz ise buna karşılık, mevkutelerle ilgili, Basın Kanunu ile Terörle Mücadele Yasası'nın sistemlerinde farklılık olduğunu ileri sürüyoruz. Aynı zamanda, iptal edilen cümleden sonra, 8/2'de, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserlerle ilgili, onların yazar ve yayıncılarıyla ilgili bir tek harf kalmamıştır diyoruz. Şu şekilde özetleyebiliriz:

a) Basın Kanunu'nun 16/1 maddesi incelendiği zaman, yayın faaliyetine katılmayan mevkutenin sahibine ceza öngörülmediği anlaşılır. Yazar ile yazışları müdürünün birlikte sorumluluğu anlatılır. Yazışları müdürü ile mevkute sahibi arasında, ceza bakımından bir ilişki kurulmaz, çünkü, mevkute sahibinin sorumluluğu yoktur. 16/4'de ise, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile ilgili, yazar ile yayınlatanın birlikte sorumluluğu kabul edilir. Mevkute ile mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser arasındaki ilişkide ise, mevkutelerin yazışları müdürleri ile

gayrimevkut eserlerin **yayınlananlarının aynı hukuksal statüde** olduğu kabul edilmiştir. Aynı zamanda, mevkutelerin **yazarları** ile, gayrimevkut eserlerin **yazarları** hukuksal olarak aynı kategoridedir.

b) Terörle Mücadele Yasası'nın 6, 7, 8/son maddelerinde, ek cezalar öngörülmüştür. Yayın faaliyetine katılmayan mevkutenin **sahibine** de para **cezası** getirilmiştir. **Yazar-yazılışleri müdürü ilişkisi ayrılmıştır.** Bunun yerine, mevkute **sahibi-yazılışleri müdürü ilişkisi kurulmuştur.** **Yazılışleri müdürüne verilecek para cezası, mevkute sahiplerine verilecek para cezasının yarısı olacaktır.** Mevkute niteliğinde bulunmayan eserler için ise durum daha farklıdır. **Anayasa Mahkemesi** tarafından sonradan iptal edilen cümlede, mevkute niteliğinde bulunmayan **eser sahipleri** için, yani yazarlar, çizerler... için ağır para cezası öngörülmüştür. **Yayınlanan**la ilgili herhangi bir cümle yazılmamıştır. **Yayınlanan, Basın Kanunu'na göre, yazar ile birlikte** sorumlu olduğu değerlendirilmesinden gidilirse, ancak, kanuna dahil edilebilmektedir. Anayasa Mahkemesi, **"... inceleme konusu yasanın 6. maddesiyle basılı eser sahibi açısından bir suç oluşturulmuştur. Bu suçtan sorumluluk 16. maddenin ilgili hükümleri uyarınca basılı eserin sahibi ile birlikte yayımlatana aittir..." (Resmî Gazete, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 38)** demektedir. Yani, **Basın Kanunu'nda bulunan yazar-yayınlanan ilişkisi, Terörle Mücadele Kanunu'nda korunmuştur.** Ancak, ilgili cümle, **Anayasa Mahkemesi** tarafından iptal edilmiştir. Şu anda, **Terörle Mücadele Yasası'nda, yorumlayarak bile, yayınlananları** cezalandıracak madde bulunmamaktadır. Kısacası, **Basın Kanunu'ndaki mevkutelerle ilgili, yazar-yazılışleri müdürü sistemi, Terörle Mücadele Yasası'nda değişmiştir.** Ancak, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler için **yazar-yayınlanan ilişkisi önceki gibidir.** **Terörle Mücadele Yasası'nda, yazılışleri müdürüne, ek olarak hapis cezası** getirilmiştir. Halbuki iptalden önce, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser sahipleriyle birlikte sorumlu olan yayımlatana hapis cezası yoktur. Yani, **Basın Kanunu'ndaki yazılışleri müdürü-yayınlanan eşitliği bozulmuştur.** Bir noktaya daha dikkat çekmek gerekirse, **Basın Kanunu'ndaki, mevkutelerin yazarları ile gayrimevku-**

tenin **yazarları** arasındaki hukuksal benzerlik, **Terörle Mücadele Yasası**'nda yoktur. **Terörle Mücadele Yasası**'nda iptalden önce, mevkutenin **yazarı** ile gayrimevkutenin **sahibi (yazarı)** arasındaki ilişki, mevkutenin **sahibi** ile gayrimevkut eserin **sahibi (yazarı)** ilişkisine dönüşmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin ilgili maddelerin iptal gerekçelerinde:

"6. madde, süreli yayımlarla işlenen suçlardan dolayı ceza sorumluluğu konusunda, genel kural öngören **5680 sayılı Basın Yasası'nın 16. maddesinde belirtilen sistemden uzaklaşmıştır**. 16. maddeye göre süreli yayın sahibi, ancak sorumlu müdürün rızasına aykırı olarak yayınlattığı yazı, haber, resim ve karikatür için sorumludur. Oysa inceleme konusu kural, böyle bir koşul aramaksızın bu tür yazı ve haber için sorumlu müdürü ve süreli yayının sahibini birlikte sorumlu tutmaktadır." (**Resmî Gazete**, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 37)

demektedir.

Mevkute niteliğinde bulunmayan eserler için ise şu görüşler vardır:

"6. maddenin son fıkrası **süreli yayınlar açısından yeni bir düzenleme getirmiştir**. Ancak, süreli yayın niteliğinde olmayan basılı eserlerden sorumluluk açısından yeni bir düzenleme söz konusu değildir." (**Resmî Gazete**, 27 Ocak 1993, Mükerrer sayı: 21478, s. 38)

Yargıtay ile bizim aramızdaki tartışmaya dönersek. Yargıtay, **Terörle Mücadele Yasası**'nın 8/sonun son cümlesi esas olmak üzere, **Basın Kanunu**'na giderek, **yazışleri müdürleriyle yayınlananların aynı hukuksal statüde olduğunu ileri sürüyor**. **Anayasa Mahkemesi ve biz, sistem değişmiştir, yazışleri müdürü ile yayınlananlar arasında eşitlik yoktur diyoruz**. **Anayasa Mahkemesi ve biz ek olarak, Terörle Mücadele Yasası'nın 6, 7, 8/sonda, eser sahipleri ile ilgili cümlelerin ortadan kaldırıldığını, dolayısıyla, maddede, yayınlatanı suçlayacak herhangi bir cümleinin bulunmadığını söylüyoruz**. **Terörle Mücadele Yasası'nın 8/son maddesinin iptalden sonraki halini şöyle yazabiliriz:**

“Yukarıdaki fıkrada belirtilen propaganda suçunun 5680 sayılı **Basın Kanunu**’nun 3 üncü maddesinde belirtilen **mevkuteler** vasıtası ile işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de mevkute bir aydan az süreli ise, bir önceki ay ortalama satış miktarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir. Ancak, bu para cezaları yüz milyon liradan az olamaz. Bu **mevkutelerin sorumlu müdürlerine**, sahiplerine verilecek para cezasının yarısı uygulanır ve altı aydan iki yıla kadar hapis cezası hükmolunur.”

Ceza Kanunu’nda **“kıyas”** yasak olmasına rağmen, kıyas yoluyla ceza yoluna gidiliyor. Ancak, yukarıdaki iptalden sonraki yazımda, **“mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser”**, **“mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser sahibi”**, **“mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser yayıncısı”** nerede? **“Mevkutelerin sorumlu müdürü”** kategorisi, aynı zamanda, **“mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser yayınlatacı”** mıdır? Eğer öyleyse, bu tarifi açık açık yazılmasını isteriz. Eğer bu tarif **yayınlatacı** kapsıyorsa, **eser sahibinin** kim olduğunun yazılmasını isteriz.

Şimdi soruyoruz: **Bu tartışmada sizin görüşünüz nedir, biz mi haklıyız, Yargıtay mı? Yargıtay haklı ise neden haklı?**

SONUÇ OLARAK

1. Yayıncı, **“eser sahibi”** midir? Basın Kanunu’nda, **“Yayın faaliyetine katılmayan gayri mevkute sahibi”** diye bir tarif, bir kavram var mıdır?

2. **Basın Kanunu**’ndaki sorumluluk sistemiyle, **Terörle Mücadele Yasası**’ndaki sorumluluk sistemi aynı mıdır?

3. Kıyas yoluyla ceza verileceği hangi kanunda vardır?

4. **Basın Kanunu**’nun 16/1 maddesi, mevkutelerin **yazılışları** **müdürleri** için yazılmıştır. Ayrıca, 16/4 maddesi mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserin **yayınlatacı** için yazılmıştır. **Terörle Mücadele Yasası**’nın 8/son maddesinde mevkutenin **“sorumlu müdürleri”** vardır. Bu kategorinin **Basın Kanunu**’nun 16/1 maddesine denk düştüğünü düşünelim. Peki, **Terörle Mücadele Yasası** 8/son’da

Basın Kanunu'nun 16/4 maddesine denk düşecek olan "mevkute niteliğinde bulunmayan eser", "mevkute niteliğinde bulunmayan eser sahibi", "mevkute niteliğinde bulunmayan eserin yayınlataı" kavramları hangi cümle ile ifade edilmektedir? Kıyas yapılacağını kabul etsek bile, suçun tarlı nerede?

5. Mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser **yayınlataılarına** verilen **"6 ay haps ve 50 milyon lira ağır para cezası"** uygulamasında, para cezası verilirken, **mevkute sahibi-sorumlu müdür ilişkisi** kuruluyor. Yani, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser **yayınlataı** ile mevkutenin **sahibi** arasında ilişki kuruluyor ve mevkute **sahibine** verilecek para cezasının yarısı, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eser **yayınlataına** veriliyor. (Aslında, **Anayasa Mahkemesi**, basılı eser ile mevkutenin ilişkilendirildiğini ve bunun da Anayasa'nın 10. maddesinde anlatılan eşitlik ilkesine aykırı olduğunu ifade ederek ilgili maddeyi iptal etmiştir. Bakınız a.g. Resmi Gazete, s. 39, son paragraf) Eser sahibi ile birlikte sorumlu olması gereken yayınlataı, mevkutenin sahibi ile ilişkilendiriliyor. Ben, sahibi **İsmail Beşikçi** olan ve toplam 15 değişik eserden oluşan kitapların **yayınlataı**yı. Bana, **mevkutenin sahibine** verilecek para cezasının yarısı verileceğine göre:

a) Burada adı geçen mevkute hangi mevkutedir? **Cumhuriyet** gazetesi mi, **Hürriyet** gazetesi mi? **Milliyet** gazetesi mi?..

b) Mevkutenin sahibinin adı nedir?

c) Hangi konuda suç işlemiştir?

d) Ne zaman suç işlemiştir?

e) Hangi mahkeme, hangi maddeden yargılanmıştır?

f) Kaç lira ağır para cezası almıştır?

g) Mevkutenin sorumlu müdürü kimdir?

h) Mevkutelerin adreslerinin künyelerinde yazılması şarttır. O halde, bu mevkutenin yönetim yeri neresidir? Açık adresi nedir? Telefonları, faxı...

1) Beraber mi yargılanmışız?..

Ankara DGM, başka dosyalarda, yayınlanan olarak bana, 6 ay ağır hapis ve 100 milyon ağır para cezası vermektedir. hapis cezasını, mevkutenin yazılışları müdürüne verilen 6 ay hapis cezasını emsal olarak almaktadır. Para cezasını ise, ne olduğu belli olmayan mevkutenin sahibine göre ayarlamaktadır. Halbuki, yayınlanan, eser sahibi ile birlikte sorumludur. **Dr. İsmail Beşikçi**'ye 2 yıl ağır hapis ve 250 milyon ağır para cezası veriliyor, bana ise, 6 ay ağır hapis ve 100 milyon lira ağır para cezası veriliyor. Burada, eser sahibi ile yayınlananın birlikte sorumluluğu nasıl açıklanabilir? 2 yıl ağır hapisle, 6 ay ağır hapis arasındaki ilişkide, birlikte sorumluluk nasıl kuruluyor? 250 milyon lira ağır para cezası ile, 100 milyon lira ağır para cezası arasında nasıl bir birliktelik var?

Her zaman, bize, Türkiye'de kanunların olduğu, hiçkimse'nin kanunların üzerinde bulunmadığı söyleniyor. Olayımızda ise, **Anayasa Mahkemesi** ile **Yargıtay** arasında görüş farklılığı doğmuştur. Haklı olan kimdir? Ankara DGM'nin bu konudaki düşünceleri nedir? Gerekçeleri nedir?

GEREKÇELİ KARAR (2)^(*)

ESAS NO	: 1994/67
KARAR NO	: 1994/91
C. SAVCILIĞI	
ESAS NO	: 1991/102
BAŞKAN	: Muammer ÜNSOY (18960)
ÜYE HAKİM	
KD. ALBAY	: Çetin GÜVENER (966-2)
ÜYE	: Ö. Yılmaz ÇAMLIBEL (20696)
CUMHURİYET	
SAVCISI	: Nuh Mete YÜKSEL (19201)
T. KATİBİ	: Hasan ERDOĞAN (67)
DAVACI	: K.H.

(*) 1994/67 Esas, 1994/91 karar sayılı gerekçeli kararın tamamına yakını, bu kitapta **Gerekçeli Karar (1)** başlığı altında verilen kararın aynısidir. Burada sadece farklı noktalarına işaret edilecektir.

Gerekçeli Karar (1) ile **Gerekçeli Karar (2)**'nin ilk 56 sayfası aynıdır. **Gerekçeli Karar (1)**'in TCK 312 ile ilgili; III- Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin dava konusu olan ve TCK'nun 312/2. maddesine aykırı bulunan kitaplarının tahlili başlığı, **Gerekçeli Karar (2)**'de çıkartılmıştır. Yine, IV-TCK'nun 312/2. maddesinin Hukuki Değerlendirilmesi bölümü ve V-Suç Unsuru Bulunmayan Kitaplar bölümü tamamen çıkartılmıştır. TCK 312. maddeden mahkûmiyetine karar verilen "**Bilim-Resmî İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu**" kitabı (I) başlığı altında; **Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi** kitabı (I) başlığı altında; **Türk Tarih Tezi Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu** kitabı (J) başlığı altında ve aynı alıntılarla diğer kitaplardan alınan bölümlere eklenmiştir. **Gerekçeli Karar (1)**'de beraat kararı verilen kitaplar da (K), (L), (M), (N) ile belirtilerek **Gerekçeli Karar (2)**'ye eklenmiştir.

K- "Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I" isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti:

Kitabın 37. sayfasında,

"Doğu sorununu basından ve kamuoyundan gizlemeye çalışan 'bu anlayış' üzerinde durulmaya değer. Bazıları 'Doğu sorunu yoktur, Doğu Batı birdir', 'Kürt yok, Türk vardır', 'Türk milliyetçiliği ayırıcı değil, bütünleştirici bir milliyetçiliktir' deyip gerçeği gizlemeye çalışmakta, bazıları da 'sorunu' 'Türk-Kürt' biçimindeki etnik farklılaşmaya bağlayıp temel sorunları yine görememekte, büyük çoğunlukta böyle bir 'sorun'dan gerçekten habersiz görünmektedir. Bütün bunlar küçük-burjuva oportünizmi ve faşist eğitim sisteminin süregelen izlerinden başka bir şey değildir. Bu, işbirlikçi burjuvazi ve emperyalizmin ideolojisi ve bu eğitim sistemi, bu sınıflar tarafından önerilmektedir... Doğu Anadolu'yu yalnız Doğu Anadolu olarak değil, Türkiye, hatta Batı İran-Kuzey Irak ve Kuzey Suriye'nin meydana getirdiği bir alan içerisinde ele almak gerekir. Çünkü, bu bölgede halklar, gerek ekonomik ve toplum yapıları gerekse etnik kök ve kültürleri bakımından birbirlerine çok benzerler. Siyasal sınırlar kağıt üzerinde kalmakta, halklar arasındaki ekonomik ve toplumsal ilişkiler çok rahat bir biçimde işlemektedir..."

L- "Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller II" isimli kitabın suçun unsurlarını içeren geniş bir özeti:

"Kürtlere ve öteki halklara karşı olumlu tutum, Cumhuriyetin ilanından sonra devam etmedi. Özellikle isyan hareketleri ve bu hareketlerin sonucu olan sürgünler bu politikayı daha da geliştirdi. Artık Kürtlerden ve onların ulusal haklarından hiç söz edilmiyor, mümkün olduğu kadar 'Kürtlerin Türk olduğu' propagandası yapılıyor. Kürtlerin dili, edebiyatı ve kültürü baskı altında tutulmaya çalışılıyor. Oysa Lozan Antlaşması'nın yukarıda belirttiğimiz ilgili maddelerinde, gayrimüslim olan azınlıklarla beraber Kürtlere de aynı haklar tanınmıştır. Türkiye'deki Rum, Ermeni,

Yahudi gibi azınlıklar bu ulusal haklardan yararlandıkları halde Kürtler yararlanamıyorlar, onlar baskı altında tutuluyordu. Bunun için de her türlü baskıcı çareye başvuruluyor ve üniversite bu baskıcı politikayı meşrulaştırıcı bir araç olarak kullanılıyordu. Özellikle Doğu illerinde düzenlenen üniversite haftası konferanslarında bilim adına, bilimsellik adına, durmadan bu propaganda yapılıyor ve baskıcı politika meşrulaştırılmaya çalışılıyordu. ... Prof. **Afet İnan** Kürt ırkını giderek Kürt toplumunu inkâr eden belli başlı ideologlardan biridir ve bu işin propagandasını bilimsel bir hava kazandırarak üniversiteden yürütmektedir. **Atatürk** hakkında bir inceleme yapan **Lord Kinross**'un, Kürtlere karşı tutumu da bilimsel olmaktan uzak olduğu gibi birtakım çelişmeleri de ihtiva etmektedir. ... Kürt dili, Kürt edebiyatı gibi konular üzerinde duranlar 'Kürtçülük' propagandası yapmakla suçlanmış, yargılanmış, mahkûm edilmiş ve eziyet görmüşlerdir. Anayasanın 'Devlet ... insanın maddi manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlar' hükmü Kürtler için uygulanmamaktadır. Maddi ve manevi varlığın gelişmesi için gerekli koşulları hazırlamak şöyle dursun, bilakis ulusal baskı ile maddi ve manevi varlığın gelişmesi engellenmektedir. ... Feodalizmin çözülüşü ile ortaya çıkacak oluşumların bilincine varan siyasi iktidar, Doğu'ya sosyo-ekonomik yapıda büyük değişiklikler yapacak yatırımlar götürdüğü gibi, bu yatırımların doğuracağı uluslaşma sürecini geciktirici ya da yozlaştırıcı tedbirler de getirmektedir. 27 Mayıs'tan sonra, Kürtçe olan köy isimlerinin Türkçeleştirilmesi, Bölge Yatılı İlkokulları'nın ve radyo istasyonlarının artırılması bunun en belirgin örnekleridir. ... Uzun yıllardan beri Doğu Anadolu'da asayiş korumak amacı ile sürdürülen jandarma baskısı, son yıllarda aynı gerekçe ile yeniden uygulanmaya başlanmıştır. 1970 yılı başından itibaren önce Hakkâri ve Mardin bölgelerinde başlayan, daha sonra Silvan, Batman, Bismil, Diyarbakır yörelerinde daha yoğun bir biçimde sürdürülen ve Malazgirt, Tutak, Tekman, Karayazı, Kığı'ya sığrayan komando harekâtı, üzerinde durulmaya değer bir olaydır. İktidar tarafından eşkıya takibi, silah ve cephane aranması olarak gösterilen harekâtın

gerçek amacının Kürt halkına baskı olduğu, daha sonra yayınlanan rapor ve bildirilerde açıkça ortaya konulmuştur. ... Burada, 'Kürtçe' diye bir dil yoktur, Arapça, Farsça ve Türkçenin karışımıdır demek, yıllardan beri sürdürülen ve artık sürdürülmesinin olanağı kalmayan asimilasyoncu politikayı meşrulaştırmaya çalışmaktan öte bir anlam taşımaz. Sosyo-ekonomik bakımdan önemli olan ise konuşulan bir dilin şu veya bu dillerle olan ilişkileri, tarihsel evrimi değil, haberleşmeyi sağlamada rolü, dolayısıyla Türkçe ve Kürtçe konuşan halk yığınları arasında haberleşmenin mümkün olmaması ve farklı kültür gruplarının belirmiş olmasıdır. Bunun için, 'Kürt yok, herkes Türktür' görüşü hiçbir temele dayanmayan, boşlukta kalan ırkçı bir görüştür. ..."

M- "Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması, Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme" isimli kitabın suçun unsurlarını oluşturan geniş bir özeti:

"Kürtler kamu hizmetlerinden nasıl yararlanıyor? Kamu yönetiminde görev almak için hangi koşulları yerine getiriyor? Bunların temel koşulu, Kürtlerin ulusal benliklerini inkâr etmeleridir. Reddetmeleridir. Kürtler, ulusal benliklerini inkâr ettikleri, kendi öz'lerine ters düştükleri, yani Türkleştikleri, Türk'e benzedikleri, asimile oldukları oranda kamu yönetiminde görev alabilirler. Kamu hizmetlerinden yararlanabilirler. Kürtlerin Türklerle eşit olduğu sloganının temelinde böyle bir inkâr vardır. ... Eşitlik'in ancak Kürt ulusal benliğini inkârdan sonra kurulabilmesi, son derece antidemokratik bir anlayıştır. ... Modern demokratik toplum anlayışına terstir. Tam anlamıyla ırkçı bir uygulamadır. Hem düşünce olarak, hem de uygulama olarak ırkçıdır. Türk dili, Türk kültürü, Kürt toplumu üzerine bu şekilde dayatılmaktadır. ... 'Kemalizm mazlum Kürt ulusunun özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadelesini de benimsemiştir, teşvik etmiştir' sonucunu çıkaramıyoruz. Tam tersine, olguları dikkatle incelediğimiz zaman, Kürt ulusunun özgürlük mücadelesine karşı yoğun bir baskı uyguladığını görüyoruz. Hatta bu baskıyı daha etkili kılmak, daha

kısa bir zamanda sonuç almak için İngiliz ve Fransız emperyalizmi ile işbirliğine girdiğini de görüyoruz. ... Dış ülkelerdeki Türklerin Türk toplumu olma haklarına baskılar yapıldığı zaman, Türk aydınlarının hemen harekete geçtiğini söyledik. Oysaki, demokrat olmanın yüklediği esas görev, insan haklarını savunmaktır. Nerede baskı varsa, ona karşı çıkmaktır. Türk demokratlarına düşen esas görev de, Türk Devleti'nin Türk olmayan uluslara, etnik gruplara yaptığı baskılara karşı çıkmaktır. Kürt toplumu olma haklarına, Çerkes toplumu olma haklarına, Ermeni toplumu olma haklarına yapılan baskılara karşı durması gerekenler esasen, Türk demokratlarıdır. ... Kendi devletinin ırkçı ve sömürgeci politikalarını aynen benimseyen, bu politika karşısında ses çıkarmayan Türk demokratları, Türk toplumunun demokratikleşmesine katkıda bulunamaz. ... Buradan çıkan sonuç şudur: Galile'yi yargılayan kilise düşüncesi ve Osmanlı saraylarında şehzadelerin boğulması ile Kürt sorunu konusundaki eleştirici düşünceye getirilen baskılar arasında, öz itibariyle önemli bir fark yoktur. Düşünce, davranış aynıdır."

N- "Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu" isimli kitabın suçun unsurlarını oluşturan geniş bir özeti:

"Tek parti döneminin, Değişmez Van Milletvekili İbrahim Arvas'ın komünizm hakkındaki düşünceleri bunlar. Bu düşüncelerin sahibinin 1920-1950 yılları arasında, mebusluk yaptığını, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. Dönemlerde, CHP'nin, Gazi Mustafa Kemal ve İsmet İnönü gibi Şefleri tarafından mebus tayin edildiğini unutmamak gerekir. 30 sene Ankara'da TBMM'de, Çankaya sofralarında yer almış, Kemalizmin İdeolojisi ile, Kemalistlerin arasında yetişmiş bir kişidir. Fakat, bunun, kendi kişiliğini ve onurunu, ulusunun kişiliğini ve onurunu reddetmiş, Kürt ulusuna ihanet etmiş bir kişi olduğunu da unutmamak gerekir. ... Bu tür bölgelerde mebusların görevi son derece sınırlıdır. Kendi ulusuna karşı merkezi devletin ajanlığını yüklenmek. Türkcülük propagandası yapmak. Kürt ulusunun

varlığını inkâr etmek. Herkesin Türk olduğunu söylemek. ... Bu kişilerin, ihanet içinde oldukları, kendi uluslarına karşı, sömürgeci devlet tarafından kendilerine yüklenen görevleri yerine getirmeleri için, bölgedeki geleneksel ilişkilerinin, imtiyazlarının aynen sürmesi gerekir. Çünkü bu geleneksel ilişkiler, imtiyazlar sürdüğü sürece, halk yığınları ile ilişkisi eskisi gibi sürmekte, sömürgeci devletin Kürdistan'daki ajanlığını sürdürme de olanaklı olmaktadır. ... Şimdi sormak gerekir. Bu tür şeyhler Kürt ulusuna mı, yoksa merkezi otoriteye mi daha çok yakındır? Şüphesiz ikincisine. Fakat bu tür propagandalar, günümüzde de sürmektedir. Günümüzde artık, Kemalist şeyhler gibi, 'Kürt yoktur, Kürtçe diye bir dil yoktur, herkes Türktür. Türküz, mutluyuz' demiyorlar. 'Türk olmak, Kürt olmak, Arap olmak, Fars olmak, önemli değildir, önemli olan insan olmaktır, faziletli olmaktır, Müslüman olmaktır...' diyorlar. Ve bu propagandayı yapan şeyhler, devlet tarafından büyük bir teşvik görüyorlar. Sadece hükümet değil, devlet tarafından da destekleniyorlar. Bunlar Türk istihbaratının Kürdistan'daki vazgeçilmez elemanlarıdır. ... Böylece Kürt ulusu üzerindeki Türk sömürgeciliğinin çok önemli bir halkası oluyorlar. Anlaşılabacağı gibi şeyhlerin etkileri, sadece, Kürt ulus sorunu ile sınırlı kalmamaktadır. Bütün toplumsal, ekonomik, politik ve kültürel ilişkileri etkilemekte, toplumun mevcut sosyoekonomik ve politik yapısının aynen sürmesini sağlamaktadır. ... İleriye dönük bütün gelişmeleri engellemekte, muhtemel devrimci potansiyeli parçalamaya ve yok etmeye çalışmaktadırlar. Sömürgeci Türk Devleti ile sömürgeleştirilen Kürt ulusunun dininin aynı olması, şeyhliğin böylesine Kürt düşmanı ve sömürgecilerin vazgeçilmez bir kurumu olması sonucunu doğurmaktadır."

...

1

Türk Ceza Kanunu'nda Müteselsil Suçun Tanımı:

"Bir suç işleme kararının icrası cümlesinden olarak kanunun aynı hükmünün birkaç defa ihlal edilmesi muhtelif zamanlarda vaki olsa bile bir suç sayılır." Buradaki suç işleme kararı

ve ihlal edilen hak bakımından birlik ve zaman bakımından birbirinden ayrı fiillerde çokluk varsa müteselsil suç vardır. Müteselsil suçlar teselsüle giren fiillerin zaman aralıkları ile yenilenmesidir. Fıllı kesen hukukî bir durumun varlığı söz konusu olmadığı sürece teselsül devam eder. Devam eden teselsülü kesen sebeplerden bir tanesi de iddianamelerdir. Olayımızda kitapların yayın tarihleri ile iddianamelerin açılış tarihleri Yargıtay Bozma İlamındaki silşile takip edilmek suretiyle teselsül hükümleri uygulanmıştır. Nitekim Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin bozma ilamında belirtildiğı üzere müteselsil suzta hukukî kesinti iddianamenin düzenlenmesine kadar devam eder bu tarihten sonra gerçekleştirilen eylemler ayrı bağımsız suçların konusu olurlar, bu nedenledir ki sanık hakkında 03.09.1991, 23.12.1991, 20.4.1992 ve 20.07.1992 günlü iddianameler ile 27.04.1993 tarihli iddianamesi ile açılan davalardan dolayı ayrı ayrı suç oluştuğundan bahisle sanıkların cezalandırılması cihetine gidilmiştir.

II) HÜKÜM: Yukarıda açıklandığı gerekçelere binaen;

1- Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi C. Başsavcılığı'nın 03.09.1991 tarih 1991/102 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlatanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Ortadoğı'da Devlet Terörü"** isimli kitabın tetkikinde;

a) Sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin yazarı bulunduğı **"Ortadoğı'da Devlet Terörü"** isimli kitabın içeriğinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü aleyhinde propaganda niteliğinde ifadelerin bulunduğu açık ve kesin olarak subuta erdiğinden bu sanığın eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/1. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliğı ve suç tarihi dikkate alınarak takdiren **İKİ YIL AĞIR HAPİS VE 50.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OLMADIĞINA,**

b) Sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün **"Ortadoğı'da Devlet Terörü"** isimli kitabın yayınlaticısı olduğı anlaşıldığından eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/2. maddesi gereğince su-

çün işleniş şekli ve özelliği ve suç tarihi dikkate alınarak takdiren **ALTI AY HAPİS VE 100.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA;**

2- Ankara DGM C. Başsavcılığının 23.12.1991 tarih 1991/137 esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ,** yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan "**Kürtlerin Mecburi İskanı**" isimli kitabın yapılan incelemesinde;

a) Sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin yazarı bulunduğu "**Kürtle-rin Mecburi İskanı**" isimli kitabın mahiyetinde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütün-lüğü aleyhinde propaganda niteliğinde ifadelerin bulunduğu açık ve kesin olarak subuta ermekle, sanığın eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/1. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği ve suç tarihi dikkate alınarak takdiren **İKİ YIL AĞIR HAPİS VE 50.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA,**

b) Sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün suça konu "**Kürtlerin Mec-buri İskanı**" isimli kitabın yayınlattıcısı olduğu sabit oldu-ğundan bu sanığın eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/2. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **ALTI AY HAPİS VE 100.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA;**

3- Ankara DGM başsavcılığının 16.01.1992 tarih ve 1992/2 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ,** yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan "**Devletlerarası Sömürge Kürdistan**" isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 16.01.1992 tarih ve 1992/3 esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ,** yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan "**Türk Tarih Tezi, Güneş-Dil Teorisi ve Kürt Sorunu**" isimli kitap,

Ankara DGM C. Başsavcılığının 20.4.1992 tarih ve 1992/38 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"UNESCO'ya Mektup"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 20.04.1992 tarih ve 1992/45 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Zihnimizdeki Karakolların Yıkılması, Yargılama Süreçleri ve Özgürleşme"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 21.04.1992 tarih ve 1992/46 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Bilim Yöntemi"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 22.04.1992 tarih 1992/42 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller-2"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 22.04.1992 tarih 1992/43 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Doğu Anadolu'nun Düzeni Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller-1"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 23.04.1992 tarih 1992/39 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 23.04.1992 tarih 1992/40 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Cumhuriyet Halk Fırkası'nın Tüzüğü (1927) ve Kürt Sorunu"** isimli kitap;

Ankara DGM C. Başsavcılığının 24.04.1992 tarih 1992/48 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlattanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Başkaldırının Koşulları"** isimli kitapların yayın tarihlerini kesen 20.04.1992 tarihli iddianame ile müteselsil suç niteliğinde bulunduğundan yukarıda zikredilen kitapların her birinin içeriğinde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhinde propaganda niteliğinde ifadelerin bulunduğu açık ve kesin olarak sübuta erdiğinden sanık **İsmail BE-**

ŞİKÇİNİN eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/1. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği ve suç tarihi dikkate alınarak takdiren İKİ YIL AĞIR HAPİS VE 100.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,

Sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin bir suç işleme kararının icrası cümlesinden olarak kanunun aynı hükmünün birkaç defa ihlal edildiği anlaşılmakla, müsnet suçun müteselsil suç niteliğinde kabulü ile TCK'nun 80. maddesi gereğince cezası 1/6 nisbetinde artırılarak **İKİ YIL DÖRT AY AĞIR HAPİS VE 116.666.666 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

Baykaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA,**

- Sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün yayınlatan sıfatıyla eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/2. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği ve suç tarihi dikkate alınarak takdiren **ALTI AY HAPİS VE 100.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

TCK'nun 80. maddesi gereğince cezası 1/6 nisbetinde artırılarak **YEDİ AY HAPİS VE 116.666.666 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA;**

4- Ankara DGM C. Başsavcılığının 24.07.1992 tarih 1992/92 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlatanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan "**Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi**" isimli kitabın tetkikinde;

a) Sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin yazarı bulunduğu "**Tunceli Kanunu (1935) ve Dersim Jenosidi**" isimli kitabının mahiyetinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü aleyhinde suç teşkil edici ifadelerin bulunması sebebiyle eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/1. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **İKİ YIL AĞIR HAPİS VE 50.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA,**

b) Sanık Ünsal ÖZTÜRK'ün yayınlatanı sıfatıyla müsnet suçu işlediği anlaşıldığından eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/2. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **ALTI AY HAPİS VE 100.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA;**

5- Ankara DGM C. Başsavcılığının 27.04.1993 tarih, 1993/34 Esas sayılı iddianamesi ile yazarı **İsmail BEŞİKÇİ**, yayınlatanı **Ünsal ÖZTÜRK** olan **"Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925"** isimli kitabın tetkikinde;

a) Sanık İsmail BEŞİKÇİ'nin yazarı bulunduğu **"Kürdistan Üzerinde Emperyalist Bölüşüm Mücadelesi 1915-1925"** isimli kitabın mahiyeti itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü aleyhine propaganda yaptığı açık ve kesin olarak sübuta erdiğinden eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/1. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **İKİ YIL AĞIR HAPİS VE 50.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA;**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA,**

b) Suça konu kitabın yayınlatanı olan Ünsal ÖZTÜRK'ün eylemine uyan 3713 Sayılı Kanunun 8/2. maddesi gereğince suçun işleniş şekli ve özelliği dikkate alınarak takdiren **ALTI AY HAPİS VE 100.000.000 TL. AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA,**

Başkaca teşdit ve tahfife takdiren ve kanunen **YER OL-MADIĞINA;**

6- Ankara DGM C. Başsavcılığının 20.04.1992 gün, 1992/45 Esas sayılı iddianamesi ile sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'nin sahibi, sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'ün yayınlatacısı olduğu **"Kürt Aydını Üzerine Düşünceler"** isimli kitaptan dolayı haklarında 3713 Sayılı Kanunun 8/1-2. madde ve fıkraları gereğince ceza isteminde bulunduğu ve mahkememizce ceza tertip edildiği halde; ayrıca mezkur eser hakkında An-

kara DGM-C. Başsavcılığının 30.07.1992 gün 1992/94 Esas sayılı ek iddianamesi ile TCK.nun 312/2-3. madde ve fıkraları gereğince tecziye istenmiş ise de; her iki sanığın da işbu suçu işlediğine dair tecziyelerine medar olacak kesin ve inandırıcı kanıtlar elde edilemediğinden TCK.nun 312/2-3. maddesine müsnet suçtan hır iki sanığın **BERAATLERİNE**,

7- Sanık **İsmail BEŞİKÇİ**'ye tayin edilen cezalar TCK'nun 71 ve 72. maddelerinde belirtildiği üzere cem edilerek **NETİCETEN ON YIL DÖRT AY AĞIR HAPİS VE 416.666.666 TL (DÖRTYÜZONALTI MİLYON ALTIYÜZALTMİŞBİN ALTIYÜZALTMİŞALTI LİRA) AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA**.

TCK.nun 40. maddesi gereğince gözetim ve tutukta geçen günlerinin mahkimeyetinden sayılmasına ve icraen **MAHSUBUNA**,

Sanığa tayin edilen cezaların miktarı ve nevi ve tutuklu kaldığı süre dikkate alınarak CMUK.nun 104. maddesi gereğince **VİCAHEN TEVKİFİNE HAKKINDA YETERİ KADAR TEVKİF MÜZEKKERESİ ÇIKARILMASINA**,

Hüküm hülasasının C. Savcılığı vasıtasıyla **CEZAEVİ MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMESİNE**,

Sanık **Ünsal ÖZTÜRK**'e hakkında tayin edilen cezalar TCK.nun 71 ve 72. maddeleri gereğince cem edilerek **NETİCETEN OTUZBİR AY HAPİS VE 516.666.666 TL. (BEŞYÜZONALTI MİLYON ALTIYÜZALTMİŞALTI BİN ALTIYÜZALTMİŞALTI LİRE) AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA**,

TCK.nun 36. maddesi gereğince suça konu tüm kitapların **MÜSADERESİNE**,

Mahkeme masrafı olan (1.124.300 TL.)nin sanıklardan müteselsilen tahsili ile **HAZİNEYE İRAT KAYDINA**,

Sanıklar ve vekili **Av. Levent KANAT**'ın yüzlerine karşı C. Savcısı **Nuh Mete YÜKSEL**'in huzurunda talebe uygun Yargıtay yolu açık olmak üzere oybirliği ile verilen karar açıkça okunup usulen tefhim kılındı. 30.06.1994

BAŞKAN: 18960 ÜYE: (966-2) ÜYE: 20696 KATİP: 67

MASRAF BEYANI

<u>CİNSİ</u>	<u>TUTARI</u>
POSTA	168.300.-TL
TEBLİGAT	556.000.-TL
BİLİRKİŞİ ÜCRETİ	400.000.-TL
TOPLAM	1.124.300.-TL

- AKBULUT Yıldırım** 81
AKYOL Türkan 235
Alan Yayıncılık 214
ALATAŞ Yusuf 72
ALİŞER 88
Alinteri (gazete) 234, 235
ALTUNKALEM Arif 191
ARGK (Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu) 126, 143
ARGK Metropoli İhtikam Tımleri 238
ARSLAN Kazım 44
ASLANOĞLU Necmiye 191
ATATÜRK (Mustafa Kemal) 19, 27, 98, 108, 109, 110, 114, 115, 116, 117, 118, 132, 137, 138, 143, 146, 154, 167, 168, 171, 179, 199, 289
ATEŞ Toktamış 94
AYDIN Sabahattin 191
AYDIN Veyssel 11
Aydınlık (gazete) 228, 270
BALLI Rafet 13, 122
BARZANI 235
Basın Kanunu 251, 252, 253, 254, 255, 257, 258, 263, 265, 266, 267, 277, 278, 279, 280, 282
Başak Yayınları 260, 264
BAŞKAN APO 127
BAŞKAN MAO 78, 142
BAYRATKAR Kazım 73
BAYYAR Metin 73
BEHRAM Nihat 238, 239, 240
Belge Uluslararası Yayıncılık 214, 215, 259
BEŞTAŞ Meral Daniş 191
BEŞTAŞ Mesut 191
BİLGİN Sıddık 205
BİNGÖL Mehmet Emin 184
BİRAND Mehmet Ali 94
Birleşmiş Milletler 75, 77, 82, 194
BOZKURT Mahmut Esat 151
BOZLAK Murat 73
BUCAK Serhat 73
CAN Metin 186, 229
CEM İsmail 94
"Cop Cumhuriyetli" 46
Cumhuriyet (gazete) 283
ÇAĞLAR Cavit 235
ÇAKICI Ahmet 191, 192
ÇAKICI Tevfik 192
ÇAKMAK Fevzi 152
ÇAMLIBEL Ö. Yılmaz 72, 285
ÇELENK Halit 72
ÇELİK Ejnan 73
ÇEVİK Mahmut 190
ÇEVİK Şeyhmus 190
Çınar Yayınları 253, 254
ÇİLLER Tansu 187, 227, 228, 230, 232
ÇÖLAŞAN Emin 235, 238
DELIÇ Sabri 235

- DEMİR Fuat Hayrî 191
 DEMİR Mustafa 72
 Demokrasi Partisi (DEP) 186, 191,
 195, 228, 272
 DEVECİOĞLU Ayşegül 73
 Devrimci Doğu Kültür Ocakları 100,
 125, 156
 DİREKÇİ Reşit 190
 Diyarbakır İnsan Hakları Derneği 78,
 88
 DOĞU Adnan 235
 Dr. FRIÇ 63
 DURMAN Hüseyin 192
- E Yayınları 213
 ECEVİT Bülent 94
 EKŞİ Oktay 94
 ELÇİ Tahir 191
 ENGİN Mustafa 192
 ENVER PAŞA 79, 112
 ERDOĞAN Hasan 285
 ERDOĞAN Muzaffer 73
 ERDOĞAN Recep Tayyip 221
 ERDOĞDU Muzaffer 258
 ERMIŞ Dursun 73
 ERNK 126, 143
 ERSAN Hülya 73
 ERSEVER Ahmet Cem 228
 ERTEN Vedat 191
 ESMER Selahattin 73
- "fallı belli" 269
 "fallı meçhul" 177, 203, 269
 FERZENDE 88
- GÖLHAN Mehmet 233
 GÖZE Ergun 94
 GÜL İsmail 192
- GÜLİZAR Jülide 49
 GÜLNAZ 88
 GÜREŞ Doğan 231, 232, 233
 GÜREŞ Hakan 233, 234
 GÜREŞ Serdar 233, 234
 GÜVEN A. Hakim 190
 GÜVENER Çetin 285
- HABİL ADEM 63
 HALEFOĞLU Vahit 81
 Halkın Emek Partisi (HEP) 23
 HIZAL M. Veysi 72
 HOROZ İlhan 44
 Hürriyet (gazete) 221, 230, 231, 235
- ILGAZ Aydın 253
 ILGAZ Rıfat 253
 ILICAK Nazlı 94
- İĞDEM Abdülhadi 192
 İHSAN NURİ 96
 İKİNCİSOY Abdürrezzak 189
 İKİNCİSOY Mehmetşah 189
 İNAN Rafet 287
 İNÖNÜ Erdal 94
 İNÖNÜ İsmet 289
 İslam Konferansı 75
 İsviçre Yazarlar Birliği 206
- KABAKLI Ahmet 94
 KADI MUHAMMET 96
 KAHVECİ Dilaver 72
 KANAT Levent 73, 296
 KAPLAN Aytül 72
 KARABULUT Ahmet 188
 KARAKUŞ Hüseyin 72
 KARANFİL Recibe 186
 Kasrı Şirin Antlaşması 16, 25

KAYA Fesih 192
KAYA Hasan 186, 229
KEMAL Yaşar 48, 49
Kemallistler 24, 113, 114
KILIÇBAY Mehmet Ali 32, 33
KIRAN Salt 72
KIRCA Coşkun 94
KİTAPLIGİL Hamdi 235
KOÇ Rahmi 235
KOÇAK Hikmet 260, 261, 264, 278
Komal Yayınları 156, 212, 213
KONURALP Ali Rıza 19
KOZAKÇIOĞLU Hayri 78
KÖSE İsmail 203
KURBANOĞLU Selim 191
KURTULUŞ Akif 72

LORD KINROSS 287
Lozan Antlaşması 14, 23, 32, 97,
104, 106, 107, 128, 143, 169

MANSUROĞLU Mehmet 246
Melsa Yayıncılık 216
Milliyet (gazete) 76, 283
MOLLA MUSTAFA BARZANI 96
Mondros Mütarekesi 15, 18, 24, 27
MUMCU Uğur 94
MURATLI Hasan 235
MUSSOLİNİ 154
MUSTAFA SUPHİ 151

NESİN Aziz 49
NURİ DERSİMİ 153

OKTAY Seyfi 51
ONARAN Nevzat 229
Onur Yayınları 154

ÖCALAN Abdullah (Apo) 29, 64, 65
128

ÖLMEZ Hüsnüye 191
ÖNDÜL Hüsnü 72, 239
ÖREN İbrahim 192
ÖZAL Efe 235, 236, 237
ÖZAL Korkut 235
ÖZAL Turgut 77, 82, 235, 236, 237
ÖZAL Yusuf Bozkurt 235
ÖZDEMİR H. İbrahim 72
ÖZDEN Cevher 235
ÖZDEN Yekta Güngör 49, 58, 270
ÖZEK Çetin 254
ÖZGÜN Taybet 185
Özgür Gündem (gazete) 182, 183,
184, 185, 186, 187, 188, 189,
190, 191, 192, 193, 194, 204, ,
229

ÖZMEN Abidin 59, 136, 152

"Paris Şartı" 275

Pencere Yayınları 258

PKK 14, 15, 23, 29, 78, 82, 86, 87, 89,
92, 94, 101, 124, 125, 126,
127, 128, 141, 142, 143, 144,
145, 146, 147, 150, 178, 179,
180, 181, 187, 189, 195, 196,
197, 200, 201, 226, 230, 231,
232, 233

POLAT Ahmet 44

Refah Partisi (RP) 221

REYHAN Hüseyin 72

SABAHATTİN ALİ 151

SABANCI Sakıp 235

SADDAM HÜSEYİN 82

SAĞLAR Fikri 48, 50, 51

SANCAR Eyüp 72

- SARİHAN Şehal** 72
Sevr Antlaşması 32, 169
SEYİD RIZA 96
SIMKO 96
SİNCAR Mehmet 228
Sovyetler Birliği 16, 24
SOYSAL Mümtaz 94
- ŞAHİN Abdülsamet** 189
ŞAHİN Arzu 191
ŞAHİN İmam 191
ŞENER Mevlüt 73
ŞEYH MAHMUT BERZENCI 96
ŞEYH SAİT 96, 170
- TAĞMA Korkmaz** 182
TALABANI 232
TANUR Abdül Hamit 72
TANZI Mehmet 72
TAŞÇIOĞLU Mükerrerem 235
Terörle Mücadele Yasası 30, 247, 248, 249, 250, 254, 255, 257, 259, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282
TEZCAN Süleyman 187
TİMURTAŞ Abdülvahap 188, 189
TİMURTAŞ Mehmet 189
TOĞUÇ Nizamettin 193
TÜRKEŞ Alparslan 185
- URUNGA Ertan** 72
- ÜNSOY Muammer** 72
ÜREL Hasan 72
- VELİDEDEOĞLU Hıfzı Veldet** 94
- VURAL Celal** 72
- WEIZMANN Ezer** 231
- YALÇIN Soner** 228
YALÇIN Zeki 193
“YEŞİL” 229
YILDIRIM Abdülkadir 193
YILDIRIM Ali 72, 163
YÜKSEL Nuh Mete 285, 296
- ZARAKOLU Ayşenur** 259

